

Hallitus

KOKOUSTIEDOT

Aika 28.3.2025 klo 9:05

Paikka Saunaneuvos B2.304, Viitaniementie 1 B, Jyväskylä

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

- H liite nro 1, 28.3.2025 Gradian tilinpäätös ja toimintakertomus 2024_versio 20250319 1

JYVÄSKYLÄN¹
KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ GRADIA
y-tunnus 0208201-1

Hallitus 28.3.2025
H liite nro 1

Valtuusto 23.5.2025

Tilinpäätös ja toimintakertomus

2024

GRADIA

Sisällysluettelo

1. Toimintakertomus	1
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	1
1.1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus	1
1.1.2 Kuntayhtymän hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
1.1.3 Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa	8
1.1.4 Arvio tulevasta taloudellisesta kehityksestä	8
1.1.5 Kuntayhtymän henkilöstö	12
1.1.6 Muut ei-taloudelliset asiat	12
1.2 Selonteko kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	12
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	16
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	16
1.3.2 Toiminnan rahoitus	18
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset	19
1.5 Kokonaistulot ja –menot	21
1.6 Kuntayhtymäkonsernin toiminta ja talous	22
1.6.1 Koulutuskuntayhtymäkonserni	22
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	22
1.6.3 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	22
1.6.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	23
1.7 Kuntayhtymän tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	25
2. Talousarvion toteutuminen	26
2.1 Tavoitteiden toteutuminen	26
2.1.1 Strategian toteutuminen ja Gradian yhteiset tavoitteet	26
2.1.2 Ammattiopisto Gradia	29
2.1.3 Gradia-lukiot	44
2.1.4 Hallinto ja kehittäminen	52
2.1.5 Gradia-ravintolat	61
2.1.6 Gradia-kiinteistöt-liikelaitos	64
2.1.7 Gradia-koulutuspalvelut Oy	67
2.2 Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosien toteutuminen	68
2.3 Investointien toteutuminen	77
2.3.1 Kiinteistöjen rakentamisinvestoinnit 1.1.-31.12.2024	77
2.3.2 Irtaimistohankinnat	78
2.4 Rahoitusosan toteutuminen	79
2.5 Yhteenvedo talousarvion toteutumisesta sitovuustasoittain	81
3. Henkilöstöraportti 2024	82
3.1 Henkilöstömäärät ja rakenne	82
3.2 Palkkauksen rakenne	87
3.2.1 Palkkausjärjestelmät	88
3.3 Henkilöstön kouluttautuminen ja koulutus	89
3.4 Työhyvinvointi, terveydellinen toimintakyky ja sairauspoissaolot	90
3.4.1 Sairastamisen kustannukset työnantajalle	92
3.4.2 Työterveyshuolto	92
3.4.3 Henkilöstön tapaturmat, tapaturmista aiheutuneet poissaolot ja turvallisuus	93
3.5 Henkilöstön eläköityminen	93
3.5.1 Ennakoitu eläkkeelle siirtyminen	94
3.6 Yhteistoiminta, vapaa-ajan toiminta ja henkilöstökyselyn tulokset	94
3.6.1 Henkilöstöliikunta	94
3.6.2 Henkilökunta- ja senioriyhdistys	95
3.6.3 Työnantajan ja henkilöstön välinen yhteistoiminta	95
3.6.4 Henkilöstökysely tulokset	95
3.6.5 Työsuojelu, sisäilmasto	96

4. Tilinpäätöslaskelmat	97
4.1 Tuloslaskelma	97
4.2 Rahoituslaskelma	98
4.3 Tase	99
4.4 Konsernilaskelmat	101
5. Tilinpäätöksen liitetiedot	105
5.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	105
5.1.1 Kuntayhtymän tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	105
5.1.2 Kuntayhtymän tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	105
5.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	105
5.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	106
5.3 Tasetta koskevat liitetiedot	108
5.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	108
5.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	110
5.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	112
5.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	113
5.6 Muut liitetiedot	114
6. Eriytyneet tilinpäätökset	115
6.1 Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tilinpäätös	115
6.2 Liikelaitoksen vaikutus kuntayhtymän talouteen	148
6.3 Muut eriytyneet laskelmat	151
7. Kuntayhtymän allekirjoitukset ja merkinnät	153
LIITE 1 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	154
LIITE 2 Kehittämishankkeet 31.12.2024	155
LIITE 3 Päätyneet hankkeet 30.6. – 30.12.2024	157
LIITE 4 Mittariseloste / Gradian tuloskortit	159
LIITE 5 Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tuloskortti	160

1. Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia on perustettu 1960 ja se on Suomen suurin kuntayhtymäpohjainen koulutuksen järjestäjä. Gradia tarjoaa opiskelijoille ammatillista koulutusta, lukiokoulutusta, taiteen perusopetusta ja aikuisten perusopetusta sekä tuottaa erillisiä koulutuspalveluja työelämälle ja yrityksille lähinnä Keski-Suomen alueella, mutta monessa ulottuvuudessa Gradia toimii myös valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Gradiassa opiskelee vuosittain yli 22 000 opiskelijaa ja se työllistää yli 950 työntekijää. Toimitiloja kuntayhtymällä on käytössä 137 000 hu². Kiinteät toimipaikat ovat Jyväskylässä, Jämsässä ja Lievestuoreella yhdeksällä eri kampuksella. Gradia konserniin kuuluu myös Gradia koulutuspalvelut Oy.

Ammatillista koulutusta toteutetaan Ammattiopisto Gradian toimesta. Gradian lukiot ovat siirtyneet Jyväskylän kaupungilta kuntayhtymälle vuonna 2010 ja lukioiden opetusta toteutetaan kolmen eri oppilaitoksen kautta (Jyväskylän Lyseon lukio ja Schildtin lukio sekä Jyväskylän aikuislukio).

Suomessa on noin 700 koulutuksen järjestäjää, joista noin puolet vastaa toisen asteen koulutuksen järjestämisestä. Valtaosa koulutuksen järjestäjistä on kunta- ja kuntayhtymätason toimijoita, jotka toimivat itsenäisesti lainsäädännön asettamien reunaehtojen puitteissa.

Vaikka koulutuksen tavoitteista ja tutkintojen muodostumisesta linjataan keskitetysti lainsäädännöllä ja asetuksilla, päättävät koulutuksen järjestäjät itsenäisesti huomattavan suurien resurssien käytöstä vastatakseen oman toiminta-alueensa osaamis- ja koulutustarpeisiin parhaalla mahdollisella tavalla.

Väestö- ja ikäluokkakehityksen haasteet tulevat näkymään koulutuksen järjestäjien arjessa entistä enemmän ja niihin pitää osata varautua pitkäjänteisesti. Koulutuksen järjestäjien ydinosaamista on se, että kyetään sopeutumaan ja mukautumaan kulloiseenkin kysyntä- ja markkinatilanteeseen. Toisaalta myös alueella on kyettävä näkemään entistäkin voimakkaammin toisen asteen koulutus yhtenä keskeisenä elinvoiman ja aluekehityksen välineenä.

Koulutuksen järjestäjien toiminnan vaikuttavuudella on merkittäviä kansantaloudellisia ulottuvuuksia, sillä väestön koulutus- ja osaamistasolla sekä koulutuksen laadulla on suoria ja epäsuoria vaikutuksia niin alue- kuin valtiontalouden kehitykseen. Yhteiskunta käyttää verovarvoja toisen asteen koulutuksen järjestämiseen yli 3 mrd euroa vuodessa.

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijoiden keski-ikä on valtakunnallisesti noussut ja sama kehitys on näkynyt myös Gradiassa, mutta nuorten ja aikuisten määrät ovat paremmin tasapainossa kuin useilla muilla koulutuksen järjestäjillä. Opiskelijoiden keskeyttämisistä analysoitaessa on todettu, että suurin keskeyttäneiden ryhmä koostuu 18–25 vuotiaista opiskelijoista. Jatkuva haku on helpottanut merkittävästi opiskelemaan pääsemistä, mutta se on myös lisännyt keskeyttämisistä.

Gradian lukioissa keskeyttämisten määrät ovat pysyneet alhaisina ja keskeyttäneet ovat siirtyneet valtaosin jatkamaan opintojaan Gradian järjestämässä ammatillisessa koulutuksessa.

Uusi oppivelvollisuuslaki tuli voimaan elokuussa 2021. Sen myötä oppivelvollisuus laajeni toiselle asteelle ja opinnoista tuli täysin maksuttomia perusopetuksessa päättävillä nuorilla. Uudistus toi koulutuksen järjestäjille uusia tehtäviä ja velvoitteita, mutta niistä on selvitty hyvin. Iso koulutuksen järjestäjä pystyy tarjoamaan opiskelijalle useita eri vaihtoehtoja, jos ensimmäinen valinta ei ole onnistunut.

Uusi strategia otettiin käyttöön vuoden 2024 alussa

Uuden strategian nimi on Astetta parempi tulevaisuus (2024–2027). Strategiassa on neljä toiminnallista kärkeä, jotka muodostuvat konkreettisista tavoitteista ja niiden mittareista.

1. Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija
2. Vaikuttava elinvoimakumppani
3. Hyvinvoivat gradialaiset
4. Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö

Strategiaa toteutetaan talousarvion kautta. Strategian perusteella laaditaan tulosalueiden vuosittaiset toiminnalliset tavoitteet talousarvioon sekä niiden pohjalta eri toimintojen tavoitteet kustannuspaikoille. Tätä kautta strategia toimii arjen toiminnan johtamisen ja tekemisen suuntaviivoina. Strategian seurannassa hyödynnetään uutta LATO-strategiatyökalua, johon esihenkilöt ja muut vastuuhenkilöt raportoivat tavoitteiden toteutuman ja toiminnan suunnan 2–4 kertaa vuodessa. Tulosalueiden ja kuntayhtymän johtoryhmät tekevät kokonaisanalyysin toteumasta ja huomiota vaativista asioista neljännesvuosittain.

Strategian toteutusta on nyt takana ensimmäinen vuosi ja kokemukset sen toteuttamisesta ovat kohtuullisen hyviä.

Epävakautta toimintaympäristössä

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkui jo kolmatta vuotta. Ulko- ja turvallisuuspoliittinen keskustelu on tullut osaksi koulutuksen järjestäjien arkea. Sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden kysymykset sekä huoltovarmuus nousivat päivä päivältä Gradian oppilaitoksissa entistä keskeisempään rooliin.

Elokuun lopussa Gradian Viitaniemen kampuksella oli iso poliisioperaatio. Poliisi oli saanut ilmoituksen, että kampusalueella olisi nähty aseistettu henkilö. Tämä johti siihen, että poliisi saapui määrätietoisesti paikalle ja kampusalue eristettiin turvallisuussyistä. Tilanteen aikana opiskelijat ja henkilökunta ohjattiin pysymään sisätiloissa. Poliisi tutki alueen perusteellisesti ja tilanne raukesi. Poliisi totesi myöhemmin, ettei asiassa epäillä rikosta.

Elokuun lopun tapahtumat testasivat monella tavalla Gradian turvallisuusjärjestelyjen toimivuutta ja henkilöstön sekä opiskelijoiden kykyä toimia kovan paineen alle. Erityisesti sosiaalisen median rooli herätti paljon keskustelua ja tapahtuman opetuksiin palattiin useita kertoja syksyn aikana.

Gradian johdon valmiusharjoitus pidettiin helmikuussa ja marraskuussa Gradia osallistui Digi- ja väestötietoviraston järjestämään Suomen suurimpaan kyber- ja digiturvaharjoitukseen.

Opiskeluhoiltopalveluilla pyritään edistämään ja ylläpitämään opiskelijan hyvän oppimisen, fyysisen ja psyykkisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edellytyksiä oppilaitosympäristössä.

Opiskeluhoiltoa toteutetaan oppilaitosten ja hyvinvointialueen monialaisena yhteistyönä yhdessä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoillon tehtäviin kuuluu sekä yhteisöllisiä että yksilökohtaisia toimia. Opiskeluhoillon ensisijainen painopiste on yhteisöllisissä koko kouluyhteisöä tukevilla ennaltaehkäisevillä toimilla. Yksilökohtaisiin opiskelijahuiltopalveluihin kuuluvat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä opiskeluterveydenhuollon palvelut.

Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen on entistä tärkeämmässä roolissa tässä epävarmuutta ja uhkia huokuvassa maailmassa. Elämän perusvalmiuksiin joudutaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota. Pitää osata syödä terveellisesti, nukkua riittävästi, kuntoilla terveyden edistämiseksi ja oppia sovitteluun erilaisten mielipiteiden ristitulessa sekä tulla toimeen keinoälyn mahdollisuuksien ja vaatimusten kanssa.

Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat näkyneet kaikille lisääntyneinä säiden ääri-ilmiöinä, mutta sitä kautta myös yleisenä ympäristötietoisuuden kasvuna. Tämä vaikuttaa sekä organisaation toimintaan että koulutuksen sisältöihin ja sen tuottamaan tulevaisuuden osaamiseen.

Useat Gradian jäsenkunnat tasapainottivat talouttaan julkisen talouden sopeuttamistoimien osana. Erityisesti Jyväskylän kaupungin säästötoimenpiteet heijastuivat Gradiaan, koska kaupunki leikkasi vuodelle 2024 lukiotukea merkittävästi ja myös tukea taiteen perusopetukselle. Leikkaukset jatkuvat myös vuodelle 2025. Keskustelu kuntarahoituksesta oli vilkasta ja loi epävarmuutta opiskelijoiden ja henkilöstön keskuuteen lukiokoulutuksen tulevista resursseista.

Gradian talouden tasapainottaminen syksyllä 2022 jätti jälkensä kuntayhtymän ja jäsenkunta Jämsän keskinäisiin suhteisiin. Jämsän kaupunki on tehnyt Gradian päätöksistä oikaisuvaatimuksia ja vienyt päätöksiä hallinto-oikeuteen. Hämeenlinnan hallinto-oikeudesta odotetaan ratkaisuja vuoden 2025 ensimmäisellä puoliskolla.

Jämsän kaupunki tilasi Jämsän ammatillisen koulutuksen yhteistyövaihtoehtoja erillisselvityksen ammattikasvatusneuvos Timo Karkolalta. Selvityshenkilö kuuli myös Gradian edustajia. Selvityshenkilö suosittelee Jämsän kaupungille jatkamista Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian jäsenenä.

Positiivista on ollut se, että Jämsän toimipaikan henkilöstö on katsonut tulevaisuuteen luottavaisesti ja rauhallisesti. Arjessa viranhaltijat ovat toteuttaneet hyvää keskinäistä yhteistyötä molemmin puolin. Ja monessa asiassa on menty merkittävästi eteenpäin ja Ammattiopisto Gradia on mahdollistanut kauttaaltaan monipuolisemmat palvelut Jämsän alueen työ- ja elinkeinoelämälle.

Toimitilat

Gradian perustehtävänä on laadukkaan ja vaikuttavan toisen asteen koulutuksen järjestäminen. Kiinteistöt ja toimitilat ovat keskeisessä roolissa opetuksen toteuttamisessa. Henkilöstömenot ja tilakustannukset ottavat yli 80 % Gradian tuloista. Tilatarpeita tulee ennakoida pitkällä tähtäimellä ja niiden kokonaisuutta kustannuksista on pyrittävä hallitusti pienentämään.

Toimintavuonna on laadittu Gradian kiinteistöjen kehittämissuunnitelmaa vuosille 2025–2045 ja se tuodaan valtuuston päätettäväksi vaalikauden viimeisessä kokouksessa toukokuussa 2025.

Gradia osallistui aktiivisesti Jyväskylän kaupungin toteuttaman Kukkulan alueen osayleiskaavan valmisteluun päättyneenä vuonna. Gradia on valmistautunut luopumaan Kukkulan kampusalueesta kesällä 2029. Osayleiskaava mahdollistaa kampusalueen käyttötarkoituksen muuttamisen ja sitä kautta helpottaa kiinteistöjen kehittämissuunnitelman toteuttamista. Kukkulan kiinteistön arvonalentaminen 4 milj. euroa suoritettiin joulukuun valtuuston kokouksen päätöksen ja tilintarkastajan ohjeistuksen mukaisesti. Alaskirjaus vastaavasti parantaa Gradian tulokuntoa kuluvan vuosikymmenen jälkimäisellä puoliskolla.

Kuntayhtymän omistamien tilojen laajuus on 121 848 hu^m², josta Jyväskylässä tiloja on 102 105 hu^m², Jämsässä 16 315 hu^m² ja Lievestuoreella 3 428 hu^m². Vuokratiloja kuntayhtymän käytössä on 16 054 hu^m², joista suurimpina kohteina ovat Musiikkikampuksen (vuoteen 2045) ja Kankaan kampuksen tilat (vuoteen 2030) sekä Hemsö Finland Oy:ltä vuokratut tilat Wilhelm Schildtin katu 2:ssa (vuoteen 2030).

Talous on kunnossa

Gradia kävi syksyllä 2022 yhteistoimintalain mukaiset neuvottelun talouden tasapainottamiseksi. Henkilöstökuluja jouduttiin karsimaan rajusti henkilöstövähennysten kautta ja organisaatiota kevennettiin monin eri tavoin. Lisäksi reuna-alueilla olleista pienistä ja jokseenkin tyhjillä olleista kiinteistöistä luovuttiin myymällä niitä alueen markkinahinnalla. Vuodet 2023 ja 2024 ovat olleet kestävän talouden vakiinnuttamista.

Konsernitilinpäätöksessä kuntayhtymän tilinpäätökseen on yhdistetty Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tilinpäätös, jotka on käsitelty liikelaitosten johtokunnassa, ja Gradia-koulutuspalvelut Oy:n tilinpäätöslaskelmat.

Gradian vuoden 2024 tilinpäätös on lähes 5,2 milj. euroa ylijäämäinen. Valtiovallan suorittamat ammatillisen koulutuksen leikkaukset (-130 M €) vuodelle 2025 sekä vielä mahdolliset lisäleikkaukset (-75 M €) vuodelle 2026 edellyttävät selkeästi ylijäämäistä tilinpäätöstä, jotta Gradialla on kantokykyä selvitä rahoitusleikkauksista kohtuullisilla toimenpiteillä. Vuonna 2024 tehdyt valtiovallan leikkaukset vuodelle 2025 kohdistuvat erityisesti opiskelijoihin, joilla on jo aikaisempi tutkinto, eikä niinkään oppivelvollisiin, mutta toisaalta koulutuksen järjestäminen on kokonaisuus ja eri ryhmien erottelu vaikeuttaa opetuksen toteuttamista.

Yhteistyötä Gradian sisällä ja toimialueella sekä valtakunnallisessa toimintaympäristössä

Gradia koulutuspalvelut Oy jatkoi itsenäistä, yhtiömuotoista toimintaansa Ammattiopisto Gradian rinnalla ei-tutkintotoimittamisen, markkinoilla toteutettavan koulutuksen järjestäjänä. Kilpailutilanne markkinoilla koventui, mutta tilinpäätös päättyi kuitenkin selkeästi ylijäämäiseksi (+258 000 €).

Gradian rooli keskisuomalaisten yritysten kilpailukyvyyn ja tuloksellisuuden tukijana on vahvistunut. Menestyvät yritykset luovat työpaikkoja ja tuottavat elinvoimaa Keski-Suomen kuntiin ja työllisyysalueille. Työperäisen maahanmuuton merkitys on elinvoimakehityksessä korostunut.

Gradian ja Jyväskylän kaupungin yhteistyö OMA2-hankkeessa korostaa ammatillisen koulutuksen merkitystä työelämän tarpeisiin vastaamisessa. TE24 uudistuksen toteuttamisessa Gradia on tukenut aktiivisesti jäsenkuntien työtä. Jyväskylän kaupungin ja Muuramen kunnan kanssa yhteistyö on viety kaikkein pisimmälle.

Gradian työelämävaltuuskunnan toiminnassa korostuivat ratkaisujen löytäminen osaavan työvoiman saatavuuteen sekä Gradian talouden sopeuttamisen vaikutusten seuraaminen opiskelijoiden osaamisen turvaamiseen ja työelämäyhteistyöhön.

EduFutura yhteistyö kumppanioppilaitosten (Jyväskylän yliopisto ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu) kanssa toimi hyvin. Koulutusyhteistyön päätavoitteena on ollut osaamisen jäsentäminen siten, että opintotarjonnassa, tukipalveluissa ja valituilla kärkeillä saavutetaan yhdessä enemmän ja luovutaan päällekkäisestä tekemisestä. Toimintavuonna käynnistyi aktiivinen keskustelu korkeakoulujen vielä laajemmasta keskinäisestä yhteistyöstä ja Gradia oli keskustelussa aktiivisesti mukana.

Keski-Suomen vaalipiiri kansanedustajat vierailivat Gradialla tammikuussa ja elokuussa OAJ:n koolle kutsumissa tilaisuuksissa ja tilaisuuksiin osallistuttiin myös Gradian johdon toimesta. OAJ:n puheenjohtaja Katariina Murto vieraili Gradialla ja tapasi myös Gradian hallituksen edustajia syyskuun lopussa. Gradialla vietettiin OAJ:n johdolla Maailman opettajien päivää 7.10.2024. Kuntapäättäjiä oli kutsuttu seuraamaan Gradian arkea. Paikalla olivat mm. Jyväskylän kaupunginhallituksen puheenjohtaja Caius Forsberg ja kansanedustaja Bella Forsgren.

Jyväskylän kaupunginhallitus piti kokouksen Gradian Viitaniemen toimipaikassa syyskuussa ja Gradian johto oli kuultavana kokouksen yhteydessä erityisesti lukioasioista.

20. FinnMETKO 2024 näyttely järjestettiin Gradia Jämsän kampuksella elo-syyskuun vaihteessa ja keräsi yli 30 000 kävijää kolmen päivän aikana. Gradia Jämsä oli tapahtumassa monin eri tavoin esillä. Ensimmäinen FinnMETKO tapahtuma järjestettiin 1987.

Suomessa on tällä hetkellä 134 ammatillisen koulutuksen järjestäjää ja 10 suurinta järjestäjää toteuttaa 37 % kaikista opiskelijavuosista. Gradia on osallistunut aktiivisesti ns. TOP10 järjestäjien toimintaan ja isännöi järjestäjien kokoontumista helmikuussa Jyväskylässä.

Ammattiopisto Gradian uudeksi rehtoriksi valittiin apulaisrehtori, YTM Minna Sillanpää Gradian hallituksen elokuun kokouksessa. Gradian hallituksen puheenjohtaja vaihtui lokakuussa, kun tehtävän jättänyt Tom Nevanpää siirtyi työskentelemään ulkomaille ja seuraajaksi valittiin Joonas Könttä.

Kuntayhtymän johtaja Anssi Tuominen valittiin Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys (AMKE) ry:n yhdistyskokouksessa hallituksen varapuheenjohtajaksi. AMKE ry edustaa 86 ammatillisen koulutuksen järjestäjää ja heidän opiskelijavuosikertymä on yli 98 % kaikista ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosista. AMKE ry on perustettu 2010 toimimaan ammatillisen koulutuksen edunvalvontajärjestönä. Tuominen toimii myös kaupallisia palveluja jäsenkentälle tuottavan AMKE Oy:n hallituksen puheenjohtajana.

Lopuksi

Kuntayhtymän hallitus on toiminut kolmannen täyden toimintavuoden ja se on ohjannut talouden tasapainottamista ja katsonut vastuullisesti ja laaja-alaisesti toisen asteen koulutuksen tulevaisuuteen.

Olemme yhdessä osoittaneet, että pystymme uudistumaan ja selviytymään vaikeista tilanteista yhdessä. Olen ylpeä ja kiitollinen koko Gradian henkilöstöstä, opiskelijoista, luottamushenkilöistä ja omistajista, jotka ovat tehneet arvokasta työtä koulutuksen ja osaamisen eteen vuonna 2024.

Vuosi 2025 tuo mukanaan uusia haasteita ja myös mahdollisuuksia. Jatkamme työtä sen eteen, että Gradiasta valmistuvat opiskelijat ovat valmiita kohtaamaan muuttuvan työelämän ja jatko-opintopaikkojen vaatimukset. Panostamme edelleen vahvasti opetuksen laatuun, henkilöstön hyvinvointiin ja yhteistyöhön eri sidosryhmien kanssa.

Anssi Tuominen
kuntayhtymän johtaja

1.1.2 Kuntayhtymän hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kuntayhtymän hallitus 2021–2025

Jäsen

Tom Nevanpää/Joonas Könttä, **pj.**
Emilia Lakka, **1. vpj.**
Tuula Peltonen, **2. vpj.**
Kari Kotiranta
Juha Paananen
Erja Laaksonen
Santeri Lohi
Hannu Rantanen
Sirkku Ingervo

Henkilökohtainen varajäsen

Matti Similä
Risto Rönneberg
Jani Maukonen
Pipsa Häkkänen
Mirja Hirvensalo
Janne Andersin
Annamaija Itäranta-Salminen
Eila Sahala
Emmaliina Västinen

Tom Nevanpää toimi hallituksen puheenjohtajana 27.9.2024 saakka, jonka jälkeen hänen tilalleen hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Joonas Könttä.

Hallituksen esittelijänä toimi kuntayhtymän johtaja Anssi Tuominen. Pöytäkirjanpitäjänä toimi hallintopäällikkö Sonja Julkunen. Hallitus kokoontui vuonna 2024 13 kertaa ja käsitteli/päätöksi mm. seuraavista asioista:

- Gradian henkilöstökyselyn tulokset 2024
- Gradian eettisten periaatteiden päivitys
- Gradian tietotilinpäätös
- Ammattiopisto Gradian tulosaluejohtaja, rehtorin valinta
- Tilapäisen valiokunnan asettaminen tarkastuslautakunnan puheenjohtajan erottamista varten
- Sähkökuorma-auton hankinta Ammattiopisto Gradian logistiikka-alalle

Kuntayhtymän valtuusto 2021–2025

	Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Hankasalmi	Mika Kiuru	Harri Hämäläinen
Joutsa	Tenho Tornberg	Pekka Lankia
Jyväskylä	Tapani Mäki	Jouni Kosonen
	Pentti Mäkinen, pj.	Tarja Hyötyläinen
	Pentti Niekka	Leila Saikkonen
	Matti Pöppönen	Elli Veijanen
	Jenny Riivali	Mimori Fellman-Närhi
	Petri Turunen	Maija Putkonen
Jämsä	Tytti Vänskä	Amir Soltanpanah
	Pekka Kataja	Taika Olin/Ilkka Salminen
	Merja Lahtinen, 2. vpj.	Ville Erkkilä
	Tomi Lampinen	Susanna Sinisaari-Kaislo
	Antti Manninen	Elina Koivumäki
	Helena Salminen	Aki Lemmetyinen
Keuruu	Kalle Kuusimäki	Auli Rannikko
	Leena Laurila	Pasi Kovanen
Kuhmoinen	Pekka Pitkäranta	Päivi Malin
Laukaa	Jari Hyvärinen, 1. vpj.	Pasi Puupponen
	Jonna Ortju	Pasi Honkonen
	Erkki Paananen	Kirsi Nieminen
	Eija Syrjälä	Simo Pannula
Luhanka	Hannu Inkeroinen	Marjo Merivirta
Muurame	Raija Nieminen	Arto Liikanen
	Riikka Purola	Luka Linqvist
	Heli Räisänen	Petri Pukari
Petäjävesi	Paula Vulli	Risto Paakkunainen
Toivakka	Päivi Pitko	Juha Houni
Uurainen	Jari Flyktman	-

Pekka Katajan henkilökohtaisena varajäsenenä toimi Taika Olin 19.12.2024 saakka ja sen jälkeen Jämsän kaupunki nimesi tehtävään Ilkka Salmisen.

Valtuuston pöytäkirjanpitäjänä toimi kuntayhtymän hallintopäällikkö Sonja Julkunen. Valtuusto kokoontui vuonna 2024 neljä kertaa ja käsitteli/päätöksi mm. seuraavista asioista:

- Vuoden 2024 talousarviomuutokset
- Eron myöntäminen Tom Nevanpäälle Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallituksen puheenjohtajan tehtävästä ja uuden puheenjohtajan nimeäminen
- Kukkulan kampuksen A-rakennuksen arvonalennus
- Gradian sisäisen valvonnan, riskienhallinnan sekä sisäisen tarkastuksen perusteet
- Tilapäisen valiokunnan asettaminen tarkastuslautakunnan puheenjohtajan erottamista varten

Kuntayhtymän tarkastuslautakunta 2021–2025

Jäsen

Pekka Kataja, **pj.**
Pentti Niekka, **vpj.**
Yrjö Damskägg
Susanna Sinisaari-Kaislo
Ulla Tommola
Marko Hytönen
Pirjo Käpylä

Henkilökohtainen varajäsen

Lauri Virtanen
Iiris Ilmonen
Minna Häkkinen
Timo Taskinen
Helena Kukkamo
Henry Träff
Raisa Kinnunen

Pöytäkirjanpitäjänä toimi kuntayhtymän hallintopäällikkö Sonja Julkunen. Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2024 11 kertaa ja käsitteli/kuuli mm. seuraavista asioista:

- Keskustelu Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtokunnan puheenjohtajan kanssa
- Ammattiopisto Gradia
  - Keuruun kampus
  - Musiikkikampus
  - Hius- ja kauneusala
- Gradian hallinnon ja talouden tarkastuspalveluiden hankinta, optiovuosien käyttöönotto
- Gradian henkilöstökysely ja työterveyspalvelut
- Gradian aikuislukio

Soveltumattomuuden ratkaisujen toimielin (SORA)

Kuntayhtymän hallitus nimesi päätöksellään 143 § 15.12.2023 SORA-toimielimeen toimikaudelle 1.1.2024-31.12.2026 seuraavat henkilöt:

- Minna Sillanpää, apulaisrehtori, Ammattiopisto Gradia, kuntayhtymän edustaja, pj
- Jouni Ikäheimonen, opettaja, Ammattiopisto Gradia, opettajien edustaja
- Maija Ketola, koulutuspäällikkö, Ammattiopisto Gradia, kuntayhtymän edustaja, vpj
- Riikka Lahtonen, apulaisrehtori, Gradia-lukiot, lukioiden edustaja
- Katri Linna, palveluvastaava, Keski-Suomen hyvinvointialue, opiskeluhuollon edustaja
- Outi Magga, apulaisrehtori, Gradia-lukiot, lukioiden edustaja
- Sanna Salo, palveluvastaava, Keski-Suomen hyvinvointialue, työelämän edustaja

Kuntayhtymän johtaja nimesi päätöksellään 1/2024 18.1.2024 toimielimen opiskelijajäseniksi lina Huotarin (varajäsen Saga Polvilampi) ja Luca Salomaan (varajäsen Sanni Pitkänen).

SORA-toimielin kokoontui vuonna 2024 kolme kertaa ja päätti kahdeksan opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta asuntolasta.

Tilapäinen valiokunta

Kuntayhtymän valtuusto päätti kokouksessaan 19.12.2024 46 § asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan tarkastuslautakunnan puheenjohtajan erottamista koskevaa asiaa. Valtuusto valitsi tilapäiseen valiokuntaan viisi jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen:

Jäsen

Pentti Mäkinen, **pj.**
Jari Hyvärinen
Merja Lahtinen, **vpj.**
Heli Räisänen
Riikka Purola

Henkilökohtainen varajäsen

Tarja Hyötyläinen
Pasi Puupponen
Ville Erkkilä
Petri Pukari
Tytti Vänskä

Tilapäisen valiokunnan työskentely alkoi vuoden 2025 tammikuussa.

1.1.3 Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa

Kuntayhtymässä tehtiin vuoden aikana aikaisempiin vuosiin verrattuna poikkeuksellisesti kaksi talousarviomuutosta. Ensimmäinen vuoden alussa, jossa oikaistiin talousarviota vastaamaan vuoden 2023 lopussa tulleita oppilaitosten rahoituspäätöksiä. Toinen talousarviomuutos tehtiin valtuustossa joulukuussa, jossa kirjattiin merkittävä 4,0 milj. euron arvonlennuskirjaus Kukkulan kampuksen kiinteistölle.

Merkittävänä poikkeamana voidaan myös todeta, että kuntayhtymän muutetun talousarvion mukainen ylijäämä vuodelta 2024 oli 0,3 milj. euroa ja lopullinen ylijäämä nousi 5,2 milj. euroon.

Kuntayhtymän perustehtävässä, toiminnassa tai organisaatorakenteissa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2024 aikana. Kuntayhtymän tuloperusteissa ei myös tapahtunut muutoksia.

Vuoden 2025 tilikaudelle merkittävänä muutoksena voidaan todeta kuntayhtymän tytäryhtiötä Koulutuspalvelut Oy:tä koskeva toimintaympäristön muutos, kun TE-palvelut ovat siirtyneet vuoden alusta kuntien omaksi toiminnaksi. Muutos on heikentänyt Koulutuspalvelut Oy:n markkina- ja taloustilannetta odotettua enemmän. Tytäryhtiön vaikutus kuntayhtymäkonsernin tilinpäätöksessä ei ole kuntayhtymään nähden erityisen merkittävä, mutta yhtiön taloutta ja toiminnallisen tilanteen kehittymistä seurataan tarkasti vuoden 2025 kuluessa.

1.1.4 Arvio tulevasta taloudellisesta kehityksestä

Katsaus Suomen julkisen talouden kehitykseen

Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun vuoden 2024 alussa, mutta vuositasolla bruttokansantuote (BKT) jää 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 kuin edellisvuonna. Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen ja yksityisen kulutuksen väheneminen. Suomen viennin kasvu vauhdittui, mutta odotettua hitaammin, sillä euroalueen vaimea talouskasvu jarrutti erityisesti tavaraviennin kysyntää. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku kääntävät sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun kuitenkin jo lähitulevaisuudessa. BKT kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuosina 2026 ja 2027. Työmarkkinoiden osalta käännettä parempaan odotetaan vuodelle 2025. Vuosina 2026–2027 työllisyys paranee talouden vahvistuessa, ja työttömyysaste laskee vuoden 2025 8,4 prosentista 7,4 prosenttiin vuonna 2027.

Julkisen talouden osalta vuosi 2024 oli vaikea. Julkisen talouden alijäämä heikkeni 4,2 prosenttiin BKT:sta heikon suhdanteen, varautumismenojen kasvun sekä aiempien vuosien nopean inflaation vaikutusten vuoksi. Alijäämä alkaa kuitenkin vähitellen supistua talouden elpymisen sekä hallituksen toimien myötävaikutuksella. Vuonna 2025 alijäämän arvioidaan olevan 3,5 prosenttia BKT:sta ja vuonna 2029 2,0 prosenttia.

Valtionhallinnon ja paikallishallinnon suuret alijäämät sekä talouden heikko suhdanne kasvattavat valtion velkasuhdetta, eli valtionvelan osuutta suhteessa bruttokansantuotteeseen, nopeasti vielä ennen vuosikymmenen vaihdetta. Vuoden 2024 lopussa velkasuhde nousee valtion suuren alijäämän vuoksi yli 82 prosenttiin, josta se kasvaa vähitellen 87 prosentin vuonna 2029. Kestävyysvajeen arvioidaan olevan 1,5 % suhteessa BKT:hen.

Katsaus Keski-Suomen talouden kehitykseen

Keski-Suomen Aikajana II/2024-katsauksessa todetaan Keski-Suomen elinkeinoelämän tilanteesta vuonna 2024 seuraavasti:

Talouden vaatimaton kehitys jatkui Keski-Suomessa odotetusti vuonna 2024. Tammi-kesäkuussa Keski-Suomen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli 2,5 % edellisvuoden vastaavaa aikaa heikompi. Vientiliikevaihto laski 6,1 %. Talouden heikkous on laaja-alaista, mutta erityisesti rakentamisen alan merkittävät vaikeudet ovat jarruttaneet talouden kehitystä. Päätoimialoista vain yksityiset palvelut kasvattivat liikevaihtoaan tammi-kesäkuussa. Kasvua kertyi Keski-Suomessa 3,1 % ja koko maassa 1,4 %.

Kaupan alalla yritysten yhteenlaskettu liikevaihto laski Keski-Suomessa maltillisesti 1,8 % (koko maassa laskua 2,8 %). Vaikka kuluttajien arvio oman talouden tilasta on hieman kohentunut, ovat kulutusaikheet edelleen vaatimattomia ja työttömyyden uhka huolestuttaa. Tämä heijastuu sekä kauppaan että palvelualueille. Keski-Suomen teollisuusyritysten vuoden 2024 alkupuolen liikevaihto laski 4,9 % edellisvuodesta, kun koko maassa laskua kertyi 8,4 %. Teollisuudessa luottamus tulevaan on hiukan vahvistunut ja tuotannon on ennakoitu lisääntyvän hitaasti. Tuleva kehitys riippuu paljon euroalueen ja muiden tärkeiden vientimarkkinoiden kehityksestä.

Rakentamisen alan yritysten vaikeudet jatkuivat alkuvuonna 2024, jolloin liikevaihto laski Keski-Suomessa 10,8 % ja koko maassa 9,8 % edellisvuoden vastaavasta ajasta. Vaikka rakentamisen alan pahin syöksy näyttäisi olevan takana päin, on toipuminen hidasta ja luottamus alalla edelleen heikkoa.

Yritysten henkilöstömäärän kehitys jatkui talouden heikentyneistä suhdanteista huolimatta pitkään varsin hyvänä, mutta kääntyi laskuun vuoden 2023 lopulla. Vuoden 2024 alkupuoliskolla yritysten henkilöstömäärä laski Keski-Suomessa 1,4 % ja koko maassa 1,3 %. Henkilöstömäärä väheni kaikilla päätoimialoilla, mutta erityisen rajua lasku on ollut rakentamisen alalla.

Seuduittain tarkasteltuna tammi-kesäkuussa 2024 yritysten liikevaihto kasvoi edellisvuodesta vain Joutsan seudulla (12,2 %). Eniten talouden viilentymisestä on kärsinyt Keuruun seutu, missä yritysten liikevaihto laski 13,8 %. Saarijärvi-Viitasaaren seudulla yritysten yhteenlaskettu liikevaihto laski 6,2 %, Jämsän seudulla 3,8 %, Äänekosken seudulla 2,7 % ja Jyväskylän seudulla 1,6 %. Henkilöstömäärä oli alkuvuonna kasvussa Joutsan ja Äänekosken seuduilla, kun muille seuduille kirjattiin laskua.

Arvio kuntayhtymän talouden kehityksestä

Kuntayhtymän talouden tasapainottaminen on alkanut vuonna 2022, jonka jälkeen vuoden 2023 tilinpäätös saatiin käännettyä jo merkittävästi ylijäämäiseksi. Vuosi 2024 oli toiminnan ja talouden kannalta pitkälti jatkoa vuodelle 2023. Kuntayhtymän taloudellista tilannetta paransi jouluna 2023 saadut oppilaitosten rahoituspäätökset vuodelle 2024, jotka olivat odotettua parempia erityisesti ammatillisen koulutuksen osalta. Kuntayhtymän talousarviota muutettiin heti vuoden 2024 alussa vastaamaan rahoituspäätöksiä ja samalla budjettiin tehtiin menovarauksia mm. Ammattiopiston henkilökunnan lisäämiseksi. Huhtikuussa maan hallitus kuitenkin ilmoitti julkisen talouden sopeuttamistoimista, joilla oli suora vaikutus toisen asteen koulutukseen rahoitukseen. Ammatillisen koulutuksen rahoitukseen oltiin kohdistamassa 100 milj. euron leikkauksia jo vuodelle 2025. Tulevien leikkausten määrä täsmentyi syksyllä 120 milj. euroksi, josta Gradian osuudeksi osattiin ennakoita noin 3,4 milj. euroa. Hallituksen puoliväliriihen päätösten jälkeen kuntayhtymän kustannusten kasvua rajoitettiin mm. tiukalla rekrytointipolitiikalla ja kuluohjauksella, jotta kuntayhtymän kustannustasoa pystyttiin ohjaamaan vastaamaan tulevaa tulopohjaa.

Vuoden 2025 osalta kuntayhtymän taloudellinen kehitys näyttäisi olevan vielä tasaista rahoitusleikkausten realisoitumisesta huolimatta. Valtionosuuksien määrärahalleikkauksista huolimatta kuntayhtymän valtionosuusrahoitus on yhä tänä vuonna yhteensä noin 92,5 milj. euroa ja kuntayhtymän tulosodotukset ovat positiiviset. Kuntayhtymän hallitukselle tuodaan todennäköisesti huhtikuussa päätettäväksi talousarviomuutos, jolla korjataan talousarvio vastaamaan joulun alla tulleita lopullisia oppilaitosten rahoituspäätöksiä.

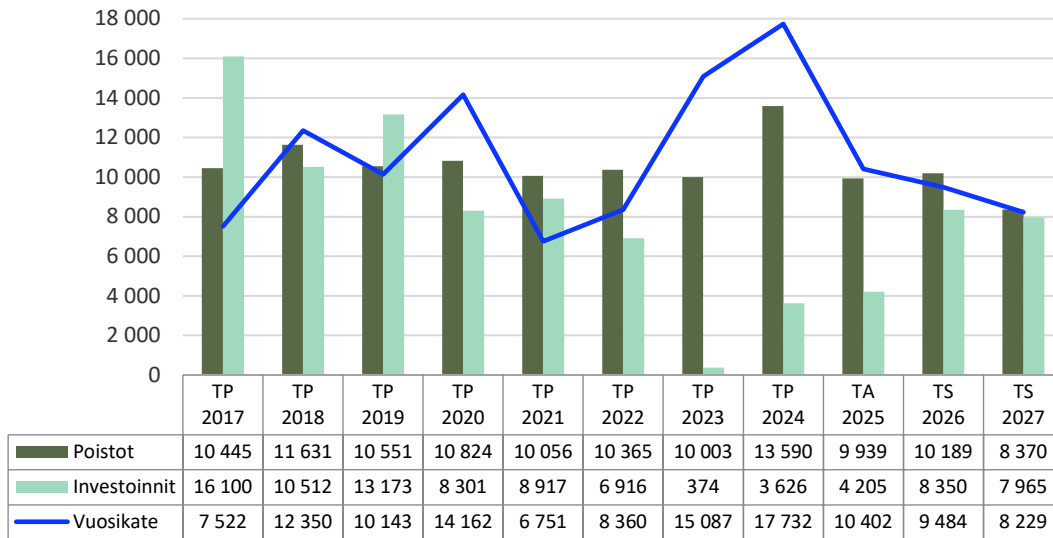
Keväällä selviää tulevien palkkaneuvotteluiden tulokset, jotka viitoittavat kuntayhtymän tulevan henkilöstö- ja palkka-kehityksen myötä myös tulevaa talouden kantokykyä. Kuntayhtymän talouden osalta suurimmat kysymykset ja riskit liittyvät juuri tuleviin palkkaratkaisuihin sekä julkisen talouden kehityksen suuntaan. Jo nyt tiedetään, että opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan on kohdistettu vuodelle 2026 75 milj. euron sopeuttamistarve. Tämän kohdentamisesta ja tulevasta kehityksestä toivotaan saavan lisätietoja hallituksen kevään kehysriihessä.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusosuus on kuntayhtymän suurin yksittäinen tuloerä ja ammatillisen koulutuksen rahoitusperusteet muuttuvat ensi vuoden alussa. Uusi rahoitusmalli perustuu yhä enemmän toiminnan tulokellisuuteen ja vaikuttavuuteen ja kannustaa koulutuksenjärjestäjiä kohdentamaan koulutusta yhä enemmän työelämän ulkopuolella ja ilman tutkintoa oleville. Muille kuin oppivelvollisille tulisi tarjota koulutusta sen laajuisesti kuin on tarkoituksenmukaista, eli lyhyempien koulutusten ja tutkinnon osien merkitys korostuu myös rahoituksen perusteissa. Rahoituslain asetus on tulossa hyväksyttäväksi kevään aikana, jonka jälkeen voidaan tarkemmalla tasolla simuloida, mitä muutos tarkoittaa Ammattiopisto Gradialle rahoituksellisesti ja toiminnassa.

Kuntayhtymän ja erityisesti Ammattiopisto Gradian talouden tulevien vuosien kehitykseen vaikuttaa rahoitusmuutoksen ohella merkittävästi tulossa oleva ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauskokeilu, johon ministeriö valitsee 40 koulutuksenjärjestäjää. Kokeilu on 8 vuotinen ja antaa mukaan valituille järjestäjille vapaammat kädet koulutusten järjestämisen suhteen sekä vuosittaiset toiminnanohjaus- ja strategianeuvottelut ministeriön kanssa. Kokeilu alkaa jo vuoden 2026 alusta ja mukaan valitut koulutuksenjärjestäjät julkistetaan syksyllä 2025.

Kuntayhtymän talouden kehitystä kuvataan kuvioissa 1, 2 ja 3. Kuviossa 1 on kuntayhtymän vuosikatteen, suunnitelman mukaisien poistojen ja investointien toteuma vuosina 2017–2024 sekä arvio taloussuunnitelmavuosille 2025–2027.

Vuosikate, poistot ja investoinnit (1 000 €)

Kuvio 1. Vuosikate, poistot ja investoinnit

Vuoden 2024 tilinpäätöksen mukainen poistojen määrä oli 13,6 milj. euroa ja huomattavasti kuntayhtymän normaalia ja vuosittaista poistotasoa suurempi. Kuntayhtymän Kukkulan kampukselle tehtiin joulukuussa 2024 4 milj. euron suuruisen arvonalennus, jonka seurauksena vastaava summa on kirjattu vuoden 2024 poistoihin ja oli täten myös tulosvaiikutteinen tapahtuma. Kukkulan arvonalennus liittyi kuntayhtymän kiinteistöjen kehittämishojelman valmisteluihin ja kuntayhtymän on tarkoitus luopua Kukkulan alueen kampuksesta seuraavan 5 vuoden säteellä. Kampusalueen arvon todettiin olevan merkittävästi alhaisempi, kuin taseessa, minkä vuoksi arvonalennukseen päädyttiin vuoden lopussa.

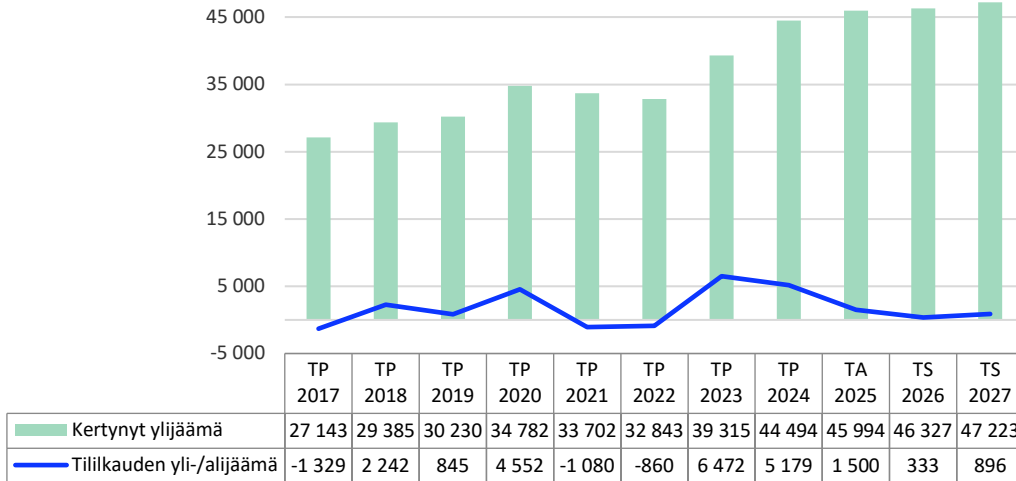
Kuntayhtymän investointien toteuma vuonna 2024 oli yhteensä 3,6 milj. euroa. Investointien taso pysyy vielä kuluvan vuoden ajan maltillisena noin 4 milj. euron vuositasolla, mutta taloussuunnitelmavuosina 2026–2027 investointien määrä nousee noin 8 milj. euron vuositasolle tulevan kiinteistöohjelman mukaisten kiinteistöjen perusparannus- ja muutosten vuoksi.

Vuoden 2024 vuosikate on hyvä 17,7 milj. euroa ja vuosikatteen suhde poistoihin on 130 %. Kuvion 1 mukaisesti kuntayhtymän vuosikate laskee kuitenkin talouden suunnitelmavuosina nopeasti ja mahdollisesti jo vuonna 2026 poistot ovat suuremmat kuin vuosikate.

Kuviossa 2 on esitetty tilikauden yli-/alijäämä sekä kertynyt ylijäämä vuosina 2017–2027.

Kuvion 2. aikajanalta nähdään, että kuntayhtymän tulos on ollut 2017–2024 vuosien välillä kolme kertaa alijäämäinen. Yksittäiset suurempien ylijäämien vuodet ovat kerryttäneet kuntayhtymän ylijäämää vuoden 2024 loppuun mennessä jo kuitenkin 44,5 milj. euroon. Kuntayhtymän rahoituspäätökset vuodelle 2025 ovat varmistuneet, joiden perusteella voidaan ennustaa myös kuluvan vuoden olevan kuntayhtymälle tuloksellisesti todennäköisesti positiivinen, mutta vastaavanlaista ylijäämää, kuin vuosina 2023 ja 2024, ei enää rahoitusleikkausten ja palkkatason kasvun vuoksi synny.

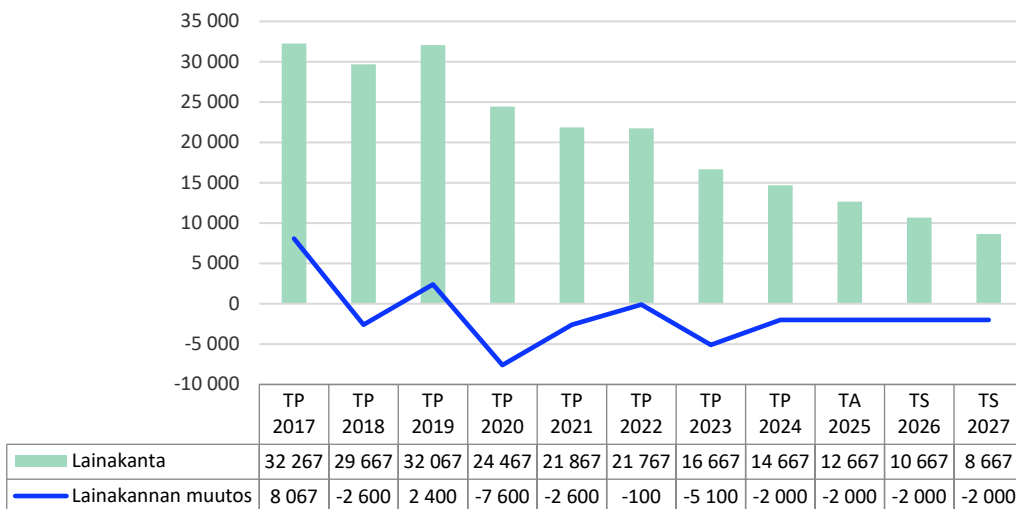
Tilikauden yli-/alijäämä ja kertynyt ylijäämä (1 000 €)

Kuvio 2. Tilikauden yli-/alijäämä ja kertynyt ylijäämä

Kuviossa 3 on esitetty kuntayhtymän lainakannan muutos ja lainakanta. Kuntayhtymä ei nostanut uusia lainoja vuonna 2024 ja lainakantaa vähennettiin suunnitelman mukaisesti 2,0 milj. euroa. Myös taloussuunnitelmavuosina lainakantaa lyhennetään vuosittain 2 milj. euroa. Tällöin kuntayhtymä olisi velaton vuoden 2032 loppuun mennessä. Kuntayhtymällä ei ole tarvetta lisätä lainakantaa ainakaan vuonna 2025. Lainakannan ja rahoitustietojen arviointia tehdään, kun kiinteistöjen kehittämisohjelma valmistuu vuoden 2025 aikana.

Lainakanta ja lainakannan muutos (1 000 €)

Kuvio 3. Lainakanta ja lainakannan muutos

1.1.5 Kuntayhtymän henkilöstö

Henkilöstöraportti on tämän tilinpäätös- ja toimintakertomuksen luvussa 3.

1.1.6 Muut ei-taloudelliset asiat

Toimintakertomuksessa annetaan tiedot siitä, miten kuntayhtymä huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot annetaan siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi.

Kuntayhtymän hallitus on hyväksynyt 15.4.2021 (§52) kokouksessaan Gradian eettiset periaatteet ja käytännön toimintatavat, jossa on kootusti esitetty päätöksenteon, käytännön toiminnan ja hallinnon säännöt ja ohjeet sekä toimintaan vaikuttavat lait. Eettiset periaatteet päivitettiin vuoden 2024 vuoden alussa uuden strategian mukaiseksi. Hallitus hyväksyi päivitettyt eettiset periaatteet 7.6.2024 (§ 62).

Gradiassa kaiken toiminnan lähtökohtana ovat opiskelija- ja työelämäkeskeisyys, johdon ja henkilöstön sitoutuminen sekä suunnitelmallinen arviointi ja kehittäminen. Gradia toteuttaa ja kehittää eettisesti kestävä, läpinäkyvä ja avointa toimintaa ja päätöksentekoa. Eettisissä periaatteissamme korostamme johdon ja esihenkilöiden vastuuta siitä, että jokainen työntekijä organisaatiossamme on tietoinen omaa työtä koskevista sääöksistä ja ohjeista.

Eettistä toimintatapaa tukevat myös kuntayhtymän sisäinen valvonta ja tarkastus, sidonnaisuusilmoitukset sekä avoin päätöksenteko. Kuntayhtymän kaikki julkiset luottamuselinten pöytäkirjat löytyvät Gradian internetsivuilta. Kuntayhtymällä on käytössä myös Whistleblowing-ilmoituskanava, jonka kautta voi nimettömänä ilmoittaa hallinnollisista väärinkäyttöepäilyksistä. Jokainen henkilökuntaan kuuluva on myös velvoitettu ilmoittamaan epäilyistä tai havaituista rikkomuksista tai väärinkäytöistä esihenkilölle tai Whistleblowing-kanavaan.

Gradiassa on otettu myös vuoden 2024 aikana käyttöön opiskelijoille suunnattu sähköinen ilmoituskanava, jolla Gradian opiskelija voi ilmoittaa kiusaamisesta, epäasiallisesta käytöksestä ja seksuaalisesta häirinnästä. Ilmoituskanavalla tehty yhteydenotto käsitellään aina luottamuksellisesti ja ilmoituksen voi tehdä myös nimettömänä. Lisäksi Gradiaan nimettiin häirintäyhdyshenkilö, jonka tehtävänä on tukea ja auttaa, mikäli opiskelija kokee seksuaalisuuteen tai sukupuoleen kohdistuvaa häirintää, ahdistelua tai epäasiallista käytöstä toisen opiskelijan, oppilaitoksen henkilökunnan tai työssäpöimispaikan henkilökunnan toimesta.

1.2 Selonteko kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuntayhtymän sisäisen valvonnan perusteet päivitettiin suunnitelman mukaisesti vuoden 2024 aikana. Gradian sisäisen valvonnan, riskienhallinnan sekä sisäisen tarkastuksen perusteet-dokumentti hyväksyttiin valtuustossa 19.12.2024 § 43.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kuntayhtymän ja kuntayhtymäkonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistumaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntayhtymän johtamisjärjestelmää sekä johtamisen välineitä, joiden tarkoituksena on edistää kokonaisvaltaisesti strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista, toiminnan lainmukaisuutta sekä hyvän hallintotavan toteutumista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on myös auttaa johtoa ja esihenkilöitä havaitsemaan toimintaan liittyvät riskit ja varmistaa, että ne pysyvät hyväksyttävällä tasolla. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista.

Tilivelvollisiksi toimielimiksi on määritetty Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallitus, valtuusto ja Gradia-kiinteistöliikelaitoksen johtokunta. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat: kuntayhtymän johtaja, talous- ja hallintojohtaja, kehittämisjohtaja sekä tulosalueiden johtajat: oppilaitostulosalueiden johtajat/rehtorit, Gradia-ravintoloiden tulosaluejohtaja sekä Gradia-kiinteistöliikelaitoksen johtaja. Kuntayhtymän konsernijohdoksi on hallintosäännössä määritelty kuntayhtymän hallitus ja kuntayhtymän johtaja.

Vuonna 2024 toteutuneet riskienhallinnan toimenpiteet, havainnot ja toteutuneet riskit

Kuntayhtymän vuoden 2024 talousarviossa kuntayhtymätasoiset riskit oli jaettu strategisiin, toiminnallisiin ja taloudellisiin riskeihin. Strategisia riskejä tunnistettiin neljä: henkilöstöön liittyvät riskit, ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuuden säilyttäminen, vuoden 2022 yt-prosessin jälkeiset hallinto-oikeuden käsittelyt sekä maineriskit.

Henkilöstöön liittyvänä erityisenä riskinä talousarviossa tunnistettiin talouden sopeuttamistoimien ja merkittävien henkilöstövähennysten jälkeen työn psykososiaalinen kuormitus eri henkilöstöryhmillä, erityisesti johdolla ja esihenkilöillä. Riskiä hallittiin erilaisilla tukitoimilla yhteistyössä työterveyshuollon kanssa ja osa toimenpiteistä jatkuu vuoden 2025 puolella. Myös osaamisen ja laajojen vastuukokonaisuuksien keskittyminen vain harvojen avainhenkilöiden varaan ilman toimivaa varahenkilöjärjestelmää todettiin merkittävänä riskinä. Tätä riskiä on hallittu hyvällä henkilöstöpolitiikalla, johon on kuullut huolellinen henkilöstösuunnittelu tehtävittäin, työssä jaksamisen tukeminen, työnkuvien ja työmäärien jatkuva arviointi ja osaamisen kehittäminen.

Ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuuden säilyttämisen riski ei toteutunut ja opiskelijamäärät pysyivät lähellä edellistä vuotta. Hallinto-oikeudessa olevien asioiden käsittely ei edennyt vuoden 2024 aikana. Kuntayhtymän strategisena riskinä tunnistettu Jämsän kaupungin teettämä selvitystyö ammatillisen koulutuksen järjestämisen vaihtoehtoista tulevaisuudesta ei johtanut toimenpiteisiin.

Merkittäviä maineriskejä ei toteutunut vuoden 2024 aikana, mutta Gradia oli poikkeuksellisen useasti esimerkiksi valtakunnallisessa mediassa muiden kuin ydintoimintaansa liittyvien asioiden osalta. Näihin uutisointeihin sisältyi Gradian luottamusta ja mainetta heikentäviä riskejä. Mainehaittoja hallittiin avoimella ja selkeällä viestinnällä.

Kuntayhtymätasoisia toiminnallisia riskejä oli tunnistettu neljä: yleinen levottomuus ja väkivallan uhka, tietojärjestelmiin ja tietoturvaan liittyvät riskit, koulutusvienti sekä pandemiat. Koulutusvientiin tai pandemioihin liittyneet riskit eivät toteutuneet.

Väkivallan ja poikkeustilanteiden uhkaan varautumiseen, ennaltaehkäisyyn ja turvallisuuden varmistamiseen ja turvallisuusharjoitteluun kiinnitettiin edelleen monipuolisesti huomiota. Erilaiset häiriötilanteet lisääntyivät kuitenkin merkittävästi lukuvuoden 2024 aikana Gradiassa, kuten myös koko maassa suurilla koulutuksen järjestäjillä. Poliisin ennalta estävän yksikön kanssa tiivis yhteistyö jatkui. Suurin poikkeustapahtuma oli elokuun lopussa, jolloin tilanne johti koko Viitaniemen sisälle suojautumiseen lähes kolmeksi tunniksi. Operaatioon osallistui poikkeuksellisen suuri määrä poliiseja, varautumista nostettiin merkittävästi ensihoidossa ja kriisityöntekijät avustivat tapahtuman jälkihoidossa. Tutkinnassa selvisi, että todellista vaaraa tai aseita ei tapahtumassa kuitenkaan ollut. Poikkeustilanteessa saatuja oppeja hyödynnettiin. Tapahtuman jälkeen käytiin läpi turvallisuuden johtamiseen, organisointiin, tekniikkaan, ohjeisiin ja eri toimintoihin liittyvät asiat läpi kehittämällä niitä edelleen.

Tietojärjestelmiin ja tietosuojaan liittyviä riskejä on seurattu kuntayhtymän tietosuojatyöryhmässä, joka koostuu eri alojen ammattilaisista. Tietosuojatyöryhmä sekä kuntayhtymän valmiusryhmä osallistuivat 14.11.2024 Digi- ja väestötietoviraston TAISTO-harjoitukseen, joka on Suomen suuri digitaalisen turvallisuuden harjoitus. Tekniseen tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviä riskejä hallittiin lisäämällä taloudellisia resursseja, joilla mahdollistettiin esimerkiksi koko henkilöstöä koskenut kyberturvakoulutus. Tietosuojaan tai tietojärjestelmiin kohdistuneita merkittäviä riskejä ei toteutunut vuoden 2024 aikana.

Tunnistetut taloudelliset riskit vuodelle 2024 olivat: kansallinen talouskehitys, Jyväskylän kaupungin lukiotuki, toisen asteen koulutuksen rahoitusuudistukset sekä kehittämistoiminnan riskit. Kansallisesta talouskehityksestä riskinä nousi nopea ja yhä jatkunut kustannusten kasvu, joka toteutui vuoden 2024 aikana. Inflaatio nosti eri palveluiden tuottajien hintoja, mikä näkyi 9 %:n palveluiden ostojen kasvuna. Myös raaka-aineiden kuten elintarvikkeiden sopimushinnat nousivat merkittävästi. Riskiä hallittiin hyödyntämällä suurien hankintarenkaiden sopimustoimittajia, tarkalla talouden seurannalla ja suunnitellulla sekä eri kuluerien välttämättömyystarkastelulla.

Jyväskylän kaupungin myöntämän lukiotuen osalta riski toteutui ja tuki leikkautui vuodelle 2024 0,6 milj. euroa. Lukion valtionosuusjärjestelmään ei ole tullut muutosta, mutta ammatillisen koulutuksen rahoitusmuutos on tulossa voimaan vuonna 2026. Vuoden 2024 rahoitukseen sillä ei kuitenkaan ollut vielä vaikutusta.

Kehittämistoiminnan riskejä hallittiin entistä paremmalla resurssisuunnittelulla ja johdon sitoutumisella rahoituksen hankkimiseen ja hyödyntämiseen. Kehittämistoiminnan osalta riskinä on ollut liian niukka henkilöstömitoitus ja rekrytoinnin rajoitteet. Mikäli koulutusalojen asiantuntijoiden työpanosta ei voi kohdentaa täydentävän rahoituksen hankkeisiin ja rekrytointeja ei voi tehdä, menetämme potentiaalista rahoitusta ja emme pysty kehittämään toimintaamme strategiamme mukaisella tavalla. Tämä riski on osittain toteutunut.

Kuntayhtymän johtajan 28.6.2023 antaman vuoden 2024 talousarvion valmisteluohjeen mukaisesti tulosalueet päivittivät oman vastuualueensa riskikartat ja esittivät talousarviossa 1–3 toiminnan ja talouden toteutumisen kannalta kriittisintä riskiä hallintakeinoineen sekä vuodelle 2024 suunnitellut riskienhallintatoimenpiteet. Näiden toteumat on kirjattu lyhyesti tulosalueiden toteutumien yhteyteen.

Kuntayhtymätasoinen laaja riskikartoitus tehtiin johtoryhmätyöskentelynä alkuvuodesta 2024, joiden tuloksia käytettiin pohjana vuoden 2025 talousarviolle.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kuntayhtymän hallituksen tietoon ei ole tullut sellaisia oikaisuvaatimuksia tai valituksia, joiden tekemisen perusteena olisi ollut selkeästi sisäisen valvonnan puutteellisuudesta aiheutunut lakien, ohjeiden, päätösten tai hyvän hallintotavan noudattamisen laiminlyönti.

Hallituksen tietoon ei ole saatettu johtokunnan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevassa selonteossa sellaista säännöistä, ohjeista, sopimuksista tai päätöksistä poikkeavaa viranomaistoimintaa, jonka seurauksena kuntayhtymä olisi joutunut syytteeseen tai muutoin korvausvastuuseen.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitetty toimintakertomuksen muissa kohdissa. Keskeiset poikkeamat talousarvion toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin sekä niiden johdosta mahdollisesti suoritettavat toimenpiteet on esitetty kunkin tulosalueen kohdalla.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kuntayhtymän hallituksella ei ole tiedossa omaisuuden hankinnan, luovutuksen tai hoidon valvonnan osalta laiminlyöntiä tai muuta virheellistä menettelyä, josta saattaisi aiheutua kuntayhtymälle korvausvaade tai muu oikeudellinen vastuu.

Muut oikeudelliset tapahtumat

Vuoden 2024 aikana hallituksen käsiteltäväksi ei tullut yhtään oikaisuvaatimusta.

Hallituksen päätöksistä 24.11.2022 ja 26.1.2023 sekä valtuuston päätöksestä 16.12.2022 tehdyt valitukset ovat yhä käsitellyssä Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa ja päätöksiä odotetaan vuoden 2025 aikana. Valituksenalaiset päätökset koskevat kuntayhtymän yhteistoimintaneuvotteluiden tulosta ja siihen liittyneitä päätöksiä (H 24.11.2022 § 126–130), kuntayhtymän talousarviota vuodelle 2023 ja -suunnitelmia vuosille 2024–2025 (V 16.12.2022 § 31) sekä uuden oppilaitoksen nimeä (H 26.1.2023 § 7). Myös Jämsän kaupungin tekemä hakemus hallintoriita-asiassa on yhä Hämeenlinnan hallinto-oikeuden käsittelyssä.

Kahden virkasuhteen irtisanomisesta taloudellisilla ja tuotannollisilla syillä vuonna 2022 valitettiin hallinto-oikeuteen. Asioiden käsittely hallinto-oikeudessa on kesken. Päätöksiä odotetaan vuoden 2025 aikana.

Intressitahotapahtumista on kerrottu tilinpäätöksen liitetiedoissa nro 46.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta ja kehittämiskohteista

Sisäinen valvonta on osa päivittäistä johtamista, jonka apuna kuntayhtymän johto käyttää myös ulkopuolisen tahon tekemää sisäistä tarkastusta. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta tuottavat pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lainmukaisuudesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Päivitetty ja uudistettu kuntayhtymän sisäisen valvonnan, riskienhallinnan sekä sisäisen tarkastuksen perusteet-dokumentti hyväksyttiin valtuustossa joulukuussa 2024. Myös kuntayhtymän hallintosääntöä sekä eettistä ohjeistusta, joka kokoaa yhteen kaikki kuntayhtymän toimintaa ohjaavat dokumentit, päivitettiin vuoden 2024 aikana. Silti sisäisen valvonnan osalta tarkastuspisteitä, ohjeistusta ja menetelmiä tulee yhä lisätä sekä dokumentointia parantaa. Yhtenä sisäisen valvonnan kehityskohteena on myös varmistaa ja valvoa, että kuntayhtymän eri tulosalueilla toimitaan kuntayhtymätasoisien ohjeistuksien myötä yhdenmukaisesti.

Kuntayhtymän tiedolla johtamisen kehittäminen on ollut yksi keskeisin kuntayhtymän kehittämiskohde vuoden 2024 aikana. Sähköisten työkalujen, prosessien ja raporttien kehitykseen on panostettu merkittävästi, ja ne auttavat esihenkilöitä ja johtoa oman vastuualueensa tuloksellisuuden seuraamisessa.

Kuntayhtymätasoinen kokonaisvaltainen riskianalyysi toteutettiin johtoryhmässä tammikuussa 2024. Riskianalyyssissä merkittävimpinä riskeinä kuntayhtymätasolla tunnistettiin tietohallintoon ja tietoturvaan liittyvät sekä valtionosuusrahoituksen riskit. Syksyllä 2024 talousarvioprosessin yhteydessä siirryttiin käyttämään laajemmin Granite-riskienhallintaohjelmaa, jonka avulla riskien hallintaa, seuranta ja dokumentointia saadaan parannettua tulosaluekohtaisesti.

Sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan kehittämistoimenpiteet ovat koskeneet myös konsernin tytäryhtiötä.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä ja vuonna 2024 toteutetut sisäisen tarkastuksen toimenpiteet, havainnot ja suositukset

Kuntayhtymän sisäinen tarkastus on ulkoistettu palvelu ja palveluntuottajana toimii tilintarkastusyhteisö KPMG Oy.

Vuoden 2024 sisäisen tarkastuksen kohde oli hankinnat ja ostaminen ammatillisessa koulutuksessa. Tarkastuksessa käytiin läpi hankintaprosessia kuntayhtymätasoisesti ja siihen liittyvää kontrolliympäristöä, hankintaohjeistusta ja sen saatavuutta sekä ostovaltuuksia ja niiden kontrollointia. Tarkastus rajattiin Ammattiopisto Gradian hankintoihin. Tarkastuksen painopiste oli operatiivisen toiminnan hankinnoissa, ei investointihankkeissa tai hankintalain kynnyksarvot ylittävissä kansallisissa tai EU-hankinnoissa. Tarkastus koski tilikaudelle 2023 jaksotettuja hankintoja. Vertailutietona tarkasteltiin myös toimintakuluja toimittajittain tilikaudelta 2022.

Tarkastusmateriaalina käytettiin kuntayhtymän hankintaohjeistusta, prosessikuvauksia sekä monipuolista ostolaskudataa liitteineen. Lisäksi suoritettiin henkilöhaastatteluita. Sisäisen tarkastuksen tuloksena kuntayhtymän hankinta- ja ostotoimintaan saatiin useita kehittämiskohteita. Toimenpidesuosituksen mukaan kuntayhtymän hankintaohjetta tulee selkeyttää esimerkiksi pienhankintojen arvon määrittämisen osalta ja tarkentaa tarvittaessa pienhankintojen kilpailutusmenettelyyn vaikuttavat arvoluokat asianmukaisiksi arvonmääritys-periaatteisiin nähden. Lisäksi suositeltiin myös selkeyttämään pienhankinnoilta vaadittavien ympäristöllistä-, sosiaalista- ja taloudellista vastuuta koskevia kriteereitä ja seuraamaan aktiivisesti toistuvia tavara- ja palveluhankintoja sopivien hankintakokonaisuuksien tunnistamiseksi yli toimialarajojen. Kehittämiskohteeksi nousi myös hankintojen kustannusten seuranta hankintakokonaisuuksien tunnistamiseksi ja toistuvien tavara- ja palveluhankintojen arvon ennakkoinnin helpottamiseksi. Vakiintuneista hankintakanavista tulee myös varmistaa kilpailutuksen asianmukaisuus. Hankintojen seuranta tulisi keskittää koulutuskuntayhtymätasolle.

Sisäisen tarkastuksen prosessin voidaan todeta olleen onnistunut ja hyödyllinen ja tarkastuksen suosituksiin tehdään toimenpiteitä vuoden 2025 kuluessa.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma (1 000 €)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos	
							1 000 €	%
Toimintatuotot	96 410	100 973	99 125	101 127	103 584	107 833	4 249	4,1 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-85 666	-86 270	-91 773	-92 203	-88 015	-89 670	-1 655	1,9 %
Toimintakate	10 744	14 702	7 352	8 924	15 569	18 163	2 594	16,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut								
Korko- ja muut rahoitustuotot	117	136	54	115	129	148	19	14,7 %
Korko- ja muut rahoituskulut	-717	-677	-655	-679	-611	-579	33	-5,3 %
Vuosikate	10 143	14 162	6 751	8 360	15 087	17 732	2 645	17,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-10 551	-10 824	-10 056	-10 365	-10 003	-13 590	-3 587	35,9 %
Tilikauden tulos	-409	3 337	-3 304	-2 005	5 084	4 142	-942	-18,5 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	1 254	1 215	1 154	1 145	1 388	1 037	-351	-25,3 %
Varausten lisäys (-)/vähennys(+)	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Rahastojen lisäys (-)/vähennys(+)	0	0	1 070	0	0	0	0	0,0 %
Tilikauden ylijäämä	845	4 552	-1 080	-860	6 472	5 179	-1 293	-20,0 %
Tuloslaskelman tunnusluvut								
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	113 %	117 %	108 %	110 %	118 %	120 %		
Vuosikate/Poistot, %	96 %	131 %	67 %	81 %	151 %	130 %		

Kuntayhtymän virallisen tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kuntayhtymän ulkopuolelta, ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kuntayhtymän ulkopuolelta. Kuntayhtymän sisäiset taloudelliset tapahtumat on eliminoitu tästä laskelmasta.

Toimintatuotot/Toimintakulut, % = 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Toimintatuotot kattoivat toimintakuluista 120 %. Tunnusluvun arvo parani edellisen vuoden tasosta hieman (+ 2 %). Toimintatuotot kasvoivat 4,3 milj. euroa (+ 4,1 %) vuodesta 2023. Toimintatuottoja kasvatti ammatillisen koulutuksen poikkeuksellisen hyvä rahoituspäätös (71,5 milj. euroa). Toimintakulut olivat 89,7 milj. euroa ja kasvua edelliseen vuoteen 1,7 milj. euroa. Toimintakulujen kokonaiskasvu on poikkeuksellisen maltillinen (+1,9 %), kun ottaa huomioon vuonna 2024 toteutuneen palkkakehityksen sekä inflaation ja hintojen nousun. Toimintakatteen toteuma oli 18,1 milj. euroa, joka on 2,6 milj. euroa (+16,7 %) parempi kuin vuonna 2023.

Toimintatuotot	2023	2024	Muutos	Muutos-%
Opiskelijatuotot	89 136	94 391	5 255	5,9 %
Myyntituotot	6 684	6 502	-182	-2,7 %
Maksutuotot	112	158	46	41,2 %
Tuet ja avustukset	4 643	4 040	-603	-13,0 %
Vuokratuotot	1 976	1 975	-1	0,0 %
Muut toimintatuotot	1 034	768	-266	-25,7 %
Yhteensä	103 584	107 833	4 249	4,1 %

Opiskelijatuotot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna yhteensä 5,3 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen ja aikuisten perusopetuksen valtionosuudet kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 4,3 milj. euroa. Myös lukiokoulutuksen valtionosuus kasvoi 1,0 milj. euroa.

Myyntituottojen toteuma jäi 6,5 milj. euroon, eikä myyntituottojen toteumassa ylletty talousarvion mukaiseen tulokseen. Tukien ja avustusten toteuma (4,0 milj. euroa) pienei jo toista vuotta peräkkäin, nyt muutos edelliseen vuoteen verrattuna -13,0 %. Vuokratuottojen toteuma oli vastaava kuin edellisellä vuonna 2,0 milj. euroa. Muiden toimintatuottojen toteuma oli 0,8 milj. euroa ja 26 % edellisvuotta vähemmän. Muiden toimintatuottojen toteumassa on mm. erilaisia kaluston myyntituloja sekä Viitasaaren kiinteistön myyntitulo.

Toimintakulut	2023	2024	Muutos	Muutos-%
Palkat ja palkkiot	51 489	51 891	402	0,8 %
Eläkekulut	8 452	8 430	-21	-0,3 %
Henkilösivukulut	1 821	1 328	-492	-27,0 %
Palvelujen ostot	11 131	12 185	1 054	9,5 %
Aineet ja tarvikkeet	9 122	9 814	691	7,6 %
Varastojen muutos	-8	-75	-67	831,5 %
Avustukset	190	189	0	-0,2 %
Muut toimintakulut	5 818	5 907	89	1,5 %
Yhteensä	88 015	89 670	1 655	1,9 %

Toimintakulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,7 milj. euroa (1,9 %). Kuntayhtymän suurin kuluerä ovat henkilöstökulut, joiden toteuma oli 61,7 milj. euroa. Henkilöstökulujen toteuma oli 0,1 milj. euroa pienempi kuin edellisessä tilinpäätöksessä (-0,2 %). Henkilöstökulujen muutoksessa näkyy vuoden 2023 aikana talouden sopeuttamisesta johtunut henkilöstömäärän muutos, joka konkretisoitui vuoden 2023 kesällä. Vuoden 2024 aikana henkilöstömäärä on ollut siis lähtökohtaisesti alemmalla tasolla, mutta kasvoi loppu vuotta kohti muutamalla henkilöllä.

Palvelujen ostojen toteuma oli 12,2 milj. euroa ja kasvua edelliseen tilinpäätökseen 9,5 %. Palveluiden ostoihin kohdistui inflaatiosta johtunutta merkittävää hintojen nousua jo loppuvuodesta 2023 ja pitkin vuotta 2024. Aineiden ja tarvikkeiden toteuma oli 9,8 milj. euroa ja kasvoi edelliseen vuoteen 7,6 %. Aineiden ja tarvikkeiden kustannusten kasvu näkyi esimerkiksi oppilaitoksissa oppivelvollisten opetusmateriaaleissa sekä Gradia ravintoloissa kohonneiden elintarvikkeiden hintoina.

Muiden toimintakulujen toteuma oli 5,9 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen maltillinen 1,5 %. Muihin toimintakuluihin sisältyy mm. maksuttomuuden piirissä olevien opiskelijoiden tietokoneiden leasingvuokrat sekä ulkoisten toimitilojen vuokrat.

Vuosikate/Poistot, % = 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate oli 17,7 milj. euroa ja kattoi 130 % poistoista. Vuosikate toteutui 2,6 milj. euroa (+17,5 %) parempana kuin vuonna 2023. Poistot ja arvonalentumiset olivat poikkeuksellisen suuret, yhteensä 13,6 milj. euroa. Kasvua poistoissa ja arvonalentumisissa 3,6 milj. euroa. Muutos johtuu Kukkulan kampuksen tase-arvoon tehdystä arvonalennuksesta joulukuussa 2024. Tilikauden tulos oli 4,1 milj. euroa, poistoerokirjaus 1,0 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä 5,2 milj. euroa. Rahastokirjauksia ei vuonna 2024 tehty. Poistoero tulee kokonaan Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tuloksesta.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma (1 000 €)	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos	
						1 000 €	%
Vuosikate	14 162	6 751	8 360	15 087	17 732	2 645	17,5 %
Tulorahoituksen korjaukset	-846	-397	-432	-605	-292	313	-51,7 %
Toiminnan rahavirta	13 316	6 354	7 928	14 482	17 440	2 958	20,4 %
Investointimenot	-8 301	-8 917	-6 916	-374	-3 626	-3 252	870,2 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 669	413	442	827	292	-535	-64,7 %
Investointien rahavirta	-2 633	-8 504	-6 474	453	-3 334	-3 787	-835,8 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	10 684	-2 150	1 455	14 935	14 106	-829	-5,6 %
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 600	-2 600	-2 600	-2 000	-2 000	0	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 000	0	2 500	-3 100	0	3 100	-100,0 %
Muut maksuvalmiuden muutokset	-548	-3 448	1 419	-1 151	-2 484	-1 334	115,9 %
Rahoituksen rahavirta	-8 148	-6 048	1 319	-6 251	-4 484	1 766	-28,3 %
Rahavarojen muutos	2 536	-8 199	2 774	8 684	9 622	937	10,8 %
Rahavarat 31.12.	11 324	3 126	5 899	14 584	24 206	9 622	66,0 %
Rahavarat 1.1.	8 789	11 324	3 126	5 899	14 584	8 684	147,2 %
Rahoituslaskelman tunnusluvut							
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-9 718	177	9 819	22 039	39 029		
Investointien tulorahoitus, %	171 %	76 %	121 %	4037 %	489 %		
Lainanhoitokate	5,0	2,5	3,0	7,0	8,3		
Kassan riittävyys, pv	42	11	21	58	92		

Rahoituslaskelmassa on esitetty kaikki kuntayhtymän rahan lähteet ja rahan käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta rahavaroihin. Eli rahoituslaskelma kertoo, lisääntyivätkö vai vähenivätkö rahavarat tilikauden aikana. Tuloslaskelman tavoin rahoituslaskelma sisältää ainoastaan ulkoiset erät, jotka ovat syntyneet kuntayhtymän kannalta ulkopuolisiin yksiköihin nähden.

Kuntayhtymän toiminnan rahavirta vuonna 2024 oli 17,4 milj. euroa, joka muodostui 17,7 milj. euron vuosikatteen ja siihen tehdyistä 0,3 milj. euron tulorahoituksen korjauksista, joilla eliminoidaan omaisuuden myyntivoittojen ja -tappioiden vaikutus toimintatuottoihin ja jotka siirretään investointien rahavirtaan pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot -riville. Tulorahoituksen korjaukset koostuivat koulutuskäytöstä poistetun irtaimen omaisuuden sekä kiinteistöjen myynnistä saaduista myyntivoitoista.

Vuoden 2024 investointimenojen toteuma oli 3,6 milj. euroa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot olivat edellä mainitun mukaiset 0,3 milj. euroa, jolloin investointien rahavirta oli yhteensä -3,3 milj. euroa. Vuoden 2023 investointien toteuma oli poikkeuksellisesti vain 0,4 milj. euroa talouden sopeuttamisen takia.

Rahoituksen rahavirrassa pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 2,0 milj. eurolla ja uusia lainoja ei nostettu. Muut maksuvalmiuden muutokset olivat -2,5 milj. euroa, jolloin rahoituksen rahavirta oli yhteensä 4,9 milj. euroa. Rahavarojen muutos 1.1.-31.12 oli + 9,6 milj. euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää lainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aika-

välillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Kuntayhtymän toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta parani 17,0 milj. eurolla.

Investointien tulorahoitus, % = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Mikäli tunnusluvun arvo on alle 100, erotus on rahoitettava pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien myynnillä, lainoilla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Kuntayhtymän vuoden 2024 investointien tulorahoitus oli 489 %.

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Tunnusluvun arviointias-teikko on seuraava:

- Lainanhoitokyky on hyvä, kun lainanhoitokate on suurempi kuin 2.
- Lainanhoitokyky on tyydyttävä, kun lainanhoitokate on 1–2.
- Lainanhoitokyky on heikko, kun lainanhoitokate on pienempi kuin 1.

Kuntayhtymän lainanhoitokate oli 8,3 (7,0 vuonna 2023). Tunnusluvun kasvuun edellisvuoteen verrattuna vaikutti erityisesti vuosikatteen kasvu 15,1 milj. eurosta 17,7 milj. euroon.

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, montako päivää toteutuneet kassasta maksetut voitaisiin kattaa kertyneillä rahavaroilla.

Kassan riittävyys 31.12.2024 oli 92 päivää. Kassan riittävyys on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntayhtymän rahavarat ovat lisääntyneet viimeisen kahden vuoden aikana niin, että kuntayhtymän sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti sijoitettiin matalariskisiin korkorahastoihin 4,5 milj. euroa vuoden 2024 aikana.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kuntayhtymän taseen loppusumma oli vuoden 2024 lopussa 136,4 milj. euroa (137,0 milj. euroa vuonna 2023). Taseen loppusumma pieneni yhteensä 0,6 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Pysyvissä vastaavissa aineelliset hyödykkeet vähenivät 10,0 milj. euroa ja vaihtuvissa vastaavissa rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusarvopaperit kasvoivat yhteensä 9,6 milj. euroa. Taseen vastattavissa oma pääoma kasvoi 5,2 milj. eurolla. Poistoero pieneni 1,0 milj. eurolla ja vieras pääoma väheni 4,4 milj. eurolla.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, % = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Kuntayhtymän omavaraisuusaste oli 81,1 % (77,8 % vuonna 2023).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista (toimintatuotoista) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet ovat selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kuntayhtymän suhteellinen velkaisuus oli 23,4 % (28,9 % vuonna 2023). Tunnusluku parani 5,5 prosenttiyksikköä, mihin vaikutti vieraan pääoman määrän väheneminen 2,0 milj. eurolla ja käyttötulojen määrän nousu 4,2 milj. eurolla.

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 € = Edellisten kausien ylijäämä + Tilikauden ylijäämä

Tunnusluku osoittaa, paljonko kuntayhtymälle on kertynyt ylijäämää tulevien vuosien liikkumavaraksi tai paljonko on kertynyt alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kuntayhtymän taseen ylijäämien kertymä on 44,5 milj. euroa ja se kasvoi vuoteen 2023 verrattuna 5,2 milj. euroa.

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Kuntayhtymän lainakanta oli 14,7 milj. euroa (16,7 milj. euroa vuonna 2023). Lainakanta pieneni 2,0 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €

Lainat ja vastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisina.

Lainojen ja vastuiden määrä 31.12.2024 oli 56,35 milj. euroa ja se väheni noin 0,1 milj. euroa. Vuonna 2023 lainojen ja vastuiden määrä oli 56,45 milj. euroa.

T A S E

VASTAAVAA (1 000 €)	2023	2024	VASTATTAVAA (1 000 €)	2023	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	119 597	109 633	OMA PÄÄOMA	89 704	94 882
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	13 671	13 671
Aineettomat oikeudet	0	0	Arvonkorotusrahoisto	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0	Muut omat rahastot	36 717	36 717
Aineelliset hyödykkeet	119 221	109 257	Edellisten tilikausien ylijäämä	32 843	39 315
Maa- ja vesialueet	3 680	3 680	Tilikauden yli-/alijäämä	6 472	5 179
Rakennukset	110 711	100 442	POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	16 863	15 826
Kiint. rakenteet ja laitteet	0	55	Poistoero	16 863	15 826
Koneet ja kalusto	4 320	4 703	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	244	244	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	498	484
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	266	133	Lahjoitusrahastojen pääomat	498	484
Sijoitukset	376	376	VIERAS PÄÄOMA	29 942	25 239
Osakkeet ja osuudet	253	253	Pitkäaikainen	14 667	12 667
Muut saamiset	123	123	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 667	12 667
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	501	484	Muut velat	0	0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	501	484	Lyhytaikainen	15 275	12 573
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 908	26 314	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 000	2 000
Vaihto-omaisuus	181	256	Ostovelat	4 010	2 501
Aineet ja tarvikkeet	181	256	Muut velat	1 104	1 158
Saamiset	2 143	1 853	Siirtovelat	8 161	6 915
Lyhytaikaiset saamiset	2 143	1 853	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	137 006	136 431
Myyntisaamiset	762	614	TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Muut saamiset	601	449	Omavaraisuusaste, %	77,8 %	81,1 %
Siirtosaamiset	780	790	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	28,9 %	23,4 %
Rahoitusarvopaperit	0	4 500	Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	39 315	44 494
Muut arvopaperit	0	4 500	Lainakanta 31.12., 1 000 €	16 667	14 667
Rahat ja pankkisaamiset	14 584	19 706	Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	56 447	56 352
VASTAAVAA YHTEENSÄ	137 006	136 431			

1.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Liikelaitos on yhdistelty laskelmaan rivi riviltä. Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

KOKONAISTULOT JA -MENOT 2024

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	107 833	99,9	Toimintakulut	89 670	93,5
Korkotuotot	0	0,0	- Valmistus omaan käyttöön	0	0,0
Muut rahoitustuotot	148	0,1	Korkokulut	164	0,2
Tulosrahoituksen korjauserät			Muut rahoituskulut	415	0,4
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-292	-0,3	Tulosrahoituksen korjauserät		
Investoinnit			- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0,0	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	292	0,3	Investointimenot	3 626	3,8
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 000	2,1
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	107 981	100,0	Kokonaismenot yhteensä	95 875	100,0

Kokonaistuloista 99,9 % muodostui toimintatuotoista ja loppuosa muista rahoitustuotoista sekä pysyvien hyödykkeiden luovutustuloista. Kokonaismenoista 93,5 % koostui toimintakuluista, 0,6 % korko- ja muista rahoituskuluista, 3,8 % investointimenoista ja 2,1 % lainojen vähennyksistä. Kokonaistulojen ja -menojen erotus oli 12,1 milj. euroa.

1.6 Kuntayhtymäkonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Koulutuskuntayhtymäkonserni

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian konserniin kuuluu kuntayhtymän 100-prosenttisesti omistama tytäryhtiö Gradia-koulutuspalvelut Oy, jonka toiminta käynnistyi vuoden 2015 alussa. Yhtiöön on siirretty koulutuskuntayhtymän kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittama toiminta eli muu kuin koulutuksen järjestämislupaan, toimilupaan tai oppilaitoksen ylläpitämislupaan perustuva koulutus sekä siihen kiinteästi liittyvien oppilas- ja opiskelijatöiden tuottaminen.

Kuntayhtymä on osakkaana Jyväskylän yliopiston konserniin kuuluvassa EduCluster Finland Oy:ssä (kuntayhtymän omistusosuus 10 %.) Kuntayhtymä omistaa yhden (1) Monetra Keski-Suomi Oy:n osakkeen (kuntayhtymän omistusosuus noin 0,01 %). Monetra Keski-Suomi Oy kuuluu Monetra Oy:n (Oulu) konserniin, ja 1 318 kpl Kuntien Tiera Oy:n osakkeita (kuntayhtymän omistusosuus yhtiöstä on alle 0,1 %). Lisäksi Gradia omistaa 1 500 kpl Sarastia Oy:n osakkeita (omistusosuus yhtiöstä n. 0,04%). Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska yhdistelemättä jättäminen ei vaaranna olennaisella tavalla oikean ja riittävän kuvan antamista konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (KPL 6:12.2 §).

Kuntajaoston konsernitilinpäätöksen laatimista koskevan yleisohjeen mukaan epäolennaiseksi konsernitilinpäätöksen kannalta voidaan katsoa yhteisö, jolla ei ole merkittävää varallisuutta eikä velkaa eikä takaussitoumuksia ja jonka oma pääoma vastaa kunnan taseeseen osakkeisiin ja osuuksiin merkittyä erää. Edelleen yleisohjeessa todetaan, että pienet kiinteistöyhteisöt voidaan usein jättää yhdistelemättä niiden vähäisen merkityksen johdosta. Oikean ja riittävän kuvan antamista arvioidessa tulee ensisijaisesti kiinnittää huomiota yhdistelemättä jättämisen vaikutukseen konsernin tilikauden tulokseen ja omaan pääomaan.

- EduCluster Finland Oy:n vaikutus konsernin tilikauden tulokseen olisi –40 868,38 euroa ja omaan pääomaan 35 253,26 euroa. Yhtiöllä ei ole merkittävää varallisuutta, yhtiön pitkäaikaisten velkojen määrä väheni vuonna 2024.

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntayhtymän tytäryhtiön toiminnan ja talouden ohjaus perustuu valtuuston 28.5.2021 (V 15) hyväksymään ja 23.9.2022 (V22) päivitettyyn omistajapolitiikkaan ja konserniohjeeseen, jonka mukaan

- Tytäryhteisöt noudattavat talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnassa kuntayhtymän antamia ohjeita ja aikatauluja. Tytäryhteisöt ovat velvollisia raporttoimaan toiminnastaan ja taloudellisesta tilanteestaan kuntayhtymän raportointiaikataulujen mukaisesti.
- Tytäryhteisöjen investoinnit, rahoitus-, takaus- ja vakuusasiat valmistellaan yhdessä kuntayhtymän kanssa.
- Tytäryhteisön hallitus vastaa siitä, että oleellisiin muutoksiin on etukäteen saatu kuntayhtymän lupa.
- Kuntayhtymän hallitus nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai muihin päättäviin elimiin sekä nimeää ehdokkaat tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallituksiin.

1.6.3 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kuntalain (410/2015) 48 §:n mukaan konsernijohto (kuntayhtymässä hallitus ja kuntayhtymän johtaja) vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Kuntayhtymän hallintosäännön 4.luvun (Konserniohjaus ja sopimusten hallinta) 24 §:ssä on täsmennetty kuntayhtymän hallituksen ja kuntayhtymän johtajan tehtäviä ja toimivallan jakoa omistajaohjauksessa ja konsernivalvonnessa.

Kuntalain (410/2015) 123 §:n mukaan tilintarkastajien on tarkastettava, onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Konserniohjaus ja -valvonta kuntayhtymän tytäryhtiö Koulutuspalvelut Oy:n kanssa on perustunut läheiseen yhteistyöhön ja aktiiviseen vuorovaikutukseen tytäryhtiön toimitusjohtajan ja hallituksen sekä kuntayhtymän johtajan ja kuntayhtymän hallituksen välillä. Kuntayhtymän talous- ja hallintojohtaja on osallistunut tytäryhtiön hallituksen kokouksiin asiantuntijaroolissa controllerina. Ohjeistuksen anto kuntayhtymän edustajille tytäryhtiössä, konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi sekä tytäryhtiön toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi on ollut toimivaa ja riittävää.

Kuntayhtymän tytäryhtiön talous- ja palkkahallinto on ulkoistettu yksityiselle tilitoimistolle. Muutoin tytäryhtiö on muutoin käyttänyt kuntayhtymän keskitettyjä konsernipalveluita ja tiloja.

1.6.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

Kuntayhtymäkonsernin toimintatuotot olivat 108,7 milj. euroa ja ne kasvoivat 4,3 milj. euroa (4,1 %). Toimintakulut olivat 90,3 milj. euroa ja ne kasvoivat 1,7 milj. euroa (+2,0 %). Konsernin tulos oli 4,3 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä myös 4,3 milj. euroa.

Konsernituloslaskelma (1 000 €)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos	
							1 000 €	%
Toimintatuotot	97 058	101 391	99 735	101 867	104 429	108 702	4 273	4,1 %
Toimintakulut	-85 920	-86 457	-92 138	-92 615	-88 562	-90 302	-1 740	2,0 %
Toimintakate	11 138	14 935	7 597	9 251	15 868	18 401	2 533	16,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut								
Korkotuotot	13	-29	-35	-17	22	5	-17	-77,9 %
Muut rahoitustuotot	0	10	20	35	12	20	8	68,8 %
Korko- ja muut rahoituskulut	-291	-261	-239	-255	-194	-164	31	-15,8 %
Muut rahoituskulut	-426	-416	-418	-457	-417	-400	18	-4,2 %
Vuosikate	10 433	14 239	6 925	8 557	15 290	17 862	2 573	16,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-10 551	-10 824	-10 056	-10 365	-10 003	-13 590	-3 587	35,9 %
Tilikauden tulos	-118	3 414	-3 131	-1 808	5 287	4 272	-1 015	-19,2 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	1 070	0	0	0	0	0,0 %
Tilikauden verot	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Laskennalliset verot	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-118	3 414	-2 060	-1 808	5 287	4 272	-1 015	-19,2 %
Tuloslaskelman tunnusluvut								
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	113 %	117 %	108 %	110 %	118 %	120 %		
Vuosikate/Poistot, %	99 %	132 %	69 %	83 %	153 %	131 %		

Konsernin ja kuntayhtymän tilikauden tulokset eivät eroa toisistaan merkittävästi (konsernin tilikauden tulos 4,3 milj. euroa ja kuntayhtymän 4,2 milj. euroa.) Erot tuloslaskelman tunnusluvuissa ovat myös varsin pieniä.

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernirahoituslaskelma (1 000 €)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos	
								1 000 €	%
Vuosikate	12 562	10 433	14 239	6 925	8 557	15 290	17 862	2 573	16,8 %
Tulosrahoituksen korjaukset	-244	-232	-846	-397	-432	-605	-292	313	-51,7 %
Toiminnan rahavirta	12 318	10 201	13 393	6 528	8 125	14 685	17 570	2 885	19,6 %
Investointimenot	-10 512	-13 173	-8 301	-8 919	-6 916	-374	-3 626	-3 252	870,2 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	122	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 121	257	5 669	413	442	827	292	-535	-64,7 %
Investointien rahavirta	-9 391	-12 795	-2 633	-8 507	-6 474	453	-3 334	-3 787	-835,8 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 927	-2 593	10 761	-1 979	1 651	15 138	14 236	-902	-6,0 %
Lainakannan muutokset									
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 000	-2 000	0	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	5 000	-5 000	0	2 500	-3 100	0	3 100	-100,0 %
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 055	-3 280	-607	-3 451	1 371	-1 118	-2 714	-1 596	142,8 %
Rahoituksen rahavirta	-3 655	-880	-8 207	-6 051	1 271	-6 218	-4 714	1 504	-24,2 %
Rahavarojen muutos	-729	-3 474	2 554	-8 030	2 922	8 920	9 522	602	6,8 %
Rahoitusarvopaperi 31.12.	0	0	0	0	467	484	5 400	4 916	1014,9 %
Rahoitusarvopaperi 1.1.	0	0	0	0	0	467	484	18	3,8 %
Rahavarat 31.12.	13 058	9 584	12 138	4 108	6 564	15 466	20 073	4 607	29,8 %
Rahavarat 1.1.	13 787	13 058	9 584	12 138	4 108	6 564	15 466	8 902	135,6 %
Rahoituslaskelman tunnusluvut									
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-25 731	-25 845	-8 959	1 065	10 766	22 978	39 807		
Investointien tulo-rahoitus, %	120 %	79 %	172 %	78 %	124 %	4091 %	493 %		
Lainanhoitokate	4,4	3,7	5,1	2,5	3,1	7,1	8,3		
Kassan riittävyys, pv	48	34	45	14	23	62	76		

Konsernirahoituslaskelma vastaa hyvin pitkälti kuntayhtymän rahoituslaskelmaa. Kassan riittävyys on konsernilaskelmasa pienempi (76 päivää) kuin kuntayhtymän puolella (92), muuten tunnusluvut vastaavat pitkälti toisiaan.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

KONSERNITASE

VASTAAVAA (1 000 €)	2023	2024	VASTATTAVAA (1 000 €)	2023	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	119 538	109 574	OMA PÄÄOMA	107 878	112 150
Aineettomat hyödykkeet	1	0	Peruspääoma	13 671	13 671
Aineettomat oikeudet	1	0	Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0	Muut omat rahastot	36 717	36 717
Aineelliset hyödykkeet	119 221	109 257	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	52 203	57 490
Maa- ja vesialueet	3 680	3 680	Tilikauden yli-/alijäämä	5 287	4 272
Rakennukset	110 711	100 442	VÄHEMMISTÖOSUUDET	0	0
Kiint. rakenteet ja laitteet	0	55	PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Koneet ja kalusto	4 320	4 703	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	498	484
Muut aineelliset hyödykkeet	244	244	VIERAS PÄÄOMA	30 085	25 332
Ennakkomaksut ja keskenener.hank.	266	133	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	14 667	12 667
Sijoitukset	316	316	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	2 000	2 000
Osakkeet ja osuudet	193	193	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	13 418	10 665
Muut saamiset	123	123	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	138 461	137 966
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	501	484	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT:		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	18 423	27 909	Omavaraisuusaste, %	77,9 %	81,3 %
Vaihto-omaisuus	181	256	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	28,8 %	27,7 %
Saamiset	2 291	2 179	Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	57 490	61 762
Lyhytaikaiset saamiset	2 291	2 179	Lainakanta 31.12., 1 000 €	16 667	14 667
Rahoitusarvopaperit	484	5 400	Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	56 446	56 352
Rahat ja pankkisaamiset	15 466	20 073			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	138 461	137 966			

Konsernitase ja sen tunnusluvut vastaavat hyvin pitkälti kuntayhtymän taseen tietoja. Merkittävin ero on se, että kirjanpitolautakunnan kuntajaoston konsernitilinpäätöstä koskevaan ohjeen mukaisesti kuntayhtymän taseessa olevat vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on merkitty konsernitaseessa omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämiin. Konsernin omavaraisuusaste on noussut ja on nyt 81,3 %.

1.7 Kuntayhtymän tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 115 §:n mukaan kuntayhtymän hallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen poistoeron, varausten ja rahastojen muutoksia. Mikäli kuntayhtymän taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kuntayhtymän vuoden 2024 tilikauden tulos on 4 142 107,80 euroa.

Hallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- vähennetään poistoeroa yhteensä 1 036 641,78 euroa. Poistoero koostuu kokonaisuudessaan Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen poistoeron vähennyksestä.

Tilikauden tuloksen käsittelyn jälkeen kuntayhtymän tilikauden ylijäämäksi muodostuu 5 178 749,58 euroa, joka esitetään siirrettäväksi edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Kuntayhtymän kertynyt ylijäämä vuoden 2024 lopussa on 44,5 milj. euroa.

Kuntayhtymän ylijäämä taloussuunnitelmakaudella 2025–2027 on arviolta yhteensä 2,7 milj. euroa. Näin ollen kuntayhtymällä ei ole kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaista alijäämän kattamisvelvoitetta.

2. Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

2.1.1 Strategian toteutuminen ja Gradian yhteiset tavoitteet

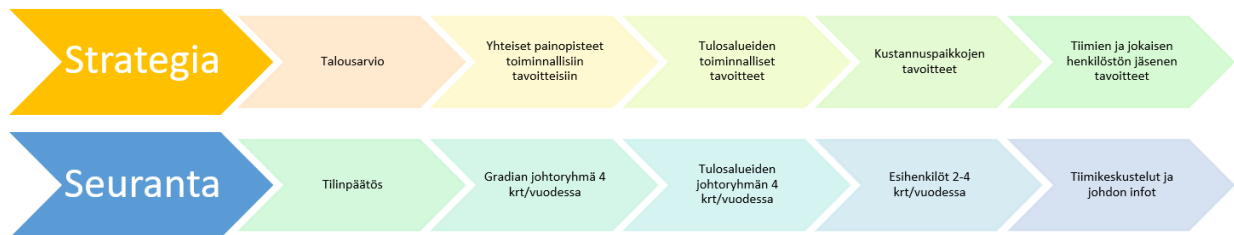
Talousarvion toiminnalliset tavoitteet perustuvat Gradian ”Astetta parempi tulevaisuus”-strategiaan vuosille 2024–2027. Vuodet 2024–2027 kattavan strategian kantava teema on Astetta parempi tulevaisuus. Strategia määrittelee Gradian painopisteet, tavoitteet ja toiminnalliset valinnat strategiakaudelle sekä viitoittaa tulevaisuutta pidemmälle 10–15 vuoden päähän. Strategia toimii päätöksenteon ja toiminnan suunnittelun tienviittana.

Strategiassa on neljä toiminnallista kärkeä, joita edistetään konkreettisilla tavoitteilla ja mittareilla:

- Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija
- Vaikuttava elinvoimakumppani
- Hyvinvoivat gradialaiset
- Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö.

Kuhunkin kärkeen liittyy 3–5 päätavoitetta ja niille mittarit. Vuosittaiset toiminnalliset tavoitteet perustuvat näihin yhteensä 17 tavoitteeseen, joista kukin tulosalue valitsee tilanteen kannalta tärkeimmät ja laatii oman toimintansa mukaiset konkreettiset tavoitteet. Talousarvion tavoitteiden pohjalta kukin toiminnon (kustannuspaikan) vastuuhenkilö laatii puolestaan arjen tavoitteet, joilla edistetään oman tulosalueen tavoitteita ja sitä kautta koko strategian edistymistä.

Strategian ja tavoitteiden seuranta tehdään vastuuhenkilöiden johdolla ensin kustannuspaikoilla, ja niiden perusteella tulosalueiden johtoryhmissä ja edelleen kokonaisarvio näiden tietojen pohjalta Gradian johtoryhmässä.

Vuoden 2024 kokonaisarviointissa tavoitteet arvioitiin seuraavasti:

- Positiivinen, tavoitteet täyttyivät täysin tai ylittyivät: 51 %
- Neutraali, päästiin eteenpäin: 42 %
- Negatiivinen, asia ei edennyt: 7 %
- Ei tietoa: 0,7 %

Kärkien mukaan tavoitteiden toteuma: eteenpäin päästiin/tavoitteet täyttyivät täysin tai ylittyivät, oli seuraava:

- Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija: 56 % / 92 %
- Vaikuttava elinvoimakumppani: 44 % / 89 %
- Hyvinvoivat gradialaiset: 53 % / 92 %
- Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö: 48 % / 93 %

Johtoryhmän arvio 17 päätavoitteen toteutumisesta vuonna 2024 on esitetty seuraavassa kuvassa. Vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden laatimiseksi strategiasta on nostettu

ITSEENSÄ JA TULEVAISUUTEEN LUOTTAVA OPISKELIJA (282)			
☆ >	1. Meillä ihan jokainen oppii	0	0 4
☆ >	2. Gradiassa yhdistyvät sivistys ja taitaminen	0	0 4
☆ >	3. Opiskelija luottaa opetuksen ja toiminnan laatuun	0	0 0
☆ >	4. Syytämme intohimon jatkuvaan oppimiseen	3,8	0 0
VAIKUTTAVA ELINVOIMAN EDISTÄJÄ (133)			
☆ >	5. Gradia on halutuin työpaikkojen osaamisen kehittäjä	0	4,2 4,4
☆ >	6. Gradia on tärkein elinvoimakumppani Keski-Suomessa	0	0 2,3K
☆ >	7. Gradia on näkyvä vaikuttaja ja vastuunkantaja	0	0 3
HYVINVOIVA GRADIALAINEN (367)			
☆ >	8. Kaikki haluavat Gradiaan	Tavoite täyttyy	44,2 30
☆ >	9. Gradiassa arki on sujuvaa	0	0 0
☆ >	10. Gradiassa kukaan ei jää yksin	0	0 4,2
☆ >	11. Varmistamme turvallisen oppimis- ja työympäristön	0	0 90
☆ >	12. Lisäämme liikuntaa ja kulttuuria arkeen	80	90 100
MAAILMAN KIINNOSTAVIN JATKUVASTI OPPIVA YHTEISÖ (340)			
☆ >	13. Edistämme rohkeaa ja kokeilevaa toimintakulttuuria	0	0 4,2
☆ >	14. Toteutamme tulevaisuustaitoja kehittävää pedagogiikkaa	0	0 4,2
☆ >	15. Rakennamme älykkään teknologian organisaatiota	0	0 10
☆ >	16. Olemme viisaasti vastuullisia	0	0 2
☆ >	17. Tiedämme mitä teemme ja olemme siinä hyviä	0	4,5 4,2

2.1.1.1 Gradian yhteiset toiminnalliset tavoitteet

Vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden laatimiseksi strategiasta on nostettu yhteisiksi suuntaviivoiksi taulukossa näkyvät tavoitteet, joita edistävät tulosalueet on lueteltu suluissa. Tavoitteiden konkreettiset toimenpiteet ja niiden toteumat on kuvattu kunkin tulosalueen toteumataulukossa. On huomattava, että strategian toteutuskausi on nelivuotinen, joten kaikkia strategian päätavoitteita ei edistetä kaikilla tulosalueilla jokaisena strategiavuonna.

1. Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	Varmistamme opetuksen ja ohjauksen laadun kaikissa oppimisympäristöissä. (Ammattiopisto Gradia ja Gradia-lukiot)
2. Vaikuttava elinvoiman edistäjä	Toimimme elinvoimatekojen edistämiseksi osana Keski-Suomen elinvoimalupausta. (Ammattiopisto Gradia ja Hallinto ja kehittäminen) Edistämme aktiivisesti EduFuturan uuden toimintamallin valmistelua. (Ammattiopisto Gradia, Gradia-lukiot ja Hallinto ja kehittäminen)
3. Hyvinvoivat gradialaiset	Vahvistamme opiskelijoiden osallisuutta. (Ammattiopisto Gradia ja Gradia-lukiot) Vahvistamme esihenkilöiden ja henkilöstön työn voimavaratekijöitä ja psykologista turvallisuutta sopeuttamistoimien jälkeen. (Kaikki tulosalueet) Vahvistamme opiskelijoiden ja henkilökunnan turvallisuusosaamista. (Ammattiopisto Gradia, Gradia-lukiot ja Hallinto ja kehittäminen)
4. Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Toimimme sosiaalisesti kestävällä tavalla koko Gradia-yhteisön hyvinvointia ja osallisuutta edistäen. (Kaikki tulosalueet) Toimimme ilmastotiekartan mukaan: parannamme energia- ja materiaalitehokkuutta sekä vähennämme hävikkiä. (Kaikki tulosalueet)

Yhteenveto Gradian yhteiset tunnusluvuihin

	Gradia tilinpäätös 2024	Gradia talousarvio 2024	Gradia talousarvio 2024 + muutokset
Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	3 509 23 245 4,3 77 % 62 % 17 % 347 187	3 430 19 160 4,2 66 % 62 % 18 % 390 345	3 430 19 160 4,2 66 % 62 % 18 % 390 345
	Suoritettut tutkinnot Opiskelijamäärä (opinto-oikeuksia) Opiskelijatytyväisyys Ensimmäisen toisen asteen tutkinnon läpäisy 3,5 vuodessa Valmistuneiden työllistyminen Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin Opiskelijaliikkuvuus Opiskelijayrittäjien määrä		
Hyvinvoivat gradialaiset	40 % 953	65 % 945	65 % 959
Vaikuttava elinvoiman edistäjä	2 370 4,2	2 360 4,2	2 360 4,2
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	67 0,7 % 107 833 109 € 89 670 344 € 3 626 049 €	>60% -1 % 103 839 000 € 91 224 594 € 3 848 000 €	>60% -1 % 107 045 000 € 93 540 594 € 4 268 000 €
	Terveys-% Henkilöstömäärä Työelämä- ja yrityskumppanuudet Työelämäpalaute Jätteiden kierrätysaste Sähkön ominaiskulutuksen muutos Toimintatuotot, ulkoiset Toimintakulut, ulkoiset Investoinnit		

Mittariseloste (ks. liite 4)

2.1.2 Ammattiopisto Gradia

Tilinpäätösvuosi 2024 oli Ammattiopisto Gradian ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Uuden yhteisen toimintakulttuurin luominen vaati aikaa, keskustelua ja ennen kaikkea yhteistyötä arjessa. Oppilaitos-tulosalue onnistui hyvin toimintojen yhteensovittamisessa ja uudistamisessa, vakiinnuttaen toimintansa elinvoimaiseksi ja taloudellisesti kestäväälle pohjalle.

Koulutustoiminta

Ammattiopisto Gradia tarjosi edellisen vuoden tapaan monipuolisia oppimispolkuja niin oppivelvollisille kuin työikäisille aikuisille Keski-Suomen alueella. Valikoimassa oli 100 ammatillista tutkintoa, aikuisten perusopetus, TUVA-koulutus, muita valmentavia koulutuksia, VIVO-valmennus sekä taiteen perusopetus (musiikki ja tanssi). Opetusta järjestettiin laajasti Jyväskylässä, Jämsässä ja Lievestuoreella. Jämsässä oli tarjolla kahdeksan eri alan koulutuksia, Lievestuoreella kolmen.

Ensimmäisen vuoden aikana Ammattiopisto Gradiassa opiskeli yhteensä 17 542 opiskelijaa, valtaosa tutkintokoulutuksessa (noin 10 300). Erityisesti taiteen perusopetus kasvatti vetovoimaansa, ja oppilasmäärä kasvoi yli 300 oppilaalla. Myös Tuva-koulutus oli vetovoimainen, opiskelijoita 522. Ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärä pysyi edellisen vuoden tasolla, mutta oli talousarvion tavoitteesta 130 opiskelijaa pienempi. Kaksoistutkintoa opiskeli 500 opiskelijaa Jyväskylässä ja 30 Jämsässä. Määrä oli aiempaa vuotta suurempi. Korkeakoulupolulla opiskeli yli 100 opiskelijaa.

Osaajapulaan etsittiin ratkaisuja kouluttamalla kansainvälisiä osaajia. Yhteistyö Attendon kanssa jatkui etiopialaisten lähihoitajien kouluttamiseksi. Vuonna 2022 Keniassa aloittaneet 22 opiskelijaa jatkoivat Jyväskylässä lähihoitajaopintojaan ja suorittivat työelämässä ensimmäiset näytöt.

Ammatillisen koulutuksen opiskelijoista alle 20-vuotiaita oli 47 %, osuus kasvoi edellisestä vuodesta (41,8 %), 20–29-vuotiaita 21 % (24,6 %) ja yli 30-vuotiaita 32 % (33,6 %). Jämsän kampuksella opiskeli 1078 ja Lievestuoreella 372 opiskelijaa. Oppivelvollisia oli yhteensä 2 550, suurin osa suoritti perustutkintoa. Heistä 132:n äidinkieli oli muu kuin suomi.

Koulutuksen vetovoima oli hyvällä tasolla. Kevään 2024 yhteishaussa oli yli 1700 ensisijaista hakijaa, mikä on 120 hakijaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Aloituspaiikkoja oli 1 710. Jatkuvan haun kautta valittiin opiskelijaksi 2 835, mikä on noin 44 % hakijamäärästä. Luku kertoo toisaalta vetovoimaisuudesta, toisaalta myös siitä, että hakijat hakeutuvat samanaikaisesti useampaan eri tutkintoon. Oppisopimusten määrä oli hieman edellistä vuotta pienempi taloudellisen lamatilanteen vuoksi. Uusia oppisopimuksia syntyi 1 644, joista 405 sujuvia siirtymiä koulutussopimuksesta oppisopimukseen.

Tutkintoja suoritettiin yhteensä 2 661, mikä on hieman enemmän kuin edellisenä vuonna. Joulukuussa valmistui ensimmäinen täysin verkkototeutuksena tutkintonsa suorittanut eMerkonomi.

Opiskelijavuosia kertyi yhteensä 6 465, mikä on samaa tasoa kuin edellisenä vuonna. Gradian suhteellinen osuus valtakunnallisessa vertailussa oli 3,12 %, mikä on hivenen aiempaa vuotta pienempi.

Opiskelijat olivat pääosin tyytyväisiä saamaansa opetukseen ja ohjaukseen. Opiskelijapalautteen keskiarvo oli 4,37. Myös työnantajista saatu palaute oli hyvä, 4,2. Perustutkinnoista valmistuneiden työllistyminen oli hieman edellistä vuotta parempi, osuus oli 68 %. Jatko-opintoihin sijoittuneita oli edellisen vuoden verran 8 %. Tavoite oli 11 % eli hallitusohjelman mukaisesti kasvava, mihin ei päästy.

Työllisyyden ja elinvoimaisuuden edistäminen

Ammattiopisto Gradia teki tiivistä yhteistyötä Keski-Suomen alueen työpaikkojen kanssa, edistäen työelämässä oppimista ja järjestämällä henkilöstökoulutuksia. EduFutura/EduJyväskylä -yhteistyönä kehitettyä työelämäpalvelumallia pilotoitiin muun muassa Solumin, Valmetin ja TGR-WRT:n kanssa. Lähiesihenkilötyön ja työnjohdon koulutuksia tarjottiin muun muassa Versowoodille ja Keski-Suomen Hyvinvointialueelle. Valtran, MetsäGroupin ja Patrian kanssa kartoitettiin koulutustarpeita. Yhteistyö Pirkanmaan Hyvinvointialueen kanssa jatkui Pelastajasta perustason ensihoitajaksi –oppisopimuskoulutuksella.

Jämsän kaupungin kanssa käynnistyi kesäkuussa 2024 uusimuotoinen kehittämissyhteistyö. Yhteisiksi painopistealueiksi valittiin neljä kehittämisteemaa, kuten uudenlainen osaaminen ja uudet koulutustuotteet sekä ilmasto- ja puolustusteollisuus. Työryhmien työskentelyä ohjaa joulukuussa 2024 perustettu Gradian ja Jämsän kaupungin välinen yhteistyöryhmä.

Vuoden 2024 merkittävin valmistelutyö oli TE-palvelu-uudistus, jossa työllisyyden edistäminen siirtyi kuntien ja kaupunkien vastuulle vuoden 2025 alusta. Valmistelutyötä tehtiin maakunnissa 2023–2024. Ammattiopisto Gradia neuvotteli menestyksekkäästi Keski-Suomen suurimman työllisyysalueen eli Jyväskylä - Muurame -työllisyysalueen kanssa sopimuksen sidosyksikköhankinnoista. Sopimus kattaa ammatillista osaamista ja valmiuksia lisääviä koulutuksia sekä myös kotoutumiskoulutuksia. Sopimuksen arvo on vuositasolla noin 1,7 miljoonaa euroa ja on kestoltaan useampivuotinen.

Ammattiopisto Gradia osallistui FinnMETKO2024-tapahtumaan Jämsän yläkampuksella, jossa oli mukana yli 150 opiskelijaa ja 10 koulutusala. Samalla järjestettiin metsäkoneenkäytön ja maarakennuskoneen kuljettajien SM-kilpailut. Viitaniemessä pidettiin kuljetusalan yleisötapahtuma ”Ammattina tie” yhdessä SKALin ja Keski-Suomi ry:n kanssa.

Muu toiminta

Koulutustoiminnan ohella Ammattiopisto Gradia tuotti yritysten perustamisneuvontaa (K-S Yritysidea). Toiminta jatkui edellisen vuoden tasoisena. Perustamisneuvontapalvelua hankkivat Jyväskylän kaupunki sekä Hankasalmen, Joutsan, Laukaan, Toivakan ja Uuraisten kunnat. Yritysidea oli avustamassa 198 uuden yrityksen perustamisessa. Vuoden 2024 aikana neuvoteltiin perustamisneuvontapalvelun jatkosta ja toiminnan laajenemisesta Jyväskylän kaupungin ja Muuramen kunnan kanssa.

Ammatillista osaamista vahvistettiin osallistumalla kilpailuihin. Kuopion Taitaja 2024 -kisoissa Gradian opiskelijat voittivat seitsemän mitalia, joista kolme kultaista. Talouden sopeutusten vuoksi vuonna 2023 ei lähetetty osallistujia kansainvälisiin kilpailuihin, mutta vuonna 2024 päätettiin jatkaa kansainvälistä osallistumista. Syyskuussa 2024 Gradian edustajia osallistui WorldSkills 2024 -tapahtumaan Lyonissa.

Kestävä kehitys näkyi vuoden 2024 toiminnassa. Okka-säätiö myönsi Priimus-kampukselle kestävän kehityksen sertifikaatin. Logistiikka-alalla Jämsässä siirryttiin uusiutuvan MY-dieselin käyttöön kuudessa ajoneuvossa, ja siirtymistä jatketaan asteittain. Logistiikka- ja autoala olivat aktiivisia vihreän siirtymän hankkeissa (VALO, vihreää siirtymää kuljetus- ja ajoneuvoalalle sekä VireVihreä, uusi ura kestäväällä kuljetus- ja ajoneuvoalalla).

Toiminnan kehittäminen

Koulutustarjontaa uudistettiin. Tammikuussa 2024 aloitettiin englanninkielinen ravintola- ja catering-alan perustutkinto. Runsaslukuisesta hakijajoukosta koulutukseen valittiin 13 opiskelijaa. Joulukuussa 2024 valittiin toinen vastaava ryhmä, vetovoima oli edelleen suuri. Tammikuussa 2024 käynnistyi myös musiikkitekniikan koulutus musiikkialan perustutkinnon uutena osaamisalana.

Vuonna 2024 kehittämisen painopistealueina olivat erityisesti ohjaus ja henkilökohtaistamisosaaminen. HOKS-lomaketta uudistettiin tukemaan paremmin opintojen etenemistä. Opiskelijapalautteiden käsittelyä systematisoitiin, jotta palautteiden määrä kasvaisi ja kehittämistoimenpiteitä saataisiin nopeasti täytäntöön. ”YTO-Osaamo”-mallia kehitettiin dokumentoimattoman osaamisen nopeampaan tunnistamiseen ja tunnustamiseen, mikä lyhentää opintoaikaa ja nopeuttaa valmistumista. Työikäisten uraohjausta vahvistettiin palkkaamalla määräaikainen uraohjaaja/opinto-ohjaaja.

Opiskelijoiden hyvinvointiin ja turvallisuuden kokemukseen kiinnitettiin erityistä huomiota. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisäämiseksi järjestettiin kampuskohtaisia teematapahtumia, joita valmistelivat hyvinvointiohjaajat, Hyry-ryhmät sekä opetus- ja ohjaushenkilöstö. Opiskelijakuntatoiminnan uudelleenorganisointia valmisteltiin yhteistyössä opiskelijakunnan kanssa. Tavoitteena on kiinnittää opiskelijakunta tiiviimmin oppilaitoksen toimintaan.

Lisääntyneeseen häiriökäyttäytymiseen puututtiin kirjallisin varoituksin, määräaikaisilla erottamisilla ja myös virkavallan avulla. Ennaltaehkäisyssä keskityttiin opiskelijoiden kiinnittymiseen kouluyhteisöön, Hyry-ryhmien toiminnan vahvistamiseen ja opiskelijaraatien avulla. Gradiaan nimettiin häirintäyhdyshenkilö, jonka tehtävänä on tarjota tukea ja ohjausta häirintätilanteissa. Turvallisuusosaamista kehitettiin eri tavoin. Viitaniemen laaja poliisioperaatio 30.8.2024 testasi käytännössä opiskelijoiden ja henkilöstön toimintaa poikkeustilanteessa sekä turvallisuusorganisaation toimivuutta.

Henkilöstö

Henkilöstömäärä vuoden 2024 lopussa oli 597, mikä on kahdeksan henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna ja 11 vähemmän kuin muutetussa talousarviossa 2024. Opetus- ja ohjaushenkilöstöä oli 506, muuta henkilöstöä 68 (oppimisen ohjaajat, ammatinohjaajat, koulutussuunnittelijat, työelämäkoordinaattorit, asiakkuuspäälliköt, yritysneuvojat sekä opetusravintola Priimuksen henkilöstö) sekä johtoa ja esihenkilöitä 23. Rekrytointeja rajoitettiin Gradian rekrytointiohjeen mukaisesti.

Vuoden aikana johto- ja esihenkilötehtävissä tapahtui muutoksia: koulutuspäälliköiden määrä väheni yhdellä eläköitymisen vuoksi, ja tulosaluejohtaja-rehtori Pirjo Kauhanen irtisanoutui eläköitymisen takia. Apulaisrehtori Minna Sillanpää nimitettiin Ammattiopisto Gradian tulosaluejohtaja-rehtoriksi 1.1.2025 alkaen.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto teki syksyllä 2023 Gradian esihenkilöille kyselyn työn psykososiaalisista kuormitustekijöistä. Tulokset osoittivat merkittävää kuormittuvuutta, ja Terveystalo laati työpaikkaselvityksen. Selvityksen perusteella päätettiin tehdä johdolle ja esihenkilöille uusi selvitys helmikuussa 2025.

Keväällä 2024 tehtiin Gradian henkilöstölle henkilöstökysely. Tulos osoitti sen, että Ammattiopisto Gradian henkilöstö teki muutoksista ja vaikeista henkilöstöpäätöksistä huolimatta työtä hyvällä työsykkeellä. Henkilöstö koki työnsä mielekkääksi ja luotti omaan osaamiseensa. Työkaverit olivat tärkeitä tukipilareita ja esihenkilötyöhön oltiin pääosin tyytyväisiä. Työ koettiin ajoittain kuormittavaksi.

Talouden toteuma

Ammattiopisto Gradian ensimmäistä toimintavuotta leimasivat rahoitusmuutokset ja niiden vaikutukset toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Alkuvuonna budjettimuutos toi +3,8 miljoonaa euroa lisää rahoitusta ammatilliseen koulutukseen, joka oli tarkoitus kohdentaa henkilöstökuluihin, ulkoisiin palvelujen ostoihin sekä aineisiin ja tarvikkeisiin.

Keväällä saatu tieto vuoden 2025 rahoitusleikkauksista, arvioiduilta säästöiltään noin -3,2 miljoonaa euroa, johti kuitenkin suunnitelmien muutoksiin. Rekrytointeja karsittiin, ja ulkoisia ostopalveluita sekä aineiden ja tarvikkeiden hankintoja toteutettiin tiukemmalla talouskurilla. Oppisopimusten määrä ei kasvanut odotetusti, joten koulutuskorvauksiin varattu lisärahoitus jäi käyttämättä.

Tiukka taloudenpito ja tulevien vuosien rahoituksen ennakointi tuottivat tulosta. Ammattiopisto Gradian tilikauden ylijäämä oli noin 5,8 miljoonaa euroa, mikä oli noin +2,3 miljoonaa enemmän budjetoituun verrattuna ja edelliseen vuoteen verrattuna tulos parani noin +2,6 miljoonaa euroa.

2.1.2.1 Ammattiopisto Gradian toiminnalliset tavoitteet

Strateginen kärki	Strateginen tavoite	Toiminnalliset tavoitteet	Tavoitteiden toteuma 2024
1. Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	Meillä ihan jokainen oppii	<p>Vahvistetaan ymmärrystä perustaitojen merkityksestä (viestintä- ja vuorovaikutustaidot, matemaattiset taidot, digitaidot, sosiaaliset taidot).</p> <p>Varmistetaan alalla tarvittavat ammatilliset perustaidot ja edellytykset kehittyä alansa ammattilaiseksi.</p> <p>Valitaan opiskelijoiden lähtötasoon ja tarpeisiin soveltuvat menetelmät.</p>	<p>Läpäisy (ensimmäinen toisen asteen tutkinto 3,5 vuodessa): toteuma 64 % (tavoite: 65 %).</p> <p>Perustaitojen merkityksestä tiedotettu perusopetukseen (opot ja opiskelijat). Valmisteltu Tervetuloa 2. asteelle Gradiaan opasta.</p> <p>YTO-opetuksessa koottu aineryhmittäin eri aloille soveltuvaa materiaalia ja menetelmällisiä ratkaisuja.</p> <p>Ammatillisessa opetuksessa on korostettu geneeristen perustaitojen merkitystä osana ammattitaitoa.</p> <p>Valmistuneiden työllistyminen: 68 % (64 %)</p> <p>Päätöksen mukainen 6 325 tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä täyttyi: 6 509.</p> <p>Uudistettu opetuskäytössä olevia koneita ja laitteita vastaamaan työelämän tulevaisuuden osaamistarpeita (esim. kotu-alan yhteistyörobotti)</p> <p>Amis-palaute: Koulutus paransi valmiuksia työelämään, siellä toimimiseen ja jatko-opintoihin: 4,3 (4,0).</p> <p>Otettu käyttöön uudet HOKS-lomakkeet ja henkilöstölle on järjestetty perehdytystä niiden käytöstä. Osallistuneiden määrä 203.</p>

		<p>Tuetaan valmistumista ja työllistymistä lisäämällä opintojen loppuunsaattamista oppisopimuksella.</p>	<p>Kehitetty ja monipuolistettu opiskelijan lähtötason huomioivia pedagogisia ratkaisuja (esim. pajatoimintaa laajennettu, YTO-osaamo, verkko-opinnot).</p> <p>Työelämäpalautte: Voisimme rekrytointitilanteessa palata oppilaitoksesta valmistuneita: 4,3 (4,0).</p> <p>Lyhyiden oppisopimusten määrä: kasvaa. Sujuvien siirtymien määrä laskenut 405, vuonna 2023 sujuvia siirtymiä 440.</p> <p>Työmarkkinoiden tilanteen takia oppisopimusmäärät eivät ole v 2024 kasvaneet, mutta ne on saatu pidettyä hyvällä tasolla</p>
	Gradiassa yhdistyvät sivistys ja taitaminen	<p>Opiskelija on ylpeä ammatillisuutuksestaan.</p> <p>Mahdollistetaan opiskelijalle omaa osaamista kehittäviä polkuja, erityisesti kaksoistutkinto, korkeakoulupolut ja tutkinnon-osittain etenevä opiskelu.</p> <p>Syvennetään yhteistyötä lukio-koulutuksen kanssa.</p>	<p>Suoritettujen kaksoistutkintojen määrä: 84 (95).</p> <p>Korkeakoulupoluilla opiskelevien määrä kasvaa: 104. Vuonna 2023 korkeakoulupoluilla opiskelevia 96. Suoritettujen osaamispisteiden määrä kasvaa. Kasvu 3,3 % (Vipunen).</p> <p>Kehitetty yhdessä lukion kanssa perusopetus-yhteistyötä ja avoimien ovien toteutusta. Tehty tilojen käytön suunnittelua yhdessä. Vivo-valmennuksen osalta tehty yhteistyötä lukion kanssa. Yhteiskäyttöisen henkilöstön ja tilojen määrä kasvaa: Tilojen yhteiskäyttö lisääntynyt VN B:ssä.</p>
	Gradian opiskelija luottaa opetuksen ja toiminnan laatuun	Sovitaan raamit opetuksen ja ohjauksen määrästä ja sen seurannasta (perustutkinto, oppivelvolliset).	<p>Amis-palautte: sain riittävästi opetusta ja ohjausta, jotta opintoni etenivät suunnitellusti: 4,2 (4,2).</p> <p>Vuosisuunnittelussa huomioidu asetuksen mukaisen</p>

		<p>Päivitetään HOKSit ohjeistuksen mukaisesti ja seurataan ajantasaisuutta.</p> <p>Vahvistetaan HOKS- ja ryhmänohjaajien roolia.</p>	<p>tuntimäärän toteuma. Eri alojen tuntimäärien toteutumien vertailun tekemistä ei toteutettu vuonna 2024.</p> <p>HOKSien ajantasaisuus: 86 % (100 %). V. 2024 uusi ohje päivittää HOKS vähintään puolivuositain.</p> <p>Amis-palautte: saamani opetus ja ohjaus oli laadukasta: 4,2 (4,2).</p>
	Syötämme intohimon jatkuvaan oppimiseen	<p>Tiedotetaan opiskelijoille jatkuvan oppimisen mahdollisuuksista.</p> <p>Ohjataan valmistuvia opiskelijoita hyödyntämään jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia osana urapolkua.</p> <p>Kuvataan aikuisten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut (TNO) ja varmistetaan palvelun tarvitsema resurssi.</p>	<p>Yli 25-vuotiaiden tavoitteenmukaiset suoritus, osaamispisteiden määrä kasvaa: kasvoi 3,3 %.</p> <p>Lähetetty aikuisopiskelijoille suunnattuja uutiskirjeitä, jossa esitelty aikuiskoulutustarjontaa.</p> <p>Jatko-opintoihin siirtyneiden osuus: 8 % (11 %).</p> <p>Amis-palautte: Sain riittävästi ohjausta ammatilliseen jatkosuunnitelmaani: 4,0 (4,0).</p> <p>Mahdollistettu opiskelijoiden osallistuminen jatko-opintoinfoihin.</p> <p>Esitelty koulutusalojen jatko-opintomahdollisuuksia.</p> <p>Tehostettu urasuunnittelua ja tiedotettu eri urapoluista.</p> <p>TE2024 valmistelun yhteydessä sovittu opinto-ohjaajan resursoinnista.</p>
2. Vaikuttava elinvoiman edistäjä	Gradia on halutuoin työpaikkojen osaamisen kehittäjä	Tehostetaan Gradian tunnettuutta aikuisten, työelämän ja yritysten osaamisen kehittäjänä sekä jatkuvan oppimisen palvelujen tuottajana.	<p>Työelämäpalautte: ka 4,2 (4,2).</p> <p>Toteutettu työnantajatapaamisia ja työnantajatiedottamista, (uutiskirje, CRM-pikakampanjat).</p> <p>Toteutettu poolitasolla työpaikkaohjaajien valmennuksia ja tapaamisia.</p>

		<p>Kehitetään aikuiskoulutustarjontaa, erityisesti tutkinnon osat ja pienet osaamiskokonaisuudet.</p> <p>Syvennetään yritysten ja yhteisöjen kanssa tehtävää yhteistyötä osaamispoolien kautta: työelämäfoorumit, uudet avaukset, koulutuspalveluiden yhteissuunnittelu.</p>	<p>Työelämäpalaute: Oppilaitos tarjoaa mahdollisuutta ennakoita työpaikkamme osaamisen kehittämistä ja sen avulla kehittää toimintaamme: 3,6 (4,0). Hieman nousua silti, sillä vuonna 2023 tulos oli 3,5.</p> <p>Pienet osaamiskokonaisuudet, tarjonta kasvaa: Kasvu ei toteutunut.</p> <p>Kehitetty koulutustarjonnan vuosikelloja (esim. pupa-ala).</p> <p>Osatutkintotarjontaa kasvatettu tavoitteellisesti.</p> <p>Toteutuneet uudet koulutusavaukset: 4</p> <p>Uusia avauksia mm. englanninkielinen ravintola- ja cateringalan perustutkinto, musiikkialan perustutkinto, musiikkiteknologi.</p> <p>Työelämäfoorumit, toiminta laajentunut kaikkiin osaamispooleihin: Ei toteutunut, siirtyy vuodelle 2025.</p> <p>Työelämä- ja yrittäjyyskumppanuuksien määrä: 2 370.</p> <p>EF:n yhteistyönä käynnistynyt Toyota-yhteistyö.</p> <p>Toteutettu esim. sosiaali- ja terveysalan sekä ravintola- ja catering alan rekrytapahtumat ja järjestetty Ammatina Tie-tapahtuma.</p>
	<p>Gradia on tärkein elinvoimakumppani Keski-Suomessa</p>	<p>Toimitaan aktiivisesti elinvoimaverkostoissa ja vaikutetaan ammatillisen koulutuksen roolin muotoutumiseen Keski-Suomen TE2024 –uudistuksessa: valmistelu- workshopit, tiivis kuntayhteistyö, yhteisresursoinnin mahdollisuudet.</p>	<p>Gradian rooli elinvoimakumppanina vahvistuu: On vahvistunut.</p> <p>Yhteistyö asiakasohjauksessa lisääntyy: Sovittu opinto-ohjauksen resursoinnista työllisyysalueelle.</p> <p>Osallistuttu TE24 viiden eri valmisteluryhmän toimintaan.</p> <p>Neuvoteltu Jyväskylän kaupungin kanssa sidosyksikköhankintoja koskevat</p>

		<p>Sitoudutaan Keski-Suomen Elinvoimalupaukseen.</p> <p>Edistetään kansainvälisten osaajien pito – ja vetovoimaa</p>	<p>sopimukset (koulutushankinnat ja perustamisneuvontapalvelut).</p> <p>Suunniteltu yhteistyössä (TE-toimisto, Jyväskylä & Muurame työllisyysalue, Gradia) sidosyksikkökoulutustarjontaa.</p> <p>Käyty yhteistyöneuvotte-luita Eteläisen ja Pohjoisen työllisyysalueiden edustajien kanssa.</p> <p>Työvoimakoulutusten työllistävyys kasvaa: Tietoa ei saatavilla.</p> <p>Osaavan työvoiman saatavuutta on turvattu kehittämällä erilaisia työelämälähtöisiä koulutusmalleja ja polkuja työelämään.</p> <p>Vieraskielisten opiskelijoiden määrä kasvaa: 1 184, tilanne vuonna 2023 oli 900 vieraskielistä opiskelijaa.</p>
	Gradia on näkyvä vaikuttaja ja vastuunkantaja	Varmistetaan koulutuksen saatavuutta maakunnassa erityisesti verkkokurssi- ja pop up-tarjontaa laajentamalla.	<p>Suoritettujen verkkokurssien määrä kasvaa: noin 3 700 verkkokurssin hyväksyttyä suoritusta.</p> <p>Pop up -toteutusten määrä: Yhteishankintakoulutusten lisäksi Laukaassa toteutettiin yrittäjyysvalmennus.</p>
3. Hyvinvoivat gradialaiset	Kaikki haluavat Gradiaan	Tehostetaan some-näkyvyyttä, panostetaan aikuiskoulutusten markkinointiin, laajennetaan ”Rekka on the Road” tyyppistä näkyvyyttä.	<p>Hakijamääräkehitys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yhteishaun ensisijaisia hakijoita vähintään 1,0 aloituspaikkojen määrään verrattuna: 0,93 (1,0) • yli 25-vuotiaat hakijat, määrä kasvaa: 2 847. Tilanne vuonna 2023 oli 2 713. <p>Rekka on the Road toteutui, FinnMetko-tapahtumaan osallistui 10 eri alaa ja n. 150 opiskelijaa.</p>
	Gradiassa arki on sujuvaa	Selkiytetään uuden oppilaitoksen tehtävänkuvia ja vastuunjakoa sekä tiimien roolia.	Henkilöstökysely: omaan työhön ja työyhteisöön liittyvät arviot: ka 3,94 (4,0).

		<p>Vahvistetaan osaamispoolien toimintaa.</p> <p>Arvioidaan systemaattisesti opetussisältöjä ja -menetelmiä sekä työelämässä oppimista.</p> <p>Arvioidaan ja päivitetään tarvittaessa ammatillisen koulutuksen laatuprosessit.</p>	<p>Esihenkilöiden vastuualueita ja vastuunjakoja tarkennettu. Työ jatkuu vuosikellon ja kokouskalenterin yhteensovittamisella.</p> <p>Osa osaamispooleista käynnistynyt hyvin, osan työ ei vielä ole käynnistynyt riittäväällä tasolla.</p> <p>Amis-palautte: Opetustilat ja välineet sekä digitaaliset ja muut oppimisympäristöt tukevat oppimista 4,2 (4,0).</p> <p>Ajantasaiset laatuprosessit.</p> <p>Laatuprosessien päivitystarve on todettu, mutta niiden päivitys siirtyy vuodelle 2025.</p>
	Gradiassa kukaan ei jää yksin	<p>Edesautetaan opiskelijaa löytämään Ammattiopisto Gradiasta oman yhteisönsä: kukaan ei jää yksin.</p> <p>Opintojen alussa kiinnitetään huomiota ryhmäytymiseen.</p> <p>Kannustetaan opiskelijakuntatoimintaan ja toimintaa opinnollistetaan.</p>	<p>Amis-palautte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koen kuuluvani opiskeluyhteisöön 4,3 (4,3) • minulla oli halutessani mahdollisuus osallistua oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen: 3,6 (3,7) <p>Kehitetty tutor- toimintaa.</p> <p>Kehitetty Hyry -ryhmien toimintaa; Hyry-ryhmien teema lv. 2024–2025 sovittu yksinäisyyden ennaltaehkäisy.</p> <p>Kiinnitetty ryhmäytymiseen liittyviä sisältöjä vuosisuunnitelmiin.</p> <p>Järjestetty opintojen alussa erilaisia ryhmäytymispäiviä ja opintojen aikana esim. joko-kaisessa moduulissa.</p> <p>Keskusteltu opiskelijakuntatoiminnan kehittämisestä Jamon hallituksen kanssa ja Jamon hallituksen</p>

		<p>Kannustetaan henkilöstötiimejä työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä vahvistavaan toimintaan.</p> <p>Toisen työn arvostaminen näkyy kaikessa kohtaamisessa ja osallistumismahdollisuuksissa.</p>	<p>puheenjohtaja on osallistunut kaksi kertaa ammat- tiopiston johtoryhmän ko- koukseen.</p> <p>Henkilöstökysely: omaan työhön ja työyhteisöön liit- tyvät arviot: ka 3,94 (4,0).</p> <p>Mahdollistettu tiimeille työ- hyvinvointia edistäviä yhtei- söllisiä tapahtumia mm. tyhy-iltapäivät ja ammat- tiopiston yhteinen liikuntail- tapäivä.</p> <p>Arvostamisen teemasta kes- kusteltu henkilöstökyselyn tulosten käsittelyn yhtey- dessä esihenkilöiden kesken ja aloilla alojen henkilöstön kanssa.</p> <p>Tiimeissä nostettu esiin hy- viä toimintamalleja ja onnis- tuneita työsuorituksia.</p>
	<p>Varmistamme turvallisen oppi- mis- ja työympä- ristön</p>	<p>Opiskelijoita ja henkilöstöä roh- kaistaan kertomaan havaitsemis- taan epäkohdista ja turvalli- suusuhista.</p> <p>Kiusaamiseen ja muuhun häiriö- käyttäytymiseen puututaan välit- tömästi.</p> <p>Henkilöstön osaamista puheeksi ottamisesta ja puuttumisesta vah- vistetaan perehdytyksen avulla.</p>	<p>Amis-palaute: opiskeluym- päristöni on turvallinen: 4,5 (4,5).</p> <p>Suunnitelmallista turvalli- suuskoulutusta jatkettu ja toteutuneita uhkatilanteita käsitelty systemaattisesti.</p> <p>Amis-palaute; koen, että kiusaamiseen, syrjintään ja häirintään puututaan: 3,0 (4,0). Tavoitetta ei saavu- tettu, mutta parannusta hie- man v. 2023 tulokseen 2,8.</p> <p>Päivitetty suunnitelma ku- rinpitotoimista ja niiden käyttämistä. Laadittu uu- det järjestyssäännöt.</p> <p>Teemaa on käsitelty eri ta- paamisissa, kuten ammat- tiopiston henkilöstön</p>

		<p>Jokainen huolehtii osaltaan työturvallisuudesta varmistamalla tilojen siisteyden ja järjestyksen sekä laitteiden kunnon.</p> <p>Vahvistetaan esihenkilöiden ja henkilöstön voimavaratekijöitä ja psykologista turvallisuutta.</p> <p>Lisätään kampuksittain yhteistyötä lukiokoulutuksen kanssa kampusryhmissä.</p>	<p>koulutuspäivän luennolla: Aikuinen nuoren tukijana.</p> <p>Läheltä piti-ilmoitusten seuranta ja säännöllinen analysointi.</p> <p>Toteutettu alakohtaisia sisäisiä työsuojelukäyntejä, joissa puututtu myös siisteyteen ja järjestykseen.</p> <p>Henkilöstökysely: omaan työhön ja työyhteisöön liittyvät arviot: ka 4,0 (4,0).</p> <p>Esihenkilötyön riskien ja vaarojen arviointi sekä siihen liittyvä työpaikkaselvitys tehty.</p> <p>Siirretty yrittäjyys ja johtaminen-koulusala Viitanimestä Priimuksele, jotta Schildtin lukiolle saadaan lisätilaa A-rakennuksesta.</p>
	Lisäämme liikuntaa ja kulttuuria arkeen	Tuetaan ja lisätään liikkumista työ- ja opiskelupäivän aikana: liikuntavartit, liikuntahetket opintojen yhteydessä, opiskelijoiden ja henkilöstön yhteiset toiminnalliset ulkoilutpäivät.	<p>Toteutuneet toimenpiteet</p> <p>Järjestetty aloittaville opiskelijoille Jämsässä 7 yhteistä liikunta- ja hyvinvointi-iltaa päivää osana ammatillisia opintoja.</p> <p>Informoitu henkilöstöä työnantajan tarjoamista liikuntamahdollisuuksista</p>
4. Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Edistämme rohkeaa ja kokeilevaa toimintakulttuuria	<p>Rohkaistaan tekemään asioita uudella tavalla ja uudistaen.</p> <p>Kannustetaan jakamaan hyviä käytänteitä ja ottamaan niitä käyttöön.</p>	<p>Henkilöstökysely: omaan työhön ja osaamiseen liittyvät arviot: ka 3,9 (4,0).</p> <p>Kokeiltu opiskelijoiden rästiviikkoa ja tukipajaa, jaettu hyviä käytänteitä pedavarttien kautta, toteutettu käytännön työelämäprojekteja.</p> <p>Raportoidut kokeilut ja hyvien käytänteiden käyttöönotto, määrä kasvaa: Jaettu hyviä käytänteitä esim. poilien puheenjohtajien ja eri</p>

			<p>poolien tapaamisissa sekä esim tv-koulutusten yhteissuunnittelussa.</p> <p>Kannustettu osaamispoolleissa toimialojen kehityksen seuraamiseen ja uusien toimintamallien kehittämiseen.</p>
	Toteutamme tulevaisuustaitoja kehittävästä pedagogiikasta	<p>Käytetään pedagogisia menetelmiä, jotka vahvistavat oppimiskykyä, muutoskyvykkyyttä ja yhdessä tekemistä.</p> <p>Vahvistetaan kestävästä tulevaisuuden ja yrittäjämäisen toiminnan näkökulmaa kaikissa opinnoissa.</p>	<p>Uudet ja uudistuneet pedagogiset mallit ja menetelmät: Osaamisen arvioinnin toteutussuunnitelmien laatimisen yhteydessä opettajatiimeittäin, lisäresurssia mm. ammattinohjaajiin, pajoiminta.</p> <p>Amis-palautte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koulutus antoi valmiuksia yrittäjyyteen 3,5 (3,9) • sain valmiuksia toimia ammattialallani kestävästä kehityksen mukaisesti: 4,1 (4,0) <p>Opiskelijayrittäjien määrä kasvaa: 187. Tavoitteeseen ei päästy, määrä on laskeutunut mm. osuuskuntatoiminnasta luopumisen takia.</p> <p>Nimetty poolikohtaiset laatu- ja keke-vastuuhenkilöt. Saatiin OKKA-sertif. Priimus-kampukselle. Myös yrittäjyyden opiskelijapalautte nousut.</p>
	Rakennamme älykkään teknologian organisaatiota	Hyödynnetään tulevaisuuden teknologiaa opetuksessa ja oppimisessa: simulaatiot, AR/VR/XR todellisuus, tekoäly.	Uuden teknologian hyödyntäminen kasvaa: Uusittu metsä- ja maarakennusaloille simulaattorit. Hankittu kotu-alalle copotti. Uusittu puualalle CNC-työstökeskus.
	Olemme viisaasti vastuullisia	Vakautetaan toimintaa ja taloutta.	Ylijäämäinen tulos: Taloutta saatu vakautettua suunnitellusti. Ylijäämäinen tulos.
			Henkilöstökulujen osuus ulkoisista toimintatuotoista:

		<p>Tehostetaan opetuksen järjestämistä ja yhteissuunnittelua: kesäajan hyödyntäminen, opintotarjottimet ja koulutusten vuosikellot, työjärjestysten jaksotus.</p> <p>Tehostetaan tilankäyttöä kokonaisuus ja oppimista tukevat tilaratkaisut huomioiden.</p> <p>Arvioidaan käytössä olevat kone-, laite- ja ajoneuvoresurssit ja poistetaan tarpeettomat.</p> <p>Selvitetään kone- ja laitehankinnoissa yhteistyömahdollisuudet yritysten kanssa.</p> <p>Suositaan kestävästä kehitystä tukevia investointeja ja hankintoja.</p>	<p>50 % (53 %) VOS-lisäys paransi suhdetta ennakoitua enemmän.</p> <p>Vuokrien osuus toimintatuotoista: 15,3 % sisäisten vuokrien osuus kaikista toimintatuotoista, vuokrien osuus kaikista toimintatuotoista 16,2 % (16 %).</p> <p>Lisätty opintotarjottimia ja henkilöstöresurssien käyttöä yli alojen.</p> <p>Tiivistetty tilankäyttöä Kanakaalla ja Priimuksella. Aloitettu suunnittelu media-alan tilojen keskittämiseksi ja tilamäärän tiivistämiseksi.</p> <p>Poistettujen kone-, laite- ja ajoneuvojen määrä: Vähennetty ja uusittu ajoneuvokalustoa järjestelmällisesti. Vakuutettujen ajoneuvojen määrä vähentynyt kolmella.</p> <p>Yhteishankintamahdollisuudet selvitetty hankintojen yhteydessä: Ei ole tehty laaja-alaista selvitystä. Saa-tiin hankerahoitus sähkökuorma-auton hankintaa varten. Hakemus tehtiin yritysyhteistyössä.</p> <p>Kestävästä kehitystä tukevien investointien määrä kasvaa: Sähkökäyttöisten henkilö- ja pakettiautojen määrä kasvanut kahdella. Otettiin biodiesel käyttöön logistiikan ajoneuvoissa Jämsänkoskella.</p>
--	--	--	--

	<p>Tiedämme mitä teemme ja olemme siinä hyviä</p>	<p>Henkilöstön osaamista hyödynnetään yli koulutusalojen, osaamispoolien ja koulutusmuotojen.</p> <p>Kannustetaan henkilöstöä hankkimaan osaamista eri verkostoista ja oppimaan muilta.</p> <p>Varmistetaan edellytykset hyvään esihenkilötyöhön.</p> <p>Opettajien työelämäjaksot toteutetaan pääosin samoilla työpaikoilla, joissa opiskelijat ovat yhtäaikaaisesti työssäoppimassa tai järjestetään koulutusta työpaikoilla.</p> <p>Lisätään yhteistä ymmärtämystä perusopetuksesta toiselle asteelle siirtyviin opiskelijoihin liittyen vahvistamalla nivelvaiheen yhteistyötä (perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus).</p>	<p>Henkilöstökysely: omaan työhön, osaamiseen ja työyhteisöön liittyvät arviot: ka 4,0 (4,0).</p> <p>Yhteiskäyttöisten opettajien ja ohjaajien määrä kasvanut.</p> <p>Jaettu hyviä käytänteitä opilaitoskumppaneiden kanssa mm tutkinnon perusteiden uudistamistyön yhteydessä.</p> <p>Henkilöstökysely: esihenkilötyöhön liittyvät arviot: ka 4,0 (4,0).</p> <p>Työelämäjaksojen osalta ei päästy tavoitteeseen. Niitä toteutui vain 6.</p> <p>Syventynyt ja ennakoiva yhteistyö: Perusopetusyhteistyötä kehitetty yhteistyössä lukiokoulutuksen kanssa (avoimet ovet, syys- ja yhteishakuinfot, oppaan valmistelu).</p>
--	---	---	---

Yhteenveto Ammattiopisto Gradian tunnusluvuista

	Ammattiopisto Gradia tilinpäätös 2024	Ammattiopisto Gradia talousarvio 2024	Ammattiopisto Gradia talousarvio 2024 + muutokset
Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija			
Suoritetut tutkinnot	2 661	2 620	2 620
Ammatilliset perustutkinnot	1 757	1 750	1 750
... joista samaan aikaan ylioppilastutkinnon suorittaneita	84	95	95
Ammattitutkinnot	596	600	600
Erikoisammattitutkinnot	308	270	270
Opiskelijamäärä (opinto-oikeuksia)	17 542	15 510	15 510
Ammatilliset perustutkinnot (koko tutkinto)	8 032	8 100	8 100
Ammattitutkinnot (koko tutkinto)	1 548	1 550	1 550
Erikoisammattitutkinnot (koko tutkinto)	740	800	800
Ammatilliset tutkinnot (pt, at, eat, tutkinnon osien suorittajat)	1 177	1 100	1 100
TUVA	522	450	450
Aikusten perusopetus	198	195	195
Taiteen perusopetus	1 612	1 315	1 315
Muu ei-tutkintoon johtava koulutus	3 713	2 000	2 000
Opiskelijatytyvyisyys	4,4	4,2	4,2
Ensimmäisen toisen asteen tutkinnon läpäisy 3,5 vuodessa	64 %	65 %	65 %
Valmistuneiden työllistyminen (pt)	68 %	64 %	64 %
Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin (pt)	8 %	11 %	11 %
Opiskelijaliikkuvuus	149	220	220
Opiskelijajayrittäjien määrä	187	320	320
Hyvinvoivat gradialaiset			
Henkilöstömäärä	597	594	608
Vaikuttava elinvoiman edistäjä			
Työelämä- ja yrityskumppanuudet	2 370	2 360	2 360
Työelämäpalautte	4,2	4,2	4,2
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö			
Toimintatuotot, ulkoiset	78 854 417 €	75 096 000 €	78 902 000 €
Toimintakulut, ulkoiset	47 668 720 €	47 387 000 €	49 803 000 €
Investoinnit	1 529 465 €	698 000 €	1 698 000 €

Mittariseloste (ks. liite 4)

2.1.3 Gradia-lukiot

Lukio-opetuksen järjestäminen

Gradia-lukiot ovat Jyväskylän Lyseon lukio ja Schildtin lukio sekä Jyväskylän aikuislukio. Lukiokoulutuksen tehtävä on nuorten ja aikuisten yleissivistävän koulutuksen järjestäminen ja siten vahvojen valmiuksien antaminen jatko-opintoihin ja työelämään.

Opiskelijoiden yksilöllisten opinpolkujen valintoja vahvistavat opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämät erityiset koulutustehtävät (linjat): englanninkielinen IB Diploma Programme Jyväskylän Lyseon lukiossa (IB World School) sekä urheilupainotteinen opetus ja musiikki-ilmaisupainotteinen opetus Schildtin lukiossa.

Kummatkin päivälukiot ovat vahvoja ja monipuolisia yleislukioita, joiden tarjontaa laventaa valtakunnallisten erityistehävien lisäksi Lyseon lukiossa Jyväskylän yliopiston kanssa yhteistyössä toteutettava IT-linja. Jyväskylän aikuislukio puolestaan on Keski-Suomen ainoa aikuislukio. Aikuislukio järjestää lähiopetuksen lisäksi runsaasti verkko-opintoja. Aikuislukio järjestää myös aikuisten perusopetusta tietyissä aineissa (tutkintotavoitteinen aikuisten perusopetus on keskitetty Ammattiopisto Gradiaan).

Vuonna 2024 koronan aiheuttamaa oppimisvajetta pyrittiin paikkaamaan Takaisin raiteille III -hankkeessa mm. opetusryhmien kokoa pienentämällä sekä järjestämällä lisäopetusta ja oppimisen tukea pajatoiminnan kautta. Lisäksi erityisopetuksen ja opinto-ohjauksen resurssia lisättiin kyseisellä hankerahoituksella. Opiskelijoiden hyvinvointia pyrittiin myös lisäämään hyvinvointiohjaajien, oppilaitosten kuraattorien ja psykologien sekä muun koulun henkilöstön yhteistyönä.

Verkostot ja hankkeet

Gradia-lukiot ovat kansallisesti ja kansainvälisesti aktiivisia toimijoita lukiokoulutuksen toteuttamisessa ja kehittämisessä. Ne toimivat vuorovaikutteisesti Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian kokonaisuudessa ja ovat osa Gradian, Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän yliopiston muodostamaa EduJyväskylä-osaamiskeskittymää. Lukiokoulutuksen edunvalvomiseksi ja uudistamiseksi toimitaan mm. Kuntaliiton lukiofoorumissa, Kuntatyönantajien lukiotyöryhmässä ja valtakunnallisissa verkostoissa kuten JOTTEHELVA (Jyväskylä, Oulu, Turku, Tampere, Espoo, Helsinki ja Vantaa), Viisiapila (Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Hämeenlinna, Mikkeli) sekä kansainvälisissä verkostoissa esimerkiksi IB-koulutukseen liittyen.

Koulutuksen kehittämistä tuetaan aktiivisella hanketyöllä, jonka keskiössä on opetussuunnitelmaan kirjattujen keskeisten teemojen kehittäminen sekä erityisesti vuoden 2024 osalta lukiokoulutuksen laatutyö sekä oppimisen tuen uudistukseen valmistautuminen. Gradia-lukioille (nuorten lukiokoulutus) myönnettiin Erasmus-akkreditointi vuosille 2021–2027, mikä mahdollistaa kansainvälisten liikkuvuuksien laajan toteutuksen.

Opiskelijamäärät

Lukioiden laskennallinen opiskelijamäärä oli 2 701 opiskelijaa vuoden 2024 laskentapäivien keskiarvona laskettuna. Schildtin lukion opiskelijamäärän keskiarvo oli 1 291 ja Lyseon lukion 1 239 opiskelijaa. Aikuislukiossa opiskeli keskimäärin 146 tutkintotavoitteista opiskelijaa. Lisäksi aikuislukiossa opiskeli keskimäärin 362 aineopiskelijaa, joiden opinnoista muodostuu valtionosuusrahoitusta laskennallisesti 24 opiskelijan verran. Suurimmillaan opiskelijamäärät olivat syksyn laskentapäivänä 20.9., jolloin Lyseossa oli 1 274, Schildtin lukiossa 1 362 ja aikuislukiossa 153 tutkintotavoitteista opiskelijaa. Valtionosuusopiskelijoiden määrä toteutui hieman ennakoitua pienempänä, mutta vaikutukset talousarvion toteutumiseen eivät ole merkittäviä. Jyväskylän Lyseon lukion IB-linjalla opiskelijoita on vähemmän kuin erityisen koulutustehtävän järjestämisluvassa on määritelty.

Gradia-lukioiden vetovoima on jatkunut pääosin hyvänä, ja kevään 2024 yhteishaussa ensisijaisia hakijoita oli noin sata aloituspaikkoja enemmän. Kevään 2024 yhteishakuun Gradia-lukioihin lisättiin 20 aloituspaikkaa. Lukioiden yksittäisistä hakukohteista erityisen koulutustehtävän linjojen vetovoimaa seurataan erittäin tarkasti. Urheilulinjan vetovoima on ollut viime vuosina erittäin hyvä. Sen sijaan IB-linjan ja musiikki-ilmaisun linjan vetovoiman toivotaan kasvavan.

Oppimisympäristöt

Gradia-lukioiden toimivat sekä Harjun kampuksella (Lyseo ja aikuislukio) että Viitaniemen kampuksella (Schildt). Molempien kampusten lukioiden käytössä olevat kiinteistöt ja toimintaympäristö ovat varsin hyväkuntoisia. Schildtin osalta toimintaa vaikeuttaa osaltaan opetuksen järjestäminen kahdessa rakennuksessa. Erityisesti kolmen ensimmäisen jakson aikana molempien päivälukioiden toimintaa rajoittaa opetustilojen määrä. Luokkaopetustiloja ei ole käytettävissä niin paljon kuin opetusta voitaisiin tiettyinä aikoina järjestää. Myös opinto-ohjauksen, opiskeluhoillon ja opetuksen tukipalveluiden toimintaa vaikeuttaa jonkin verran toimintaan soveltuviin tilojen puute.

Verkko-oppimisympäristöjä on hyödynnetty ja verkko-opintotarjontaa on rakennettu osana eGradian toimintaa, jossa Jyväskylän aikuislukio on erittäin aktiivinen. Gradia-lukioiden verkko-opintotarjottimella on tarjolla kaikki LOPS2021:n valtakunnalliset pakolliset opintojaksot sekä osa valtakunnallisista valinnaisista opintojaksoista. Opiskelijat hyödyntävät verkko-opintomahdollisuuksia osana omia opintopolkujaan erittäin tehokkaasti.

Henkilöstö

Vuoden 2024 lopussa Gradia-lukioiden henkilöstömäärä oli 167, josta opetushenkilöä oli 159 ja esihenkilöitä 8. Henkilöstö lisääntyi vuoden 2023 lopusta neljällä henkilöllä.

Toiminnan arviointi

Gradia-lukioista valmistui vuoden 2024 aikana 848 ylioppilasta. Kansallisen ylioppilastutkinnon suoritti 810 opiskelijaa ja IB-Diploman 38 opiskelijaa. Opintojen läpäisyaste (päivälukioissa) oli 91 %. Sekä kansallisen ylioppilastutkinnon suorittaneiden määrä että opintojen läpäisyprosentti ovat ennakoitua parempia. IB-Diploman suorittaneiden määrä on ennakoitua pienempi. Lukio-opintonsa yli kolmessa vuodessa suorittavien määrä on sen sijaan lisääntynyt vuodesta 2023. Vuoden 2024 aikana eronneiden päivälukioiden opiskelijoiden osuus koko opiskelijamäärästä oli 0,4 % ja eronneeksi katsottujen opiskelijoiden osuus 0,3 %.

Taloudellisesti Gradia-lukioiden toimintavuosi 2024 toteutui hieman budjetoitua parempana, vaikka rahoituksen riittävyys oli haasteellista myös kuluneena vuonna. Ennakoitua parempi tulos selittyy talouden sopeuttamistoimilla, jotka näkyivät erityisesti budjetoitua pienempinä toteutuneina henkilöstömenoina. Vuonna 2024 käytössä oli henkilöstömenoihin myös yli 400 000 euroa Opetushallituksen myöntämää Takaisin raiteille III -hankkeen valtionavustusta koronapandemiasta aiheutuneen oppimisvajeen paikkaamiseen. Lisäksi lukuvuosien 2023–2024 ja 2024–2025 opetustarjonnassa jouduttiin varautumaan supistuvaan Jyväskylän kaupungin lukiotukeen, mikä vaikutti koko vuoden 2024 henkilöstömenoihin. Myös ulkoiset palveluiden ostot ja ulkoiset vuokrat toteutuivat budjetoitua pienempinä. Aineiden ja tarvikkeiden osalta budjetin ylitystä selittää lukioille tehty painettujen oppimateriaalien hankinta, jolla pyritään edistämään lukiokoulutuksen oppimisen tuen uudistusta.

Valtio jatkoi lukioiden yksikköhintarahoituksen alimitoittamista kustannuspohjaan verrattuna, ja lukiokoulutuksen nykytasoinen järjestäminen Gradia-lukioissa on edelleen riippuvaista Jyväskylän kaupungin lukiotuesta. Vuonna 2023 tuki oli riittävällä tasolla. Vuodelle 2024 Jyväskylän kaupungin lukiotuki pieneni 600 000 eurolla 1,1 miljoonaan euroon. Gradia-lukioiden vuoden 2024 talousarvio oli kuitenkin valmisteltu niin, ettei Gradian yleiskatteista valtionosuutta kohdennettu Gradia-lukioihin lukiokoulutuksen yksikköhintaan perustuvan valtionosuuden lisäksi. Jyväskylän kaupungin lukiotuen merkitys Gradia-lukioiden tulorakenteessa on merkittävä.

Vuoden 2024 talousarviossa määritellyt Gradia-lukioiden keskeiset toiminnalliset riskit liittyivät rahoituksen riittävyyteen sekä tulopohjan että toisaalta toisen asteen maksuttomuuden kustannusten näkökulmista. Maksuttomuuden kustannuksiin liittyvä riski ei toteutunut, sillä maksuttomuuden kustannukset toteutuivat budjetoituina. Tulorahoitukseen riittämättömyyteen varauduttiin huolellisella opintotarjonnan sekä muun toiminnan suunnittelulla. Etukäteissuunnittelun ja toimivan esihenkilötyön avulla kyettiin varmistamaan myös se, ettei henkilöstön hyvinvoinnin heikkenemiseen liittyvä riski ole toteutunut haastavasta taloustilanteesta huolimatta. Kolmas arvioitu riskitekijä liittyi Gradia-lukioiden vetovoimaan. Kevään 2024 yhteishaun tulosten perusteella Gradia-lukioiden vetovoima jatkuu hyvänä, joten riski ei toteutunut vuoden 2024 aikana.

2.1.3.1 Gradia-lukioiden toiminnalliset tavoitteet

Strateginen kärki	Strateginen tavoite	Toiminnalliset tavoitteet	Tavoitteiden toteuma 2024
1. Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	Meillä ihan jokainen oppii	Jokainen Gradia-lukioiden ensimmäisen vuoden opiskelija suorittaa Opiskelijan digivalmiudet -opintojakson (1 op). Rakennetaan Opiskelijan opiskelun valmiudet -opintojakso osana oppimisen tuen hanketta	Tavoite toteutui lähes täydellisesti. Toteuma on 97,6 %. Opintojakson rakentaminen on käynnissä. Opintojakso valmistuu kevään 2025 aikana.
	Gradiassa yhdistyvät sivistys ja taitaminen	Arvioidaan kriittisesti Gradia-lukioiden paikallisen opetussuunnitelman luvun 2 (Lukiokoulutuksen tehtävä ja arvoperusta) sisältöjä ja päivitetään luvun kirjaukset tarvittaessa vastaamaan nykytilaa. Tehostetaan lukion opetussuunnitelmassa kuvattuihin laaja-alaisen osaamisen osa-alueisiin liittyvien taitojen sekä tulevaisuustaitojen käsittelyä osana opetusta ja muuta koulun toimintaa. Lisätään yhteistyötä Ammattiopisto Gradian kanssa opintotarjonnassa Uteliaasti lukiossa -hankkeen opintokorajatteluun perustuen	Arviointityö on aloitettu syksyllä 2024. Opetussuunnitelman päivitykset kirjataan lukuvuoden päätteeksi keväällä 2025. Työ on edennyt suunnitellusti. Syksyn 2024 aikana on järjestetty tavoitteen saavuttamista tukevaa koulutusta henkilöstölle. Tavoite ei ole toteutunut suunnitellusti.
	Gradian opiskelija luottaa opetuksen ja toiminnan laatuun	Vahvistetaan koulutuksen järjestämisen ydinprosessien toteutusta. Varmistetaan opetukseen liittyvien käytänteiden riittävä yhdenmukaisuus Gradia-lukioissa (opintojaksojen aloitus, arvioinnin eri osa-alueet, opintojaksojen päättäminen).	Tavoitteen ensimmäinen vaihe on saavutettu. Paikallinen Gradia-lukioiden laatustrategia on valmis. Tavoite on edennyt suunnitellusti osana lukiokoulutuksen laatutyötä.
	Syötämme intohimon jatkuvaan oppimiseen	Varmistamme, että jokainen lukiolainen ymmärtää oppimisen merkityksen oman tulevaisuutensa rakentamisessa. Ohjaamme jokaista lukiolaista tunnistamaan omat vahvuutensa	Tavoite ei täysin toteutunut jatko-opintohalukkuuden suhteen. Toteuma on 82,5 % / 90 %. Tavoite on edennyt suunnitellusti.

		<p>ja kyvykkyytensä sekä löytämään sitä kautta kiinnostuksen ja motivaation oman tulevaisuutensa rakentamiseen.</p> <p>Varmistamme, että henkilöstöllä on mahdollisuus täydennyskouluttautua tunnistettujen tarpeiden mukaisesti jatkuvan oppimisen periaatteiden tukemiseksi.</p>	<p>Tavoite on toteutunut hyvin. Koulutuksia on järjestetty henkilöstön toiveiden ja tarpeiden mukaisesti syksyllä 2024.</p>
2. Vaikuttava elinvoiman edistäjä	Gradia on tärkein elinvoimakumppani Keski-Suomessa	<p>Laajennetaan Gradia-lukioiden verkko-opintotarjontaa ja lisätään alueellista markkinointia.</p> <p>Tehostetaan EduFutura-yhteistyötä</p> <p>Jatketaan Gradia-lukioiden työelämäviikon toteutusta yhdessä alueen työelämän kanssa.</p>	<p>Tavoite on toteutunut osittain. Suoritusmäärä on tavoitteen mukainen ja toteuma 103 %, mutta markkinointia voidaan tehostaa.</p> <p>EduFutura-yhteistyö toteutui suunnitellusti.</p> <p>Gradia-lukioiden työelämäviikko toteutui suunnitellusti.</p>
	Gradia on näkyvä vaikuttaja ja vastuunkantaja	<p>Osallistutaan aktiivisesti maakunnalliseen ja valtakunnalliseen lukiokoulutuksen kehittämistoimintaan</p> <p>Toimitaan aktiivisesti OPH:n hallinnoiman LUKE-verkoston alueellisena koordinaattorina</p>	<p>Tavoite on toteutunut, ja Gradia-lukioilla on vahva rooli maakunnallisessa ja valtakunnallisessa lukiokoulutuksen kehittämisessä.</p> <p>Toiminta LUKE-koordinaattorina on jatkunut vuoden 2024.</p>
3. Hyvinvoivat gradialaiset	Kaikki haluavat Gradiaan	<p>Jatketaan lukioiden edustajistojen ja opiskelijakuntien hallitusten työtä oppilaitoksen toiminnan kehittämisessä (lukiokoulutuksen johtoryhmä, koulujen työryhmät, vuositasojen työskentely, opiskeluhuolto).</p> <p>Monipuolistetaan opiskelijoiden osallisuutta esimerkiksi kutsumalle heidät mukaan aineryhmätyöskentelyyn.</p> <p>Vahvistetaan opiskelijoiden osallisuutta opintojaksojen suunnittelussa.</p>	<p>Tavoite on toteutunut suunnitellusti. Opiskelijat vierailivat johtoryhmässä säännöllisesti ja osallistuvat oppilaitosten toiminnan kehittämiseen aktiivisesti.</p> <p>Tavoite ei ole toteutunut.</p> <p>Tavoite on kirjattu osaksi paikallista laatustrategiaa ja lukiokoulutuksen toimintakäsikirjaan.</p>

		<p>Taataan henkilöstön äänen kuulu- minen kaikessa koulun arjen toi- minnassa ja toiminnan suunnitte- lussa.</p> <p>Lisätään yhteistyötä Ammat- tiopisto Gradian kanssa kampus- kohtaisissa työryhmissä</p>	<p>Henkilöstö on osallistunut lukuvuosisuunnitteluun sekä mm. osaamisen kehittämi- sen suunnitteluun tavoit- teen mukaisesti.</p> <p>Tavoite on toteutunut.</p>
	Gradiassa arki on sujuvaa	<p>Varmistetaan, että henkilöstö ja opiskelijat voivat keskittyä oppi- miseen ja sen ohjaamiseen.</p> <p>Varmistetaan, että henkilöstön, opiskelijoiden ja opetustilojen työvälineet ovat ajanmukaiset ja helppokäyttöiset.</p>	<p>Tavoite ei ole täysin toteu- tunut. Toteuma on 92 %.</p> <p>Tavoite on toteutunut, ja syksyllä 2024 on pystytty uusimaan mm. opetustilo- jen teknologiaa.</p>
	Gradiassa kukaan ei jää yksin	<p>Varmistetaan, että opintonsa aloittavien uusien lukiolaisten on mahdollista kiinnittyä omaan tur- valliseen ryhmään.</p> <p>Tuetaan opiskelijoiden kiinnitty- mistä oppilaitokseen ja omaan ko- tiryhmään erilaisten teemapäivien ja tapahtumien avulla.</p> <p>Kehitetään edelleen sekä ryhmän- ohjaus- että tuutoritoimintaa opintoihin ja oppilaitokseen sitou- tumisen tukemisessa.</p> <p>Kehitetään yhteisöllisyyttä tuke- vaa pajatoimintaa yhteistyössä Jy- väskylän yliopiston OKL:n kanssa.</p> <p>Huolehditaan, että oppilaitoksissa vallitsee välittävä ja yhteistä vas- tuuta edistävä toimintakulttuuri: toisen työn arvostaminen näkyy kaikissa kohtaamisissa.</p>	<p>Tavoite on toteutunut lähes suunnitellusti. Toteuma on 95 %.</p> <p>Tavoite on toteutunut.</p> <p>Tavoite on toteutunut. Tuu- tortoimintaa on kyetty laa- jentamaan.</p> <p>Tavoite ei ole toteutunut.</p> <p>Tavoite on edennyt suunni- tellusti. Toteuma on 99,8 %.</p>
	Varmistamme turvallisen oppi- mis- ja työympä- ristön	<p>Hyödynnetään Gradian turvalli- suuden perusteet -kurssia turvalli- suuteen liittyvän tietoisuuden li- säämisessä.</p> <p>Huolehditaan turvallisuuden osa- alueiden toteutumisesta osana koulujen lukuvuosisuunnitelmia.</p>	<p>Turvallisuuden perusteet – kurssin suoritti lähes jokai- nen. Toteuma on 95 %.</p> <p>Tavoite on toteutunut var- sin hyvin. Toteuma on 96,1 %.</p>

		<p>Tehostetaan koko koulu ohjaa ja kasvattaa -periaatetta.</p> <p>Lisätään kampuksittain yhteistyötä Ammattiopisto Gradian kanssa.</p>	<p>Tavoite on edennyt suunnitellusti.</p> <p>Tavoite on toteutunut.</p>
	<p>Lisäämme liikuntaa ja kulttuuria arkeen</p>	<p>Jatketaan Liikkuva opiskelu -hankkeessa kehitettyä toimintaa ja hyödynnetään liikuntatuutoreita opiskelijoiden liikunnallisen elämäntavan lisäämisessä.</p> <p>Lisätään kerhotoimintaa yhteistyössä Jyväskylän yliopiston OKL:n kanssa.</p> <p>Kannustetaan henkilöstöä hyödyntämään Gradian henkilöstöliikuntaa.</p>	<p>Tavoite etenee suunnitellusti. Liikuntatuutoreiden toiminta on laajentunut.</p> <p>Tavoite ei ole toteutunut.</p> <p>Tavoite on toteutunut.</p>
<p>4. Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö</p>	<p>Edistämme rohkeaa ja kokeiluvaa toimintakulttuuria</p>	<p>Kannustetaan opettajia yhteisopettajuuteen ja työn jakamiseen (=yhteistyön lisääminen)</p> <p>Tuetaan pedagogisia kokeiluja ja pyritään luomaan onnistuneista kokeiluista vakiintuneita käytänteitä</p> <p>Luodaan entistä enemmän mahdollisuuksia jakaa hyviä käytänteitä.</p> <p>Lisätään yhteistyötä Ammattiopisto Gradian, Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun kanssa oppimisen ja pedagogiikan kehittämisessä.</p>	<p>Opettajien yhteistyötä on pyritty lisäämään. Yhteisopettajuuden pilotteja on ollut ja niitä suunnitellaan lisää.</p> <p>Tavoite on toteutunut.</p> <p>Tavoite on toteutunut.</p> <p>Tavoite on toteutunut osittain. Työ jatkuu vuonna 2025.</p>
	<p>Toteutamme tulevaisuustaitoja kehittävästä pedagogiikasta</p>	<p>Selkiytetään Gradian pedagogisen kehittämisohjelman avulla tulevaisuustaitoihin liittyviä tavoitteita henkilöstön kanssa.</p> <p>Tuetaan sisäisin koulutuksin henkilöstöä tuomaan</p>	<p>Tavoite on toteutunut.</p> <p>Tavoite on toteutunut osittain, mutta työ on edelleen kesken.</p>

		<p>tulevaisuustaitoihin liittyvät tavoitteet osaksi omaa opetustaan.</p> <p>Vahvistetaan opiskelijan tulevaisuusajattelua ja luottamusta parempaan tulevaisuuteen.</p>	<p>Tavoite on lähes toteutunut hyvin. Toteuma on 96 %.</p>
	Rakennamme älykkään teknologian organisaatiota	<p>Kehitämme opiskelijoiden opintojen seurantajärjestelmiä oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseksi</p> <p>Hyödynnetään uusia älykkään teknologian mahdollisuuksia (tekoäly, PowerBI jne.) opiskelijoiden ohjauksessa.</p>	<p>Tavoite on toteutunut.</p> <p>Tavoite etenee suunnitellusti.</p>
	Olemme viisaasti vastuullisia	<p>Jatkamme kestävän tulevaisuuden -ryhmän aloittamaa työtä OKKA-säätiön kestävän kehityksen -sertifikaatin saamiseksi.</p> <p>Lisäämme yhteistyötä opetusjärjestelyissä Gradia-lukioiden sisällä ja Jyväskylän Normaalikoulun lukion kanssa.</p>	<p>Tavoite on saavutettu. OKKA-säätiön sertifikaatti on myönnetty Gradia-lukiolle.</p> <p>Tavoite on toteutunut suunnitellusti.</p>
	Tiedämme mitä teemme ja olemme siinä hyviä	<p>Varmistetaan henkilöstön täydennyskoulutusmahdollisuudet</p> <p>Lisätään yhteistä ymmärrystä tulevista opiskelijoista perusopetusyhteistyötä tehostamalla yhteistyössä Ammattiopisto Gradian kanssa.</p> <p>Lisäämme henkilöstön osaamista opetuksen eriyttämisessä ja erilaisten oppijoiden kohtaamisessa.</p> <p>Opiskelijan ymmärrys omasta osaamisestaan ja sen kehittymisestä lisääntyy.</p>	<p>Tavoite on toteutunut.</p> <p>Tavoite on toteutunut varsin hyvin.</p> <p>Tavoite on edennyt suunnitellusti.</p> <p>Tavoite on toteutunut. Jatko-opintoihin haluavien osuus on kasvanut.</p>

Yhteenveto Gradia-lukioiden tunnusluvuista

	Gradia-lukioiden tilinpäätös 2024	Gradia-lukioiden talousarvio 2024	Gradia-lukioiden talousarvio 2024 + muutokset
Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	Suoritettut tutkinnot	848	810
	Ylioppilastutkinto	810	760
	IB-tutkinto	38	50
	Opiskelijamäärä (opinto-oikeuksia)	5 703	3 650
	Lukiokoulutus (tutkintotavoitteinen)	3 700	3 650
	Muu ei-tutkintoon johtava koulutus	2 003	
Hyvinvoivat gradialaiset	Opiskelijatytyväisyys	4	4
	Ensimmäisen toisen asteen tutkinnon läpäisy 3,5 vuodessa	91 %	80 %
	Päivälukioissa opetettuja kursseja/opiskelija/vuosi	0,9	0,9
	Valmistuneiden työllistyminen	47 %	40 %
	Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin	38 %	42 %
	Opiskelijaliikkuvuus	198	170
	Opiskelijayrittäjien määrä	0	25
	Henkilöstömäärä	167	162
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Toimintatuotot, ulkoiset	21 543 296 €	22 088 000 €
	Toimintakulut, ulkoiset	13 702 533 €	14 775 000 €
	Investoinnit	19 482 €	20 000 €

Mittariseloste (ks. liite 4)

2.1.4 Hallinto ja kehittäminen

Gradian hallinto ja kehittäminen-tulosalueen perustehtävä on tukea toiminnoillaan kuntayhtymän oppilaitoksia Gradian yhteisten ja oppilaitoskohtaisten tavoitteiden toteutumisessa sekä kehittää aktiivisesti kuntayhtymän hallintoa ja tuki-toimintaa. Tämä sisältää muun muassa hallinnollisten palveluiden tarjoamisen, strategisen kehittämisen ja hanketoiminnan, talouden ja hankintatoimen hallinnan sekä henkilöstön ja turvallisuuden johtamisen.

Hallinto ja kehittäminen-tulosalue koostuu kahdesta toimintayksiköstä. Hallintopalvelut jakautuvat johtamisen tukipalveluihin, talouspalveluihin ja henkilöstöpalveluihin. Hallintopalvelut vastaa myös hankintojen, turvallisuuden sekä opintosihteeripalveluiden keskitetyistä toiminnoista. Kehittämispalveluihin kuuluvat hanke- ja kansainvälisyyspalvelut, digipalvelut, viestintä- ja markkinointipalvelut sekä haku- ja opiskelijapalvelut. Haku- ja opiskelijapalveluiden alle kuuluvat myös kuntayhtymän tieto- ja asuntolapalvelut.

Toiminnan arviointi ja talouden toteuma

Tulosalueen toiminnassa on vuoden aikana kehitetty tulosalueen sisäistä yhteistyötä ja tiimien toimivuutta. Palveluiden kehittäminen ja manuaalisen työn vähentäminen on edistynyt ja 22 eri prosessia on saatu vuoden aikana automatisoitua. Vuoden lopussa käynnistettiin projekti palveluportaalin käyttöönottamiseksi koko tulosalueella. Projektin toteutus on vuoden 2025 keväällä ja portaalin käyttöönottoon valmistaudutaan syksyllä. Oppilaitosten turvallisuuteen liittyvien asioiden edistäminen on myös työllistänyt tulosaluetta kuluneen vuoden aikana. Henkilökunnan ja opiskelijoiden turvallisuusosaamista ja turvallisuustietoisuutta on vahvistettu onnistuneesti.

Gradian uuden strategian toiminnallistaminen ja toteutuksen seuraaminen on ollut tulosalueen vastuulla. Strategian toteutumista ja seuranta on tehty yksikkötasolta kuntayhtymätasolle uuden Lato-työkalun avulla. Muita strategiatyöhön liittyviä tekoja vuoden aikana: ARVY-tekoälyhahmon lanseeraaminen, strategiaviestinnän vuosikellon laadinta, henkilöstölle suunnattu strategiaideoiden rahoitus, useita tapahtumia ja tilaisuuksia kampuksilla. Strategian Hyvinvoivat gradialaiset-teemavuoteen panostettiin eri keinoin: henkilöstön osallisuutta ja kuulemista vahvistettiin, tarjottiin hyvinvointiin liittyviä luentoja, vahvistettiin työntekijöiden ja esihenkilöiden voimavaratekijöitä työpaikkaselvitysten avulla.

Hallinnon ja kehittämisen alkuperäisen talousarvion mukainen tulos vuodelle 2024 oli 1,0 milj. euroa. Kuntayhtymässä tehtiin vuoden 2024 alussa ensimmäinen talousarviomuutos, jolla oli vaikutus myös hallinnon ja kehittämisen budjettiin. Hallinnon ja kehittämisen tulosalueen alkuperäinen budjetti on valmisteltu kuntayhtymässä ensimmäisenä kesällä ja alkusyksystä 2023. Yleinen hintatason nousu ja palveluntuottajien ilmoittamat jopa 10 %:n kustannusten nousut vuodelle 2024 eivät täten ehtineet mukaan tulosalueen kustannusarvioihin. Lisäksi vuoden 2024 alusta voimaan tulleen kuntayhtymän uuden strategian tiedettiin tuovan esimerkiksi henkilöstön hyvinvointiin liittyviä kustannuksia, joita ei ehditty huomioida budjetin valmistelussa. Hallinnon ja kehittämisen talousarviomuutos oli yhteensä 500 000 euroa toimintakuluja kasvattava, josta kohdistui ulkoisten palveluiden ostojen lisäykseen 480 000 euroa ja aineisiin ja tarvikkeisiin 20 000 euroa. Tulosalueen toimintatuottoihin ei tehty muutosta. Aineisiin ja tarvikkeisiin kohdistuvalla määrärahan lisäyksellä uusittiin tulosalueen henkilöstön työvälineitä (tietokoneita) sekä muuta kalustoa. Palveluiden ostojen määrärahasta suurin osa (200 000 e) kohdistui digipalveluihin, jolla toteutettiin mm. sähköinen opintotoimistopalvelu ja erilaisia tietoturvaan liittyviä toimenpiteitä sekä katettiin eri palveluhintojen korotuksia. Henkilöstöpalveluihin talousarviomuutoksista kohdistettiin 130 000 euroa, jolla muun muassa mahdollistettiin uuden strategian mukaisia tukitoimenpiteitä henkilökunnalle sekä työterveyspalveluiden nousseita kustannuksia. Loput määrärahamuutokset olivat pienempiä ja kohdistuivat tulosalueen sisällä eri palveluyksiköihin ja kattoivat mm. asuntolatoiminnan selvitystyön sekä nousseita palveluntuottajien kustannuksia. Talousarviomuutoksella ei ollut vaikutusta hallinnon ja kehittämisen tulosalueen henkilöstömäärään.

Tulosalueen toimintatuotot olivat vuoden aikana yhteensä 15,2 milj. euroa ja toteutuivat hieman budjetoitua suurempana (+0,1 milj. euroa). Toimintatuotot koostuvat pääosin kuntayhtymän sisäisestä palveluiden mynnistä sekä hankerahoituksesta. Toimintakuluissa henkilöstökulut ovat suurin kuluerä, jonka toteuma oli noin 8 milj. euroa ja noin 0,8 milj. euroa budjetoitua pienempi. Ulkoisiin palveluiden ostoihin tulosalue käytti budjetin mukaisesti noin 3,5 milj. euroa. Kokonaisuutena hallinnon ja kehittämisen tulosalueen toimintakulut olivat yhteensä 13,6 milj. euroa ja jäivät alle budjetin 0,8 milj. euroa. Ennakoitua suuremmat korkotuotot sekä pienemmät poistot myötävaikuttivat myös osaltaan tulosalueen 1,6 milj. euron ylijäämään.

Hallinto ja kehittäminen-tulosalueen henkilöstömääräksi oli budjetoitu 117 työntekijää. Vuoden aikana tulosalueen henkilöstömäärä on vaihdellut 115–121 välillä ja vuoden viimeinen päivä henkilöstömäärä oli 116. Näistä 8 henkilöä oli johtoa tai esihenkilöitä ja loput muuta henkilöstöä. Tulosalueen esihenkilömäärä on pienentynyt vuoden aikana tehtyjen tiimijärjestelyiden myötä vuoden takaiseen verrattuna kolmella esihenkilöllä ja kokonaishenkilöstömäärä yhdellä henkilöllä.

2.1.4.1 Hallinto ja kehittäminen -tulosalueen toiminnalliset tavoitteet

Strateginen kärki	Strateginen tavoite	Toiminnalliset tavoitteet	Tavoitteiden toteuma 2024
1. Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	Meillä ihan jokainen oppii	Täydentävän rahoituksen ja kehittämistyön koordinointi perustaitojen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin kehittämiseen.	Täydentävää hankerahoitusta teemaan saatiin 764 100 euroa, mikä ylitti tavoitteen.
	Sytytämme intohimon jatkuvaan oppimiseen	Täydentävän rahoituksen ja kehittämistyön koordinointi jatkuvaan oppimiseen. Kehitämme opiskelijarekrytointia vastaamaan jatkuvan haun tarpeita.	Täydentävää hankerahoitusta teemaan saatiin 477 300 euroa, mikä ylitti tavoitteen. Jatkettu jatkuvaan haakuun liittyvien koulutus korttien sisällöllistä kehittämistä kouluttamalla koulutuskorttien sisältö vastaavia. Verkkosivujen käytettävyyden kehittämistyötä on jatkettu.
2. Vaikuttava elinvoiman edistäjä	Gradia on tärkein elinvoimakumppani Keski-Suomessa	Tuemme ammatillisen koulutuksen osaamispoleja uudenlaisen TKI-toiminnan rakentamisessa. Edistämme Gradian näkyvyyttä maakunnallisissa verkostoissa sekä tavoittelemme uusia edustuksia. Edistämme aktiivisesti EduFuturan uuden toimintamallin valmistelua.	Kehittämispalveluista on osoitettu sekä kehittämistoiminnan että viestinnän ja markkinoinnin yhteyshenkilöt osaamispoleihin. Poolien kautta on aktivoitu aloja TKI-toiminnan vahvistamiseen. Poolien toiminnan aktiivisuus on ollut vaihtelevaa. Tuloksena on ollut 5 kpl uusia ulkoisesti rahoitettuja TKI-hankkeita kolmeen pooliin. Gradian edustajat toimivat aktiivisesti TKI-verkostoissa, Kauppakamarin valiokunnissa, MYR:ssä sekä Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden maakunnallisissa verkostoissa. Merkittäviä uusia jäsenyyksiä ei saatu. EduFutura laajeni EduJyväskyläksi vuoden 2025 alussa. Samalla johtamisjärjestelmä päivittyi. Projekteja kirkastettiin,

		Vieraskielisten opiskelijoiden ha- keutumisen tukeminen.	<p>mutta strategian päivitys jäi vuodelle 2025.</p> <p>Gradian kv-osaajien veto- ja pitovoiman kehittämisohjelma valmistui. Sitä koordinoimaan nimettiin kv-osaajafoorumi. Hakeutumisen ja koulutustarjonnan kehittäminen ovat käynnistyneet.</p> <p>Englanninkielisen verkkosivuston uudistus ja kv-osaajille suunnatun tarjonnan kohderyhmien määrittely on aloitettu. Viestipohjia ja muita materiaaleja hakijoiden ohjaamiseen on laadittu.</p> <p>Englanninkielinen Wilma on toteutettu ja lomakkeiden käännöstyö jatkuu vuodelle 2025.</p>
	Gradia on näkyvä vaikuttaja ja vastuunkantaja	Vahvistamme vuoropuhelua ja näkyvyyttä jäsenkunnissa sekä niiden suurimmissa työpaikoissa.	<p>Jäsenkuntatapaaminen järjestettiin Laukaassa. Yhteistyöryhmä Jämsän kaupungin kanssa käynnistyi. Jyväskylän kaupungin kanssa solmittiin työllisyyspalveluiden sidosyksikköhankintasopimus sekä kehitettiin autoalan Akatemia-mallia. Johdon vierailuita suurimpiin yrityksiin toteutui kaksi.</p> <p>Kaksi kuntakohtaista mm. hakija- ja opiskelijamääriä kokoavaa uutiskirjettä koottu ja lähetetty jäsenkunnille.</p>
3. Hyvinvoivat gradialaiset	Kaikki haluavat Gradiaan	Käynnistämme työnantajamielikuvan kehittämistyön henkilöstön saatavuuden ja pitovoiman vahvistamiseksi.	<p>Kuntarekryjärjestelmästä voimme seurata mm. rekrytointien määriä, hakijamääriä sekä rekrytointien läpimenoaikoja. Henkilöstökyselyn avulla saimme henkilöstön kokemuseräistä tietoa</p>

			<p>työnantajakokemuksesta eri mittarein.</p> <p>Tilinpäätöksen yhteyteen laadittavassa henkilöstöraportissa seuraamme vuositasolla uusien palvelussuhteiden ja päätyneiden palvelussuhteiden määrää eli ns. vaihtuvuutta ja osaajien pitovoimaa.</p> <p>Mielikuvan kehittämistyössä Gradiaa työnantajana kuvaavat sisällöt mm. verkkosivuille ja työpaikkailmoituksiin uudistettiin.</p> <p>Henkilöstöraportissa on kuvattu tunnusluvut: työpaikkoja avoimena 90, joihin tuli 2421 hakemusta eli keskimäärin 27 hakijaa avointa työpaikkaa kohden. Tavoite on toteutunut.</p>
	Gradiassa arki on sujuvaa	<p>Vähennämme toisteista työtä ja edistämme palveluiden ja toiminnan digitalisaatiota.</p> <p>Käynnistämme yhteisten palveluiden palautejärjestelmän kehittämisen.</p>	<p>Vuoden aikana 22 eri prosessia on osittain tai kokonaan automatisoitu. Lisäksi pilotoitu esim. Co-Pilot-tekoälyä.</p> <p>Suunnittelu aloitettu vuonna 2024, toteutus sovittu keväälle 2025, käyttöönotto syksyllä.</p>
	Gradiassa kukaan ei jää yksin	Vahvistamme henkilöstön osallisuutta ja kuulemista.	<p>Henkilöstön vaikuttamismahdollisuuksia on parannettu ennen päätöksiä tai ratkaisujen tekemistä. Ei ole kehitetty uusia konkreettisia keinoja, vaan tavanomainen lakisääteinen henkilöstön kuuleminen, henkilöstölle suunnatut kyselyt ja yhteistoiminta toimii. Tavoite on osittain toteutunut.</p>

		Kehitämme keinoja edistää ja parantaa ennakoivaa työhyvinvointia kokonaisuutena, jonka muodostavat työ ja sen mielekkyys, terveys, turvallisuus ja hyvinvointi sekä johtaminen.	Henkilöstön sairauspoissaolot ovat laskeneet, vaikka terveysprosentin osalta ei päästy tavoitteeseen.
	Varmistamme turvallisen oppimis- ja työympäristön	Vahvistamme esihenkilöiden ja henkilöstön työn voimavaratekijöitä ja psykologista turvallisuutta sopeuttamistoimien jälkeen. Vahvistamme opiskelijoiden ja henkilökunnan turvallisuusosamista.	Esihenkilöiden työpaikkaselvitykset tehty ja niiden perusteella sovittu jatkosta. Tavoite on toteutunut. Henkilökunnan ja opiskelijoiden turvallisuusosamista ja turvallisuustietoisuutta on vahvistettu onnistuneesti. Turvallisuus on yksi osa gradialaisten sujuvaa arkea. Yli 5 000 opiskelijaa osallistui vuoden aikana erilaisiin turvallisuusharjoituksiin. Kehitettiin opiskelijoille suunnattu sähköinen häirinnän ja kiusaamisen ilmoituskanava. Lisäksi nimettiin häirintäyhdyshenkilö opiskelijoiden tueksi. Laadittiin henkilöstön turvallisuuskoulutuksen konsepti, joka sisältää alkusammutus- ja ensiapukoulutuksen.
	Lisäämme liikuntaa ja kulttuuria arkeen	Lisäämme liikuntaa työviikoille ja työpäiviin.	Henkilöstön taukoliikuntaan osallistuneiden määrät ja tauotus työpäivien aikana ovat lisääntyneet. Henkilöstölle on edelleen ollut tarjolla taukoliikuntaa tukevia nauhoitteita. Tavoite on osittain toteutunut.

<p>4. Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö</p>	<p>Edistämme rohkeaa ja kokeilevaa toimintakulttuuria</p>	<p>Ketterän kehityksen toimintamallin rakentaminen ja ensimmäiset pilotoinnit yli hallinnonalarajojen</p> <p>Toiminnallistamme uuden strategian ja seuraamme sen toteutusta. Strategian mittarit ja tuloskortti täsmennetään vuoden 2024 aikana.</p>	<p>Hallinnon ja kehittämisen esihenkilöt tutustuivat ketterän kehityksen OKR-malliin. Vuodelle 2025 valittiin kaksi pilottia toteutukseen (palveluportaali ja aikuiskoulutus).</p> <p>Strategian mittarit täsmennetty ja talousarvion ja tilinpäätöksen osana olevan tuloskortin mittarit uudistettu ja käytönotettu vuoden 2025 talousarvissa.</p>
	<p>Toteutamme tulevaisuustaitoja kehittävää pedagogiikkaa</p>	<p>Tuemme pedagogisen kehittämisohjelman mukaisia kehittämistoimia oppilaitoksissa hanke- ja kehittämistoiminnan avulla.</p> <p>Vahvistamme kansainvälistymismahdollisuuksien saavutettavuutta kaikille opiskelijoille, erityisesti huomioidaan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen näkökulmat.</p>	<p>Kehittämispalveluiden asiantuntijat olivat mukana pedagogisen kehittämisohjelman päivityksessä uuden strategian mukaiseksi. Lisäksi he koordinoivat teemoitettujen pedagogisten ilta-päiväkahvien toteutusta Teamsissa sekä uutena aloitetuissa kampuskohtaisissa työpajoissa.</p> <p>Vuonna 2024 otettiin käyttöön avoin sähköinen alusta hyvien pedagogisten käytänteiden jakamiseksi sekä pedagogisen kehittämisohjelman tunnettuuden lisäämiseksi.</p> <p>Erasmus+ ohjelman mukaisen liikkuvuuden tiedotus- ja perehdytysmateriaali uudistettu ja käyttönotettu huomioiden ammatti- ja erikoisammattitutkinnon opiskelijat ja ryhmänohjaajat.</p>

	<p>Rakennamme älykkään teknologian organisaatiota</p>	<p>Toteutamme kokonaisarkkitehtuurin itsearviointin ja laadimme suunnitelman kokonaisuuden uudistamisesta.</p> <p>Luomme datastrategian tiedolla johtamisen ja ohjaamisen tueksi.</p> <p>Varmistamme tarpeen mukaiset ja turvalliset henkilöstön digitaaliset työvälineet aloittamalla leasingmallin suunnittelun ja vaiheittaisen siirtymisen.</p>	<p>Kokonaisarkkitehtuurin itsearviointi toteutettiin ja arviointityö tehdään jatkossa kahden vuoden välein.</p> <p>Tiedolla johtamisen tiekartta toteutettiin. Tiekartan tehtävien toteutumisen seuranta jatketaan laadulla ja tiedolla johtamisen ryhmässä.</p> <p>Leasingmallin suhteen tehtiin arviointi ja arvioinnin perusteella päätettiin jatkamaan nyky-mallilla.</p>
	<p>Olemme viisaasti vastuullisia</p>	<p>Hoidamme talouttamme vastuullisesti ja ennakoiden.</p> <p>Arvioimme tilojen käyttötarpeita ja määrää, laitteita, kalustoa ja investointitarpeita kriittisesti.</p>	<p>Kuntayhtymässä tehtiin vuoden aikana poikkeuksellisesti 2 talousarviomuutosta.</p> <p>Taloutta ja toimintaa on seurattu kuukausittain ja raportoitu kuntayhtymän eri johtoryhmissä sekä virallisille tahoille erillisten aikataulujen mukaisesti.</p> <p>Kuntayhtymässä on valmistauduttu määrätietoisesti ja ennakoiden valtionosuusrahoituksen pienemiseen.</p> <p>Gradian kiinteistöohjelmaa 2025–2040 on valmisteltu läpi vuoden 2024.</p> <p>Kuntayhtymän tulosalueiden investointitarpeet arvioidaan vuosittain osana talousarvioprosessia ja lopulliset päätökset investoinneista tehdään vielä talousarviovuotena. Investointien määrärahaa on sopeutettu tulopohjaa vastaavaksi.</p>

	<p>Tiedämme mitä teemme ja olemme siinä hyviä</p>	<p>Esihenkilöiden koulutusohjelman suunnittelu ja esihenkilötyöperiaatteiden päivitys.</p> <p>Korostamme johdon ja esihenkilöiden puheessa kaikkien arvostusta, rakentavaa palautetta, ylpeyttä gradialaisuudesta ja tekemisestämme.</p>	<p>Koulutusohjelma valmis ja periaatteet päivitetty sekä allekirjoitettu. Tavoite toteutunut.</p> <p>Henkilöstökyselyssä 2024 tavoitetta tukevien väitämien tulokset koko Gradian tasolla osoittavat, että arvostuksen kokemusta tulee vahvistaa edelleen.</p> <p>Tavoitetta tukemaan vuoden aikana järjestettiin mm. 13 henkilöstölle suorana lähetettyä johdon infoa, strategian lanseeraustilaisuus sekä esihenkilöiden valmennuspäivä.</p>
--	---	--	--

Yhteenveto Hallinto ja kehittäminen tunnusluvuista

	Hallinto ja kehittäminen tilinpäätös 2024	Hallinto ja kehittäminen talousarvio 2024	Hallinto ja kehittäminen talousarvio 2024 + muutokset
Hyvinvoivat gradialaiset			
Henkilöstömäärä	116	117	117
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö			
Toimintatuotot, ulkoiset	2 821 659 €	2 677 000 €	2 677 000 €
Toimintakulut, ulkoiset	11 829 817 €	12 294 000 €	12 794 000 €
Investoinnit	95 910 €	130 000 €	130 000 €

Mittariseloste (ks. liite 4)

2.1.5 Gradia-ravintolat

Gradia-ravintolat-tulosalueeseen kuului vuoden 2024 alussa yhdeksän opiskelija- ja henkilöstöravintolaa eli Oppilikka, Hoivakka, Lounastuuli, Kyytipoika, Popina, Ykkönen, Kahveli, Musiikkikampus sekä Jyväskylän Steinerkoulun ravintola. Gradia-ravintolat toimivat Jyväskylän koulutuskuntayhtymän kiinteistöissä Jyväskylässä Kukkulan, Viitaniemen, Kankaan, Harjun ja Musiikin kampuksilla sekä Jämsässä ja Lievestuoreella. Cafe-myymäle Oppipuoti kuului myös Gradia-ravintolat-tulosalueelle.

Gradia-ravintoloiden perustehtävänä oli tuottaa lounas-, kahvio- sekä kokouspalveluja Jyväskylän koulutuskuntayhtymän opiskelijoille ja henkilöstölle. Lisäksi merkittävä osa perustehtävää oli toimia opiskelijoiden ammatillisesti esimerkiksi oppimista sekä yrittäjyyttä tukevana oppimisympäristönä sekä työelämän oppimispaikkana. Perustehtävien lisäksi Gradia-ravintoloissa oli vuoden aikana monipuolista ulkoista palvelutoimintaa.

Henkilöstö

Gradia-ravintoloissa oli työssä vuoden 2024 lopussa 35 kokoaikaista sekä 6 osa-aikaista työntekijää. Gradia-ravintolat koulutti henkilöstöään edelleen oppisopimuskoulutuksella. Vuonna 2024 neljä henkilöä suoritti kokon ammattitutkintoon valmistavia opintoja. Tutkinnot valmistuivat vuoden 2024 aikana ja heidän työsuhteensa Gradia-ravintoloissa päättyivät.

Sisäinen yrittäjyys ja tuloksellisuus

Opiskelijaravintoloiden toiminta oli työntäyteistä koko vuoden ja budjetoidut tulot ylittyivät. Liikevaihdoksi oli budjetoitu 5,0 miljoonaa euroa ja liikevaihto toteutui 5,3 miljoonaa euroa. Tulot toteutuivat yli 240 000 euroa budjetoitua suurempana. Ulkoiseksi myyntituotoiksi oli budjetoitu 1,8 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat 52 000 euroa budjetoitua paremmin. Tilikauden tulos oli + 151 000 €.

Oman alamme erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden työelämässä tapahtuva oppiminen ja oppimisympäristönä toimiminen oli edelleen Gradia-ravintoloiden toinen perustehtävä. Gradia-ravintolat vastaanottivat ravintola- ja catering-galan sekä elintarvikealan opiskelijoiden lisäksi myös matkailu- ja liiketoiminnanalan sekä logistiikanalan opiskelijoita työelämäjaksoille ravintoloihinsa. Gradia-ravintoloissa suoritettiin runsaasti erilaisia opintoihin sisältyviä työelämän näyttöjä ja saatiin keskeneräisiä tutkintoja valmiiksi ja siten opintoja päätökseen.

Gradia-ravintoloiden liiketoimintaan sisältyi edelleen monipuolista ulkoista palvelutoimintaa, jonka tuotolla katettiin olemassa olevia kiinteitä kustannuksia. Näillä toiminnoilla myös tarjottiin monipuolisia oppimistilanteita ja osaamisen näyttämisen mahdollisuuksia työelämäjaksolla oleville opiskelijoillemme ja siten käytettiin tehokkaasti myös olemassa olevia resursseja eli tiloja, koneita ja laitteita sekä ammattitaitoista henkilöstöämme työpaikkaohjaajina. Mahdollisuutta myydä opiskelijoiden kanssa valmistettuja tuotteitamme Cafe-myymäle Oppipuodissa hyödynnettiin myös.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymän oppilaitokset maksoivat toisen asteen ammatillisesta opiskeljaruokailusta sekä lukio-opiskelijoiden ruokailusta Gradia-ravintoloille vuonna 2024 yhteensä 3,2 miljoonaa euroa. Opiskelija-aterian hinnaksi oli budjetoitu 4,67 €/ toteutunut eli syöty ateria. Opiskelija-aterioita oli budjetoitu toteutuvaksi 684 760 ja niitä toteutui 703 760 ateriaa eli 19 000 ateriaa arvioitua enemmän. Opiskelija-aterian hinnaksi tuli siten 4,55 €/ toteutunut eli syöty ateria.

2.1.5.1 Gradia-ravintolat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen kärki	Strateginen tavoite	Toiminnalliset tavoitteet	Tavoitteiden toteuma 2024
3. Hyvinvoivat gradialaiset	Gradiassa arki on sujuvaa	Varmistamme, että tuotannonohjausjärjestelmän prosessit ovat kunnossa.	Tuotannonohjausjärjestelmän prosesseja parannettiin vain osittain vähäisten henkilöstöressurssien vuoksi.
	Varmistamme turvallisen oppimis- ja työympäristön	Vähennämme työpaikalla tapahtuvia työtaturmia.	Työpaikalla ei tapahtunut yhtään työtaturmaa. Tapahtui yksi työmatkataturma.
4. Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Rakennamme älykkään teknologian organisaatiota	Kehitämme kassatoimintojamme.	Vuoden 2024 aikana hankittiin viiteen Gradia-ravintolaan itsepalvelukassa. Ulkoisen laskutuksen siirtäminen kassajärjestelmäämme ei toteutunut, vaan siirtyi vuonna 2025 toteutuvaksi.
	Olemme viisaasti vastuullisia	Pienennämme asiakkaiden lautashävikkiä.	Tavoitteena asiakkaiden lautashävikkinä oli alle 20 g/asiakas. Emme saavuttaneet tavoitetta, asiakkaidemme lautashävikki oli noin 25 g/asiakas.

Yhteenveto Gradia-ravintoloiden tunnusluvuista

	Gradia-ravintoloiden tilinpäätös 2024	Gradia-ravintoloiden talousarvio 2024	Gradia-ravintoloiden talousarvio 2024 + muutokset
Hyvinvoivat gradialaiset			
	Henkilöstömäärä	40	40
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö			
	Toimintatuotot, ulkoiset	1 846 000 €	1 846 000 €
	Toimintakulut, ulkoiset	3 510 249 €	3 339 000 €
	Investoinnit	- €	- €

Mittariseloste (ks. liite 4)

2.1.6 Gradia-kiinteistöt-liikelaitos

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tulos vuonna 2024 oli -2,798 milj. euroa. Liikelaitokselle asetettu tulostavoite toteutui 0,975 milj. euroa muutetun talousarvion tavoitetta suurempana.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian omistamien rakennusten tekninen nykyarvo oli vuoden 2024 lopussa yhteensä noin 235 milj. euroa, josta Jyväskylässä käytössä olevien rakennusten osuus oli noin 196 milj. euroa, Jämsän noin 29 milj. euroa ja Lievestuoreen noin 10 milj. euroa. Kuntayhtymän omistamien tilojen laajuus on 121 848 hum², josta Jyväskylässä tiloja on 102 105 hum², Jämsässä 16 315 hum² ja Lievestuoreella 3 428 hum². Vuokratiloja kuntayhtymän käytössä on 15 939 hum², joista suurimpina kohteina ovat Musiikkikampuksen ja Kankaan kampuksen tilat sekä Hemsö Finland Oy:ltä vuokratut tilat Wilhelm Schildtin katu 2:ssa.

Kuntayhtymän kiinteistöomaisuudesta on pidetty hyvää huolta. Gradia-kiinteistöt on vienyt läpi mittavan kiinteistöinvestointiohjelman viimeisen vajaan 20 vuoden aikana, jossa erityistä huomiota on kiinnitetty Terve Talo -kriteerien noudattamiseen, kiinteistöjen elinkaaren hallintaan, energiatehokkuuteen sekä tilojen yhteiskäyttöön ja muuntojoustavuuteen.

Kiinteistöjen kehittämisohjelma 2025-2045 laatiminen aloitettiin vuonna 2024. Kehittämisohjelma on tarkoitus hyväksyä valtuustokauden viimeisessä valtuuston kokouksessa toukokuussa 2025. Investointeja rajoitettiin syksyn 2022 YT-prosessin seurauksena ja vuosina 2023 ja 2024 investoinnit ovat olleet hyvin maltillisia.

Gradia osallistui aktiivisesti Jyväskylän kaupungin toteuttaman Kukkulan alueen osayleiskaavan valmisteluun päättyneenä vuonna. Gradia on valmistautunut luopumaan Kukkulan kampusalueesta kesällä 2029. Osayleiskaava mahdollistaa kampusalueen käyttötarkoituksen muuttamisen ja sitä kautta helpottaa kiinteistöjen kehittämisohjelman toteuttamista. Kukkulan kiinteistön arvonalentaminen 4 milj. euroa suoritettiin joulukuun valtuuston kokouksen päätöksen ja tilintarkastajan ohjeistuksen mukaisesti.

Digitalisaatio ja sähköistyminen tulevaisuuden kiinteistöjen megatrendinä on tiedostettu ja Gradian strategian mukainen hiilineutraaliustavoite on otettu sekä tavoitteissa että toiminnassa huomioon. Gradian hankkima sähköenergia on tuotettu jo useita vuosia päästöttömästi pohjoismaisella vesi- ja ydinvoimalla.

Syksyn 2022 YT-prosessi vähensi merkittävästi (-25 %) kiinteistöliikelaitoksen henkilöstöä. Henkilöstö on antanut vahvan panoksen muutoksen läpiviemiseen ja sitoutunut uuteen toimintamalliin. Vuorovaikutus ja keskusteluyhteys kuntayhtymän oppilaitosten kanssa on parantanut merkittävästi.

Kaikilla vuoden aikana tehdyillä toimenpiteillä on tähdätty toiminnan tehostamiseen, energiatehokkuuteen sekä tilatehokkuuteen ja näiden kautta kustannusten karsimiseen kestävä kehityksen arvoja noudattaen. Toimenpiteet tukevat koko kuntayhtymän taloudellisten tavoitteiden toteutumista, unohtamatta kuitenkaan laadukasta asiakaspalvelua, taroituksenmukaisia oppimisympäristöjä ja henkilöstön työhyvinvointia.

2.1.6.1 Gradia-kiinteistöt-liikelaitos toiminnalliset tavoitteet

Strategian kärki	Strateginen tavoite	Toiminnalliset tavoitteet	Vaikuttavuustavoite (Mittari ja sen tavoite)
Hyvinvoivat gradialaiset	Gradiassa arki on sujuvaa	Gradia-kiinteistöjen Power Bi -raporttien kehittäminen.	Toimintaa palvelevia raportteja on saatu käyttöön.
	Lisäämme liikuntaa ja kulttuuria arkeen	Kehitetään infraa, joka kannustaa liikkumiseen.	Lukittava polkupyörien säilytyspaikka valmistui Viitanie-men ja Harjun kampuksille.
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Rakennamme älykkään teknologian organisaatiota	Tutkitaan mahdollisuutta vuokralaskujen automatisointiin Optimize-järjestelmästä laskutukseen ja kirjanpitoon. Suunnitellaan, aikataulutetaan ja budjetoidaan tilojen olosuhteiden ja käyttöasteiden seuranta-järjestelmä. Määritellään rakennusten tietomallien sisällön tavoitetaso.	Laskutusintegraatio saatiin toteutettua, mutta tietokenttien täsmäytystä jatketaan edelleen. Seurantajärjestelmiä kartoitettu ja kustannuksia selvitetty, toteutusta jatketaan myöhemmin. Tietomallin sisältö määritetty, tietomallin ohjeen laatimista jatketaan.
	Olemme viisaasti vastuullisia	Päivitetään kiinteistöjen kehittämisohjelma. Sähköautojen latauspaikkojen lisääminen	Kiinteistöjen kehittämisohjelma esitellään valtuustolle toukokuussa 2025. Latauspaikkoja toteutettiin seitsemälle kampukselle, niiden viimeistely siirtyi vuodelle 2025.
	Tiedämme mitä teemme ja olemme siinä hyviä	Lisätään kiinteistöpalvelujen näkyvyyttä intrassa, infotaululla ja somessa.	Perustettu Instagram tili Gradia kiinteistöille.

Yhteenveto Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tunnusluvuista

	Gradia-kiinteistöjen tilinpäätös 2024	Gradia-kiinteistöjen talousarvio 2024	Gradia-kiinteistöjen talousarvio 2024 + muutokset
Hyvinvoivat gradialaiset			
	Henkilöstömäärä	32	32
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö			
	Jätteiden kierrätysaste	67	>60 %
	Sähkön ominaskulutuksen muutos	0,70 %	-1 %
	Toimintatuotot, ulkoiset	2 691 628 €	2 132 000 €
	Toimintakulut, ulkoiset	12 959 025 €	13 429 594 €
	Investoinnit	1 981 192 €	2 420 000 €

Mittariseloste (ks. liite 4)

2.1.7 Gradia-koulutuspalvelut Oy

Gradia-koulutuspalvelut Oy on Gradian 100-prosenttisesti omistama tytäryhtiö, jonka tehtävä on toimia kilpailluilla koulutusmarkkinoilla. Yhtiön toiminta käynnistyi vuoden 2015 alusta, joten takana on kymmenes tilikausi.

Yhtiön keskeisimmät tavoitteet tilikaudelle 2024 oli säilyttää markkina-asema nykyisissä koulutuspalveluissa ja lisätä volyyymiä erityisesti yhteishankinnan Rekrykoulutuksissa. Käytännön toimenpiteinä yhtiö toteutti yhteistyökumppanin kanssa liidikampanjoita, joiden tuloksena saatiin aktivoitua yritysasiakashankintaa ja edelleen uusia käynnistyneitä koulutusprojekteja. Pitkittynyt taantuma erityisesti rakentamisen toimialoilla kuitenkin haastoi kasvunäkymiä ja tavoiteltu volyyymi Rekrykoulutuksissa toteutui ennakoitua matalammalla tasolla.

Tilikauden aikana toteutettiin yhteishankinnan Rekrykoulutuksia yritysasiakkaille muun muassa CSI Oy, ProRata Oy, Kattutekno Oy, Maajukka Oy, SiriusPro Oy, Rausor Oy, UPM, M-Levy Oy ja Koillis-Asemat Oy. Ravintola-alalla ja puhtauspalvelualalla toteutettiin usean työnantajan yhteisrekrytointit.

Asiakasohjautuvuuden parantamiseksi lisättiin vuoropuhelua keskeisissä sidosryhmissä erityisesti työllisyyden kuntakoikeilun toimijoiden kanssa ja asiakasmäärissä päästiin merkittävästi tavoitteita parempaan tulokseen. Tilikauden 2024 loppuun saakka voimassa olleet ammatilliset kapasiteettisopimukset toteutuivat hyvän asiakasmäärän ansiosta lähes täysimääräisinä. Epävarmuutta tulevalle tilikaudelle tuo toimintaympäristössä tapahtuvat isot muutokset. Vuoden 2025 alussa käynnistyvien työllisyysalueiden vaikutus yhtiön liiketoimintaan ja toiminnan volyyymiin ennakoidaan olevan merkittävä, sillä tarjouskannan voimakas lasku alkoi konkretisoitua jo tilikauden viimeisellä neljänneksellä.

Tilikauden 2024 tavoitteiden osalta budjetoitu liikevaihtotavoite saavutettiin ja yhtiön tulos oli ennakoitua parempi. Liikevaihdon muutos edellisestä tilikaudesta oli -12 %. Asiakasmäärätavoite ylittyi 35 %, kertyneitä opiskelijatyöpäiviä toteutui -5 % tavoitteesta. Tulevalle tilikaudelle lähdetään tilanteesta, jossa tarjouskantaa on noin 0,4 milj. euroa ja budjetoitu liikevaihtotavoite tilikaudelle 2025 on 0,9 milj. euroa. Yhtiö tuotti koulutukset pääosin Gradialta ostetuilla resursseilla. Yhtiö osti tukipalvelut Gradialta lukuun ottamatta talous- ja palkkahallintoa, jotka tuotti tilitoimisto.

Gradia-koulutuspalvelut Oy:n liikevaihto tilikaudella 2024 oli 2 538 870 euroa ja talousarviossa liikevaihtotavoite oli 2,3 milj. euroa. Yhtiö tuotti koulutuspalveluja yhteensä 3523 asiakkaalle ja opiskelijatyöpäiviä kertyi 28723. Yhtiön kasvavirtatilanne oli tasapainossa koko päättyneen tilikauden ajan eikä konsernin sisäistä lainanantoa ole tarvittu. Yhtiön tilinpäätös on yhdistelty sisäiset erät eliminoiden Gradian ja sen liikelaitoksen tilinpäätöksiin muodostaen näin konsernin tilinpäätöksen.

Yhteenveto Gradia-koulutuspalvelut Oy:n tunnusluvuista

Gradia-koulutuspalvelut Oy	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Vaikuttavuus ja asiakas			
Päättöpalautteiden keskiarvo, asteikolla 1–5	4,1 (OPAL)	4,1 (OPAL)	4,1 (OPAL)
Työvoimakoulutuksen %-osuus liikevaihdosta	84 %	85 %	89 %
Asiakasmäärä	2 901	2 500	3 523
Opiskelijatyöpäivät	33 627	30 000	28 723

2.2 Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosien toteutuminen

1 000 €

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ YHTEENSÄ

- ilman sisäisiä eriä

Tästä tuloslaskelmasta on eliminoitu pois kuntayhtymän tulosalueiden sisäinen myynti ja ostot.

Euromäärät kertovat kuntayhtymän ulkopuolelta tulevien tuottojen ja ulkopuolelle maksettavien kulujen määrän.

	TP 2023	TA 2024	TA + M 2024	TP 2024	ERO
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	89 135	90 427	94 283	94 391	108
Myyntituotot (ulkoiset)	6 684	6 903	6 853	6 502	-351
Tuet ja avustukset, hankerah.	4 643	4 488	3 888	4 040	152
Vuokratuotot (ulkoiset)	1 975	1 782	1 782	1 975	193
Muut toimintatuotot	1 147	239	239	926	687
*TOIMINTATUOTOT YHT.	103 584	103 839	107 045	107 833	788
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	-43 600	-45 729	-45 713	-44 041	1 672
Henkilöstökulut, muu työ	-18 161	-18 690	-18 869	-17 609	1 260
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-11 131	-11 793	-13 321	-12 185	1 136
Aineet ja tarvikkeet	-9 115	-8 705	-9 330	-9 739	-409
Avustukset	-190	-162	-162	-189	-27
Vuokrat (ulkoiset)	-4 016	-4 306	-4 306	-4 142	164
Verot	-1 660	-1 696	-1 696	-1 633	63
Muut toimintakulut	-141	-144	-144	-132	12
*TOIMINTAKULUT YHT.	-88 015	-91 225	-93 541	-89 670	3 871
*TOIMINTAKATE	15 569	12 614	13 504	18 163	4 659
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-482	-482	-482	-431	51
*VUOSIKATE	15 087	12 132	13 022	17 732	4 710
Poistot ja arvonalentumiset	-10 003	-9 740	-13 825	-13 590	235
*TILIKAUDEN TULOS	5 084	2 392	-803	4 142	4 945
Poistoeron muutos	1 388	1 094	1 094	1 037	-57
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
*YLI-/ALIJÄÄMÄ	6 472	3 486	291	5 179	4 888

JYVÄSKYLÄN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN TILINPÄÄTÖS 2024

1 000 €

	Ammattiopisto Gradia	Gradia- lukiot	Hallinto ja kehittäminen	Gradia-ravintolat	Gradia-kiinteistöt	Koulutus- kuntayhtymä yhteensä
TOIMINTATUOTOT						
Opiskelijatuotot	74 085	20 306	0	0	0	94 391
Myyntituotot (ulkoiset)	4 374	2	113	1 856	157	6 502
Myyntituotot (sisäiset)	735	11	12 392	3 364	1 908	18 410
Tuet ja avustukset, hankerah.	156	1 134	2 684	66	0	4 040
Vuokratuotot (ulkoiset)	15	0	0	0	1 960	1 975
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0	0	0	17 413	17 413
Muut toimintatuotot	225	102	24	0	577	928
*TOIMINTATUOTOT YHT.	79 589	21 554	15 214	5 286	22 015	143 658
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut, opetustyö	-33 246	-10 786	-9	0	0	-44 041
Henkilöstökulut, muu työ	-5 800	-832	-8 000	-1 519	-1 458	-17 609
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-3 723	-310	-3 546	-155	-4 451	-12 185
Palveluiden ostot (sisäiset)	-12 746	-4 664	-224	-629	-130	-18 392
Aineet ja tarvikkeet	-3 860	-1 267	-183	-1 834	-2 615	-9 759
Avustukset	-170	0	-19	0	0	-189
Vuokrat (ulkoiset)	-750	-499	-12	-4	-2 878	-4 142
Vuokrat (sisäiset)	-12 143	-2 782	-1 500	-989	0	-17 413
Verot	-66	0	-4	-6	-1 557	-1 633
Muut kulut	-57	-8	-67	0	0	-132
*TOIMINTAKULUT YHT.	-72 560	-21 148	-13 563	-5 135	-13 089	-125 495
*TOIMINTAKATE	7 029	406	1 651	151	8 926	18 163
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-2	0	108	0	-537	-431
*VUOSIKATE	7 026	406	1 759	151	8 390	17 732
Poistot ja arvonalentumiset	-1 184	-54	-127	0	-12 224	-13 590
*TILIKAUDEN TULOS	5 842	352	1 632	151	-3 835	4 142
Poistoeron muutos	0	0	0	0	1 037	1 037
Varausten muutos	0	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0	0
*YLI-/ALIJÄÄMÄ	5 842	352	1 632	151	-2 798	5 179

1 000 €

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ YHTEENSÄ

	TP 2023	TA 2024	TA + M 2024	TP 2024	ERO
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	89 135	90 427	94 283	94 391	108
Myyntituotot (ulkoiset)	6 684	6 903	6 853	6 502	-351
Myyntituotot (sisäiset)	18 312	17 863	17 863	18 410	547
Tuet ja avustukset, hankerah.	4 643	4 488	3 888	4 040	152
Vuokratuotot (ulkoiset)	1 975	1 782	1 782	1 975	193
Vuokratuotot (sisäiset)	17 755	17 423	17 423	17 413	-10
Muut toimintatuotot	1 149	239	239	928	689
*TOIMINTATUOTOT YHT.	139 653	139 125	142 331	143 658	1 327
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	-43 600	-45 729	-45 713	-44 041	1 672
Henkilöstökulut, muu työ	-18 161	-18 690	-18 869	-17 609	1 260
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-11 131	-11 793	-13 321	-12 185	1 136
Palveluiden ostot (sisäiset)	-18 302	-17 863	-17 863	-18 392	-529
Aineet ja tarvikkeet	-9 125	-8 705	-9 330	-9 759	-429
Avustukset	-190	-162	-162	-189	-27
Vuokrat (ulkoiset)	-4 016	-4 306	-4 306	-4 142	164
Vuokrat (sisäiset)	-17 756	-17 423	-17 423	-17 413	10
Verot	-1 660	-1 696	-1 696	-1 633	63
Muut toimintakulut	-141	-144	-144	-132	12
*TOIMINTAKULUT YHT.	-124 084	-126 511	-128 827	-125 495	3 332
*TOIMINTAKATE	15 569	12 614	13 504	18 163	4 659
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-482	-482	-482	-431	51
*VUOSIKATE	15 087	12 132	13 022	17 732	4 710
Poistot ja arvonalentumiset	-10 003	-9 740	-13 825	-13 590	235
*TILIKAUDEN TULOS	5 084	2 392	-803	4 142	4 945
Poistoeron muutos	1 388	1 094	1 094	1 037	-57
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	6 472	3 486	291	5 179	4 888

1 000 €

Koulutuskuntayhtymä ilman liikelaitosta

	TP 2023	TA 2024	TA + M 2024	TP 2024	ERO
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	89 136	90 427	94 283	94 391	108
Myyntituotot (ulkoiset)	6 538	6 765	6 715	6 345	-370
Myyntituotot (sisäiset)	16 398	15 936	15 936	16 502	566
Tuet ja avustukset, hankerah.	4 644	4 488	3 888	4 040	152
Vuokratuotot (ulkoiset)	12	1	1	15	14
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	373	26	26	352	326
*TOIMINTATUOTOT YHT.	117 100	117 643	120 849	121 643	794
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	-43 601	-45 729	-45 713	-44 041	1 672
Henkilöstökulut, muu työ	-16 622	-17 154	-17 333	-16 151	1 182
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-7 357	-7 265	-8 793	-7 734	1 059
Palveluiden ostot (sisäiset)	-18 182	-17 741	-17 741	-18 263	-522
Aineet ja tarvikkeet	-6 216	-5 804	-6 429	-7 144	-715
Avustukset	-190	-162	-162	-189	-27
Vuokrat (ulkoiset)	-1 221	-1 459	-1 459	-1 264	195
Vuokrat (sisäiset)	-17 756	-17 423	-17 423	-17 413	10
Verot	-86	-86	-86	-77	9
Muut toimintakulut	-131	-136	-136	-132	4
*TOIMINTAKULUT YHT.	-111 361	-112 959	-115 275	-112 407	2 868
*TOIMINTAKATE	5 739	4 684	5 574	9 237	3 663
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	90	55	55	106	51
*VUOSIKATE	5 829	4 739	5 629	9 342	3 713
Poistot ja arvonalentumiset	-1 735	-1 479	-1 564	-1 366	198
*TILIKAUDEN TULOS	4 093	3 260	4 065	7 977	3 912
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	4 093	3 260	4 065	7 977	3 912

1 000 €

Ammattiopisto Gradia

	TP 2023	TA 2024	TA + M 2024	TP 2024	ERO
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	69 789	70 049	73 905	74 085	180
Myyntituotot (ulkoiset)	4 504	4 874	4 824	4 374	-450
Myyntituotot (sisäiset)	755	333	333	735	402
Tuet ja avustukset, hankerah.	158	156	156	156	0
Vuokratuotot (ulkoiset)	12	1	1	15	14
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	284	16	16	225	209
*TOIMINTATUOTOT YHT.	75 501	75 429	79 235	79 589	354
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	-32 918	-33 834	-34 418	-33 246	1 172
Henkilöstökulut, muu työ	-5 905	-5 794	-5 973	-5 800	173
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-3 640	-3 556	-4 604	-3 723	881
Palveluiden ostot (sisäiset)	-12 976	-12 490	-12 490	-12 746	-256
Aineet ja tarvikkeet	-3 085	-3 082	-3 687	-3 860	-173
Avustukset	-170	-143	-143	-170	-27
Vuokrat (ulkoiset)	-737	-848	-848	-750	98
Vuokrat (sisäiset)	-12 228	-12 163	-12 163	-12 143	20
Verot	-68	-77	-77	-66	11
Muut toimintakulut	-71	-53	-53	-57	-4
*TOIMINTAKULUT YHT.	-71 799	-72 040	-74 456	-72 560	1 896
*TOIMINTAKATE	3 704	3 389	4 779	7 029	2 250
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-1	0	0	-2	-2
*VUOSIKATE	3 703	3 389	4 779	7 026	2 247
Poistot ja arvonalentumiset	-1 460	-1 177	-1 262	-1 184	78
*TILIKAUDEN TULOS	2 243	2 212	3 517	5 842	2 325
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	2 243	2 212	3 517	5 842	2 325

Gradia-lukiot

	TP 2023	TA 2024	TA + M 2024	TP 2024	ERO
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	19 347	20 378	20 378	20 306	-72
Myyntituotot (ulkoiset)	15	0	0	2	2
Myyntituotot (sisäiset)	11	11	11	11	0
Tuet ja avustukset, hankerah.	1 718	1 700	1 100	1 134	34
Vuokratuotot (ulkoiset)	0	0	0	0	0
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	66	10	10	102	92
*TOIMINTATUOTOT YHT.	21 157	22 099	21 499	21 554	55
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	-10 681	-11 895	-11 295	-10 786	509
Henkilöstökulut, muu työ	-867	-842	-842	-832	10
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-274	-415	-415	-310	105
Palveluiden ostot (sisäiset)	-4 432	-4 499	-4 499	-4 664	-165
Aineet ja tarvikkeet	-1 221	-1 054	-1 054	-1 267	-213
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat (ulkoiset)	-452	-564	-564	-499	65
Vuokrat (sisäiset)	-2 711	-2 767	-2 767	-2 782	-15
Verot	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-3	-5	-5	-8	-3
*TOIMINTAKULUT YHT.	-20 641	-22 041	-21 441	-21 148	293
*TOIMINTAKATE	515	58	58	406	348
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	0	0	0	0	0
*VUOSIKATE	515	58	58	406	348
Poistot ja arvonalentumiset	-85	-58	-58	-54	4
*TILIKAUDEN TULOS	430	0	0	352	352
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	430	0	0	352	352

1 000 €

Hallinto ja kehittäminen

	TP 2023	TA 2024	TA + M 2024	TP 2024	ERO
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	0	0	0	0	0
Myyntituotot (ulkoiset)	73	87	87	113	26
Myyntituotot (sisäiset)	12 405	12 392	12 392	12 392	0
Tuet ja avustukset, hankerah.	2 692	2 590	2 590	2 684	94
Vuokratuotot (ulkoiset)	0	0	0	0	0
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	21	0	0	24	24
*TOIMINTATUOTOT YHT.	15 191	15 069	15 069	15 214	145
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	-2	0	0	-9	-9
Henkilöstökulut, muu työ	-8 233	-8 791	-8 791	-8 000	791
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-3 359	-3 194	-3 674	-3 546	128
Palveluiden ostot (sisäiset)	-183	-111	-111	-224	-113
Aineet ja tarvikkeet	-132	-165	-185	-183	2
Avustukset	-20	-19	-19	-19	0
Vuokrat (ulkoiset)	-38	-47	-47	-12	35
Vuokrat (sisäiset)	-1 810	-1 477	-1 477	-1 500	-23
Verot	-11	0	0	-4	-4
Muut toimintakulut	-57	-78	-78	-67	11
*TOIMINTAKULUT YHT.	-13 845	-13 882	-14 382	-13 563	819
*TOIMINTAKATE	1 345	1 187	687	1 651	964
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	91	55	55	108	53
*VUOSIKATE	1 436	1 242	742	1 759	1 017
Poistot ja arvonalentumiset	-190	-244	-244	-127	117
*TILIKAUDEN TULOS	1 246	998	498	1 632	1 134
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	1 246	998	498	1 632	1 134

1 000 €

Gradia-ravintolat

	TP 2023	TA 2024	TA + M 2024	TP 2024	ERO
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	0	0	0	0	0
Myyntituotot (ulkoiset)	1 946	1 804	1 804	1 856	52
Myyntituotot (sisäiset)	3 227	3 200	3 200	3 364	164
Tuet ja avustukset, hankerah.	76	42	42	66	24
Vuokratuotot (ulkoiset)	0	0	0	0	0
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	2	0	0	0	0
*TOIMINTATUOTOT YHT.	5 251	5 046	5 046	5 286	240
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut, muu työ	-1 617	-1 727	-1 727	-1 519	208
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-84	-100	-100	-155	-55
Palveluiden ostot (sisäiset)	-591	-641	-641	-629	12
Aineet ja tarvikkeet	-1 778	-1 503	-1 503	-1 834	-331
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat (ulkoiset)	6	0	0	-4	-4
Vuokrat (sisäiset)	-1 007	-1 016	-1 016	-989	27
Verot	-7	-9	-9	-6	3
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
*TOIMINTAKULUT YHT.	-5 077	-4 996	-4 996	-5 135	-139
*TOIMINTAKATE	175	50	50	151	101
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	0	0	0	0	0
*VUOSIKATE	175	50	50	151	101
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
*TILIKAUDEN TULOS	175	50	50	151	101
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	175	50	50	151	101

1 000 €

Gradia-kiinteistöt

	TP 2023	TA 2024	TA + M 2024	TP 2024	ERO
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	0	0	0	0	0
Myyntituotot (ulkoiset)	146	138	138	157	19
Myyntituotot (sisäiset)	1 913	1927	1927	1 908	-19
Tuet ja avustukset, hankerah.	0	0	0	0	0
Vuokratuotot (ulkoiset)	1 964	1781	1781	1 960	179
Vuokratuotot (sisäiset)	17 755	17423	17423	17 413	-10
Muut toimintatuotot	776	213	213	577	364
*TOIMINTATUOTOT YHT.	22 553	21 482	21 482	22 015	533
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut, muu työ	-1 539	-1 536	-1 536	-1 458	78
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-3 774	-4 528	-4 528	-4 451	77
Palveluiden ostot (sisäiset)	-120	-122	-122	-130	-8
Aineet ja tarvikkeet	-2 910	-2 901	-2 901	-2 615	286
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat (ulkoiset)	-2 796	-2 847	-2 847	-2 878	-31
Vuokrat (sisäiset)	0	0	0	0	0
Verot	-1 574	-1 610	-1 610	-1 557	53
Muut toimintakulut	-9	-8	-8	0	8
*TOIMINTAKULUT YHT.	-12 723	-13 552	-13 552	-13 089	463
*TOIMINTAKATE	9 830	7 930	7 930	8 926	996
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-572	-537	-537	-537	0
*VUOSIKATE	9 258	7 393	7 393	8 390	997
Poistot ja arvonalentumiset	-8 267	-8 261	-12 261	-12 224	37
*TILIKAUDEN TULOS	991	-868	-4 868	-3 835	1 033
Poistoeron muutos	1 388	1 094	1 094	1 037	-57
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	2 379	226	-3 774	-2 798	975

2.3 Investointien toteutuminen

Vuoden 2024 muutetussa talousarviossa investointien sitovuustaso on määritelty seuraavasti: Rakentamisinvestointien ja irtaimistohankintojen kokonaismäärä ilman mahdollisia investointiavustuksia ja -varauksien purkua enintään 4,3 milj. euroa.

Vuoden 2024 investointien taso on noussut sopeuttamisvuoden 2023 jälkeen ainakin irtaimen omaisuuden osalta normaalimmalle tasolle. Rakentamisinvestointien kokonaismäärä vuonna 2024 oli 1,8 milj. euroa ja irtaimistohankintojen 1,8 milj. euroa. Investoinneista jäi toteutumatta 0,6 milj. euroa (rakentamisinvestointeja 0,5 milj. euroa ja irtaimistohankintoja 0,2 milj. euroa).

INVESTOINNIT 2024 (1 000 €)

Investoinnit (1 000 €)	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA+M 2024	TP 2024	Ero
Rakentamisinvestoinnit	6 750	5 265	196	2 870	2 290 *)	1 801 **)	-489
Irtaimistohankinnat	2 165	1 641	178	978	1 978	1 825	-153
Investoinnit yhteensä	8 915	6 906	374	3 848	4 268	3 626	-642

*) Kiinteistöjen rakentamisinvestoinnit 2200 teur + Kevyet varastot ja rakennelmat 90 teur

**) Käyttötalouteen siirretty 10 teur suunnittelukustannuksia kohteista, joita ei toteutettu

2.3.1 Kiinteistöjen rakentamisinvestoinnit 1.1.-31.12.2024

Investointien toteutuminen

Vuoden 2024 muutetussa talousarviossa varattiin rakentamisinvestoinneille 2,2 milj. euroa. Toteutuneiden rakentamisinvestointien loppusumma oli 1,811 milj. euroa. Irtaimistohankintoihin varattiin talousarviossa 0,220 milj. euroa ja toteuma oli 0,180 milj. euroa. Talousarviomuutoksessa päätettiin Viitaniemen tilamuutokset -hanke keskeyttää, koska kiinteistöstrategian päivittäminen oli kesken ja rakennukseen liittyvät lähitulevaisuuden suunnitelmat vielä epäselvät. Toteutuneet suunnittelukustannukset v. 2022 siirrettiin tilikaudella käyttötalouden kuluksi ja Kankaan kampuksen vuokrasopimusta jatkettiin viisi vuotta, vuoteen 2030.

Harjun A-rakennuksen A2-osan sisäilmakorjaukseen oli budjetoitu 1,2 milj. euroa, toteuma oli 1,23 milj. euroa. Hankkeen aikataulu oli tiukka, koska mittavat korjaustyöt oli saatava valmiiksi neljän kuukauden urakka-ajan puitteissa, ennen uuden lukuvuoden alkua elokuussa 2024. Urakan aikaisten rakenneavausten yhteydessä löydettiin merkittäviä poikkeamia hankkeen lähtötietoihin verrattuna, mikä aiheutti lisätyökustannuksia ja aiheutti haasteita aikataulun toteutumiselle. Urakoihin lisättiin resursseja hankkeen aikana, mikä mahdollisti hankkeen valmistumisen aikataulun mukaisesti. Resurssien lisäys aiheutti kuitenkin hankkeen budjetin ylittymisen.

Harjun A1 tilamuutokset -hankkeen suunnittelu alkoi budjetoidusta poiketen jo syksyllä 2024, suunnittelukustannuksia kertyi tilikaudelle 0,064 milj. euroa. Harjun kampuksen muutokset kohdistuvat pääosin A1-osaan, jossa alasali on tarkoitus purkaa ja muuttaa ne ja ympäröivät tilat uusiin käyttötarkoituksiin. Hankkeen lähtökohtana on lisätä rakennukseen mahdollisimman paljon uusia opetustiloja, korjata rakenteissa havaitut vauriot rakennuksen A1-osassa sekä lisätä rakennuksen käyttöstastetta merkittävästi. Hankkeen suunnittelu jatkuu vuoden 2025 puolelle.

Aktivoitaviin vuosikorjauksiin varattiin 1,0 milj. euroa, hankkeiden toteuma tilikaudella oli 0,520 milj. euroa.

Tilikauden aikana toteutettiin Viitaniemen kampukselle kaukolämpövaihtimet, vedenjäähdyttimet, öljykattila ja polkupyöräkatos. Harjun ja Jämsän alakampuksella toteutettiin pihan kunnostustyöt. Kaikille kampuksille rakennettiin myös sähköautojen latauspisteet, joiden viimeisteleminen jatkui osittain vuoden 2025 puolelle.

KIINTEISTÖJEN RAKENTAMISINVESTOINNIT 2024

1 000 euroa

	Toteuma	Talousarvio	Talousarvio + muutos	Poikkeama
<i>Rakennukset:</i>				
Aktivoitavat vuosikorjaukset 52444, 52327, 52424, 52404, 52454, 52434, 52374	520	1 000	1 000	-480
Viitaniemen tilamuutokset Projekti -	0	580	0	0
Harjun A 2 sisäilmakorjaus Projekti 52313	1228	1200	1200	28
Harju A1 tilamuutokset Projekti 52413	64	0	0	64
Investointimenot yhteensä	1 811	2 780	2 200	-389
<i>Siirrot käyttötalouteen</i>				
Viitaniemen 1 C-E tilamuutokset Projekti 52303	10			10
Siirrot käyttötalouteen yhteensä	10	0	0	10
Viitasaaren koulutuskiinteistö Oy:n osakkeet	179			179
Investointitulot yhteensä	179	0	0	179

2.3.2 Irtaimistohankinnat

IRTAIMISTOHANKINNAT 2024 (1 000 €)

Irtaimistohankinnat (1 000 €)	TA 2024	TA+M 2024	TP 2024	Ero
Ammattiopisto Gradia	698 *)	1 698	1 529	-169
Gradia-lukiot	20	20	19	-1
Hallinto ja kehittäminen	130	130	96	-34
Gradia-ravintolat	0	0	0	0
Gradia-kiinteistöt	220	220	180	-40
Irtaimistohankinnat yhteensä	1 068	2 068	1 825	-243
<i>-Rahoitusosuus</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Irtaimistohankinnat yhteensä, netto	1 068	2 068	1 825	-243

*) Sisältää kevyitä varastoja ja rakennelmia 90 teur (maalaukammio)

Ammattiopisto Gradia

Vuonna 2024 Ammattiopisto Gradian irtaimistoinvestoinnit olivat yhteensä 1 529 465 euroa mikä oli noin 169 000 euroa vähemmän kuin mihin talousarviossa 2024 varauduttiin (TA 2024: 1 698 000 €). Kaikissa hankinnoissa huomioitiin Gradian strategiset tavoitteet.

Logistiikka-, metsä- ja maarakennusalalla uusittiin ajoneuvoja 390 000 eurolla, simulaattoreita 90 000 eurolla ja työko-
neiden mittalaitteita 36 000 eurolla. Näitä hankintoja ovat muun muassa kaksi kuorma-autoa, pakettiauto, kaksi työko-
nesimulaattoria, henkilöauto, moottoripyörä ja traktoridumpperi.

Työsaliin ja muiden erikoistilojen koneisiin ja laitteistoihin investoitiin 483 000 eurolla. Hankintoihin kuuluivat tekstiilitu-
lostin, CNC-työstökeskus, siltanosturi, nelipyöräsuuntauslaitteisto, yhteistyörobotti eli cobotti, kaksi särmäyspuristinta ja
neljä jyrsinkonetta. Lisäksi modernisoitiin auto- ja pintakäsittelyalan yhteinen maalaukshuone.

Eri alojen tietokoneita uusittiin yhteensä 353 000 eurolla (summa ei sisällä oppivelvollisten tietokoneita). Musiikkitekno-
logian laitteita hankittiin 32 000 eurolla ja media-alan kamerakalustoa 20 000 eurolla. Ravintola Priimuksessa uusittiin
astianpesulinjasto ja monitoimiuuni yhteensä 56 000 eurolla. Muiden oppimisympäristöjen kehittämiseen käytettiin 70
000 euroa.

Kestävän kehityksen näkökulmasta merkittävimpiä hankintoja olivat:

- sähkökäyttöinen henkilöauto ja pakettiauto, muut ajoneuvot hankittiin käytettyinä
- automaalaukshuoneeseen lisättiin lämmöntalteenotto (vähentää merkittävästi öljylämmityksen tarvetta)
- sähköalalle hankittiin uusiutuvan energian oppimisympäristö (sis. aurinkosähköjärjestelmä)

Gradia-lukiot

Gradia-lukioiden investointeihin oli varattu 20 000 €. Investointien toteuma on 19 000 €, joka kohdistui Schildtin lukion
kalustohankintoihin.

Hallinto ja kehittäminen

Hallinnon ja kehittämisen tuloalueella irtaimistoinvestointeihin oli varattu 130 000 €, josta käytettiin 96 000 € alkuperäi-
sen tarkoituksen mukaisesti tietoliikennekaluston uusimiseen (digipalvelut).

Gradia-kiinteistöt

Gradia-kiinteistöt-liikelaitos käytti vuonna 2024 kone- ja laiteinvestointeihin yhteensä 180 165 euroa, Viitaniementien
A - B kulunvalvonta kustansi 60 226 euroa Viitaniementie C - E kulunvalvonnan kustannukset olivat 108 869 euroa ja
hiljaisen tilan kalusteet olivat 11 070 euroa.

2.4 Rahoitusosan toteutuminen

Alla olevissa taulukoissa on esitetty seuraavat vuoden 2024 rahoituslaskelmat: kuntayhtymän rahoituslaskelma, kun-
tayhtymä ilman liikelaitosta sekä Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen rahoituslaskelma.

Kuntayhtymän rahoituslaskelman mukaan toiminnan rahavirta eli kuntayhtymän tulorahoitus oli yhteensä 17,4 milj. eu-
roa ja 4,4 milj. euroa muutettua budjettia suurempi. Investointien rahavirta oli yhteensä 3,3 milj. euroa ja 0,9 milj. euroa
budjetoitua pienempi.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 14,1 milj. euroa ja 5,4 milj. euroa budjetoitua parempi.

Vuoden 2024 talousarviossa rahoituksen sitovuustaso määriteltiin siten, että lainakannan muutos (lainakannan kasvu)
saa olla enintään 2,0 milj. euroa.

Tilinpäätöksen mukainen lainakannan muutos oli -2,0 milj. euroa. Lainakanta aleni 16,7 milj. eurosta 14,7 milj. euroon
talousarvion mukaisesti.

KUNTAYHTYMÄN RAHOITUSLASKELMA 2024

1 000 €

	TP 2023	TA 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	15 087	12 132	13 022	17 732	4 710
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-605 14 482	0 12 132	0 13 022	-292 17 440	-292 4 418
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-374	-3 848	-4 268	-3 626	642
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	827 453	0 -3 848	0 -4 268	292 -3 334	292 934
Toiminta ja investoinnit, netto	14 935	8 284	8 754	14 106	5 352
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 100 -5 100	0 -2 000	0 -2 000	0 -2 000	0 0
Oman pääoman muutokset		0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	9 835	6 284	6 754	12 106	5 352
Lainakanta 31.12.	16 667	14 667	14 667	14 667	0

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ ILMAN LIKELAITOKSIA RAHOITUSLASKELMA 2024

1 000 €

	TP 2023	TA 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	5 829	4 739	5 629	9 342	3 713
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-174 5 655	0 4 739	0 5 629	-113 9 229	-113 3 600
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-49	-848	-1 848	-1 645	203
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	211 162	0 -848	0 -1 848	113 -1 532	113 316
Toiminta ja investoinnit, netto	5 817	3 891	3 781	7 698	3 917
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 500 -2 500	0 0	0 0	0 0	0 0
Oman pääoman muutokset		0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	3 317	3 891	3 781	7 698	3 917
Lainakanta 31.12.	0	0	0	0	0

GRADIA-KIINTEISTÖT-LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA 2024

1 000 €

	TP 2023	TA2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	9 258	7 393	7 393	8 390	997
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-431 8 827	0 7 393	0 7 393	-179 8 211	-179 818
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-325	-3 000	-2 420	-1 981	1 019
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	616 291	0 -3 000	0 -2 420	179 -1 802	179 1 198
Toiminta ja investoinnit, netto	9 118	4 393	4 973	6 408	2 015
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-600 -2 600	0 -2 000	0 -2 000	0 -2 000	0 0
Oman pääoman muutokset		0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	6 518	2 393	2 973	4 408	1 435
Lainakanta 31.12.	16 667	14 667	14 667	14 667	0

2.5 Yhteenveto talousarvion toteutumisesta sitovuustasoin

Vuoden 2024 talousarvion sitovuustasot (1 000 €)	TA 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa				
Kuntayhtymän vuosikate ilman liikelaitosta (Ammattiopisto Gradia, Gradia-lukiot, Hallinto ja kehittäminen ja Gradia-ravintolat) vähintään				
	4 739	5 629	9 342	3 713
<i>Ammattiopisto Gradia</i>	3 389	4 779	7 026	2 247
<i>Gradia-lukiot</i>	58	58	406	348
<i>Hallinto ja kehittäminen</i>	1 242	742	1 759	1 017
<i>Gradia-ravintolat</i>	50	50	151	101
Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen yli-/alijäämä	226	-3 774	-2 798	976
Investointiosa				
Rakentamisinvestointien ja irtaimistohankintojen kokonaismäärä ilman mahdollisia investointiavustuksia ja -varauksien purkua				
	-3 848	-4 268	-3 626	642
<i>Kiinteistöjen rakentamisinvestoinnit</i>	-2 870	-2 290	-1 801	489
<i>Irtaimistohankinnat</i>	-978	-1 978	-1 825	153
Rahoitusosa				
Lainakannan muutos enintään	2 000	2 000	2 000	0

Lisäinformaatiota - ei-sitova tavoite

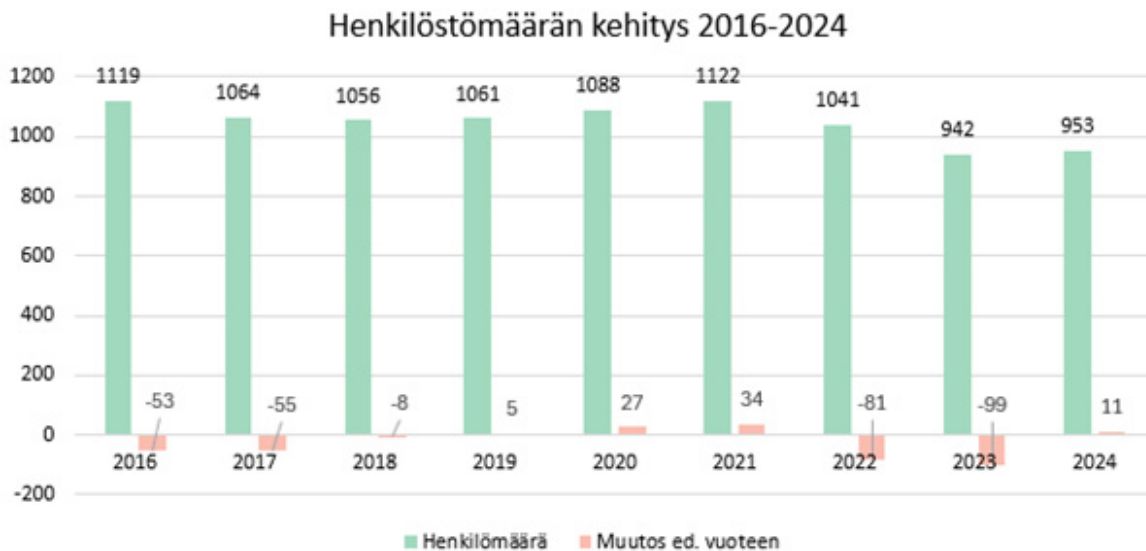
3. Henkilöstöraportti 2024

Henkilöstöraportin tehtävänä on antaa henkilöstölle ja sidosryhmille tietoa Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian henkilöstövoimavaroista kokonaisuutena tilinpäätösvuonna. Henkilöstöraporttiin on koottu toiminnan ja strategian kannalta keskeisiä henkilöstötunnuslukuja tiiviissä esitysmuodossa. Henkilöstökustannuksia on selostettu muualla tilinpäätöksessä.

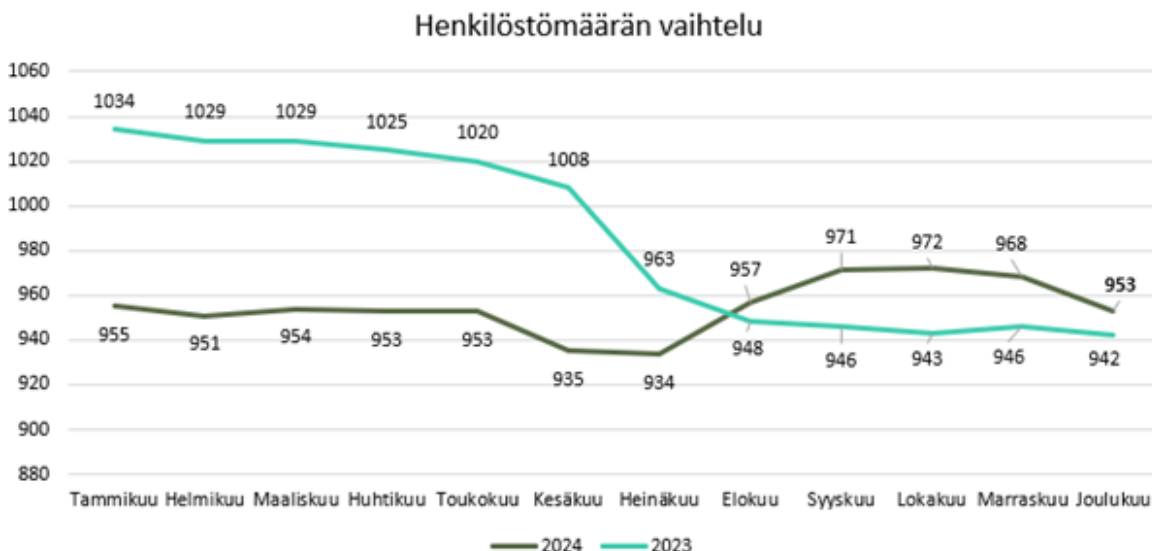
Tietojen vertailtavuuden sujuvoittamiseksi vuoden 2022 ja sitä aikaisempien vuosien Gradia Jyväskylän ja Gradia Jämsän tiedot on yhdistetty Ammattiopisto Gradiaan.

3.1 Henkilöstömäärät ja rakenne

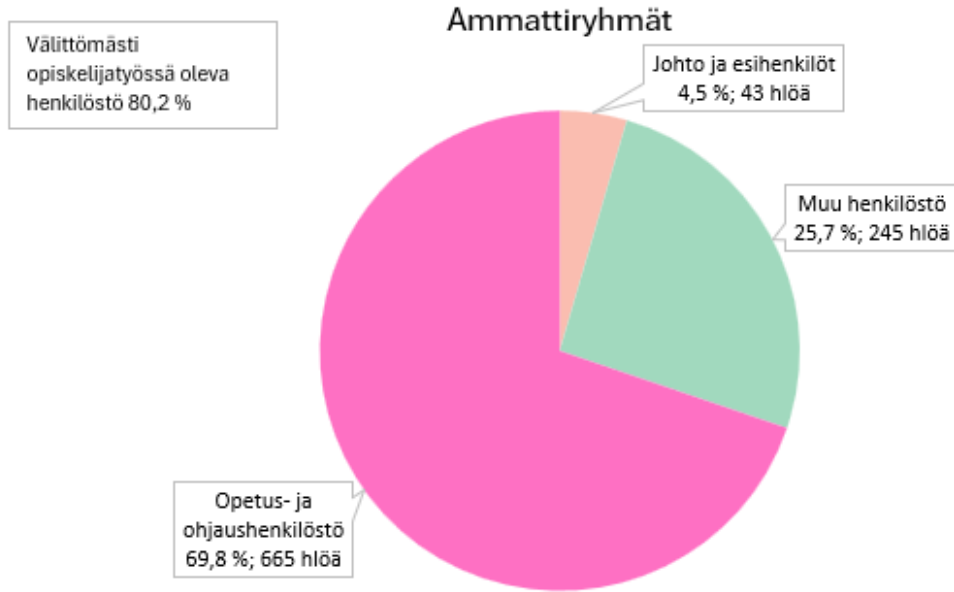
Kuntayhtymän palveluksessa oli tilikauden päättyessä **31.12.2024 yhteensä 953 päätoimista**, vakinaista tai määräaikaista henkilöä (**928 henkilötyövuotta – ei sisällä sivutoimisia**). Edellisenä vuonna vastaava luku oli 942, joten kokonaisuudessaan henkilöstömäärä on noussut 11 henkilöllä. Edellisten lisäksi kuntayhtymän palveluksessa työskentelee vaihteleva määrä sivutoimisia tuntiopettajia ja palkkioita maksettiin näyttöarvioijille, luennoitsijoille, erilaisten toimikuntien ja ohjausryhmien jäsenille sekä vieraileville asiantuntijoille ja luottamushenkilöille. Palkanlaskennasta lähti viime vuonna maksuun keskimäärin 1 026 (v. 2023: 1 064) palkkaa kuukausittain.

Kuvio 4. kuvaa sen sijaan kuntayhtymän päätoimisen ja määräaikaisen henkilöstömäärän kehitystä vuodesta 2016 alkaen.

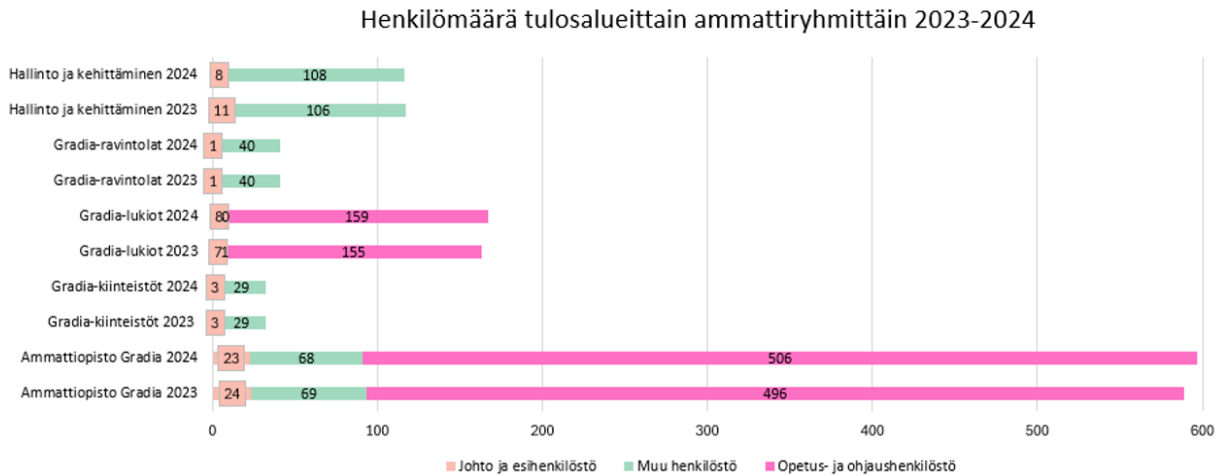

Kuvio 5. Henkilöstömäärän vaihtelu kuukausittain 2023–2024

Kuvio 6. Kokonaiskuva Gradian henkilöstön rakenteesta

Edellisenä vuonna 2023 välittömästi opiskelijatyössä olevan henkilöstön osuus oli 79,8 %. Ammattiryhmistä johdon ja esihenkilöiden osuus on vähentynyt edellisestä vuodesta (2023; 4,9 %) kuten myös muun henkilöstön osuus (2023; 26 %) osuus. Opetus- ja ohjaushenkilöstön osuus on puolestaan pienessä kasvussa (2023; 69,1 %).

Kuvio 7. kuvaa henkilöstömäärää tulosalueittain ja ammattiryhmittäin vuosina 2023–2024

Gradian henkilöstöstä 93 % (v. 2023: 93 %, 2022: 92 %) työskenteli toistaiseksi voimassa olevassa palvelusuhteessa. Määräaikaisten osuus henkilöstöstä oli 7 %:ia (v. 2023: 7 %). Sivutoimisia tuntiopettajia oli vuoden lopussa kaikkiaan 23 henkilöä, joista 19 oli Ammattiopisto Gradiassa ja Gradia-lukioissa 4. Edellisenä vuonna sivutoimisia tuntiopettajia oli 27.

Kuvio 8. Vakituiset ja määräaikaiset kuviona vuosina 2023–2024

Kaikista rekrytoinneista on haettava rekrytointilupa, alle 2 kuukauden rekrytoinnissa tulosaluejohtajalta ja sen yli menevistä työnantajaryhmältä. Täyttölupia haettiin vuoden aikana yhteensä 304 kertaa. Kaikki täyttöluvat kulkevat henkilöstöpäällikön kautta työnantajaryhmän yhteiseen käsittelyyn. Työpaikkoja oli avoinna 90, joista julkisessa rekrytoinnissa oli 80 ja sisäisesti täytettiin 10 tehtävää (jotka pääosin hankkeisiin liittyviä määräaikaista projektitehtäviä, joko osa-aikaisia oman tehtävän ohella tai kokoaikaisia). Täyttölupaa haetaan Kuntarekryjärjestelmän kautta vakituisen tai määräaikaisen työntekijän rekrytoinnin lisäksi myös työntekijän vakinaistamisesta, tukityöllistetyn-, siviilipalvelusmiehen tai palkallisen harjoittelijan työhön ottamiseksi. Avoinna olleisiin työpaikkoihin tuli vuoden aikana yhteensä 2421 hakemusta. Työpaikkaa kohden hakemuksia jätettiin keskimäärin 27.

Edellisen vuoden aikana uusia vakituisia palvelussuhteita alkoi 39 ja päättyi 47. Päättyneistä palvelussuhteista 32 oli eläköitymisiä.

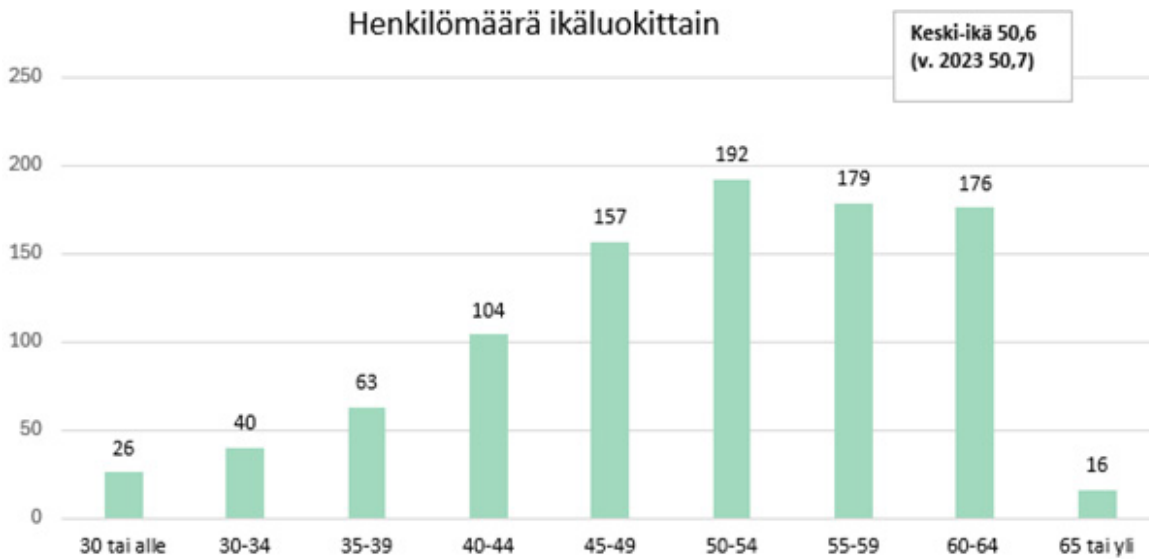
Pääasiallisesti opetustyötä tehdään Gradiassa lehtorin virassa. Lisäksi myös oppilaitosten opinto-ohjaajat ja erityisopettajat ovat kokoaikaisissa viroissa. Uudet virat perustetaan hallintosäännön mukaisesti hallituksessa ja niitä ylläpidetään erillisessä virkaluettelossa. Virkasiirtoja päätoimisesta tuntiopettajasta lehtorin virkaan tehdään vuosittain harkintaa käyttäen sen mukaan, miten virkoja vapautuu muun muassa eläköitymisen myötä. Virkasiirrot käsitellään oppilaitosten johtoryhmissä yhdessä henkilöstöpäällikön kanssa.

Taulukko 1. Lehtoreiden ja tuntiopettajien osuudet

	Lehtori (opettaja)					Tuntiopettaja (päätoiminen)				
	2023	%	2024	%	Muutos	2023	%	2024	%	Muutos
Ammattiopisto Gradia	376	75,8	385	76,1	9	120	24,2	121	23,9	1
Gradia-lukiot	106	71,1	109	68,6	3	43	28,9	50	31,4	7
Kaikki yhteensä	482		494			163		171		

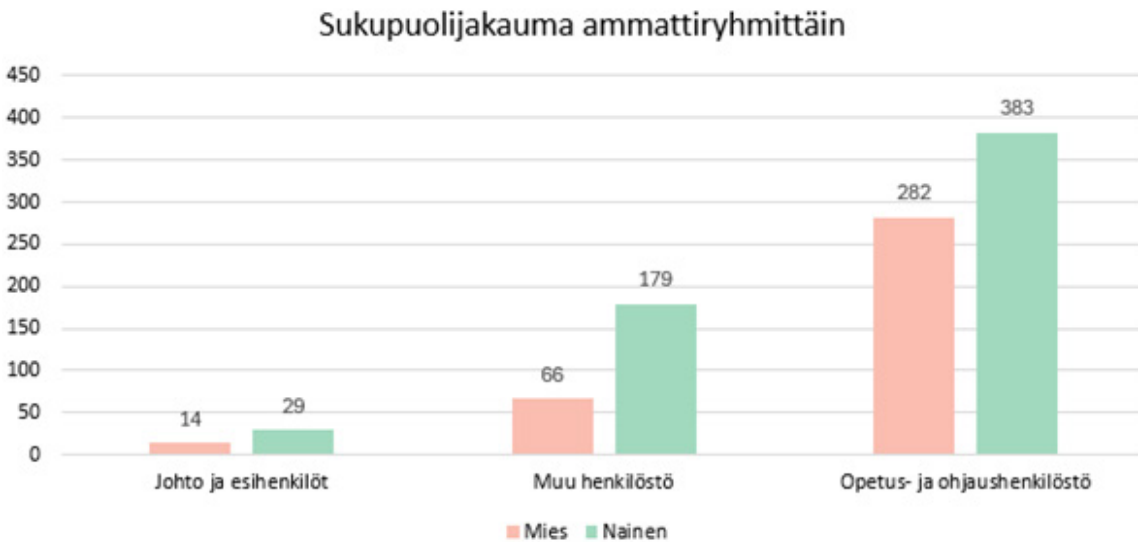
*Lehtorit sisältävät nimikkeet lehtori (opettaja), lehtori, lehtori (opinto-ohjaaja), lehtori (erityisopettaja), opinto-ohjaaja
Tuntiopettajat sisältävät nimikkeet opettaja, tuntiopettajan, tuntiopettaja (päätoiminen) – ei sivutoimisia opettajia

Gradian henkilöstön keski-ikä on verrattain korkea 50 ikävuoden paikkeilla. Keski-ikä ei ole laskenut viime vuosina uusien rekrytointien ja uusien työtehtävien vähäisyyden vuoksi.

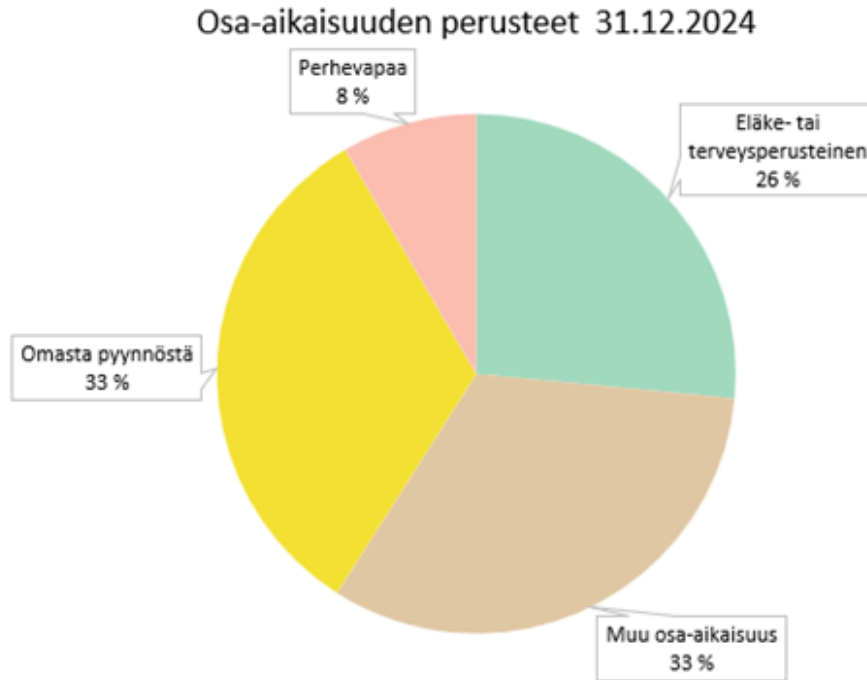
Kuvio 9. Henkilöstön ikärakenne

Koko henkilöstöstä miehiä on 38 % ja naisia 62 %. Naisten ja miesten osuus henkilöstöstä pysyi samana kuin edellisellä vuonna (v. 2023 miehiä 38 % ja naisia 62 %).

Kuvio 10. Henkilöstön sukupuolirakenne

Osa-aikaisesti työskenteli vuoden vaihteessa 83 henkilöä (8,7 % henkilöstöstä), joista eläke tai jokin terveydellinen peruste osa-aikaisuudelle oli 22 henkilöllä. Edellisvuonna osa-aikaisia oli saman verran eli 83 (8,9 % henkilöstöstä). Muulla osa-aikaisuudella tarkoitetaan sellaisia päätoimisia tuntiopettajia, joiden vuosityöaika on alle 1 500 tuntia (ammattillinen koulutus) tai sellaisia päätoimisia tuntiopettajia, joiden työaika jää alle opetusvelvollisuuden (lukiokoulutus). Osa-aikatyötä tekevien osuus on Gradiassa laskenut tavoitteiden mukaisesti sopeuttamistoimien takia, sillä omaan harkintaan perustuen ei työajanlyhennyksiä ole myönnetty, sillä niiden on katsottu lisäävän muiden työmäärää tai aiheuttavan opetushenkilöstön osalta usein lisätyövoiman tarpeen.

Kuvio 11. Osa-aikaisuudet

3.2 Palkkauksen rakenne

Piirakoissa on esitetty sopimusaloittain henkilöstön palkkauksen rakenne. Gradian sopimusalojen palkkatasoon vaikuttaa koulutusalan henkilöstörakenne ja henkilöstön työvuosien pituus yleisen valtakunnallisen palkkakehityksen lisäksi. Yleiskorotus ja keskitetty järjestelyvaraerä tuli virka- ja työehtosopimusten mukaisesti maksuun 1.6.2024 lukien.

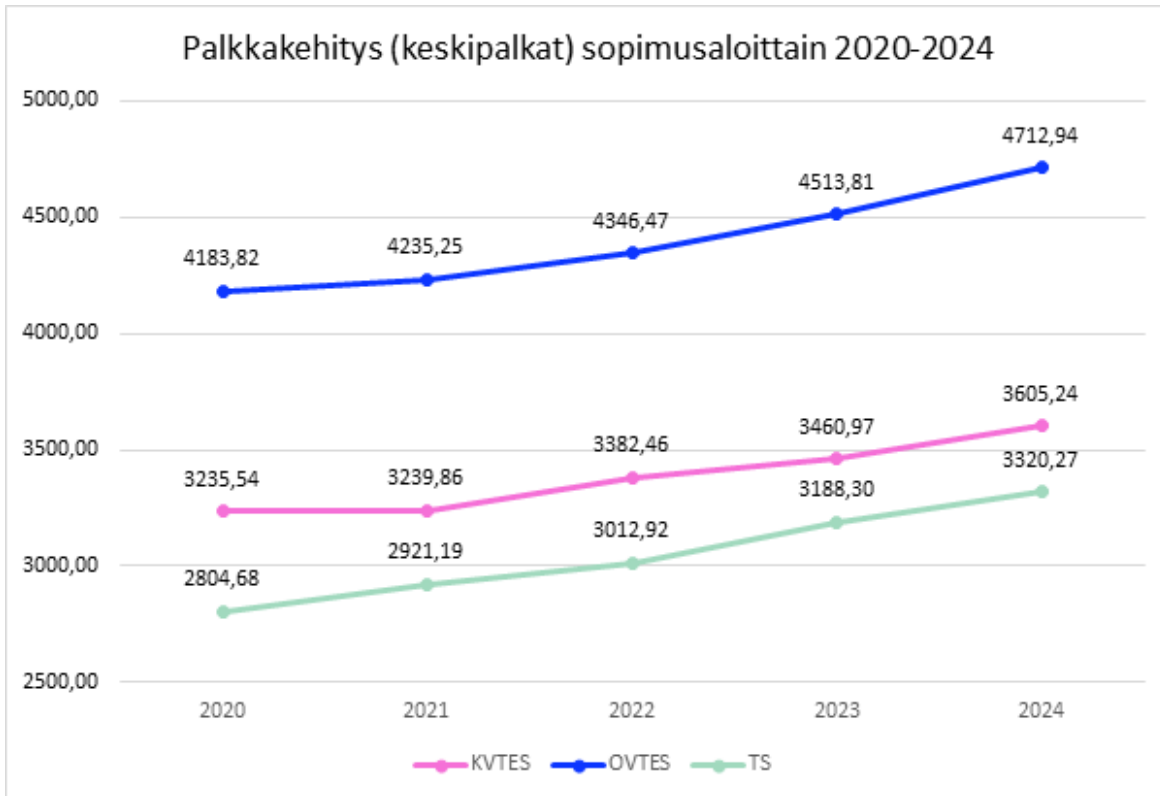
Kuvio 12. KVTES palkkauksen rakenne keskimäärin (%-osuudet kokonaisansioista)

Kuvio 13. TS palkkauksen rakenne keskimäärin (%-osuudet kokonaisansioista)

Kuvio 14. OVTES palkkauksen rakenne keskimäärin (%-osuudet kokonaisansioista)

Kuvio 15. Palkkakehitys (keskipalkat) sopimusaloittain

*Gradian opettajan ja/tai opinto-ohjaajan mediaanipalkka v. 2024 oli 4 819,65 € (v. 2023: 4 522,10 €, mediaanipalkka nousi +297,55 €)

3.2.1 Palkkausjärjestelmät

Palkkausjärjestelmien kehittäminen ja ylläpitäminen on jatkuvaa työtä, jota Gradiassa tehdään henkilöstöpalveluiden johdolla. Keväällä 2024 käytiin valtakunnallisiin sopimuksiin liittyvät paikallisneuvottelut palkankorotusten kohdistamisesta Gradiassa, jonka lisäksi henkilöstölle tuli yleiskorotus.

Paikallisten järjestelyerien jakamista koskevat paikallisneuvottelut päättyivät järjestöjen kanssa yksimielisyyspöytäkirjaan kaikkien Gradian sopimusalojen (OVTES, KVTES ja TS) osalta. Gradiassa 1.6.2024 alkaen jaettavien paikallisten järjestelyerien yhteissumma oli 56 850,43 euroa. Järjestelyerät laskettiin kullekin sopimusalalle (OVTES, KVTES ja TS) kunta-alan valtakunnallisten ohjeiden mukaan maaliskuun palkkasummasta.

Paikalliset järjestelyerät kohdennettiin kaikilla Gradian sopimusaloilla ensisijaisesti henkilöstön saatavuuden ja pitovoiman turvaamiseen tärkeisiin korotuksiin sekä paikallisten palkkausepäkohtien korjaamiseen. Paikallisneuvotteluiden tuloksena järjestelyerää jaettiin kaikille päätoimisille opettajille (OVTES), n. 57 %:lle henkilöstöstä (KVTES) ja n. 75 %:lle henkilöstöstä (TS).

OVTES-sopimusalalla päätettiin korottaa rekrytointilisää. Rekrytointilisää maksetaan Gradiassa Osio B lukiot, Osio C ammatillinen koulutus ja Osio F musiikkioppilaitos lehtoreille, opinto-ohjaajille ja päätoimisille tuntiopettajille toistaiseksi. Rekrytointilisan suuruus on 1.6.2024 alkaen 96,83 euroa/kk.

KVTES ja TS-sopimusalojen osalta järjestelyerät jaettiin tehtäväkohtaisten palkkojen korotuksiin ja henkilökohtaisiin lisiin. Järjestelyerää kohdistettiin ensisijaisesti niiden henkilöstöryhmien tehtäväkohtaisiin palkkoihin, joille järjestelyerää ei jaettu edellisen kierroksen (1.6.2023) järjestelyerästä ja toissijaisesti opiskelijarajapinnassa toimiville. Kaikki KVTES- ja TS-sopimusalojen henkilöstöryhmät pyrittiin ottamaan huomioon järjestelyerien jakamisessa. Palkkauksen kehittämistä tarkasteltiin ammattiryhmien välillä, rinnakkain ja suhteessa muihin tehtäviin.

Lisäksi päätettiin yksittäisten tehtävänimikkeiden muuttamisesta talouspalveluissa ja Gradia-ravintoloissa sekä vahvistettiin kuusi uutta tehtäväkuvausta.

Yleiskorotus 1,50 % (OVTES) ja 2,27 % (KVTES, TS) maksettiin kaikille 1.6.2024 alkaen. Lisäksi OVTES-alalla oli tätä edeltävä yleiskorotus 0,77 % jo 1.5.2024 alkaen. Järjestelyerien jako tehtiin kunta-alan valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti yleiskorotetun palkan päälle.

Oppilaitosten opetushenkilöstön palkan arviointikierrokset (TVA) käydään aina syksyisin uuden lukuvuoden alkaessa, jossa palkkausjärjestelmien mukaisesti tarkastellaan tehtävät, joista kuuluu maksaa opettajalle TVA-lisää. Järjestelmät toimintaohjeineen on kuvattu henkilöstölle intrassa.

Gradiassa on kaikkien sopimusalojen (OVTES, KVTES ja TS) yhteinen henkilökohtaisen työsuorituksen arviointijärjestelmä eli ns. TSA-järjestelmä. Arvioinnin perusteella voidaan työntekijälle maksaa henkilökohtaista lisää, jos työsuoritus on tavoitetasoa parempi. Henkilökohtaiset lisät myönnetään Gradiassa työntekijöille toistaiseksi. Henkilökohtaisen lisän suuruus voi olla joko 5 %:ia tai 10 %:ia työntekijän tehtäväkohtaisesta palkasta laskettuna. Järjestelmä toimintaohjeineen on kuvattu henkilöstölle intrassa.

Gradiassa on käytössä myös työehtosopimusten mukainen kertapalkkiojärjestelmä, joita maksettiin viime vuonna 16 työntekijälle Gradian kertapalkkiojärjestelmän kriteereiden mukaisesti (v. 2023 kertapalkkion sai 11 työntekijää). Kertapalkkion suuruus on 400 euroa. Kertapalkkio on ns. kertaluonteista työntekijöiden pikapalkitsemista. Kertapalkkiota on mahdollista käyttää tilanteissa, jotka jollain tavoin poikkeavat tavanomaisesta työntekijän työtilanteesta. Palkitseminen edellyttää lähtökohtaisesti ylimääräistä ponnistelua sekä erityisen hyvin onnistunutta tehtävän hoitoa. Esitykset kertapalkkioista tehdään keskitetysti henkilöstöpäällikölle ja ne käsitellään tulosalueiden johtoryhmissä.

3.3 Henkilöstön kouluttautuminen ja koulutus

Koulutustoimialalla työskentelevät ovat aktiivisia oman osaamisen kehittäjiä. Gradian koulutustarjonta on henkilöstön saatavilla ja moni kehittää osaamistaan mm. Gradian tarjoamissa ammattitutkinnoissa ja erikoisammattitutkinnoissa oman työnsä ohella. Henkilöstöllä on erilaista täydennyskoulutusta, jatkokoulutusta, uusia tutkintoja parhaillaan työn alla tai tehtynä sekä erilaisia ammattia tukevia lyhytkursseja työuransa aikana. Erikoistumiskoulutus on tutkintokoulutuksen ja täydennyskoulutuksen rinnalla oleva koulutusmuoto, joka on lisääntynyt myös Gradian henkilöstöllä eli hankitaan lisää asiantuntijuutta jollain oman alan erikoisosaamisalueella. Myös lakisääteisen opintovapaan hyödyntäminen on ollut suosittua. Täydennyskoulutuksen muodot ovat kehittyneet ja yhä enemmän opitaan yhdessä uutta työn tekemisen ohessa mm. vertaisryhmissä, keskustelufoorumeissa ja kehittämistehtävissä mukana olemalla. Gradian henkilöstön osaamisen kehittämistä suuntaa kehittämisohjelma.

Valtaosalla Gradian työntekijöistä on ylempi korkeakoulututkinto joko yliopistosta eli vähintään maisterin tutkinto tai ylempi ammattikorkeakoulututkinto tai vähintään jokin amk-tasoinen tutkinto oli työtehtävä mikä tahansa. Opettajien kelpoisuusvaatimukset on määritelty asetuksessa opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998).

Gradian henkilöstöpalveluista on mahdollista saada tarpeen mukaan työnohjausta tai muuta pienryhmissä tapahtuvaa työnohjauskellista kehittämisen tukea. Kynnys tämän tyyppiseen kehittämiseen ja tukeen on pyritty pitämään matalana, vaikka talouden sopeuttamistoimien takia myös näistä palveluista on säästetty. Johdolla ja esimiehillä on tarvittaessa mahdollisuus kehittää johtajuuttaan johtajuuscoachingin keinoin.

Henkilöstöpalvelut järjestää suunnilleen kuukausittain henkilöstöjohtamisen iltapäivän esihenkilötyötä tekeville, joissa käydään läpi henkilöstöjohtamisen käytäntöjä ja toimintatapoja. Lisäksi henkilöstöpalvelut lähettää esihenkilöviestin kuukausittain, joissa muistutetaan ja opastetaan ajankohtaisissa henkilöstöasioissa ja vastataan kaikille yhteisesti eniten kysytyihin kysymyksiin. Koko henkilöstö saa ajankohtaisista henkilöstöasioista kuukausittain henkilöstöviestin henkilöstöpalveluista, jotka kootaan talteen intraan.

Kunnilla ja kuntayhtymillä on mahdollisuus saada kolmelta ensimmäiseltä säännösten mukaiselta koulutuspäivältä/työntekijä taloudellista tukea, ns. koulutuskorvausta. Koulutuskorvausta haetaan ja sen myöntää Työllisyysrahasto. Työllisyysrahasto seuraa ammatillisen osaamisen kehittämistä, mutta vain työntekijän kolmen ensimmäisen koulutuspäivän osalta. Gradia hakee vuosittain tammikuun loppuun mennessä koulutuskorvausta henkilöstön käymien koulutuspäivien perusteella. Gradia on saanut koulutuskorvausta vuosittain henkilöstön käymien koulutuspäivien perusteella noin 30 000–50 000 euroa.

Opintovapaalla (lakisääteinen) vuonna 2024 oli yhteensä 39 työntekijää (v. 2023: 24 hlöä, v. 2022: 25 hlöä, v. 2021: 29 hlöä) yhteensä 4 747 kalenteripäivää (v. 2023: 3 378, v. 2022: 3 131, v. 2021: 3 504). Aikuiskoulutusetuudet lakkauttava laki tuli voimaan 1.6.2024, mikä lisäsi henkilöstön opintovapaiden määrää viime vuonna, jolloin etuutta oli vielä mahdollista saada. Lain mukaan aikuiskoulutustukea ei voi saada enää 31.7.2024 jälkeen alkaviin opintoihin.

Työntekijää kohden laskettuna järjestelmään kirjattuja koulutuspäiviä kertyi 2,22 päivää eli yhteensä 2 120 pv (v. 2023: 2,19 päivää 2 067). Koulutuspäivien määrä on viime vuosina pääosin laskenut, sillä työn ohessa seurattavien webinaarien sekä aikaan ja paikkaan sitomattomien koulutustallenteiden yleistessä, eikä koulutuspäivien määrän väheneminen suoraan kerro uuden oppimiseen käytetyn ajan vähenemisestä.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradiassa esihenkilöt käyvät kehityskeskustelut joko yksilö- tai ryhmäkehityskeskusteluna tyypillisesti aina kevättalvesta alkaen. Esihenkilöt kirjaavat käydyt kehityskeskustelut yhteiseen järjestelmään seuranta ja raportointia varten.

Hr-järjestelmään kirjattuja ja rekisteröityjä kehityskeskusteluja oli kuntayhtymässä viime vuonna yhteensä 589 kpl (v. 2023: 799 kpl). Osa henkilöistä (9) kävi kehityskeskustelussa useampaan kertaan. Kehityskeskusteluprosentti laski 61 %:iin, kun keskustelussa käyneiden eri henkilöiden määrä suhteutetaan vakituisen ja määräaikaisen henkilöstön määrään vuoden vaihteessa (v. 2023: 76 %). Tavoite on, että kehityskeskustelut pyritään käymään vuosittain koko henkilöstön kanssa ja ne kirjataan yhteisesti sovitulla tavalla tietojärjestelmään raportointia ja seuranta varten. Kehityskeskustelujen käymiseen on yhtenäinen malli, jota esihenkilö voi muokata henkilöstöryhmän ja vuosittaisen tilanteen mukaan sopivaksi painotuksiltaan. Painotus kuntayhtymän kehityskeskusteluissa on dialogi ja työntekijöiden kohtaaminen, osaamisesta puhuminen, kehittämisen suunnittelu, tavoitteiden kirkastaminen, toiminnan ja yhteistyön arviointi. Olennaista on osata huomioida työntekijöiden ja eri henkilöstöryhmien erilaiset ja vuosittaiset tarpeet kehityskeskustelujen sisällöille.

3.4 Työhyvinvointi, terveydellinen toimintakyky ja sairauspoissaolot

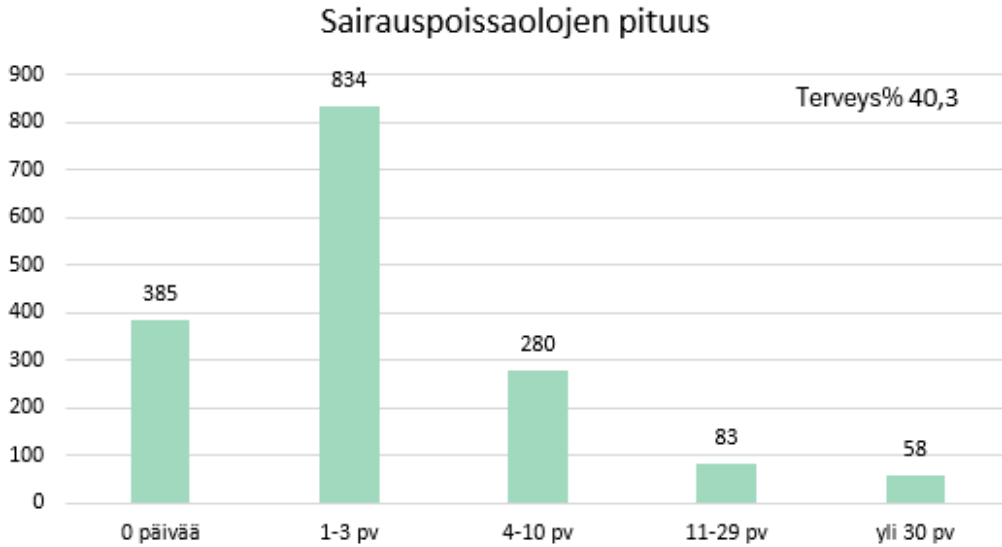
Taulukko 2. Sairauspoissaolopäivät tulosalueittain ja muutos% edelliseen vuoteen

	Sairauspoissaolot kalenteripäivinä			
	2023	2024	Muutos	Muutos %
Ammattiopisto Gradia	7349	4847	-2502	-34 %
Gradia-kiinteistöt	544	529	-15	-3 %
Gradia-lukiot	1236	983	-253	-20 %
Gradia-ravintolat	453	617	164	36 %
Hallinto ja kehittäminen	986	1218	232	24 %
Kaikki yhteensä	10568	8194	-2374	-22 %

Sairauspoissaolopäiviä oli työntekijää kohden laskettu 8,6 kalenteripäivää. Sairauspoissaolopäivissä on huomioitu kaikki sairauspoissaolot eli palkalliset, osapalkalliset (2/3 palkkaa) ja palkattomat sekä työtapaturmista johtuvat poissaolot. Sairauspoissaolopäivät ovat laskeneet edelliseen vuoteen verrattuna (2023; 11,2 2022: 11,3) ja kokonaisuudessaan sairauspoissaolot ovat vähentyneet -22,5 % edellisen vuoden poissaoloihin verrattuna (vuosina 2022–2023 luku oli -10,2 %).

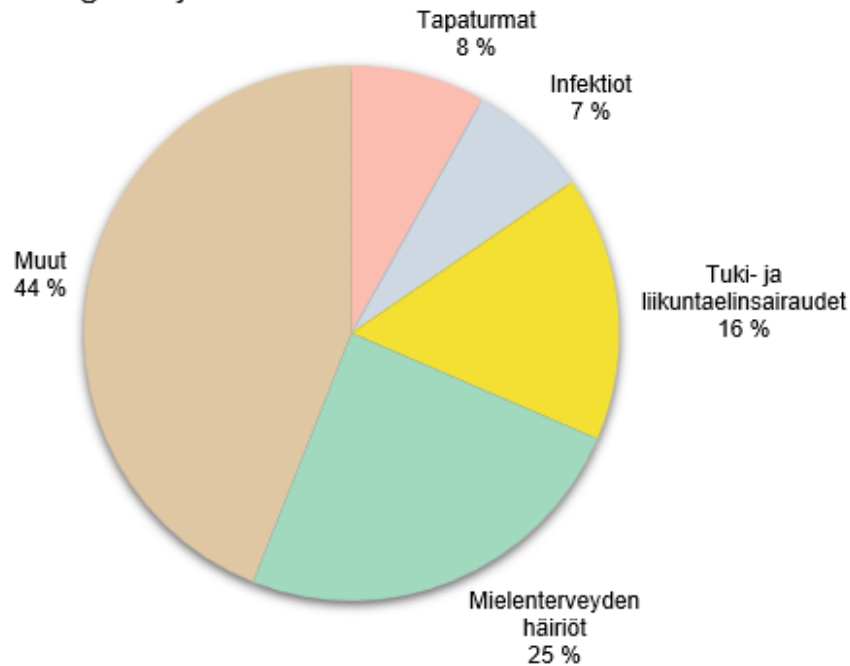
Alla oleva kuvio kuvaa henkilömääriä ja sairauspoissaolopäiviä vielä keston mukaan ryhmiteltynä. Lyhyet 1–3 päivää kestävä sairauslomat ovat työntekijöiden ns. tavanomaista sairastamista eli nuhakuume, mahatauti, infektio-tyypisiä poissaoloja, joihin työnantaja ei voi suoraan toimillaan vaikuttaa. Koronasairastamista on yhä mukana vielä 4–10 päivää poissaoloissa. Gradiassa työntekijät voivat olla omailmoitteisesti poissa 1–7 päivää. Tällä toimintamallilla pyritään hillitsemään sairauskäyntejä työterveydessä ja siten työterveyshuollon kustannuksia.

Vajaalla 400 työntekijällä ei ollut yhtään sairauspoissaolopäivää viime vuonna. Tulokortilla ilmoitettu Gradian henkilöstön terveysprosentti jäi alle tavoitteen 40,3 %:iin, tavoitteen ollessa 65 %:ia.

Kuvio 16. Sairauspoissaolopäivät ryhmiteltynä keston mukaan.

Diagnoosijakauma

Kuvio 17. Poissaolot diagnoosiryhmittäin

Erilaiset mielenterveyden häiriöt poissaolojen aiheuttajana nousivat viime vuoden aikana 25 %:iin, kun ne vuonna 2023 olivat vielä 22 %:ia sairauspoissaoloista. Mielenterveyden häiriöihin luetaan kuuluvaksi erilaiset mielipoissaolot, joista tyypillinen poissaolon aiheuttaja on unettomuus tai ahdistuneisuus. Toiseksi eniten sairauspoissaoloja aiheuttivat tuki- ja liikuntaelinsairaudet 16 % (v. 2023: 14 %). Muut-ryhmään kuuluviin poissaoloihin lukeutuu esihenkilöiden luvalla annetut sairauslomamat ilman diagnoosia (1–7 päivää), työterveyshoitajan luvalla myönnetty poissaolot ilman diagnoosia, koronapoissaolot, jotka eivät ole mukana infektioiden diagnoosiluokassa sekä syövästä tai raskaudesta aiheutuneet poissaolot.

Sairauspoissaolojen syitä ja kohdentumista seurataan systemaattisesti työterveyshuollon ja Gradian yhteisessä ohjausryhmässä ja niiden taustoihin päästään kiinni varhaisessa vaiheessa tiiviin työterveyshuoltoyhteistyön avulla. Gradiassa on käytössä yhteinen tietojärjestelmä työterveyshuollon kanssa työkyvyn hallintaan liittyen, jota kautta saadaan reaaliaikaista tietoa henkilöstön sairastamisesta ja työkyvyn haasteista.

Gradian henkilöstön sairauspoissaolojen määrä on ollut yleensä varsin alhainen ja sairastaminen on ollut koulutustoi-
mialan verrokkeihin nähden keskimääräisissä määrissä. Henkilöstö on pääsääntöisesti sitoutunutta ja motivoitunutta
työhönsä, jolloin kynnys jäädä sairauslomalle on korkea, ellei kyseessä ole vakavampi sairaus. Sairauspoissaolojen vähäi-
syyttä voi koulutustoi-
mialalla selittää myös opettajien pitkillä keskeytys- ja vapaajaksoilla (yhteensä 12 viikkoa) lukuvuo-
den aikana, jolloin osa sairastamisesta jää piiloon työnantajalta. Vuosilomien siirtämisen mahdollisuus sairastuessa ei
koske Suomessa opettajia. Hybridityössä toisin sanoen Gradiassa käytössä olevan etä- ja lähityön vuorottelun mallissa
erilaisissa asiantuntijatehtävissä työskentelevät tekevät helposti töitä sairaanakin kotoa käsin, joka voi sekin jäädä työn-
antajalta piiloon, mutta voi olla pidemmän päälle työkykyriskitekijä.

3.4.1 Sairastamisen kustannukset työnantajalle

Sairausajan palkkaa sivukuluineen maksettiin yhteensä 1 256 366 euroa (v. 2023: 1 459 215), joka on -13,9 % vähemmän
kuin edellisenä vuonna (näissä kustannuksissa ei ole huomioitu Kelalta saatuja sairauspäivärahoja). Sairausajan palkan
lisäksi kustannuksia aiheutuu mm. mahdollisten opettajien sijaisten palkkaamisesta.

Tapaturmien aiheuttamat sairausajan palkkakustannukset sivukuluineen olivat yhteensä 19 300 euroa (v. 2023 37 269).
Tapaturmien osalta kustannukset laskivat 17 969 euroa edellisestä vuodesta.

Taulukko 3. Sairauspoissaolojen ja työtapaturmien kokonaiskustannukset

Tulosalue	Sairauslomat €	Työtapaturmat €
Ammattiopisto Gradia	635 346	11 679
Gradia-kiinteistöt	38 322	1 728
Gradia-lukiot	153 262	636
Hallinto ja kehittäminen	123 325	364
Gradia-ravintolat	49 241	947
Yhteensä	999 495	15 354
Sivukulut 25,7 %	256 870	3 946
Yhteensä	1 256 366	19 300
Työnantajalle maksetut sairauspäivärahat	241 573	16 744
Yhteensä	1 014 793	2 556

3.4.2 Työterveyshuolto

Henkilöstöllä on käytössä sopimuksella määritellyt laajat työterveyspalvelut (Kela korvausluokka I ja II). Palvelun
tuottajana on Terveystalo. Akuutin sairaanhoidon palveluita voi käyttää kaikissa Suomen Terveystalon toimipisteissä ja
lääkäri- ja hoitaja-chat on käytettävissä mistä päin maailmaa tahansa 24/7. Lisäksi Terveystalon asiakkaille on tulossa
käyttöön mieli-chat. Työntekijöillä on käytössä myös iltavastaanotot arkisin.

Kuntayhtymän ja Terveystalon välinen ohjausryhmä kokoontui neljä kertaa vuoden aikana. Tapaamisissa arvioitiin
yhteistyötä, seurattiin kustannusten muodostumista sekä toiminnan ja käytien volyyymiä ja syitä sekä keskusteltiin
toimintasuunnitelman toteutumisesta ja työpaikkaselvitysten tuloksista sekä mahdollisista sopimusmuutoksista.

Työterveyshuollon kustannukset vähennettynä työnantajan saamalla Kela-korvauksella olivat yhteensä 408 069 euroa.
Kustannus laskettuna henkilöä kohden oli viime vuonna 428,19 euroa. Työterveyshuollon kustannukset nousivat 15,9 %
edellisestä vuodesta. Työterveyshuollon kustannusten nousuun vaikutti yleinen hintatason nousu sekä laajat työpaikka-
selvitykset, joita toteutettiin vuonna 2024.

Toimiva työterveyshuolto ja siihen monin tavoin panostaminen sekä yhteistyön jatkuva kehittäminen ja arviointi on
Gradiassa olennainen osa henkilöstön terveyden, työkyvyn ja hyvinvoinnin edistämistä, jolla ennalta ehkäistään työstä
poissaoloja. Työterveyshuoltoyhteistyön tarpeiden tunnistaminen on jatkuvaa työterveyshuollon ammattilaisten ja
työpaikan toimijoiden yhteistä toimintaa, johon myös Gradian johdossa on sitouduttu.

Taulukko 4. Työterveyshuollon kustannukset

Työterveyshuollon kustannukset 1 000 euronä							
- Kelan korvauksella vähennettynä							
	2021	Muutos%	2022	Muutos%	2023	Muutos%	2024
Yhteensä	501 732	-6,01 %	471 554	-25,35 %	352 006	15,93 %	408 069
euroa/henkilö	447,58		452,98		373,68		428,19

3.4.3 Henkilöstön tapaturmat, tapaturmista aiheutuneet poissaolot ja turvallisuus

Työtapaturmista aiheutuneita sairauspoissaoloja oli kuntayhtymän tilaston perusteella 280 kalenteripäivää.

Vakuutusyhtiölle ilmoitettuja henkilöstön työtapaturmia oli yhteensä 48 (v. 2023: 45). Työssä tai työtehtäviä hoitaessa näistä aiheutui 21 ja työmatkalla 27 kappaletta. Liukkaat kulkuväylät ja alustat sekä erilaiset aineet aiheuttivat valtaosan työssä aiheutuneista tapaturmista.

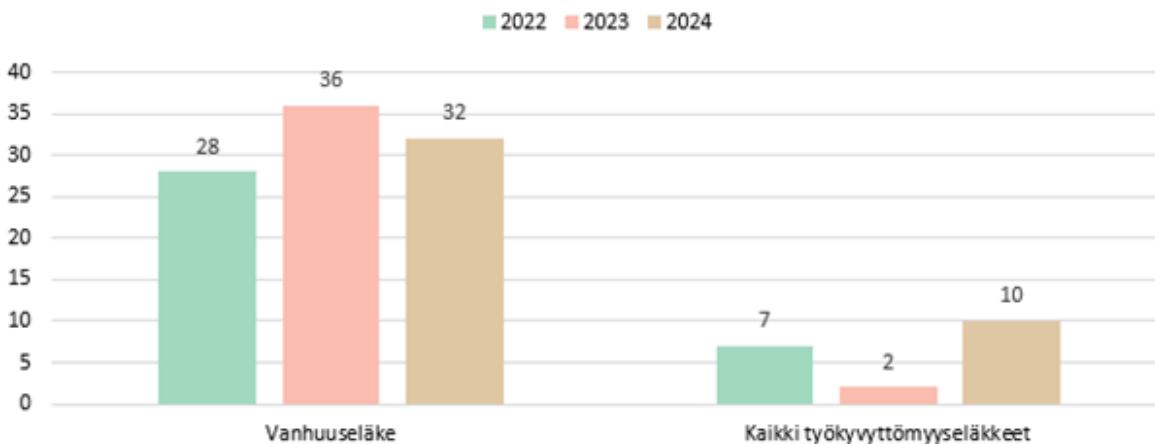
Taulukko 5. Tapaturmapoissaolot

Työtapaturmapoissaolot kalenteripäivinä			
Tulosalue	2023	2024	Muutos päivinä
Ammattiopisto Gradia	126	93	-33
Hallinto ja kehittäminen	132	2	-130
Gradia-kiinteistöt	0	16	16
Gradia-lukiot	0	4	4
Gradia-ravintolat	22	2	-20
Kaikki yhteensä	280	117	-163

3.5 Henkilöstön eläköityminen

Henkilöstö voi siirtyä vanhuuseläkkeelle 63–68-vuotiaana. Pääsääntöisesti henkilöstö jatkaa työssä henkilökohtaiseen vanhuuseläkeikään saakka, joka on useimmilla korkeampi kuin yleinen vanhuuseläkeikä. Eläkkeelle on Gradiassa jääty noin 64-vuotiaana, mutta viime vuonna vanhuuseläkkeelle jäätin keskimäärin 65,3-vuotiaana (v. 2023: 65,2-vuotiaana).

Eläkkeelle siirtyneiden henkilöiden määrä

Kuvio 18. Erilaisille eläkkeille siirtyneet vuosina 2022–2024

3.5.1 Ennakoitu eläkkeelle siirtyminen

Seuraamalla eläkepoistumaa ja eläke-ennusteita sekä yhdistämällä tietoja strategiaan tavoitteisiin ja toiminnan painopisteisiin kyetään ennakoimaan tulevaa työntekijätarvetta, osaamisen poistumaa ja työurien pituutta. Kuntayhtymän henkilöstöstä vanhuuseläkkeelle jäi 32 työntekijää. Työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden määrä kasvoi kymmeneen. Luku sisältää erilaiset kuntoutusratkaisut.

Vuoden 2024 eläköityi 17 ammatillista opettajaa, 6 lukion opettajaa ja 9 muuta henkilöstöä. Vuosina 2025–2029 alimman eläkeiän saavuttaneista suurin ryhmä ovat lehtorit ja lehtori (opettajat). Muista ammattiryhmistä suurin on opintosihteerit.

Kevan tilastojen mukaan Gradian henkilöstöstä vanhuuseläkeiän saavuttaa ajanjaksolla 2025–2029 yhteensä 192 henkilöä (luvussa mukana työuraansa jatkaneet alimman eläkeiän saavuttaneet henkilöt) eli 20 % tämänhetkisestä henkilöstövahvuudesta.

Taulukko 6. Eläke-ennuste vuoteen 2029 saakka. Tiedot perustuvat Kevan toimittamiin tietoihin. Alimman eläkeiän saavuttaneista 25 on jatkanut työuraansa.

	Työssä jatkavat alimman eläkeiän saavuttaneet henkilöt	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä	Eläköityvien osuus 2025–2029 suhteessa 31.12.2024 henkilömäärään
Ammattiopisto	18	14	16	28	18	33	127	21 %
Gradia-kiinteistöt	1	1	2	2	2		8	25 %
Gradia-lukiot	3	4	2	2	4	5	20	12 %
Gradia-ravintolat	1		1	4	1	4	11	27 %
Hallinto ja kehittäminen	2	3	3	6	3	9	26	22 %
Kaikki yhteensä	25	22	24	42	28	51	192	20 %

3.6 Yhteistoiminta, vapaa-ajan toiminta ja henkilöstökyselyn tulokset

3.6.1 Henkilöstöliikunta

Kuntayhtymässä työskentelee henkilökunnan kuntovalmentaja. Kuntovalmentajan tehtäviin kuuluu yksilöllinen hyvinvointiohjaus, fyysiseen kuntoon liittyvät mittaukset, tapahtumien järjestäminen, yhteistyö työterveyden työfysioterapeutin kanssa, liikuntakurssit sekä viikkotason henkilöstöliikunnan organisointi ja ohjaus. Viikkotasolla henkilöstölle on tarjolla Gradian omissa tiloissa ryhmäliikuntaa, pallopelivuoroja ja kuntosaliryhmiä pääosin heti työpäivän jälkeen.

Gradian työntekijöille on ollut tarjolla noin 20 ohjattua liikuntaryhmää viikoittain Jyväskylän ja Jämsän toimipisteiden kiinteistöissä. Viikkoryhmissä on lajin mukaan ollut noin 6–40 osallistujaa. Ohjattuja viikoittaisia vakiorhmiä ovat mm. kuntosaliryhmät ja erilaiset ryhmäliikuntatunnit. Priimuksessa ja Jämsässä ryhmät järjestetään osin yhteistyönä Palokan Ilon ja Jämsän naisvoimistelijoiden kanssa. Osa tunneista striimataan talon kotiharjoittelijoille. Taukojummat pidetään striiminä kaksi kertaa viikossa aamulla tai iltapäivällä. Kuntovalmennuksen PT-pilotissa, mikä sisältää tilanteen kartoituksen, ohjelmoinnin ja seurantaa, on käynyt noin 40 henkilöä. Kuntokartoitukset toteutetaan kuntovalmentajan testiaseamalla Harjulla, missä käytössä on harjoitteluhuone. Gradian henkilöstölle järjestettiin Korona-taun jälkeen syksyllä kaksi suurempaa hyvinvointi-iltapäivää, joissa osallistujia oli yhteensä yli 300. Viime vuoden lajitutustumisena oli pesäpallo. Tapahtumien kautta on helppo tutustua kollegoihin ja myös uusiin liikuntalajeihin.

Tulevaisuudessa tavoite on lisätä kävijöitä tuomalla uusia lajikokeiluja, tapahtumia, lisäämällä kuntosaliohjausta ja tarjoamalla laajemmin toiveen mukaista liikuntaa tai yleiseen hyvinvointiin liittyvää ohjelmaa pienille talon työyksiköille, esimerkiksi osana suunnitteluiltpäiviä.

Gradia on tarjonnut henkilöstölleen monipuolisia henkilöstöliikunnan palveluja vuodesta 2009 alkaen. Tiedottamiseen käytetään pääosin Meidän Intraa. Henkilöstöliikuntatarjonta ja hyvinvointivalmennus nähdään Gradiassa tärkeänä työ-

kykyä ja yhteisöllisyyttä ylläpitävänä asiana. Ryhmähenki ja mukava tunnelma liikuntaryhmissä vaikuttaisivat olevan merkittäviä osallistumisen motivaation lisäjäitä. Henkilöstöliikunnan toiminnan katsotaan olevan merkittävä henkilöstöetu työntekijöille.

Gradia tarjosi lisäksi henkilöstölleen mobiilietuna 100 euron liikunta- ja kulttuuriedun (ePassi-etu) kannustimena liikunnan ja kulttuuripalveluiden pariin. Edun käyttäjien määrä on kasvanut vuosittain sen käyttöönotosta alkaen. Etua käytti viime vuonna 90 % edunsaajista. Etua on käytetty tasaisesti sekä kulttuuriin että liikuntaan.

3.6.2 Henkilökunta- ja senioriyhdistys

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradiassa toimii henkilöstön jäsenistä koostuva erillinen henkilökuntayhdistys. Henkilökuntayhdistyksen jäseneksi voi halutessaan liittyä maksamalla yhdistyksen jäsenmaksun. Kuntayhtymä tuki yhdistyksen toimintaa 5 500 euron avustuksella. Päättynyt tilikausi oli yhdistyksen 27. toimintavuosi. Henkilökuntayhdistys järjesti jäsenilleen kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaa.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia tuki senioriyhdistystä 550 euron avustuksella. Senioriyhdistys tarjoaa kuntayhtymästä eläkkeelle jääneille työntekijöille mm. liikunta- ja virkistysmahdollisuuksia.

3.6.3 Työnantajan ja henkilöstön välinen yhteistoiminta

Kuntayhtymässä toteutetaan yhteistoimintaa yhteistoimintalain hengen mukaisesti. Yhteistoiminnan tavoitteena on edistää työnantajan ja työntekijöiden välistä vuorovaikutusta ja mahdollistaa työntekijöiden osallistuminen ja vaikuttaminen työpaikan asioihin. Yhteistoiminta näyttäytyy muun muassa henkilöstön kuulemisena, muutostilanteiden perusteiden selvittämisenä ja henkilöstön osallistamisena. Esimiehen ja työntekijän välitön yhteistoiminta toteutuu muun muassa työpaikkakokouksissa. Luottamusmies on mukana myös kuntayhtymän eri johtoryhmissä.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradiassa toimii koko kuntayhtymän yhteinen yhteistyötoimikunta, jonka puheenjohtaja on kuntayhtymän johtaja. Lisäksi Gradian oppilaitos-tulosalueille on nimetty omat yhteistyöryhmät, joissa käsitellään kyseistä tulosaluetta koskevia asioita.

Yhteistyötoimikunnassa käsiteltiin mm. talousarviota, tilinpäätöstä, henkilöstöraporttia, työterveyshuollon- ja työsuojelun toimintaohjelmaa, kiinteistöjen kehittämissuunnitelmia ja henkilöstöhallinnon toimintaohjeita sekä muita ajankohtaisia henkilöstöä koskettavia asioita.

Lisäksi henkilöstöpalvelut sekä kuntayhtymän johto tapaa pääsopijajärjestöjen pääluottamusmiehiä erilaisissa pääluottamusmiestapaamisissa tilanteen mukaan. Tapaamisten tavoitteena on keskustella ja vaihtaa kuulumisia ajankohtaisista asioista puolin ja toisin. Henkilöstöpalvelut vastaa myös Gradian paikallisesta sopimustoiminnasta yhteistoiminnassa.

3.6.4 Henkilöstökysely tulokset

Gradian henkilöstökysely toteutettiin 1.-19.2.2024. Kyselyyn vastasi yhteensä 748 työntekijää. Kokonaisvastausprosentti oli 74 % (vuonna 2021 vastausprosentti oli 60 %).

Tulosten perusteella henkilöstö koki monien perusasioiden olevan kunnossa. Erinomaiset tulokset saimme lähes kaikista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta arvioivista väittämistä sekä oman työtehtävän hallinnan tunteesta. Hyvät tulokset saimme myös turvallisuuden kokemuksiin liittyvistä väittämistä, joista osasta jopa erinomaiset tulokset, kuten väittämästä: Gradia on turvallinen oppimis- ja työympäristö sekä tunnen oloni turvalliseksi työpaikalla.

Gradian koettiin olevan hyvä työnantaja, toimivan vastuullisesti ja kestävästi. Hyvä tulos oli myös henkilöstön kokemus siitä, että meillä tehdään työtä hyvällä asenteella. Huomattava enemmistö vastaajista oli myös tutustunut Gradian strategiaan.

Valtaosa vastaajista koki tekevänsä Gradiassa merkityksellistä työtä ja arvioi oman työkykynsä hyväksi. Lisäksi työn ja muun elämän yhteensovittamisen koettiin onnistuvan.

Lähiesihenkilötyön arvioinnissa vain yksi väittämä jäi tyydyttävälle tasolle: esihenkilöltä saatu palaute tai sen puute. Muutoin kokemukset esihenkilötyöstä olivat isossa kuvassa hyvällä tai jopa erinomaisella tasolla.

Työyhteisöt voivat vastausten perusteella varsin hyvin. Tästä kertovat vastaajien kokemukset siitä, että omassa työyhteisössä Gradiassa uskalletaan tuoda esille ajatuksia, saadaan tukea työkavereilta ja tullaan toimeen toisten kanssa. Kokemus on, että työyhteisöissä ratkotaan yhdessä asioita ja yhteistyö toimii, tiukoissakin tilanteissa. Oman työyhteisön tasolla valtaosa kokee voivansa osallistua kehittämiseen.

Kehittämisen kohteiksi nousevat strategian saaminen gradialaisten arkeen, yleiset vaikuttamismahdollisuudet, kehittämisideoiden edistäminen, liiallinen työmäärä ja työajan riittämättömyys.

3.6.5 Työsuojelu, sisäilmasto

Työsuojelun tavoitteena on parantaa työympäristöä ja työolosuhteita työntekijöiden työkyvyn turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi sekä ehkäistä ja torjua työtapaturmia, ammattitauteja ja muita työstä ja työympäristöstä johtuvia fyysisiä ja henkisiä työn haittoja.

Gradiassa on kahdeksanjäseninen työsuojelutoimikunta, jonka puheenjohtajana toimii työsuojelupäällikkö. Henkilöstöllä on yksi päätoiminen työsuojeluvaltuutettu, ensimmäiselle varavaltuutetulle on myös resursoitu työaika työsuojeluasioita varten. Toimihenkilöiden valtuutettu hoitaa työsuojelutehtäviä oman toimensa ohella. Kuntayhtymässä oli viime vuonna seitsemän työsuojeluyhdyshenkilöä.

Työsuojelutoimikunta kokoontui kuusi kertaa käsitellen mm. työterveyshuollon toteuttamia työpaikkaselvityksiä, työpaikkakäyntejä, organisaatiomuutosta ja sen vaikutusta työhyvinvointiin, riskien ja vaarojen arviointia, kemikaaliturvallisuutta, läheltä piti/turvallisuuspoikkeamailmoituksia sekä yleiseen oppilaitosturvallisuuteen ja sisäilmaan liittyviä asioita.

Työympäristön ja -yhteisön kehittämiseen työsuojelutoimijat osallistuivat tekemällä sisäisiä työsuojelukäyntejä, tuemalla ristiriitojen ratkaisua, osallistumalla työpaikkaselvitysten käsittelyyn työpaikoilla ja kertaamalla intrassa keskeisiä työsuojelun käytänteitä henkilökunnalle. Yhtenä keskeisenä kehittämiskohteena oli edelleen vuoden 2023 tapaan työn riskien ja vaarojen arviointi, koneriskien arviointi ja kemikaaliriskien arviointi.

Sisäilma-asioita käsittelevä kuntayhtymän moniammatillinen sisäilmatyöryhmä kokoontui seitsemästi. Ryhmässä on opiskelu- ja työterveyden, työsuojelun, Jyväskylän kaupungin ympäristöterveystarkastuksen ja kuntayhtymän edustajat. Ryhmää täydennetään kampuskohtaisilla asiantuntijoilla käsiteltävän kohteen mukaisesti.

Laajin sisäilmakohde vuoden aikana oli Harjun kampuksen oppilaitosrakennuksen kakkosiiven korjaus, joka valmistui elokuussa koulun alkuun mennessä.

4. Tilinpäätöslaskelmat

4.1 Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Toimintatuotot		
Myyntituotot	100 892 232,96	95 819 427,20
Maksutuotot	157 704,11	111 697,05
Tuet ja avustukset	4 039 991,96	4 643 270,12
Muut toimintatuotot	2 743 179,48	3 009 552,87
Valmistus omaan käyttöön	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	107 833 108,51	103 583 947,24
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-51 891 404,17	-51 488 960,05
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-8 430 308,02	-8 451 668,81
Muut henkilösivukulut	-1 328 370,23	-1 820 657,91
Palvelujen ostot	-12 184 825,92	-11 131 226,08
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 738 813,71	-9 114 366,48
Avustukset	-189 209,25	-189 577,48
Muut toimintakulut	-5 907 413,02	-5 818 452,96
	<u>-89 670 344,32</u>	<u>-88 014 909,77</u>
Toimintakate	18 162 764,19	15 569 037,47
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	140,00
Muut rahoitustuotot	148 089,50	128 978,25
Korkokulut	-163 528,05	-194 111,14
Muut rahoituskulut	-415 304,91	-417 276,74
	<u>-430 743,46</u>	<u>-482 269,63</u>
Vuosikate	17 732 020,73	15 086 767,84
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 589 912,93	-10 002 650,26
Arvonalentumiset	-4 000 000,00	0,00
	<u>-13 589 912,93</u>	<u>-10 002 650,26</u>
Tilikauden tulos	4 142 107,80	5 084 117,58
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	1 036 641,78	1 387 814,42
Varausten lisäys(-)/vähennys(+)	0,00	0,00
Rahastojen lisäys(-)/vähennys(+)	0,00	0,00
	<u>5 178 749,58</u>	<u>6 471 932,00</u>
Tilikauden yli-/alijäämä	5 178 749,58	6 471 932,00

4.2 Rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2024		1.1. - 31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	17 732 020,73		15 086 767,84	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-291 932,29</u>	17 440 088,44	<u>-604 905,83</u>	14 481 862,01
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 626 048,40		-373 752,66	
Rahoitusosuudet investointi- menoihin	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>291 932,29</u>	<u>-3 334 116,11</u>	<u>826 857,06</u>	<u>453 104,40</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		14 105 972,33		14 934 966,41
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,00		0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-1 999 998,00		-1 999 998,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		1 999 998,00		1 999 998,00
Lyhytaikaisten lainojen vähennys		-1 999 998,00		-5 099 998,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja po:n muutos	2 550,80		-3 265,84	
Vaihto-omaisuuden muutos	-74 836,44		-8 033,59	
Saamisten muutos	290 366,31		30 626,33	
Korottomien velkojen muutos	-2 702 241,42		-1 169 927,08	
Korollisten velkojen muutos	<u>0,00</u>	<u>-2 484 160,75</u>	<u>0,00</u>	<u>-1 150 600,18</u>
Rahoituksen rahavirta		-4 484 158,75		-6 250 598,18
Rahavarojen muutos		9 621 813,58		8 684 368,23
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	24 205 672,42		14 583 858,84	
Rahavarat 1.1.	<u>14 583 858,84</u>	9 621 813,58	<u>5 899 490,61</u>	8 684 368,23

4.3 Tase

T A S E

31.12.2024

31.12.2023

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot		0,00	0,00

Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	3 679 694,95		3 679 694,95
Rakennukset	100 441 672,71		110 710 711,10
Kiinteät rakenteet ja laitteet	55 318,58		0,00
Koneet ja kalusto	4 703 156,67		4 320 374,49
Muut aineelliset hyödykkeet	244 069,79		244 069,79
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	133 143,15	109 257 055,85	266 070,05

Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet		252 851,47	252 851,47
Muut saamiset		123 264,00	123 264,00

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Lahjoitusrahastojen erityiskatteet		483 799,76	500 938,32
------------------------------------	--	-------------------	-------------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		256 054,50	181 218,06

Saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	613 973,74		762 225,04
Muut saamiset	449 142,93		601 230,61
Siirtosaamiset	789 626,15	1 852 742,82	779 653,48

Rahoitusarvopaperit		4 500 000,00	0,00
---------------------	--	---------------------	-------------

Rahat ja pankkisaamiset		19 705 672,42	14 583 858,84
-------------------------	--	----------------------	----------------------

VASTAAVAA YHTEENSÄ

136 431 440,82**137 006 160,20**

T A S E	31.12.2024	31.12.2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	13 671 480,50	13 671 480,50
Muut omat rahastot	36 716 876,15	36 716 876,15
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	39 315 251,02	32 843 319,02
Tilikauden yli/alijäämä	<u>5 178 749,58</u>	<u>6 471 932,00</u>
	94 882 357,25	89 703 607,67
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	15 825 971,55	16 862 613,33
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	483 699,76	498 287,52
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vak. laitoksilta	12 666 684,00	14 666 682,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vak. laitoksilta	1 999 998,00	1 999 998,00
Ostovelat	2 500 671,98	4 010 266,47
Muut velat	1 157 516,40	1 104 162,96
Siirtovelat	<u>6 914 541,88</u>	<u>8 160 542,25</u>
	12 572 728,26	15 274 969,68
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>136 431 440,82</u>	<u>137 006 160,20</u>

4.4 Konsernilaskelmat

Konsernituloslaskelma

	1.1.-31.12.2024		1.1.-31.12.2023	
Toimintatuotot	108 702 184,27		104 429 086,95	
Toimintakulut	<u>-90 301 576,03</u>		<u>-88 561 519,91</u>	
Toimintakate		18 400 608,24		15 867 567,04
Verotulot				
Valtionosuudet				
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	4 795,34		21 702,22	
Muut rahoitustuotot	20 076,80		11 894,64	
Korkokulut	-163 528,05		-194 111,14	
Muut rahoituskulut	<u>-399 661,11</u>	<u>-538 317,02</u>	<u>-417 281,74</u>	<u>-577 796,02</u>
Vuosikate		17 862 291,22		15 289 771,02
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 590 344,93		-10 003 082,26	
Omistuksen eliminointierot	0,00		0,00	
Arvonalentumiset	<u>-4 000 000,00</u>	<u>-13 590 344,93</u>	<u>0,00</u>	<u>-10 003 082,26</u>
Satunnaiset erät		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
Tilikauden tulos		4 271 946,29		5 286 688,76
Tilinpäätössiirrot	0,00		0,00	
Tilikauden verot	0,00		0,00	
Laskennalliset verot	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Tilikauden yli-/alijäämä		<u>4 271 946,29</u>		<u>5 286 688,76</u>

Konsernirahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2024		1.1. - 31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	17 862 291,22		15 289 771,02	
Tulorahoituksen korjaukset	<u>-291 932,30</u>	17 570 358,92	<u>-604 905,83</u>	14 684 865,19
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 626 048,40		-373 752,66	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>291 932,30</u>	<u>-3 334 116,10</u>	<u>826 857,06</u>	<u>453 104,40</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		14 236 242,82		15 137 969,59
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,00		0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-1 999 998,00		-1 999 998,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		1 999 998,00		1 999 998,00
Lyhytaikaisten lainojen vähennys		-1 999 998,00		-5 099 998,00
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja po:n muutos	2 550,80		-3 265,84	
Vaihto-omaisuuden muutos	-74 836,44		-8 033,59	
Saamisten muutos	111 315,34		46 386,18	
Korottomien velkojen muutos	-2 752 815,51		-1 152 948,67	
Korollisten velkojen muutos	<u>0,00</u>	<u>-2 713 785,81</u>	<u>0,00</u>	<u>-1 117 861,92</u>
Rahoituksen rahavirta		-4 713 783,81		-6 217 859,92
Rahavarojen muutos		9 522 459,01		8 920 109,67
Rahavarojen muutos				
Rahoitusarvopaperit 31.12.	5 400 000,00		484 356,20	
Rahoitusarvopaperit 1.1.	484 356,20		466 685,73	
Rahavarat 31.12.	20 073 195,94		15 466 380,73	
Rahavarat 1.1.	<u>15 466 380,73</u>	9 522 459,01	<u>6 563 941,53</u>	8 920 109,67

Konsernitase

	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	432,00	864,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 679 694,95	3 679 694,95
Rakennukset	100 441 672,71	110 710 711,10
Kiinteät rakenteet ja laitteet	55 318,58	0,00
Koneet ja kalusto	4 703 156,67	4 320 374,49
Muut aineelliset hyödykkeet	244 069,79	244 069,79
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	<u>133 143,15</u>	<u>266 070,05</u>
	109 257 055,85	119 220 920,38
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	192 851,47	192 851,47
Muut saamiset	<u>123 264,00</u>	<u>123 264,00</u>
	316 115,47	316 115,47
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	483 799,76	500 938,32
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	256 054,50	181 218,06
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	2 179 285,05	2 290 600,39
Rahoitusarvopaperit	5 400 000,00	484 356,20
Rahat ja pankkisaamiset	<u>20 073 195,94</u>	<u>15 466 380,73</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>137 965 938,57</u>	<u>138 461 393,55</u>

	31.12.2024		31.12.2023	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	13 671 480,50		13 671 480,50	
Muut omat rahastot	36 716 876,15		36 716 876,15	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	57 490 044,28		52 203 355,52	
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>4 271 946,29</u>	112 150 347,22	<u>5 286 688,76</u>	107 878 400,93
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Lahjoitusrahastojen pääomat		483 699,76		498 287,52
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	12 666 684,00		14 666 682,00	
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	1 999 998,00		1 999 998,00	
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	10 665 209,59	<u>25 331 891,59</u>	13 418 025,10	<u>30 084 705,10</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u><u>137 965 938,57</u></u>		<u><u>138 461 393,55</u></u>

5. Tilinpäätöksen liitetiedot

5.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

5.1.1 Kuntayhtymän tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaan.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian valtuusto on muuttanut suunnitelman mukaisia poistoaikoja vuodesta 2013 alkaen vastaamaan Kirjanpitolautakunnan (Kilan) Kuntajaoston suosituksen alarajoja. Vuodesta 2013 alkaen tehtyihin investointeihin sovelletaan Kilan kuntajaoston mukaisia poistoaikojen alarajoja. Ennen vuotta 2013 tehdyt investoinnit poistetaan vanhojen poistoaikojen mukaan. Valtuusto on hyväksynyt uuden poistosuunnitelman 18.12.2020, mutta sen mukaisia poistoaikoja on noudatettu vasta 1.1.2021 alkaen.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaan hankintamenoa määrällisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoonsa.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan.

5.1.2 Kuntayhtymän tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutokset

Kirjanpitoasetuksen 1 luvun 11 §:n mukaan nimikettä ei merkitä tuloslaskelmaan tai taseeseen, jos yksittäisen nimikkeen kohdalle ei tule lukua tilikaudelta ja edeltävältä tilikaudelta. Tällaiset nimikkeet ja rivit on poistettu laskelmista.

3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Oikaisuja edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Taseessa lomapalkkavelan muutos on 116 318,64 €.

Rakennuksiin tehty arvonalennus – 4 000 000,00 €.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja ja kuluja ei ollut.

5.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty koulutuskuntayhtymän täysin omistama tytäryhtiö Gradia-koulutuspalvelut Oy.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Sisäisiä katteita ei ole.

Konsernin tilikauden verot

Konsernitilinpäätöksen laatimisen yleisohjeen mukaan välittömät ja laskennalliset verot tulee merkitä omaan kohtaansa. Niiden vähäisen määrän vuoksi niitä ei ole siirretty kyseiseen kohtaan, vaan ne sisältyvät toimintakuluihin kuten emoyhteisöllä.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa kuntayhtymän taseessa oleva kertynyt poistoero on siirretty vapaaseen omaan pääomaan.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kuntayhtymän ja tytäryhtiön keskinäinen omistus on eliminoitu.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty niiden vähäisen merkityksen vuoksi. Jyväskylän Koulutuskuntayhtymä Gradian osakkuusyhtiöitä ovat 31.12.2024 olleet EduCluster Finland Oy (omistusosuus 10 %), Monetra Keski-Suomi Oy (omistusosuus alle 0,01 %), Kuntien Tiera Oy (omistusosuus alle 0,1 %) sekä Sarastia Oy (0,04 %).

5.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot**6) Kuntayhtymän toimintatuotot tulosalueittain ja konsernin toimintatuotot (ulkoiset erät 1 000 €)**

Kuntayhtymän toimintatuotot tulosalueittain ja konsernin toimintatuotot (sisäiset tuotot eliminoitu).

(1 000 €)	Konserni		Kuntayhtymä	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Ammattiopisto Gradia				
Valtionosuusrahoitus	74 085	69 789	74 085	69 789
Muut toimintatuotot	4 614	4 800	4 614	4 800
Saadut tuet ja avustukset	156	158	156	158
Hallinto ja kehittäminen				
Valtionosuusrahoitus	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	138	94	138	94
Saadut tuet ja avustukset	2 684	2 692	2 684	2 692
Gradia-ravintolat				
Valtionosuusrahoitus	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	1 856	1 948	1 856	1 948
Saadut tuet ja avustukset	66	76	66	76
Gradia-lukiot				
Valtionosuusrahoitus	20 306	19 347	20 306	19 347
Muut toimintatuotot	103	81	103	81
Saadut tuet ja avustukset	1 134	1 718	1 134	1 718
Gradia-kiinteistöt (liikelaitos)				
Muu liikevaihto	2 692	2 882	2 692	2 882
Saadut tuet ja avustukset	0	0	0	0
*Kuntayhtymän toimintatuotot yhteensä	107 833	103 584	107 833	103 584
Gradia-koulutuspalvelut Oy				
Liikevaihto	2 539	2 900		
*Konsernin toimintatuotot yhteensä	110 372	106 484		

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistosuunnitelma 1.1.2021 alkaen (yhtymävaltuusto 18.12.2020 V19)

PYSYVÄT VASTAAVAT	Poistoaika / V	Poisto- menetelmä	Kuntajaoston suositus / V
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			
Aineettomat oikeudet			
ICT-ohjelmat	2	Tasapoisto	2-5
Muut pitkävaikutteiset menot			
Kehittämismenot	2	Tasapoisto	2-5
Muut	2	Tasapoisto	2-10
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
Maa- ja vesialueet			
	Ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	25	Tasapoisto	20-50
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20	Tasapoisto	20-30
Talousrakennukset	10	Tasapoisto	10-20
Vapaa-ajan rakennukset	20	Tasapoisto	20-30
Kevyet varastot ja rakennelmat	10	Tasapoisto	
Asuinrakennukset	30	Tasapoisto	30-50
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
- pysäköintialueet	15	Tasapoisto	15-20
- puisto- ja viheralueet	15	Tasapoisto	15-20
- puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	10	Tasapoisto	10-12
- muut putki- ja kaapeliverkot	15		15-20
- muut kiinteät koneet, laitteet, rakenteet	10	Tasapoisto	10-15
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet			
- henkilöautot	4	Tasapoisto	4-7
- mopot, moottoripyörät	4	Tasapoisto	
- kevyet peräkärret	4	Tasapoisto	
- mönkijät, moottorikelkat	4	Tasapoisto	
- kuorma-autot, traktorit, perävaunut	10	Tasapoisto	10-15
- linja-autot	10	Tasapoisto	
Tietokonelaitteet			
- tietokoneet, palvelimet, tietoverkkolaitteet ja tietokoneiden oheislaitteet	3	Tasapoisto	3-5
Viestintälaitteet			
- puhelin-, audio-, video- ja muut viestintälaitteet	3	Tasapoisto	3-5
- teleliikenneverkot		Tasapoisto	
- murto- ja palohälytysjärjestelmät		Tasapoisto	
- televisiot, digiboksit		Tasapoisto	
- monitorit, projektorit		Tasapoisto	
- kamerat		Tasapoisto	
- vahvistimet ja kaiuttimet		Tasapoisto	
Muut koneet ja laitteet			
- kevyet koneet, kevyet liikkuvat työkoneet	5	Tasapoisto	5-10
- laboratorio- ja tutkimuslaitteet	5	Tasapoisto	5-15
- kevyet laitteet ja kalusteet	3	Tasapoisto	3-5
- kalustohankinnat	3	Tasapoisto	3-5
- simulaattorit	5	Tasapoisto	
- Priimuksen ja opiskelijaravintoloiden keittiökoneet	3/10	Tasapoisto	
- raskaat sorvit	10	Tasapoisto	10-15
- raskaat maansiirtokoneet	10	Tasapoisto	10-15
- metsäkoneet	10	Tasapoisto	10-15
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön muk.		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa		
SJOITUKSET			
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa		

Alle 10 000 euron hankinnat kirjataan tulosvaikutteisesti.

Hyödyke poistetaan kuitenkin enintään sen taloudellisena pitoaikana.

EU-hankkeissa voidaan noudattaa rahoittajan ilmoittamia poikkeavia poistoaikoja.

Poistot aloitetaan hankintakuukaudesta seuraavan kuukauden alusta.

13) Pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot (1 000€)				
	Konserni		Kuntayhtymä	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	0	0	0	0
Rakennusten luovutusvoitot	0	313	0	313
Muut luovutusvoitot	292	313	292	313
Luovutusvoitot yhteensä	292	626	292	626
Muut toimintakulut				
Osakkeiden luovutustappio	0	0	0	0
Muut luovutustappiot	0	21	0	21
Luovutustappiot yhteensä	0	21	0	21

5.3 Tasetta koskevat liitetiedot

5.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19) Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet (1 000 €)										
	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	0	0	3 680	110 710	0	4 320	244	266	119 220
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	0	0	1 877	57	1 825	0	1 989	5 748
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	0	0	0	-2 122	-2 122
Tilikauden poisto	0	0	0	0	-8 146	-1	-1 442	0	0	-9 590
Arvonlennukset ja niiden palautukset					-4 000					-4 000
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	0	0	3 680	100 441	55	4 703	244	133	109 256
Arvonkorotukset 1.1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	3 680	100 441	55	4 703	244	133	109 256

Pysyvien vastaavien sijoitukset (1 000 €)						
	Osakkeet ja osuudet				Muut saamiset	Yhteensä
	Osakkeet tytär- yhteisöt	Osakkeet osakkuus- yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä		
Hankintameno 1.1.	60	0	193	253	123	376
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	60	0	193	253	123	376
Arvonlennukset	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	60	0	193	253	123	376

20)–22) Omistuksia muissa yhteisössä koskevat liitetiedot

Tytär- ja osakkuusyhtiöt					
Nimi	Kotipaikka	Kunta- yhtymän omistus- osuus	Kuntayhtymän laskennallinen osuus		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhtiöt					
Gradia-koulutuspalvelut Oy	Jyväskylä	100,00 %	1 502 018,42	275 403,97	257 851,19
		Yhteensä	1 502 018,42	275 403,97	257 851,19
Muut omistusosuudet					
EduCluster Finland Oy	Jyväskylä	10,00 %			
Kuntien Tiera Oy	Helsinki	0,10 %			
Sarastia Oy	Helsinki	0,04 %			
Monetra Keski-Suomi Oy	Jyväskylä	0,01 %			

23) Saamisten erittely tytäryhteisöltä ja osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyhteisöiltä

Lyhytaikaiset saamiset (1 000€)		
	Kuntayhtymä	
	31.12.2024	31.12.2023
Saamiset tytäryhteisöltä		
Myyntisaamiset	175	259
Yhteensä	175	259
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	0	0
Yhteensä	0	0
Saamiset yhteensä	175	259

24) Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät (1000€)	Konserni		Kuntayhtymä	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Hankkeiden tuet ja avustukset	280	481	280	481
Valtionosuussaaminen 2024	194	0	194	0
Työterveyshuollon korvausarvio 2024	242	209	242	209
Koulutuskorvausarvio 2024, TVR	34	33	34	33
Sosiaalivakuutusmenojen jaksotussaamiset	10	14	10	14
Lyhytaikaisen lainan lyhennyskirjaus	0	0	0	0
Muut jaksotusaamiset	29	43	29	43
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	789	780	789	780

5.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely (1 000 €)				
	Konserni		Kuntayhtymä	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Peruspääoma 1.1.	13 671	13 671	13 671	13 671
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Peruspääoma 31.12.	13 671	13 671	13 671	13 671
Arvonkorotusrahaso 1.1.	0	0	0	0
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Arvonkorotusrahaso 31.12.	0	0	0	0
Gradia Jyväskylän kehittämisrahasto 1.1.	10 310	10 310	10 310	10 310
Siirrot rahastoon	0	0	0	0
Siirrot rahastosta	0	0	0	0
Gradia Jyväskylän kehittämisrahasto 31.12.	10 310	10 310	10 310	10 310
Gradia Jämsän kehittämisrahasto 1.1.	1 200	1 200	1 200	1 200
Siirrot rahastoon	0	0	0	0
Siirrot rahastosta	0	0	0	0
Gradia Jämsän kehittämisrahasto 31.12.	1 200	1 200	1 200	1 200
Gradian kehittämisrahasto 1.1.	25 207	25 207	25 207	25 207
Siirrot rahastoon	0	0	0	0
Siirrot rahastosta	0	0	0	0
Gradian kehittämisrahasto 31.12.	25 207	25 207	25 207	25 207
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	57 490	52 203	39 315	32 843
Tilikauden yli-/alijäämä	4 272	5 287	5 179	6 472
Ed. tilikauden korjauskoikaisu				
*Oma pääoma yhteensä	112 150	107 878	94 882	89 704

Peruspääoman jakautuminen jäsenkuntien kesken	%	€
Hankasalmi	1,6159	220 911
Joutsa	1,2675	173 290
Jyväskylä	59,1457	8 086 091
Jämsä	17,8807	2 444 555
Keuruu	3,3006	451 234
Kuhmoinen	1,2671	173 229
Laukaa	7,4677	1 020 939
Luhanka	0,2147	29 348
Muurame	3,5192	481 132
Petäjävesi	1,4377	196 550
Toivakka	1,0529	143 953
Uurainen	1,8304	250 248
Yhteensä	100,0000	13 671 480

27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua (1.1.2029 jälkeen)

Pitkäaikainen vieras pääoma (1 000 €)	Kuntayhtymä	
	31.12.2024	31.12.2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 667	6 667
Yhteensä	4 667	6 667

30) Velat tytäryhteisölle ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

Lyhytaikainen vieras pääoma (1 000€)	31.12.2024	31.12.2023
Velat tytäryhteisölle		
Ostovelat	8	25
Muut velat	0	0
Siirtovelat	0	0
Yhteensä	8	25
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille		
Ostovelat	0	0
Siirtovelat	0	0
Yhteensä	0	0
Yhteensä	8	25

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (1 000 €)	Konserni		Kuntayhtymä	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Korkomenojen jaksotus	13	14	13	14
Lomapalkkajaksotus	4427	4317	4391	4275
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	1037	991	1032	982
Hankkeiden etukäteen saamat tuet ja avustukset	65	425	65	425
Muut siirtovelat	1426	2478	1414	2464
Siirtovelat yhteensä	6 968	8 225	6 915	8 161

5.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

38) Vuokra- ja leasingvastuut

Vuokra- ja leasingvastuut (1 000 €)	Konserni		Kuntayhtymä	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Vuokravastuut				
Education Facilities Oy/Ki Oy Jkl Kankaan VPT:n siipi, Kankaan alue, 31.12.2030 asti	3 586	1 260	3 586	1 260
Kiinteistö Oy Jämsänmäki, Konilannotko, 31.12.2024 asti	0	127	0	127
Education Facilities Oy / EQ Yhteiskuntakiinteistöt, Pitkäkatu 18-22, 31.12.2045 asti	34 587	34 337	34 587	34 337
Hemsö Suomi Oy, Wilhelm Schildtin katu 2, 6.4.2030 asti	2 393	2 453	2 393	2 453
Yhteensä	40 566	38 176	40 566	38 176
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 755	2 710	2 755	2 710
Leasingvastuut				
Koneiden leasingvastuut	1 111	1 587	1 111	1 587
Henkilöauto	9	16	9	16
Yhteensä	1 119	1 603	1 119	1 603
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	575	937	575	937
Vuokra- ja leasingvastuut yhteensä	41 685	39 780	41 685	39 780

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Arvonlisäveron palautusvastuu, kiinteistöinvestoinnit

Investointien valmistusvuosi	Tarkistusvastuun päättymisvuosi	Palautusvastuun määrä	
		2024	2023
2016	2025	417 489	834 979
2017	2026	657 335	986 002
2018	2027	623 067	830 756
2019	2028	1 000 515	1 250 644
2020	2029	667 327	800 793
2021	2030	962 899	1 123 382
2022	2031	893 729	1 021 404
2023	2032	64 796	13 996
2024	2033	396 870	
Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä *)		5 684 027	6 861 956

*) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakentamisen ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (ALV 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä on otettu huomioon kaikki kiinteistöt, myös ne, joiden osalta vastuun toteutuminen ei ole todennäköistä.

5.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilöstön lukumäärää on esitelty tarkemmin toimintakertomuksen kohdassa 3 Henkilöstöraportti.

43) Henkilöstökulut

Henkilöstökulut on esitetty kohdassa 4.1 Tuloslaskelma.

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut (1 000 €)	Kuntayhtymä	
	2024	2023
Kansallinen Kokoomus r.p.	2	2
Perussuomalaiset rp	1	1
Suomen Keskusta r.p.	4	4
Suomen Kristillisdemokraatit (Kd) r.p.	0	0
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.	3	3
Vasemmistoliitto r.p.	1	1
Vihreä Liitto r.p.	1	1
Yhteensä	12	12

45) Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastusyhteisön palkkiot (1 000 €)	Kuntayhtymä	
	2024	2023
Tilintarkastustehtävät	26	16
Tarkastusltk:n sihteerin teht.	10	5
BDO Auditor Oy	1	0
Palkkiot yhteensä	36	21

46) Kuntayhtymän ja sen intressitahoihin kuuluvien välinen liiketoiminta

Valtuusto on päättänyt 17.12.2021 V 47 kuntayhtymän johtajan kanssa solmittavasta kuntalain mukaisesta johtajasopimuksesta, joka astui voimaan 21.2.2022 viranhoidon käynnistyessä. Johtajasopimuksessa on sovittu erokorvauksesta, joka vastaa suuruudeltaan kolmen (3) kuukauden palkkaa ja johon sisällytetään myös kolmen kuukauden auto- ja puhelinnetua vastaavaa summa. Erokorvauksen rahallinen arvo on noin 40 000 euroa. Kun virkasuhde on ollut voimassa yli viisi (5) vuotta, nousee erokorvaus kuuden (6) kuukauden palkkaa vastaavaksi summaksi (tämän rahallinen arvo tällä hetkellä noin 80 000 euroa).

Kuntayhtymän tietoon ei ole tullut kuntayhtymän ja sen intressitahojen välisiä liiketoimia vuonna 2024.

5.6 Muut liitetiedot

Lukiokoulituksen yli-/alijäämä

Kuntayhtymän valtuusto 10.3.2016 V 8 päätti Jyväskylän lukiokoulutus- liikelaitoksen lakkauttamisesta 31.12.2016. Samalla valtuusto päätti, että lukiokoulutusta käsitellään 1.1.2017 alkaen Jyväskylän lukiokoulutus -tulosalueena ja että tulosalueen tuloja ja menoja sekä tilikauden ja edellisten tilikausien yli-/alijäämää seurataan erikseen kuntayhtymän taloudenpidossa.

Lukiokoulituksen tilikauden ylijäämä vuonna 2024 oli 351 780,19 euroa ja kumulatiivinen alijäämä vuoden 2024 lopussa -12 814 369,82 euroa.

6. Eriytetyt tilinpäätökset

6.1 Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tilinpäätös

Johtokunta
11.3.2025

Hallitus
28.3.2025

Valtuusto
23.5.2025

JYVÄSKYLÄN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ GRADIA GRADIA-KIINTEISTÖT-LIIKELAITOS

TILINPÄÄTÖS- JA TOIMINTAKERTOMUS 2024

Sisällysluettelo

1. Kiinteistöliikelaitoksen johtajan katsaus	3
2. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen hallinto	4
2.1 Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtokunta.....	4
2.2 Liikelaitoksen virkavastuut	4
2.3 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	4
2.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	7
2.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja käsittely	7
2.4.2 Toiminnan rahoitus	9
2.4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	12
3. Talousarvion toteutumisvertailu	14
3.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	14
3.2 Tunnuslukujen toteutuminen.....	15
3.3 Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosan toteutuminen	15
3.4 Investointi- ja rahoitusosan toteutuminen vuonna 2024	18
3.4.1 Kiinteistöjen rakentamisinvestoinnit 1.1. - 31.12.2024	18
3.4.2 Kiinteistöjen irtaimistohankinnat 1.1. - 31.12.2024.....	20
4. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tuloslaskelma	21
5. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tase.....	22
6. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen rahoituslaskelma	23
7. Tilinpäätöksen liitetiedot.....	24
7.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	24
7.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	24
7.1.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	24
7.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	25
7.3 Tasetta koskevat liitetiedot	28
7.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	28
7.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	29
7.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	30
7.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot.....	31
8. Muut eriytetyt laskelmat	32
9. Tilinpäätöksen allekirjoitukset	33

1. Kiinteistöliikelainoksen johtajan katsaus

Gradia-kiinteistöt-liikelainoksen tulos vuonna 2024 oli -2,798 milj. euroa. Liikelainokselle asetettu tulostavoite toteutui 0,975 milj. euroa muutetun talousarvion tavoitetta suurempana.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian omistamien rakennusten tekninen nykyarvo oli vuoden 2024 lopussa yhteensä noin 235 milj. euroa, josta Jyväskylässä käytössä olevien rakennusten osuus oli noin 196 milj. euroa, Jämsän noin 29 milj. euroa ja Lievestuoreen noin 10 milj. euroa. Kuntayhtymän omistamien tilojen laajuus on 121 848 hum², josta Jyväskylässä tiloja on 102 105 hum², Jämsässä 16 315 hum² ja Lievestuoreella 3 428 hum². Vuokratiloja kuntayhtymän käytössä on 15 939 hum², joista suurimpina kohteina ovat Musiikkikampuksen ja Kankaan kampuksen tilat sekä Hemsö Finland Oy:ltä vuokratut tilat Wilhelm Schildtin katu 2:ssa.

Kuntayhtymän kiinteistöomaisuudesta on pidetty hyvää huolta. Gradia-kiinteistöt on vienyt läpi mittavan kiinteistöinvestointiohjelman viimeisen vajaan 20 vuoden aikana, jossa erityistä huomiota on kiinnitetty Terve Talo -kriteerien noudattamiseen, kiinteistöjen elinkaaren hallintaan, energiatehokkuuteen sekä tilojen yhteiskäyttöön ja muuntojoustavuuteen.

Kiinteistöjen kehittämisohjelma 2025–2045 laatiminen aloitettiin vuonna 2024. Kehittämisohjelma on tarkoitus hyväksyä valtuustokauden viimeisessä valtuuston kokouksessa toukokuussa 2025. Investointeja rajoitettiin syksyn 2022 YT prosessin seurauksena ja vuosina 2023 ja 2024 investoinnit ovat olleet hyvin maltillisia.

Gradia osallistui aktiivisesti Jyväskylän kaupungin toteuttaman Kukkulan alueen osayleiskaavan valmisteluun päättyneenä vuonna. Gradia on valmistautunut luopumaan Kukkulan kampusalueesta kesällä 2029. Osayleiskaava mahdollistaa kampusalueen käyttötarkoituksen muuttamisen ja sitä kautta helpottaa kiinteistöjen kehittämisohjelman toteuttamista. Kukkulan kiinteistön arvonalentaminen 4 milj. euroa suoritettiin joulukuun valtuuston kokouksen päätöksen ja tilintarkastajan ohjeistuksen mukaisesti.

Digitalisaatio ja sähköistyminen tulevaisuuden kiinteistöjen megatrendinä on tiedostettu ja Gradian strategian mukainen hiilineutraaliustavoite on otettu sekä tavoitteissa että toiminnassa huomioon. Gradian hankkima sähköenergia on tuotettu jo useita vuosia päästöttömästi pohjoismaisella vesi- ja ydinvoimalla.

Syksyn 2022 YT prosessi vähensi merkittävästi (-25 %) kiinteistöliikelainoksen henkilöstöä. Henkilöstö on antanut vahvan panoksen muutoksen läpiviemiseen ja sitoutunut uuteen toimintamalliin. Vuorovaikutus ja keskusteluyhteys kuntayhtymän oppilaitosten kanssa on parantunut merkittävästi.

Kaikilla vuoden aikana tehdyillä toimenpiteillä on tähdätty toiminnan tehostamiseen, energiatehokkuuteen sekä tilatehokkuuteen ja näiden kautta kustannusten karsimiseen kestävä kehityksen arvoja noudattaen. Toimenpiteet tukevat koko kuntayhtymän taloudellisten tavoitteiden toteutumista, unohtamatta kuitenkin laadukasta asiakaspalvelua, tarkoituksenmukaisia oppimisympäristöjä ja henkilöstön työhyvinvointia.

Haluan lausua isot kiitokset kiinteistöliikelainoksen osaavalle ja vastuulliselle henkilöstölle toimintavuodesta 2024.

2. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen hallinto

2.1 Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtokunta

Johtokunnan kokoonpano 2021–2025

Jäsen

Santeri Lohi, pj.
Erja Laaksonen, vpj.
Pipsa Häkkänen
Juha Paananen
Tuula Peltonen

Varajäsen

Janne Andersin
Merja Lahtinen
Jani Maukonen
Sirkku Ingervo
Emilia Lakka

Johtokunta kokoontui vuonna 2024 neljä kertaa. Johtokunta käsitteli/päätösi mm. seuraavista asioista:

- Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen vuoden 2023 tilinpäätös
- Harju A2 sisäilmakorjaus, urakoitsijan valinta
- Kukkulan A-rakennuksen arvonalennus
- Vuoden 2024 talousarvion muutos
- Harjun kampuksen kaavamuutoksen hakeminen
- Sähkön hankinta 2027–2030
- Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelmavuosien hyväksyminen

2.2 Liikelaitoksen virkavastuut

Liikelaitoksen virkavastuullisena päätöksentekijänä toimii Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtaja / Jyväskylän koulutuskuntayhtymän johtaja Anssi Tuominen.

2.3 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen, arviointi ja kehittäminen

Sisäinen valvonta on osa kuntayhtymän johtamisjärjestelmää sekä johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Kuntayhtymän Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan periaatteet on hyväksytty valtuustossa 17.12.2015.

Kuntayhtymän tehtävät on järjestettävä siten, että kaikilla organisaation tasoilla ja toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta, josta vastaavat kaikki tilivelvolliset toimielimet, viranhaltijat ja esimiehet.

Tilivelvollisiksi toimielimiksi Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksessa määritetään liikelaitoksen johtokunta ja tilivelvollisena viranhaltijana toimii kuntayhtymän johtaja, joka hoitaa myös liikelaitoksen johtajan tehtävää.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Liikelaitoksen johtokunnan tietoon ei ole tullut sellaisia oikaisuvaatimuksia tai valituksia, joiden tekemisen perusteena olisi ollut selkeästi sisäisen valvonnan puutteellisuudesta aiheutunut lakien, ohjeiden, päätösten tai hyvän hallintotavan noudattamisen laiminlyönti.

Johtokunnan tietoon ei ole saatettu johtokunnan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevassa selonteossa sellaista säännöistä, ohjeista, sopimuksista tai päätöksistä poikkeavaa viranomaistoimintaa, jonka seurauksena liikelaitos ja kuntayhtymä olisivat joutuneet syytteeseen tai muutoin korvausvastuuseen.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitetty tilinpäätös- ja toimintakertomuksen muissa kohdissa, kuten myös keskeiset poikkeamat talousarvion toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin ja poikkeamiin mahdollisesti tehdyt toimenpiteet.

Riskienhallinnan järjestäminen

Valtuusto on hallintosäännössä määrittänyt keskeiset valvontavastuut kuntayhtymän johdolle ja keskeisille viranhaltijoille. Riskienhallinta nivoutuu talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin. Talousarvioon kirjataan merkittävimmät riskit talousarviovuotta koskien, tilinpäätökseen toteutuneet riskienhallinnan toimenpiteet, havainnot ja toteutuneet riskit. Riskejä raportoidaan myös kuntayhtymän osavuositseurauksien yhteydessä.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Liikelaitoksen johtokunnalla ei ole tiedossa omaisuuden hankinnan, luovutuksen tai hoidon valvonnan osalta laiminlyöntiä tai muuta virheellistä menettelyä, josta saattaisi aiheutua liikelaitokselle tai kuntayhtymälle korvausvaade tai muu oikeudellinen vastuu.

Sopimustoiminta

Rakennusurakkasopimukseen liittyviä riskejä ovat esimerkiksi sopimusrikkomukset ja sopimuskumppanien taloudelliset vaikeudet. Rakennusalan taloudellisten haasteiden jatkumisesta huolimatta sopimukseen liittyviä riskejä ei toteutunut vuoden 2024 aikana.

Muut vahinko- ja turvallisuusriskit

Liikelaitoksen talousarviossa muiksi riskeiksi määriteltiin rakennuksiin kohdistuvat vahinkoriskit ja tilamitoituksiin liittyvät virheet ja virheinvestoinnit. Henkilöstön, joka toimii fyysisesti raskaissa olosuhteissa, kuten puhtauspalveluissa ja kiinteistönhoidossa, suurimmat riskit liittyvät työturvallisuuteen. Rakennuksiin kohdistuva vahinkoriski toteutui käyttäjän toiminnasta johtuneen vesivahingon muodossa Harjun asuntolarakennuksen huoneistossa. Suihkun lattiakaivo oli tukkeutunut ja asukkaan käydessä suihkussa, vesi oli tulvinut huoneiston muihin tiloihin. Vesivahingosta aiheutui korjauskustannuksia ja asuntolan lattiakaivojen huollon prosessia on kehitetty vesivahingon jälkeen. Ilkivaltaan liittyvä riski toteutui ja ilkivaltaan liittyvät haasteet

ovat jatkuneet vuoden 2024 aikana. Ilkivalta aiheutti vuonna 2024 huomattavan määrän ylimääräistä työtä. Työturvallisuusriskit toteutuivat vain vähäisenä.

2.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja käsittely

Tuloslaskelma (1000 €)	TP + M 2024	TP 2023
Liikevaihto	22 014 871,88	22 553 042,62
Materiaalit ja palvelut	7 195 660,35	6 804 533,27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 614 700,07	2 910 355,69
Palvelujen ostot	4 580 960,28	3 894 177,58
Henkilöstökulut	1 458 168,13	1 538 929,93
Palkat ja palkkiot yhteensä	1 228 362,84	1 287 197,85
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	198 508,69	214 525,42
Muut henkilösivukulut	31 296,60	37 206,66
Poistot ja arvonalentumiset	12 224 317,38	8 267 208,23
Suunnitelman mukaiset poistot	8 224 317,38	8 267 208,23
Arvonalentumiset	4 000 000,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	4 428 379,48	4 379 437,12
Vuokrat	2 878 271,53	2 795 592,98
Verot	1 550 010,79	1 574 346,07
Liiketoiminnan muut kulut	97,16	9 498,07
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-3 291 653,46	1 562 934,07
Rahoitustuotot ja -kulut	-536 509,09	-572 116,26
Korkotuotot		0,01
Muille maksetut korkokulut	-163 528,05	-199 605,98
Korvaus peruspääomasta	-372 073,62	-372 073,62
Muut rahoituskulut	-907,42	-436,67
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-3 828 162,55	990 817,81
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	-3 828 162,55	990 817,81
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	1 036 641,78	1 387 814,42
Tuloverot	-6 600,46	0,00
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-2 798 121,23	2 378 631,23
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-4,8 %	2,1 %
Kuntayhtymän sijoitetun pääoman tuotto, %	-6,4 %	2,3 %
Voitto, %	-17,4 %	4,4 %

Liikelaitoksen tuloslaskelma kuvaa, miten tilikaudella syntynyt liikevaihto riittää palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

Sijoitetun pääoman tuotto, % = $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Kuntayhtymän sijoittaman pääoman tuotto, % = $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti ja kuntayhtymän sijoittaman pääoman tuotto prosentti kertovat sijoitetun pääoman tuoton eli mittaavat suhteellista kannattavuutta.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen suhteellinen kannattavuus laski sijoitetun pääoman tuotto prosentilla mitattuna, ollen -4,8 % ja edellisenä vuonna 2,1 %. Myös kuntayhtymän sijoittaman pääoman tuotto prosentti laski, ollen -6,4 %, edellisenä vuonna 2,3 %. Tunnuslukujen arvojen muutokseen vaikutti mm. tilinpäätös vuoden alijäämä ennen satunnaisia eriä, joka oli tilikaudella -3,828 milj. euroa, vuonna 2023 se oli 0,991 milj. euroa. Muutokseen vaikutti pysyvien vastaavien arvonalentaminen.

Voitto, % = $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja} / \text{Liikevaihto})$

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen voitto prosentti oli -17,4 %, edellisellä tilikaudella se oli 4,4 %. Tunnusluku kertoo kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Prosenttiluvun ollessa negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista. Tilikaudella tunnusluku muuttui negatiiviseksi, sillä ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä laski huomattavasti vuodesta 2023.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia on -3 828 162,55 euroa.

Johtokunta esittää tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tuloutetaan tehtyjä poistoeroja 1 036 641,78 euroa

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tilikauden alijäämäksi muodostuu 2 798 121,23 euroa, joka esitetään siirrettäväksi edellisten vuosien yli-/alijäämättilille. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen kertynyt ylijäämä vuoden 2024 lopussa on 26,115 milj. euroa.

2.4.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA	1.1. - 31.12.2024		1.1. - 31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-3 291 653,46		1 562 934,07	
Poistot ja arvonalentumiset	12 224 317,38		8 267 208,23	
Rahoitustuotot ja -kulut	-536 509,09		-572 116,26	
Tuloverot	-6 600,46			
Tulorahoituksen korjaukset	-179 018,00	8 210 536,37	-430 821,73	8 827 204,31
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 981 191,78		-324 569,31	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	179 018,00	-1 802 173,78	615 711,88	291 142,57
Toiminnan ja investointien rahavirta		6 408 362,59		9 118 346,88
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-1 999 998,00		-1 999 998,00	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys muilta	1 999 998,00		1 999 998,00	
Lyhytaikaisten lainojen vähennys muilta	-1 999 998,00	-1 999 998,00	-2 599 998,00	-2 599 998,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kuntayhtymältä	-3 772 095,06		-6 392 097,57	
Saamisten muutos muilta	209 995,63		-5 680,40	
Korottomien velkojen muutos muilta	-846 265,16	-4 408 364,59	-120 570,91	-6 518 348,88
Rahoituksen rahavirta		-6 408 362,59		-9 118 346,88
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	0,00		0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	27 298	18 449
Investointien tulorahoitus, %	423 %	2852 %
Laskennallinen lainanhoitokate	4,3	4,1
Lainanhoitokate	4,0	3,4

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki rahan lähteet ja rahan käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta rahavaroihin eli rahoituslaskelma kertoo, lisääntyivätkö vai vähenivätkö rahavarat tilikauden aikana.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen toiminnan rahavirta oli 8,2 milj. euroa, joka muodostui liikealijäämästä, poistoista ja arvonalentumisesta, rahoituskuluista, tuloveroista ja tulorahoituksen korjauserästä. Pysyviin vastaaviin kirjattiin tilikaudella 4 milj. euron arvonalentaminen ja tulorahoituksen korjauserässä oli osakkeiden myyntivoitto.

Investointien rahavirta oli 1,8 milj. euroa, investointimenojen toteuma oli 1,98 milj. euroa, joka oli huomattavasti suurempi kuin edellisenä vuonna, lisäksi tilikaudelle kirjautui pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo.

Rahoituksen rahavirta muodostui lainakannan muutoksina, lainaa lyhennettiin 2,0 milj. euroa, uusia lainoja ei nostettu. Rahoituksen rahavirtaan vaikutti myös osaltaan maksuvalmiuden muutokset, joita olivat saamisten muutos kuntayhtymältä ja saamisten muutos muilta sekä korottomien velkojen muutos muilta.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta kertoo kuinka paljon rahavirrasta jää lainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen (positiivinen / ylijäämäinen tunnusluku). Negatiivinen (alijäämäinen) tunnusluku ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan esimerkiksi lisälainaa ottamalla. Tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätös-vuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta oli 27,3 milj. euroa, rahavirta parani 8,8 milj. eurolla.

Investointien tulorahoitus, % = $100 * (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta (rahoituslaskelman investointimenot) on rahoitettu tulorahoituksella. Mikäli tunnusluvun arvo on alle 100, erotus on rahoitettava pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen investointien tulorahoitusprosentti oli 423 % vuonna 2024. Edellisen vuoden vastaava prosentti oli ennätyselliset 2852 %. Muutokseen eniten vaikuttaa eniten pysyvien vastaavien arvonalentuminen ja investointien lisääntyminen.

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvon on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Tunnusluvun arviointiasteikko on seuraava:

- Lainanhoitokyky on hyvä, kun lainanhoitokate on suurempi kuin 2
- Lainanhoitokyky on tyydyttävä, kun lainanhoitokate on 1–2
- Lainanhoitokyky on heikko, kun lainanhoitokate on pienempi kuin 1

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen laskennallinen lainanhoitokate oli 4,3, edellisellä tilikaudella lainanhoitokate oli 4,1.

Lainanhoitokate = (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten mak-suun. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen lainanhoitokate oli 4,0, joka oli hyvä sekä tilinpäätösvuonna että edellisinä vuosina.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen rahoituslaskelman tunnusluvuista on jätetty pois maksuvalmiutta kuvaavat tunnusluvut **kassan riittävyys (pv)**, **quick ratio** ja **current ratio**. Gradia-kiinteistöjen maksuvalmius- ja rahoitussuunnittelu tapahtuu osana kuntayhtymän maksuvalmius- ja rahoitussuunnittelua.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksella ei ole myöskään omaa kassaa, vaan liikelaitoksen kassa on osa kuntayhtymän kassaa. Liikelaitoksella ei ole omaa pankkitiliä, vaan sillä on kirjanpidollinen yhdystili. Maksuvalmiuden tunnusluvut eivät ole edellä mainittujen asioiden takia relevantteja Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen kohdalla.

2.4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

T A S E

VASTAAVAA (1 000 €)	2023	2024	VASTATTAVAA (1 000 €)	2023	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	115 154	104 911	OMA PÄÄOMA	41 315	38 517
Aineelliset hyödykkeet	115 030	104 787	Peruspääoma	12 402	12 402
Maa- ja vesialueet	3 680	3 680	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	26 534	28 913
Rakennukset	110 646	100 384	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 379	-2 798
Kiinteät rakenteet ja laitteet		55			
Koneet ja kalusto	195	291			
Muut aineelliset hyödykkeet	244	244	POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET	16 863	15 826
Ennakomaksut ja keskener.hank.	266	133	Poistoero	16 863	15 826
			Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Sijoitukset	123	123			
Osakkeet ja osuudet	0	0	VIERAS PÄÄOMA	57 415	50 797
Muut saamiset	123	123	Pitkäaikainen	14 667	12 667
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 667	12 667
VAIHTUVAT VASTAAVAT	439	229			
Saamiset	439	229	Lyhytaikainen	42 748	38 130
Lyhytaikaiset saamiset	439	229	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 000	2 000
Myyntisaamiset	117	65	Ostovelat	1 565	694
Muut saamiset	312	151	Korottomat velat kuntayhtymältä	38 964	35 192
Siirtosaamiset	10	13	Muut velat	22	23
			Siirtovelat	198	221
Rahat ja pankkisaamiset	0	0			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	115 593	105 140	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	115 593	105 140
			TASEEN TUNNUSLUVUT:		
			Omavaraisuusaste, %	50,3 %	51,7 %
			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	254,6 %	230,7 %
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	28 913	26 115
			Lainakanta 31.12., 1 000 €	16 667	14 667
			Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €	54 843	55 233

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen taseen loppusumma oli vuoden 2024 lopussa 105,1 milj. euroa (vuonna 2023 115,6 milj. euroa), taseen arvo laski 10,5 milj. euroa edellisestä vuodesta. Pysyvissä vastaavissa aineelliset hyödykkeet vähenivät 10,2 milj. euroa ja vaihtuvat vastaavat 0,210 milj. euroa. Taseen vastattavissa omapääoma pieneni 2,8 milj. euroa, poistoero pieneni 1,04 milj. euroa ja vieras pääoma pieneni 6,6 milj. euroa.

Omavaraisuusaste, % = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen omavaraisuusaste oli vuonna 2024 51,7 %, parannusta oli 1,4 prosenttiyksikköä edelliseen tilikauteen verrattuna.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet liikelaitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen suhteellinen velkaantuneisuus oli 230,7 % (254,6 % vuonna 2023), tunnusluku parani 23,9 prosenttiyksikköä. Tunnuslukuun vaikutti vieraan pääoman ja käyttötulojen muutokset.

Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 € = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Kertynyt yli-/alijäämä -tunnusluku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen kertynyt ylijäämä vuonna 2024 on 26,1 milj. euroa, joka on 2,8 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Lainakanta 31.12., 1 000 € = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat + Korottomat velat kuntayhtymältä)

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen lainakanta oli vuoden 2024 lopussa 14,7 milj. euroa. Lainakanta pieneni 2,0 milj. euroa vuodesta 2023.

Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 € = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen lainat ja vastuut olivat 2024 vuoden lopussa 55,2 milj. euroa tämä oli 0,390 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Vastuiden lisääntymiseen vaikutti vuokravastuiden kasvu ja vieraan pääoman väheneminen. Vuokravastuiden määrä on huomioitu liitetiedoissa ilmoitetun mukaisina.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksella ei ole sijoituksiin merkittäviä joukkovelkakirjalainasaamisia ja muita lainasaamisia, joten liikelaitoksen taseen tunnusluku lainasaamiset 31.12. on jätetty pois tunnuslukuanalyysistä.

3. Talousarvion toteutumisvertailu

3.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategian kärki	Strateginen tavoite	Toiminnalliset tavoitteet	Vaikuttavuustavoite (Mittari ja sen tavoite)
Hyvinvoivat gradialaiset	Gradiassa arki on sujuvaa	Gradia-kiinteistöjen Power Bi -raporttien kehittäminen.	Toimintaa palvelevia raportteja on saatu käyttöön
	Lisäämme liikuntaa ja kulttuuria arkeen	Kehitetään infraa, joka kannustaa liikumiseen	Lukittava polkupyörien säilytyspaikka valmistui Viitaniemen ja Harjun kampuksille
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Rakennamme älykkään teknologian organisaatiota	Tutkitaan mahdollisuutta vuokralaskujen automatisointiin Optimaze-järjestelmästä laskutukseen ja kirjanpitoon Suunnitellaan, aikataulutetaan ja budjetoidaan tilojen olosuhteiden ja käyttöasteiden seurantajärjestelmä Määritellään rakennusten tietomallien sisällön tavoitetaso	Laskutusintegraatio saatiin toteutettua, mutta tietokenttien täsmäytystä jatketaan edelleen. Seurantajärjestelmiä kartoitettu ja kustannuksia selvitetty, toteutusta jatketaan myöhemmin. Tietomallin sisältö määritetty, tietomallinusohejen laatimista jatketaan
	Olemme viisaasti vastuullisia	Päivitetään kiinteistöjen kehittämisohjelma Sähköautojen latauspaikkojen lisääminen	Kiinteistöjen kehittämisohjelma esitellään valtuustolle toukuussa 2025 Latauspaikkoja toteutettiin seitsemälle kampukselle, niiden viimeistely siirtyi vuodelle 2025
	Tiedämme mitä teemme ja olemme siinä hyviä	Lisätään kiinteistöpalvelujen näkyvyyttä intrassa, infotaululla ja somessa	Perustettu Instagram tili Gradia kiinteistöille

3.2 Tunnuslukujen toteutuminen

Tunnuslukujen tavoitteet 2024 ja toteutumat 2021–2024

Gradia-kiinteistöt-liikelaitos	TP 2021	TP 2022	TP2023	TA2024	TP2024
Kiinteistöjen ylläpito					
Ominaiskulutuksen muutos, sähkö	7,3 %	-3,50 %	-15,80 %	-1,00 %	0,70 %
Ominaiskulutuksen muutos, lämpö	1,1 %	-4,50 %	-20,10 %	-1,00 %	5,50 %
Ominaiskulutuksen muutos, vesi	5,3 %	15,30 %	-8,50 %	-1,00 %	2,60 %
Kuntien energiatehokkuussopimuksen säästötavoite, 10,5 %:n kokonaistavoite kaudella 2017-2025	6,90 %	8,80 %	19,10 %	10,00 %	19,00 %
Kuntoluokka, %	83	83	82	75	82
Tyhjät tilat, %	11,9	9,7	6,4	-	5,7
Tilankäytön tehokkuus, m2/opiskelija	13,7	13,5	12,5	-	12,2
Rakentamisinvestointien kustannusarvion pitävyys: kustannusarvion ylitys %					
- Lievestuore 3. vaihe		-1,8			

Koulutuskuntayhtymä on mukana kuntien energiansäästöohjelmassa vuosille 2017–2025 (KETS-hanke), jossa tavoitteena on 10,5 % (4124 MWh) energiansäästö vuonna 2014 kulutetusta energiamäärästä vuoteen 2025 mennessä. Toteutuneet energiansäästötoimet, joista suurimpina ovat olleet ilmanvaihdon käyntiaikamuutokset ja lämpötilojen pudotukset, ovat kasvattaneet energiansäästötoimia erittäin merkittävästi. Säästöjen määrä nousi jopa yli koko säästökauden tavoitteen ja mikäli säästötoimet saadaan pidettyä voimassa kauden loppuun asti, tavoite tullaan ylittämään reilusti. Säästötavoitteeksi arvioitiin 10 %, toteutuneet säästötoimet olivat vuoden 2024 lopussa 19,0 % (7443 MWh).

Energiankulutukset kasvoivat hieman, sähkönkulutus oli +0,7 % ja kaukolämmönkulutus oli +5,5 % suurempi kuin edellisellä vuonna. Tähän merkittävimpinä syinä olivat ilmanvaihdon pidennetyt käyntiajat ja viikonloppuajalle lisätyt tuuletukset. Myös kaukolämmön normeeraukseen tulleet muutokset ovat vaikuttaneet raportoidun ominaiskulutuksen toteumiin. Vedenkulutus kasvoi hieman edeltävään vuoteen verrattuna, mutta pitkällä aikavälillä kulutuslukemat ovat kuitenkin laskeneet.

Jätteiden kierrätysastetavoite saavutettiin, kierrätysasteen oltua 67 %. Hyötykäyttöön menevän jätteen osuus pysyi edellisen vuoden tasolla. Jätteiden kokonaismäärä kasvoi hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Käyttäjien kanssa kehitettiin tarkempaa lajittelua, lajittelupisteitä lisättiin käytäville ja opastusta parannettiin. Näillä keinoilla saatiin vähennettyä luokissa olevien roska-astioiden määrää erityisesti Gradia-lukioiden tiloista.

3.3. Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosan toteutuminen

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen vuoden 2024 tilikauden alijäämä on 2,798 milj. euroa. Muutetussa talousarviossa alijäämäksi arvioitiin 3,774 milj. euroa, tulos toteutui 0,975 milj. euroa parempana.

Toimintatuottojen (22,015 milj. euroa) suurin erä muodostui sisäisistä ja ulkoisista vuokratuotoista (19,373 milj. euroa), jotka toteutuivat 0,169 milj. euroa talousarviota suurempina. Uusia ulkopuolisia

vuokralaisia saatiin Jyväskylän kaupungin varhaiskasvatus Priimuksen kampukselle. Vuokratuoton nousuun vaikutti myös kustannusindeksien kohoaminen. Sisäisiä vuokratuottoja laski hiukan tulosalueiden tilamuutokset vuoden aikana. Sisäiset ja ulkoiset myyntituotot (2,065 milj. euroa) toteutuivat budjetoidun mukaisena. Muita toimintatuottoja (0,577 milj. euroa) kertyi 0,364 milj. euroa budjetoitua enemmän, muutosta aiheutti Viitasaaren koulutuskiinteistö Oy:n osakkeiden myyntitulo, joka tuloutui talousarviosta poiketen vasta vuodelle 2024, kiinteistöhoiton käyttökorkvauksia kertyi myös 0,135 milj. euroa budjetoitua enemmän, sillä myydystä Jämsän B-rakennuksen kaukolämmöstä tuli vielä tilikaudelle käyttökorkvauksia, Jämsän Yrityskiinteistöt Oy:n oman kaukolämpöliittymän toteutus siirtyi myöhäisemmäksi ajankohdaksi.

Toimintakulut (13,089 milj. euroa) toteutuivat 0,463 milj. euroa pienempänä kuin oli talousarviossa suunniteltu. Toimintakulujen suurin erä oli palveluiden ostot 4,451 milj. euroa, joka toteutui 0,077 milj. euroa talousarviota pienempänä, rakennusten vuosikorjaustiin käytettiin 1,450 milj. euroa, joka oli lähes budjetoidun mukainen. Aineissa ja tarvikkeissa suurin toteumaerä muodostui edellisten vuosien tapaan energiakustannuksista, vaikka sähkössä toteuma oli 0,202 milj. euroa budjetoitua pienempi, vastaavasti kaukolämpöön kului hieman budjetoitua enemmän, kaukolämmön muutokseen vaikutti osaltaan myydyn Jämsän B-rakennuksen kaukolämpö kuten se vaikutti myös käyttökorkvauksiin. Sähkön toteumaan vaikutti budjetoitua edullisempi hinta. Henkilöstökulut jäivät budjetoidusta 0,077 milj. euroa eläköitymisten ja osa-aikaiseksi siirtymisten vuoksi, henkilöstölukumäärä pysyi kuitenkin samana kuin edellisenä vuonna. Ulkoisia vuokria maksettiin 0,031 milj. euroa budjetoitua enemmän, tähän vaikutti kuten vuokratuloihin suunniteltua suuremmat indeksikorotukset, johtuen kohoavista kiinteistökustannuksista. Veroja puolestaan maksettiin 0,053 milj. euroa budjetoitua vähemmän, talousarviossa arvioitu kiinteistöveron korotus ei täysin toteutunut.

Poistot toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisina alittaen arvion 0,037 milj. eurolla. Kukkulan A-rakennukselle tehtiin valtuuston päätöksen mukainen 4 milj. euron arvonalentaminen tilinpäätöksen yhteydessä.

1 000 €

Gradia-kiinteistöt

	TP 2023	TA 2024	TA + M 2024	TP 2024	ERO
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	0	0	0	0	0
Myyntituotot (ulkoiset)	146	138	138	157	19
Myyntituotot (sisäiset)	1 913	1927	1927	1 908	-19
Tuet ja avustukset, hankerah.	0	0	0	0	0
Vuokratuotot (ulkoiset)	1 964	1781	1781	1 960	179
Vuokratuotot (sisäiset)	17 755	17423	17423	17 413	-10
Muut toimintatuotot	776	213	213	577	364
*TOIMINTATUOTOT YHT.	22 553	21 482	21482	22 015	533
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut, muu työ	-1 539	-1 536	-1536	-1 458	77
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-3 774	-4528	-4528	-4 451	77
Palveluiden ostot (sisäiset)	-120	-122	-122	-130	-8
Aineet ja tarvikkeet	-2 910	-2901	-2901	-2 615	286
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat (ulkoiset)	-2 796	-2847	-2847	-2 878	-31
Vuokrat (sisäiset)	0	0	0	0	0
Verot	-1 574	-1610	-1610	-1 557	53
Muut toimintakulut	-9	-8	-8	0	8
*TOIMINTAKULUT YHT.	-12 723	-13 552	-13552	-13 089	463
*TOIMINTAKATE	9 830	7 930	7930	8 926	996
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-572	-537	-537	-537	0
*VUOSIKATE	9 258	7 393	7393	8 389	996
Sumu-poistot	-8267	-8 261	-8261	-8 224	37
Arvon alentumiset	0	0	-4 000	-4 000	0
*TILIKAUDEN TULOS	991	-868	-4 868	-3 835	1 033
Poistoeron muutos	1 388	1 094	1 094	1 037	-57
Varausten muutos		0	0	0	0
Rahastojen muutos		0	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	2 379	226	-3 774	-2 798	975

3.4 Investointi- ja rahoitusosan toteutuminen vuonna 2024

3.4.1 Kiinteistöjen rakentamisinvestoinnit 1.1. - 31.12.2024

Investointien toteutuminen

Vuoden 2024 muutetussa talousarviossa varattiin rakentamisinvestoinneille 2,2 milj. euroa. Toteutuneiden rakentamisinvestointien loppusumma oli 1,811 milj. euroa. Irtaimistohankintoihin varattiin talousarviossa 0,220 milj. euroa ja toteuma oli 0,180 milj. euroa. Talousarviomuutoksessa päätettiin Viitaniemen tilamuutokset -hanke keskeyttää, koska kiinteistöstrategian päivittäminen oli kesken ja rakennukseen liittyvät lähitulevaisuuden suunnitelmat vielä epäselvät. Toteutuneet suunnittelukustannukset v. 2022 siirrettiin tilikaudella käyttötalouden kuluiksi ja Kankaan kampuksen vuokrasopimusta jatkettiin viisi vuotta, vuoteen 2030.

Harjun A-rakennuksen A2-osan sisäilmakorjaukseen oli budjetoitu 1,2 milj. euroa, toteuma oli 1,23 milj. euroa. Hankkeen aikataulu oli tiukka, koska mittavat korjaustyöt oli saatava valmiiksi neljän kuukauden urakka-ajan puitteissa, ennen uuden lukuvuoden alkua elokuussa 2024. Urakan aikaisten rakenneavausten yhteydessä löydettiin merkittäviä poikkeamia hankkeen lähtötietoihin verrattuna, mikä aiheutti lisätyökustannuksia ja aiheutti haasteita aikataulun toteutumiselle. Urakoihin lisättiin resursseja hankkeen aikana, mikä mahdollisti hankkeen valmistumisen aikataulun mukaisesti. Resurssien lisäys aiheutti kuitenkin hankkeen budjetin ylittymisen.

Harjun A1 tilamuutokset -hankkeen suunnittelu alkoi budjetoidusta poiketen jo syksyllä 2024, suunnittelukustannuksia kertyi tilikaudelle 0,064 milj. euroa. Harjun kampuksen muutokset kohdistuvat pääosin A1-osaan, jossa alasali on tarkoitus purkaa ja muuttaa ne ja ympäröivät tilat uusiin käyttötarkoituksiin. Hankkeen lähtökohtana on lisätä rakennukseen mahdollisimman paljon uusia opetustiloja, korjata rakenteissa havaitut vauriot rakennuksen A1-osassa sekä lisätä rakennuksen käyttöastetta merkittävästi. Hankkeen suunnittelu jatkuu vuoden 2025 puolelle.

Aktivoitaviin vuosikorjauksiin varattiin 1,0 milj. euroa, hankkeiden toteuma tilikaudella oli 0,520 milj. euroa. Tilikauden aikana toteutettiin Viitaniemen kampukselle kaukolämpövaihtimet, vedenjäähdyttimet, öljykattila ja polkupyöräkatos. Harjun ja Jämsän alakampuksella toteutettiin pihan kunnostustyöt. Kaikille kampuksille rakennettiin myös sähköautojen latauspisteet, joiden viimeisteleminen jatkui osittain vuoden 2025 puolelle.

KIINTEISTÖJEN RAKENTAMISINVESTOINNIT 2024

1 000 euroa

	Toteuma	Talousarvio	Talousarvio	Poikkeama
	2024	2024	+ muutos	
			2024	
<i>Rakennukset:</i>				
Aktivoitavat vuosikorjaukset 52444, 52327, 52424, 52404, 52454, 52434, 52374	520	1 000	1 000	-480
Viitaniemen tilamuutokset Projekti -	0	580	0	0
Harjun A 2 sisäilmakorjaus Projekti 52313	1228	1200	1200	28
Harju A1 tilamuutokset Projekti 52413	64	0	0	64
Investointimenot yhteensä	1 811	2 780	2 200	-389
Siirrot käyttötalouteen				
Viitaniemen 1 C-E tilamuutokset Projekti 52303	10			10
Siirrot käyttötalouteen yhteensä	10	0	0	10
Viitasaaren koulutuskiinteistö Oy:n osakkeet	179			179
				0
Investointitulot yhteensä	179	0	0	179

3.4.2 Kiinteistöjen irtaimistohankinnat 1.1. - 31.12.2024

1000 euroa

	Toteuma	Talousarvio	Poikkeama
	2024	2024	
Koneet ja laitteet	180	220	-40
Yhteensä	180	220	-40

Gradia-kiinteistöt-liikelaitos käytti vuonna 2024 kone- ja laiteinvestointeihin yhteensä 180 165 euroa, Viitaniementien A - B kulunvalvonta kustansi 60 226 euroa, Viitaniementie C - E kulunvalvonnan kustannukset olivat 108 869 euroa ja hiljaisen tilan kalusteet olivat 11 070 euroa.

4. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2024		1.1.-31.12.2023	
Liikevaihto		22 014 871,88		22 553 042,62
Tuet ja avustukset				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 614 700,07		2 910 355,69	
Palvelujen ostot	4 580 960,28	7 195 660,35	3 894 177,58	6 804 533,27
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	1 228 362,84		1 287 197,85	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	198 508,69		214 525,42	
Muut henkilösivukulut	31 296,60	1 458 168,13	37 206,66	1 538 929,93
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	8 224 317,38		8 267 208,23	
Arvonalentumiset	4 000 000,00	12 224 317,38	0,00	8 267 208,23
Liiketoiminnan muut kulut				
Avustukset				
Vuokrat	2 878 271,53		2 795 592,98	
Verot	1 550 010,79		1 574 346,07	
Liiketoiminnan muut kulut	97,16	4 428 379,48	9 498,07	4 379 437,12
Liikeylijäämä (-alijäämä)		-3 291 653,46		1 562 934,07
Rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot			0,01	
Muille maksetut korkokulut	-163 528,05		-199 605,98	
Korvaus peruspääomasta	-372 073,62		-372 073,62	
Muut rahoituskulut	-907,42	-536 509,09	-436,67	-572 116,26
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-3 828 162,55		990 817,81
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-3 828 162,55		990 817,81
Poistoerojen lisäys (-) / vähennys (+)		1 036 641,78		1 387 814,42
Tuloverot		-6 600,46		0,00
Tilikauden ylijäämä / alijäämä		-2 798 121,23		2 378 632,23

5. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tase

TASE	31.12.2024		31.12.2023	
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	3 679 694,95		3 679 694,95	
Rakennukset	100 384 470,21		110 645 618,60	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	55 318,58			
Koneet ja kalusto	290 648,89		195 017,78	
Muut aineelliset hyödykkeet	244 069,79		244 069,79	
Ennakkomaksut ja keskenkäydyt hankinnat	133 143,15	104 787 345,57	266 070,05	115 030 471,17
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet			0,00	
Muut saamiset	123 264,00	123 264,00	123 264,00	123 264,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	64 886,31		117 125,73	
Muut saamiset	151 093,11		312 316,93	
Siirtosaamiset	13 136,46	229 115,88	9 668,85	439 111,51
Rahat ja pankkisaamiset		0,00		0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ		105 139 725,45		115 592 846,68
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	12 402 454,12		12 402 454,12	
Edellisten tilikausien ylijäämä	28 912 918,09		26 534 285,86	
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2 798 121,23	38 517 250,98	2 378 632,23	41 315 372,21
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
Poistoero	15 825 971,55		16 862 613,33	
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	15 825 971,55	0,00	16 862 613,33
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		12 666 684,00		14 666 682,00
Lyhytaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 999 998,00		1 999 998,00	
Ostovelat	694 327,75		1 564 623,93	
Korottomat velat kuntayhtymältä	35 191 985,62		38 964 080,68	
Muut velat	22 513,91		21 554,45	
Siirtovelat	220 993,64	38 129 818,92	197 922,08	42 748 179,14
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		105 139 725,45		115 592 846,68

6. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	1.1. - 31.12.2024		1.1. - 31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyijäämä (-alijäämä)	-3 291 653,46		1 562 934,07	
Poistot ja arvonalentumiset	12 224 317,38		8 267 208,23	
Rahoitustuotot ja -kulut	-536 509,09		-572 116,26	
Satunnaiset erät				
Tuloverot	-6 600,46			
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-179 018,00</u>	8 210 536,37	<u>-430 821,73</u>	8 827 204,31
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 981 191,78		-324 569,31	
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>179 018,00</u>	<u>-1 802 173,78</u>	<u>615 711,88</u>	<u>291 142,57</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		6 408 362,59		9 118 346,88
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-1 999 998,00		-1 999 998,00	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys muilta	1 999 998,00		1 999 998,00	
Lyhytaikaisten lainojen vähennys muilta	<u>-1 999 998,00</u>	<u>-1 999 998,00</u>	<u>-2 599 998,00</u>	<u>-2 599 998,00</u>
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kuntayhtymältä	-3 772 095,06		-6 392 097,57	
Saamisten muutos muilta	209 995,63		-5 680,40	
Korottomien velkojen muutos muilta	<u>-846 265,16</u>	<u>-4 408 364,59</u>	<u>-120 570,91</u>	<u>-6 518 348,88</u>
Rahoituksen rahavirta		-6 408 362,59		-9 118 346,88
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

7. Tilinpäätöksen liitetiedot

7.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

7.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoona vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian valtuusto on muuttanut suunnitelman mukaisia poistoaikoja vuodesta 2013 alkaen vastaamaan Kirjanpitolautakunnan (Kilan) Kuntajaoston suosituksen alarajoja. Vuodesta 2013 alkaen tehtyihin investointeihin sovelletaan Kilan kuntajaoston mukaisia poistoaikojen alarajoja. Ennen vuotta 2013 tehdyt investoinnit poistetaan vanhojen poistoaikojen mukaan. Valtuusto on hyväksynyt uuden poistosuunnitelman 18.12.2020, mutta sen mukaisia poistoaikoja on noudatettu vasta 1.1.2021 alkaen.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaan hankintameno määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoonsa.

7.1.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutokset

Kirjanpitoasetuksen 1 luvun 11 §:n mukaan nimikettä ei merkitä tuloslaskelmaan tai taseeseen, jos yksittäisen nimikkeen kohdalle ei tule lukua tilikaudelta ja edeltävältä tilikaudelta. Tällaiset nimikkeet ja rivit on poistettu laskelmista.

3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Oikaisuja edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty.

4) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja ja kuluja ei ollut.

7.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Erittely toimintatuotoista

Toimintatuotot	31.12.2024	31.12.2023
Gradia-kiinteistöt-liikelaitos		
Vuokratuotot, ulkoiset	1 960	1 964
Vuokratuotot, sisäiset	17 413	17 755
Siivouspalvelujen myynti, ulkoiset	157	146
Siivouspalvelujen myynti, sisäiset	1 533	1 568
Kiinteistöpalvelujen myynti, ulkoiset	218	183
Muu liikevaihto	554	507
Saadut tuet ja avustukset	0	0
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	179	431
Toimintatuotot yhteensä (1 000 e)	22 015	22 553

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

PYSYVÄT VASTAAVAT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Poistoaika / v	Poisto- menetelmä	Kuntajaoston suositus / v
Aineettomat oikeudet			
ICT-ohjelmat	2	Tasapoisto	2-5
Muut pitkävaikutteiset menot			
Kehittämismenot	2	Tasapoisto	2-5
Muut	2	Tasapoisto	2-10
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	25	Tasapoisto	20-50
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20	Tasapoisto	20-30
Talousrakennukset	10	Tasapoisto	10-20
Vapaa-ajan rakennukset	20	Tasapoisto	20-30
Kevyet varastot ja rakennelmat	10	Tasapoisto	
Asuinrakennukset	30	Tasapoisto	30-50
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Pysäköintialueet	15	Tasapoisto	15-20
Puisto- ja viheralueet	15	Tasapoisto	15-20
Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	10	Tasapoisto	10-12
Muut putki- ja kaapeliverkot	15	Tasapoisto	15-20
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10	Tasapoisto	10-15
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet			
Henkilöautot	4	Tasapoisto	4-7
Mopot, moottoripyörät	4	Tasapoisto	
Kevyet peräkärryt	4	Tasapoisto	
Mönkijät, moottorikelkat	4	Tasapoisto	
Kuorma-autot, traktorit, perävaunut	10	Tasapoisto	10-15
Linja-autot	10	Tasapoisto	
Tietokonelaitteet			
Tietokoneet, palvelimet, tietoverkkolaitteet ja tietokoneiden oheisla	3	Tasapoisto	3-5
Viestintälaitteet			
Puhelin-, audio-, video- ja muut viestintälaitteet	3	Tasapoisto	3-5
Teleliikenneverkot	3	Tasapoisto	3-5
Murto- ja palohälytysjärjestelmät	3	Tasapoisto	3-5
Televisiot, digiboksit	3	Tasapoisto	3-5
Monitorit, projektorit	3	Tasapoisto	3-5
Kamerat	3	Tasapoisto	3-5
Vahvistimet ja kaiuttimet	3	Tasapoisto	3-5
Muut koneet ja laitteet			
Kevyet koneet, kevyet liikkuvat työkonet	5	Tasapoisto	5-10
Laboratorio- ja tutkimuslaitteet	5	Tasapoisto	5-15
Kevyet laitteet ja kalusteet	3	Tasapoisto	3-5
Kalustohankinnat	3	Tasapoisto	3-5
Simulaattorit	5	Tasapoisto	
Priimuksen ja opiskelijaravintoloiden keittiökoneet	3/10	Tasapoisto	
Raskaat sorvit	10	Tasapoisto	10-15
Raskaat maansiirtokoneet	10	Tasapoisto	10-15
Metsäkoneet	10	Tasapoisto	10-15
Kaivurin kauha, kuorma-auton vaihtolava	10	Tasapoisto	
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön muk.		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa		
SJOITUKSET			
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa		

Alle 10 000 euron hankinnat kirjataan tulosvaikutteisesti.

Hyödyke poistetaan kuitenkin enintään sen taloudellisena pitoaikana.

EU-hankkeissa voidaan noudattaa rahoittajan ilmoittamia poikkeavia poistoajoja.

Poistojen laskeminen aloitetaan hyödykkeen käyttöönotosta seuraavan kuukauden alusta.

13) Myyntivoitot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot		
(1000 €)	Liikelaitos	
	2024	2023
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	0	0
Rakennusten luovutusvoitot	0	313
Muut luovutusvoitot	179	118
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	179	431
Muut toimintakulut		
X kiinteistön luovutustappio	0	0
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	0	0

7.3 Tasetta koskevat liitetiedot

7.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19) Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Maa- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja keskener. hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 680	110 646	0	195	244	266	115 030
Lisäykset tilikauden aikana	0	1 877	57	180	0	1 989	4 103
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	-2 122	-2 122
Tilikauden poisto	0	-8 138	-1	-85	0	0	-8 224
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	-4 000		0	0	0	-4 000
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 680	100 384	55	291	244	133	104 786
							0
Arvonkorotukset 1.1.	0	0	0	0	0	0	0
Purettu arvonkorotuksia	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.							
Yhteensä	3 680	100 384	55	291	244	133	104 787

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet		Muut saamiset	Yhteensä
	Osakkeet osakkuus- yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Liittymismaksut palautus- kelpoiset	
Hankintameno 1.1.	0	0	123	123
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	0	0	123	123
Arvonlennukset	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	123	123

7.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely

Oman pääoman muutokset:	31.12.2024	31.12.2023
Peruspääoma 1.1.	12 402	12 402
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	12 402	12 402
Arvonkorotusrahasto 1.1.	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	28 913	26 534
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 798	2 379
*Oma pääoma yhteensä (1 000 e)	38 517	41 315

27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät viiden vuoden kuluttua eli 1.1.2030 tai sen jälkeen:

	31.12.2024	31.12.2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta (teur)	4 667	6 667

7.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

38) Vuokravastuut

	31.12.2024	31.12.2023
Vuokravastuut		
Education Facilities Oy/ Kiinteistö Oy Jyväskylän, Kankaan alue, 31.12.2030 saakka	3 586	1 260
Kiinteistö Oy Jämsänmäki, Konilannotko, 31.12.2024 saakka		127
Education Facilities Oy / EQ Yhteiskuntakiinteistöt, Pitkäkatu 18-22, 31.12.2045 saakka	34 587	34 337
Hemsö Suomi Oy, Wilhelm Schildtin katu 2, 6.4.2030 asti	2 393	2 453
Seuraavalla tilikaudella maksettavat yhteensä	2 755	2 710
Myöhemmin maksettavat yhteensä	37 811	35 466
Yhteensä (teur)	40 566	38 176

Leasingvastuut

Ei leasingvastuita	0	0
Seuraavalla tilikaudella maksettavat yhteensä	0	0

41) Muut taseen ulkopuoliset erät

Arvonlisäveron palautusvastuu, kiinteistöinvestoinnit

Investointien valmistumisvuosi	Tarkistusvastuun päättymisvuosi	Palautusvastuun määrä	
		2024	2023
2016	2025	417 489	834 979
2017	2026	657 335	986 002
2018	2027	623 067	830 756
2019	2028	1 000 515	1 250 644
2020	2029	667 327	800 793
2021	2030	962 899	1 123 382
2022	2031	893 729	1 021 404
2023	2032	64 796	13 996
2024	2033	396 870	
Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä *)		5 684 027	6 861 956

*) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakentamisen ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (ALV 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä on otettu huomioon kaikki kiinteistöt, myös ne, joiden osalta vastuun toteutuminen ei ole todennäköistä.

7.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Gradia-kiinteistöt-liikelaitos	32	32	42
*Yhteensä (henkilöä)	32	32	42

8. Muut eriytetyt laskelmat

LIIKETOIMINNAN ERIYTTÄMINEN 1.1. - 31.12.2024

Gradia-kiinteistöt-liikelaitos

	Kuntayhtymän sisäinen toiminta	Kuntayhtymän ulkopuolinen liiketoiminta	Yhteensä
TOIMINTATUOTOT			
Opiskelijatuotot	0	0	0
Myyntituotot (ulkoiset)	0	157	157
Myyntituotot (sisäiset)	1 908	0	1 908
Tuet ja avustukset, hankerah.	0	0	0
Vuokratuotot (ulkoiset)	0	1 794	1 794
Vuokratuotot (sisäiset)	17 413	0	17 413
Muut toimintatuotot	2	574	577
*TOIMINTATUOTOT YHT.	19 323	2 525	21 849
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut, opetustyö	0	0	0
Henkilöstökulut, muu työ	-1 290	-169	-1 458
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-3 937	-515	-4 451
Palveluiden ostot (sisäiset)	-40	-89	-130
Aineet ja tarvikkeet	-2 312	-302	-2 615
Avustukset	0	0	0
Vuokrat (ulkoiset)	-2 546	-333	-2 878
Vuokrat (sisäiset)	0	0	0
Verot	-1 377	-180	-1 557
Muut toimintakulut	0	0	0
*TOIMINTAKULUT YHT.	-11 502	-1 587	-13 089
*TOIMINTAKATE	7 822	938	8 760
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-474	-62	-537
*VUOSIKATE	7 347	876	8 223
Sumu-poistot	-7 274	-951	-8 224
Arvon alentaminen	-4 000	0	-4 000
*TILIKAUDEN TULOS	-3 927	-74	-4 001
Poistoeron muutos	917	120	1 037
Varausten muutos	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 010	45	-2 964

Liiketoiminnan eriyttämislaskelman osoittamat kustannukset poikkeavat kirjanpitoon kirjatuihin kuluista koska toimintonumeroa ei voida liikelaitoksessa käyttää kulujen eriyttämiseen kirjanpidossa.

Laskelma on laadittu kohdentamalla kustannukset liikevaihdon perusteella kuntayhtymän sisäiselle toiminnalle ja ulkopuoliselle liikevaihdolle. Ulkopuolisen liikevaihdon tuotot kirjataan omille kirjanpidon tileille.

Ulkopuolisen liiketoiminnan kustannukset on laskettu ulkopuolisen liikevaihdon suhteessa kokonaisliikevaihdosta.

Ennen vuotta 2023 tehdyt hyvinvointialueen vuokrasopimukset eivät sisälly eriyttämislaskelmaan.

Arvon alentamista ei ole kohdennettu kuntayhtymän ulkopuoliseen liiketoimintaan, sillä arvonalennus on tehty rakennuksesta, jossa ei ole ulkopuolista liiketoimintaa.

9. Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Jyväskylässä   kuun   päivänä 2025

Santeri Lohi
Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen
johtokunnan puheenjohtaja

Erja Laaksonen
Gradia -kiinteistöt-liikelaitoksen
varapuheenjohtaja

Pipsa Häkkänen
johtokunnan jäsen

Juha Paananen
johtokunnan jäsen

Tuula Peltonen
johtokunnan jäsen

Anssi Tuominen
Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen
johtaja / Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gra-
dian johtaja

6.2 Liikelaitoksen vaikutus kuntayhtymän talouteen

Liikelaitoksen vaikutus kuntayhtymän tilikauden tuloksen muodostumiseen (1 000 €)

	Sitovuustarkastelu Talousarvion toteutuminen		Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu
	Kuntayhtymä	Liikelaitos	Kuntayhtymä	Liikelaitos	Tuloslaskelma kunta- yhtymän tilinpäätöksessä
Toimintatuotot	105 271	22 015	-130	-19 323	107 833
Myyntituotot	100 865	2 065	-130	-1 908	100 892
Maksutuotot	154	4			158
Tuet ja avustukset	4 040	0			4 040
Muut toimintatuotot	212	19 946		-17 415	2 743
Toimintakulut	-96 034	-13 089	19 323	130	-89 670
Henkilöstökulut					0
Palkat ja palkkiot	-50 663	-1 228			-51 891
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-8 232	-199			-8 430
Muut henkilösivukulut	-1 297	-31			-1 328
Palvelujen ostot	-9 642	-4 581	1 908	130	-12 185
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 126	-2 615	2		-9 739
Avustukset	-189	0			-189
Muut toimintakulut	-18 885	-4 435	17 413		-5 907
Toimintakate	9 238	8 926	19 193	-19 193	18 163
Rahoitustuotot ja -kulut	106	-537			-432
Korkotuotot	0	0			0
Muut rahoitustuotot	148	0			148
Korkokulut	0	-164			-164
Muut rahoituskulut	-42	-373			-415
Vuosikate	9 344	8 388	19 193	-19 193	17 732
Poistot ja arvonalentumiset	-1 366	-12 224			-13 590
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 366	-8 224			-9 590
Arvonalentumiset	0	-4 000			-4 000
Tilikauden tulos	7 978	-3 836	19 193	-19 193	4 142
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	1 037			1 037
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0			0
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0			0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 978	-2 799	19 193	-19 193	5 179

Liikelaitoksen vaikutus toimintakatteeseen	Kuntayhtymä	Liikelaitos	YHTEENSÄ
Ulkoiset toimintatuotot	105 141	2 692	107 833
Ulkoiset toimintakulut	-76 711	-12 959	-89 670
Vaikutus toimintakatteeseen	28 431	-10 267	18 163
Liikelaitoksen vaikutus vuosikatteeseen			
Vaikutus toimintakatteeseen	28 431	-10 267	18 163
Ulkoiset rahoituserät	106	-537	-432
Vaikutus vuosikatteeseen	28 537	-10 805	17 732
Liikelaitoksen vaikutus poistojen määrään ja tilikauden tulokseen			
Vaikutus vuostikatteeseen	28 537	-10 805	17 732
Vaikutus poistoihin	-1 366	-8 224	-9 590
Vaikutus arvonalentumiseen		-4 000	-4 000
Vaikutus tilikauden tulokseen	27 171	-23 029	4 142

Yllä olevien laskelmien mukaan kiinteistöliikelaitoksen vaikutus on kuntayhtymän toimintakatteeseen 10,3 milj. euroa, vuosikatteeseen 10,8 milj. euroa ja kuntayhtymän poistoihin ja arvonalentumiseen 11,2 milj. euroa.

Liikelaitoksen vaikutus kuntayhtymän toiminnan rahoitukseen (1 000 €)

	Sitovuustarkastelu Talousarvion toteutuminen		Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu
	Kuntayhtymä	Liikelaitos	Kuntayhtymä	Liikelaitos	Rahoituslaskelma kunta- yhtymän tilinpäätöksessä
Vuosikate	9 342	8 390	19 193	-19 193	17 732
Tulorahoituksen korjauserät	-113	-179			-292
Toiminnan rahavirta	9 230	8 211	19 193	-19 193	17 440
Investointimenot	-1 645	-1 981			-3 626
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0			0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	113	179			292
Investointien rahavirta	-1 532	-1 802			-3 334
Toiminnan ja investointien rahavirta	7 698	6 408	19 193	-19 193	14 106
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0			0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	-2 000			-2 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0			0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja po:n muutos	3	0			3
Vaihto-omaisuuden muutos	-75	0			-75
Saamisten muutos	80	210			290
Korottomien velkojen muutos	-1 856	-846			-2 702
Rahoituksen rahavirta	-1 848	-2 636			-4 484
Rahavarojen muutos					0
Rahavarat 31.12.	24 206				24 206
Rahavarat 1.1.	14 584				14 584

	Kuntayhtymä	Liikelaitos	Yhteensä
Liikelaitoksen vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan			
Vaikutus vuosikatteeseen		28 535	-10 803
Ulkoiset investointimenot		-1 645	-1 981
Ulkoiset investointitulot		0	0
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan		26 891	-12 785
Liikelaitoksen vaikutus rahoituksen rahavirtaan			
Lainakannan muutos		0	-2 000
Muut maksuvalmiuden muutokset		-1 848	-636
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan		-1 848	-2 636
Liikelaitoksen vaikutus maksuvalmiuteen			
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan		26 891	-12 785
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan		-1 848	-2 636
Vaikutus maksuvalmiuteen		25 043	-15 421

Yllä olevien laskelmien mukaan liikelaitoksen talous vaikuttaa toiminnan ja investointien rahavirtaan -12,8 milj. euroa, vaikuttaa rahoituksen rahavirtaan -2,6 milj. euroa ja maksuvalmiuteen -15,4 milj.euroa.

6.3 Muut eriytetyt laskelmat

LIIKETOIMINNAN ERIYTTÄMINEN 1.1.-31.12.2024

	Koulutus- kuntayhtymä yhteensä	Koulutuksen myynti 212	Muu elinkeino- toiminta 218	Perus- kuntayhtymä ulkopuolinen liiketoiminta yhteensä	Gradia- kiinteistöt- liikelaitos ulkopuolinen liiketoiminta
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	94 391	0	0	0	0
Myyntituotot (ulkoiset)	6 502	1 690	2 311	4 000	157
Myyntituotot (sisäiset)	18 410	0	0	0	0
Tuet ja avustukset, hankerah.	4 040	0	0	0	0
Vuokratuotot (ulkoiset)	1 975	0	15	15	1 794
Vuokratuotot (sisäiset)	17 413	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	928	0	1	1	574
TOIMINTATUOTOT YHT.	143 658	1 690	2 326	4 016	2 525
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	-44 041	-843	-1	-843	0
Henkilöstökulut, muu työ	-17 609	-232	-774	-1 007	-169
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-12 185	-66	-78	-144	-515
Palveluiden ostot (sisäiset)	-18 392	-223	-303	-526	-89
Aineet ja tarvikkeet	-9 759	-55	-821	-875	-302
Avustukset	-189	0	0	0	0
Vuokrat (ulkoiset)	-4 142	-8	-2	-10	-333
Vuokrat (sisäiset)	-17 413	-201	-546	-747	0
Verot	-1 633	0	-3	-3	-180
Muut toimintakulut	-132	-1	-3	-4	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-125 495	-1 628	-2 530	-4 159	-1 587
TOIMINTAKATE	18 163	61	-204	-143	938
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-431	0	-2	-2	-62
VUOSIKATE	17 732	61	-206	-144	876
Poistot ja arvonalentumiset	-13 590	-19	-8	-27	-951
TILIKAUDEN TULOS	4 142	42	-214	-172	-74
Poistoeron muutos	1 037	0	0	0	120
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	5 179	42	-214	-172	45

Kunnat, kuntayhtymät ja valtion yksiköt, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa kilpailutilanteessa markkinoilla, ovat velvollisia eriyttämään tämän toiminnan kirjanpidossaan kilpailulain 30 d §:n mukaisesti 1.1.2020 alkaen. Erilliskirjanpidossa tulee eritellä ja kohdistaa kaikki toimintokohtaiset tulot ja menot johdonmukaisesti sovellettujen ja objektiivisesti perusteltavien kustannuslaskennan periaatteiden mukaisesti. Lisäksi on annettava selkeä kuvaus käytetyistä kustannuslaskennan periaatteista. Kirjanpito on eriytettävä yksikkökohtaisesti, eli kuntayhtymän on eriytettävä jokainen kilpailuilla markkinoilla taloudellista toimintaa harjoittava yksikkönsä erikseen. Jyväskylän koulutuskuntayhtymässä kilpailuilla markkinoilla tapahtuva toiminta on eriytetty kirjanpidossa tiliöimällä tapahtumat tähän tarkoitettuja toimintokodeja käyttäen. Täten tiedot saadaan koottua tulosalue- ja kustannuspaikkatasolla. Kilpailuilla markkinoilla tapahtuvan toiminnan tulot kirjautuvat suoraan erilliskirjanpitoon, sillä tulot on kokonaisuudessaan tiliöity varsin tarkasti oikeita toimintokodeja käyttäen koko tilikauden ajan. Menot on puolestaan kirjattu erilliskirjanpitoon sekä tiliöimällä ne oikeita toimintokodeja käyttäen että osittain kohdistamalla laskennallisesti. Menojen osalta toimintokoodien käyttäminen tiliöinneissä ei toteudu täydellisesti, johtuen mm. ongelmista saada toimintokoodimäärittäminen kustannustietoja tuottaviin järjestelmiin (mm. kiinteistöhoitojärjestelmä). Taulukossa on esitetty koko koulutuskuntayhtymän sisäinen ja ulkoinen toiminta sekä näistä eriytetty peruskuntayhtymän ulkopuolinen liiketoiminta ja Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen ulkopuolinen liiketoiminta.

Koulutuksen myynti (toiminto 212): Koulutuksen myynti koostuu pääosin koulutustuotoista Gradia-koulutuspalvelut Oy:ltä. Koulutuksen myynnin tulot on eriytetty kirjanpidossa tiliöimällä ne oikeaa toimintokoodia käyttäen. Myyntiin liittyvät kulut on eriytetty kirjanpidossa pääosin toimintokoodia käyttäen ja lisäksi kuluja on kohdennettu laskennallisesti. Kirjanpidossa suoraan toimintokoodin avulla eriytettäviä kuluja ovat opetus-, suunnittelu- ja tukipalveluhenkilöstön palkkakustannukset sivukuluineen, jotka kohdennetaan työajanseurannan mukaisesti. Lisäksi ulkoiset palveluiden ostot, aineet ja tarvikkeet sekä ulkoiset vuokrat on kirjattu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Laskennallisesti kuluja on kohdennettu koulutuksen myyntiin seuraavista kolmesta kulueryistä: sisäiset palveluiden ostot, sisäiset vuokrat ja poistot. Tämän lisäksi on huomioitu yksilöllisesti kunkin alan ja myydyin koulutustoiminnan luonne. Esimerkiksi mikäli myydyssä koulutuksessa ei ole käytetty Gradian tiloja tai laitteita, myöskään vuokria tai poistoja ei ole kohdennettu kyseiseen koulutukseen. Laskennallista kohdistamista on tehty, koska kyseisiä kuluja tiliöitäessä ne on kohdennettu kustannuspaikoittain, mutta tarkkaa kohdennusta toimintoittain ei ole voitu määrittää. Pääperiaate kulujen kohdistamisessa on koulutusmyynnin ulkoisten myyntituottojen suhteellinen osuus koko koulutusalan toimintatuotoista.

Muu elinkeinotoiminta (toiminto 218): Muu elinkeinotoiminta koostuu pääosin Gradia-ravintoloiden sekä ravintola Priimuksen toiminnasta. Näiden lisäksi vähäistä ulkoista myyntiä ja vuokrausta tapahtuu muutamilla kustannuspaikoilla. Muun elinkeinotoiminnan tuotot on eriytetty kirjanpidossa tiliöimällä ne oikeaa toimintokoodia käyttäen. Kulut on kohdennettu pääosin laskennallisesti suhteessa muun elinkeinotoiminnan ulkoisesta myynnistä saatuihin tuottoihin. Laskennallista kohdistamista on tehty, sillä kulujen tiliöiminen kirjanpidossa suoraan oikealle toimintokoodille on haastavaa; käytännössä kaikki toiminnot toteutetaan samanaikaisesti ja samoilla resursseilla sekä kustannuksilla, niin omaan toimintaan kuin ulkopuoliseen elinkeinotoimintaan. Muuhun elinkeinotoimintaan on kohdistettu kuluja kaikista tuloslaskelman kulueryistä. Tämän lisäksi on huomioitu yksilöllisesti kunkin toiminnan luonne.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen eriyttämislaskelma on esitetty liikelaitoksen erillistilinpäätöksen liitetietona. Ulkopuolisen liiketoiminnan tulot saadaan eriytettyä kirjanpidosta, sillä ne kirjataan omille kirjanpidon tileille. Liiketoiminnan eriyttämislaskelman osoittamat kustannukset poikkeavat kirjanpitoon kirjatusta kuluista, sillä toimintokoodia ei voida liikelaitoksessa käyttää kulujen eriyttämiseen. Ulkopuolisen liiketoiminnan kulut on laskettu ulkopuolisen liikevaihdon suhteessa koko liikelaitoksen toimintatuotoista.

Eriyttämislaskelman ulkopuolelle on jätetty seuraavat toiminnot:

Oppisopimuskoulutuksen myynti ulkopuolisille (toiminto 213): Sis. mm. oppisopimuskoulutuksen myynti ulkopuolisille (valmistava koulutus/tutkintotilaisuudet) ja siitä aiheutuneet kulut. Gradia voi tutkintoon oikeuttavien koulutusten järjestäjänä myydä oppisopimuskoulutuksia muille kuin koulutusorganisaatioille, jotka eivät voi itse järjestää koulutuksia tai tutkintoja. Näitä tutkintoja ei voi ostaa markkinoilta sellaisilta toimijoilta, joilla ei ole asianmukaisia järjestämislupia. Toisaalta tutkintoja ostavat voivat halutessaan ostaa niitä muilta samanlaisilla luvilla toimivilta koulutuksenjärjestäjiltä. Arviomme mukaan oppisopimuskoulutukset eivät näin ollen ole luonteeltaan kilpailulain 30 d §:n mukaista markkinaehtoista toimintaa.

Työtoiminta, oppilastyömyymälät ja asiakastyöt (toiminto 217): Myyntiä tehdään opetustoiminnan ohessa oppilastyömyymälä ja sitä ei tuoteta markkinaehtoisesti esimerkiksi tiettyä kysyntää vastaamaan.

7. Kuntayhtymän allekirjoitukset ja merkinnät

Jyväskylässä 28.3.2025

Joonas Könttä
hallituksen puheenjohtaja

Emilia Lakka
hallituksen 1. varapuheenjohtaja

Tuula Peltonen
hallituksen 2. varapuheenjohtaja

Kari Kotiranta
hallituksen jäsen

Juha Paananen
hallituksen jäsen

Erja Laaksonen
hallituksen jäsen

Santeri Lohi
hallituksen jäsen

Hannu Rantanen
hallituksen jäsen

Sirkku Ingervo
hallituksen jäsen

Anssi Tuominen
kuntayhtymän johtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Sähköisen allekirjoituksen päivämäärä

BDO Audiator Oy
Minna Havia-Niemi, KHT | JHT
tilintarkastusyhteisö

LIITE 1**Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista****Käytetyt kirjanpitokirjat**

Päiväkirja
Pääkirja
Ostoreskontraluettelo
Myyntireskontraluettelo
Palkkakirjanpito
TEM -matkalaskukirjanpito
Pysyvien vastaavien kirjanpito
Tuloslaskelma
Tase

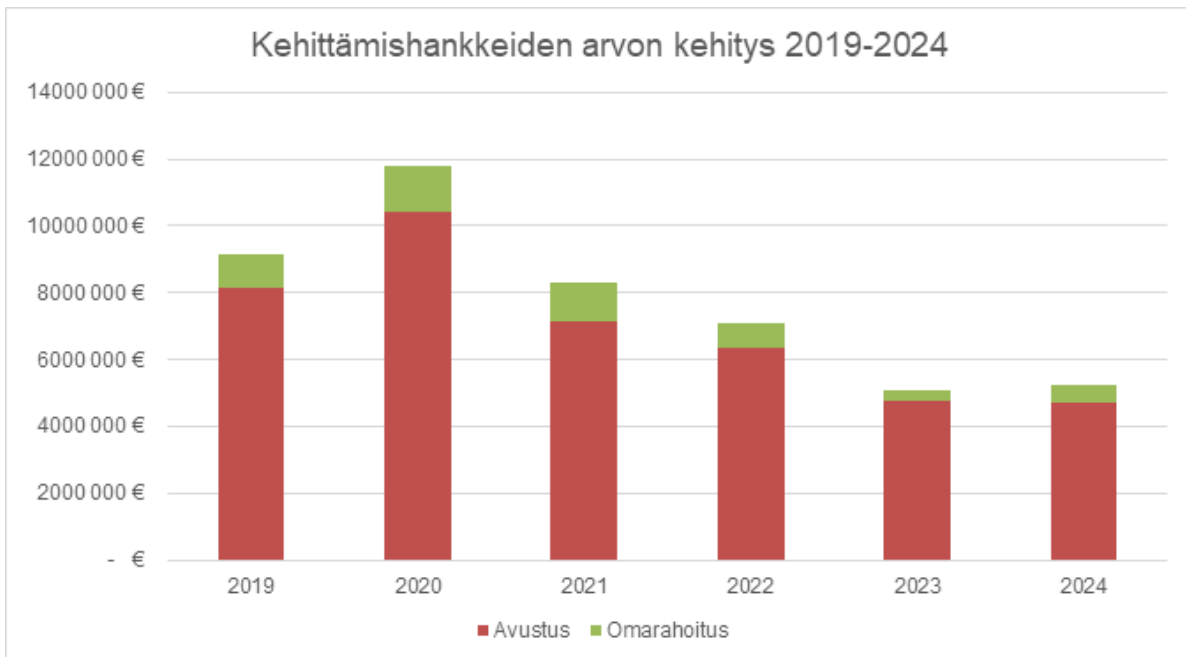
Käytetyt tositelajit**Tositelaji Nimi**

10	Ostolaskut	60	Myyntilaskut, Gradia-kiinteistöt
11	Ostolaskut, Gradia Jyväskylän Työelämä- ja yrityspalvelut/opintososiaaliset maksut	66	Myyntireskontrasuoritukset / Op
12	Ostolaskut, Gradia Jyväskylän Työelämä- ja yrityspalvelut/teoriamaksut	70	Palkkatositteet
13	Ostolaskut, Gradia Jyväskylän Työelämä- ja yrityspalvelut/koulutuskorvaukset	71	Matkalaskutositteet
14	Pankkitositteet, muut/Op	72	Matkaennakkotositteet
15	Pankkitositteet, lahjoitusrahastot/Op	78	Excel-tositteet, Gradia Jyväskylä ja Jämsä
16	Pankkitositteet, maksujen keräily (Gradia Jyväskylä ja Jämsä)/Op	79	Excel-tositteet, Kehittämispalvelut
17	Pankkitositteet, lahjoitusrahastot (lukiot)/Op	80	Excel-tositteet, Kirjanpito
18	Pankkitositteet, maksujen keräily (lukiot)/Op	81	Excel -tositteet, Gradia Jyväskylä Palvelut
19	Pankkitositteet, maksujen keräily (entinen aikuisopisto)/Op	82	Excel -tositteet, Gradia Jyväskylä Teknologia
20	Ostoreskontramaksut	83	Excel -tositteet, Gradia Jyväskylä Palvelut
21	Ostolaskut, stipendit	84	Excel -tositteet, Gradia Jyväskylä Palvelut
25	Poistotositteet, käyttöomaisuus	86	Excel -tositteet, Gradia Jyväskylä Työelämä- ja yrityspalvelut
40	Kassatositteet, sisäinen myynti, CPU Ceepos	87	Excel -tositteet, Kirjanpito
42	Kassatositteet, CPU Ceepos	88	Excel -tositteet, Gradia-kiinteistöt
43	Ceepos saatavareskontra, pky	89	Excel -tositteet, Gradia-ravintolat
44	Ceepos saatavareskontra, Gradia Kiinteistöt	90	Excel -tositteet, Kehittämispalvelut
49	Arvonlisäverojakotositteet	91	Excel -tositteet, Gradia Jyväskylä
50	Myyntilaskut, Gradia Jyväskylä	92	Kirjanpidon tuloksen kirjaus
51	Myyntilaskut, Gradia Jyväskylä	93	Kirjanpidon laskennallisen tuloksen kirjaus
52	Myyntilaskut, Gradia Jyväskylä	94	Sisäisen laskennan tulos
53	Myyntilaskut, Gradia Jyväskylä ja Jämsä	95	Sisäisen laskennan laskennallinen tulos
55	Myyntilaskut, Gradia Jyväskylä	97	Sisäisen laskennan tositteet
56	Myyntilaskut, Gradia Jyväskylä	98	Sisäinen laskennan laskennalliset kirjaukset
57	Myyntilaskut, Gradia Jämsä, Gradian sisäiset palvelut, Gradia-ravintolat, Gradia-lukiot	99	Vyörytystositteet

Kassatositelajin 40 (Cpu Ceepos kassan kautta kulkeva sisäinen myynti) tositenumerointi on yhteinen tositelajin 42 (Cpu Ceepos kassatositteet) kanssa. Tositelajille 40 ei tositteita muodostu samassa tahdissa kuin tositelajille 42 ja tämän vuoksi tositelajiin 40 muodostuu tyhjiä välejä. Numerointi kulkee samaa tahtia ja siksi tositelajin 40 numerointi ei ole juokseva.

LIITE 2 Kehittämishankkeet 31.12.2024

Gradiassa oli vuoden 2024 lopussa käynnissä 29 ulkoisesti rahoitettua kehittämishanketta. Vuotta aiemmin käynnissä oli 31 hanketta. Hankkeista 11 oli uusia vuonna 2024 käynnistyneitä hankkeita. Hankesalkun kokonaisarvo oli 5,3 miljoonaa euroa. Tämä oli 0,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Kolmen vuoden ajan jatkunut negatiivinen kehitys hankerahoituksessa onnistuttiin katkaisemaan valtionavustusrahoituksen merkittävästä vähentymisestä huolimatta. Hankerahoituksen lähteenä korostuvat tällä hetkellä EU-rahoitukset, joita on hyvin saatavilla. Niiden hakuprosessit ovat kuitenkin valtionavustushankkeita pidempiä ja työlämpiä. Hankkeet ovat myös kooltaan suurempia, mikä tekee niiden organisoinnista haastavampaa. EU-hankkeissa on pääsääntöisesti myös korkeammat omavastuuprosentit (20–30 %). Niiden vaikutukset Gradian toiminnan uudistamiseen ovat kuitenkin onnistuessaan merkittäviä.

Gradian hankesalkun arvosta 68 (55 % vuonna 2023) suuntautui ammatillisen koulutuksen kehittämiseen, 24 (40) % lukiokoulutuksen kehittämiseen ja 8 % koko Gradian yhteiseen kehittämiseen. Valtionavustusten vähentyminen näkyy erityisesti lukiokoulutuksen kehittämisrahoituksessa. Hankesalkun arvosta 11 (6) % oli Gradian omarahoitusta. Omarahoituksen osuus nousi edellisestä vuodesta EU-hankkeiden osuuden kasvun myötä. Pidemmällä aikavälillä omarahoituksen osuus on ollut merkittävässä laskussa.

Rahoittajittain eniten hankkeita oli opetushallituksen rahoittamana (10) ja Erasmus+-rahoituksella (7). OKM:n rahoittamia hankkeita oli 3. Alueellisen EU-rahoituksen hankkeita eli EAKR-hankkeita, ESR+-hankkeita ja JTF-hankkeita oli kutakin 2. Suurin hankkeista oli VALO- ja VireVihreä-hankepari (1,0 M€), jolla hankitaan täyssähköinen kuorma-auto ja tuetaan maakunnan sähköisen raskaan liikenteen yritystoimintaa sekä työllisyyttä uusiin ammatteihin.

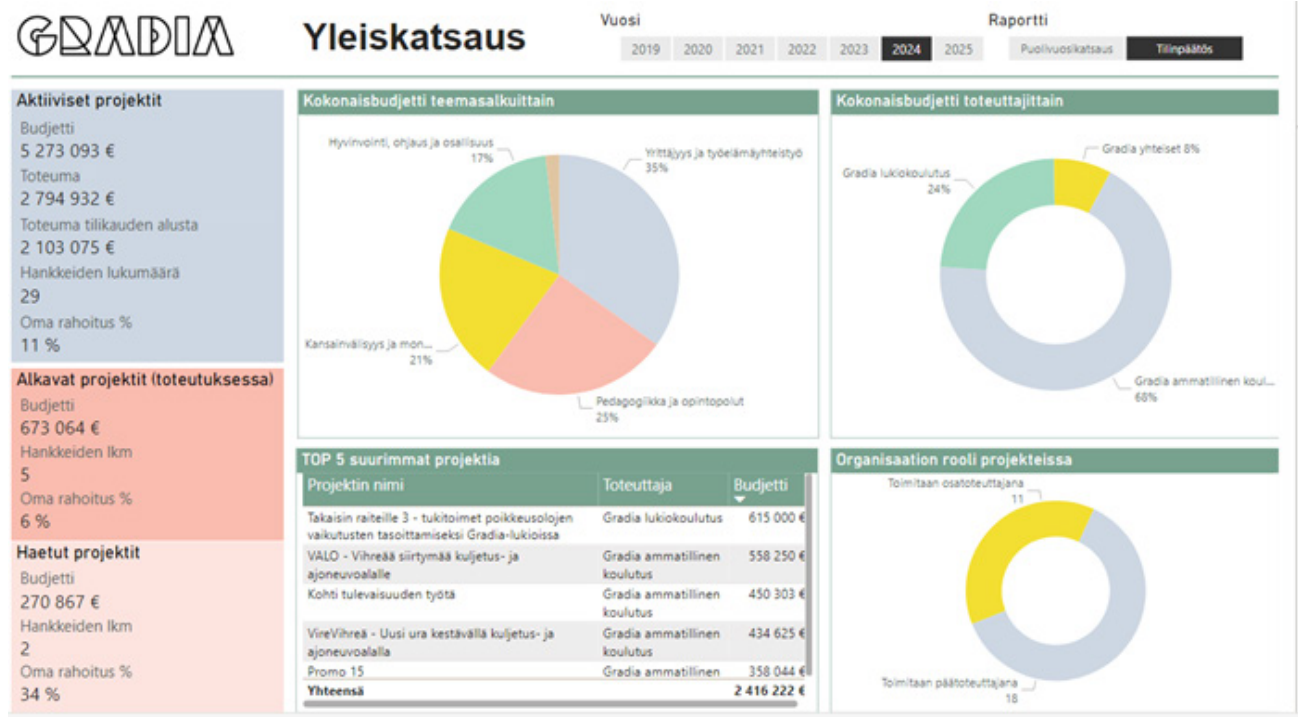
Lukiokoulutuksen hankkeista suurin oli Takaisin raiteille 3-hanke (0,6 M€), joissa tarjottiin vuoden 2024 loppuun saakka Gradia-lukioiden opiskelijoille tukitoimia, kuten lisä- ja tukiopetusta sekä ohjausta, koronan jälkeisten poikkeusolojen tasoittamiseksi.

Kohti tulevaisuuden työtä -hankeella (0,50 M€) tuettiin Jämsän alueen elinvoimaa ja toimintaympäristön kehittämistä uusilla osaamispalveluilla äkillisen rakennemuutoksen tilanteessa. Suurimpien hankkeiden joukossa olivat myös ammatillisen ja lukiokoulutuksen liikkuvuushankkeet sekä molempien koulutusmuotojen oppimisen tuen hankkeet.

Hankkeiden kesto vaihtelee 1–3 vuoden välillä, joten hankesalkun tuotot jakautuvat useammalle tilikaudelle. Tilikaudelle 2024 toteutuksessa olleiden hankkeiden budjettisuunnitelma oli noin 2,8 miljoonaa euroa, josta toteutui toimintaa 2,4 (2,0) miljoonalla eurolla. Käytössä olleesta budjetista toteutui siis 86 % vuonna 2024. Tämä oli paremmin kuin edellisen vuoden toteutusprosentti 77 %. Hanketuottoja kertyi 2,4 miljoonaa euroa, kun vuoden 2023 hankekuluja saatiin maksatukseen vie-

lä vuoden 2024 aikana. Hanketoiminnan kuluista henkilöstön palkkakuluja oli 68 %, ulkoisia ostopalveluita 30 % sekä 2 % aineita ja tarvikkeita sekä sisäisiä ostopalveluita. Hanketoiminnan henkilöstökuluja jäi toteutumatta 365 t € hankkeiden aloituksen siirtyessä myöhemmäksi ja osin siksi, etteivät sisäisesti hanketyöhön sovitut resurssit kohdentuneet hanketyöhön.

LIITE 3

Päätyneet hankkeet 30.6. – 30.12.2024

Päätyneet hankkeet 30.6.2024 – 30.12.2024

Raportointisuunnitelman mukaisesti raportoidaan kaudella 30.6.2024 – 30.12.2024 päätyneiden hankkeiden taloudellinen toteutuma ja kehittämisen tulokset. Hanke katsotaan päätyneeksi viimeistä toteutuspäivää seuraavana päivänä. Raportointikaudella on päätyneitä 2 hanketta.

1. Hanke: CERN 11 Valtakunnallinen CERN-tiedeopetusverkosto

Hankeaika: 1.6.2022 – 30.6.2024

Rahoittaja ja rahasto: Opetushallitus

Gradian kokonaisbudjetti: 25 000 €

Toteuma hankkeen lopussa: 24 221 €

Päätoteuttajaorganisaatio/ Koordinaattori: Gradia

Osatoteuttajat: CERN-oppilaitosverkosto

Projektipäällikkö/ projektin vetäjä Gradiassa: Lasse Ikkäläinen

Keskeiset tulokset:

1. Tieteelliset ja teknologiset saavutukset

- Kehitettiin uusia ratkaisuja, jotka tukevat CERNin tutkimuslaitteiston kehitystä ja sen tehokasta käyttöä.
- Projektissa syntyi innovatiivisia teknologioita ja menetelmiä, joilla on soveltamismahdollisuuksia laajasti sekä tieteellisessä tutkimuksessa että teollisuudessa.

2. Yhteistyö ja verkostot

- Projekti toi yhteen eri alojen asiantuntijoita kansainvälisesti, vahvistaen yhteistyötä CERNin ja Suomen tutkimus- ja yritysmaailman välillä.
- Tämä mahdollisti osaamisen siirtymisen eri sektoreiden välillä ja avasi ovia tuleville yhteisprojekteille.

3. Käytännön sovellukset

- Hankkeen tuloksia voidaan hyödyntää hiukkasfysiikan tutkimuksessa, mutta myös muilla aloilla, kuten lääketieteessä, tietotekniikassa ja energiantuotannossa.
- Tuotettu teknologia ja data luovat pohjaa uusille innovaatioille ja liiketoimintamahdollisuuksille.

4. Taloudellinen ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus

- Projekti vahvisti Suomen asemaa CERNin tutkimus- ja teknologiahankkeissa, tuoden näkyvyyttä ja uusia mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille.
- Tulokset tukevat kestävästä kehitystä ja teknologista edistystä, mikä edistää yhteiskunnan hyvinvointia pitkällä aikavälillä.

2. Hanke: Health4EU - "Positive Health" approach for monitoring your personal health situation

Hankeaika: 1.1.2022 – 1.7.2024

Rahoittaja ja rahasto: Erasmus+, KA220-VET- Cooperation partnerships in vocational education and training

Gradian kokonaisbudjetti: 41 338 €

Toteuma hankkeen lopussa: 61 465 €

Päätoteuttajaorganisaatio/koordinaattori: Stichting regionaal opleidingencentrum zuid-holland zuid, NL

Osatoteuttajat:

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia, FI, IES Manuel G. Argon, ES, Rigas Stradina Universitate, LV, Idiotiko Institouto Epaggelmatikh Katartisis Sygchronon Bioiatrikon Epaggelmaton, GR, Hoger beroepsonderwijs Verpleegkunde IC DIEN, BE, Vyssi odborna skola zdravotnica a Stedni skola zdravotnicka, Usti and Labem, prispevkova organizace, CZ

Projektipäällikkö/projektin vetäjä Gradiassa: Maria Sissonen

Keskeiset tulokset:

Hankkeessa tehtiin eurooppalainen opintokokonaisuus sosiaali- ja terveydenhuollon opiskelijoille. Opintokokonaisuuden tavoitteena on antaa opiskelijoille valmiuksia lähestyä terveyttä, positiivisen terveysnäkömyksen kautta sekä antaa opiskelijoille valmiuksia asiakkaan toimintakyvyn tukemisessa eri ikä- ja asiakasryhmissä. Uudessa Positiivisen terveyden määritelmässä (2017), terveys nähdään Ihmisen kykyä sopeutua ja hallita sosiaaliset, fyysiset ja emotionaaliset haas-

teet. Opetusteemoiksi valikoituivat yleiset sosiaali- ja terveysalalla olevat asiakasryhmät; lastenhoito, ikääntyvien hoito, kotihoito, sairaalassa tapahtuva hoito, tuki ennen eläköitymistä, kehitysvammaisten tukeminen ja hoito sekä mielenterveyden tukeminen.

Teemoja työstettiin yhdessä eurooppalaisten opettajien ja opiskelijoiden kanssa eri maissa järjestetyissä hankekokouksissa (4 kpl). Jokaisessa kokouksessa oli kaksi työstettävää teemaa. Keskimäärin kokouksiin osallistui 24 henkeä eri partnerimaista sekä opettajia, että opiskelijoita. Yhteisenä tavoitteena oli työstää yhdessä kiinnostava ja mielenkiitoinen opintokokonaisuus. Jossa opettajan pedagoginen osaaminen ja opiskelijan näkökulma yhdistyvät. Työkokouksissa opettajat ja opiskelijat eri partnerimaista työskentelivät yhdessä pienryhmissä. Gradialta hankematkoille osallistui 8 sosiaali- ja terveysalan opettajaa ja 4 opiskelijaa.

Positiivisen terveyden opintokokonaisuus rakentui seuraavasti. Kokonaisuus aloitetaan Positiivisen terveysteorian teorian tunnista, joka esittelee Positiivisen terveyden teoriaa, sen käsitteitä ja työkaluja. Kokonaisuus jatkuu valinnan mukaan eri teemoista (7 teemaa) Jokaiseen teemaan kuuluu 4 oppituntia (a 45 min). Valinnan mukaan opettaja voi valita vain yhden teeman tai useamman tai halutessaan vaikka kaikki teemat, jolloin kokonaisuus on yhteensä 29 oppituntia.

Kaikkiin teemoihin on tehty oppimateriaali Powerpoint esityksenä opettaja varten. Mukaan kuuluu jokaiseen teemaan Opettajan opas sekä Opiskelijoiden työkirja. Kaikki materiaalit on käännetty projektiin osallistuneiden maiden omalle kielelle. Saatavana on myös englanninkielinen versio. Englanti toimi hankkeen työkielenä.

Opintokokonaisuuden liitteenä on vielä opettajille ohjeistus, kuinka materiaalia voi hyödyntää monin eri tavoin mm. yhdistämällä eri kielistä opetusmateriaalia. Opetuskokonaisuudesta tehtiin myös englanninkielinen digimateriaali käytettäväksi esim. itsenäiseen opiskeluun.

Opintokokonaisuudesta tuli joustavasti käytettävä kokonaisuus, joka sopii kaikille sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksille Euroopassa. Se esittelee Positiivisen terveystieteiden näkökulman (2017) ja antaa opiskelijoille keinoja asiakkaiden tukemiseen.

Opintokokonaisuus löytyy osoitteesta: www.Health4eu.eu

LIITE 4 Mittariseloste / Gradian tulokortit

Mittarin nimi	Selite
1. Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	
Suoritetut tutkinnot Ylioppilastutkinto IB Diploma Ammatilliset perustutkinnot Ammattitutkinnot Erikoisammattitutkinnot	Tarkastelujaksolla suoritettuja koko tutkintoja. Gradia-tasoisesti yksi luku, joka oppilaitosten tuloskorteissa on ilmoitettu myös tutkintotyypeittäin.
Opinto-oikeuksia Lukiokoulutus (tutkintotavoitteinen) Ammatilliset perustutkinnot (koko tutkinto) Ammattitutkinnot (koko tutkinto) Erikoisammattitutkinnot (koko tutkinto) Ammatilliset tutkinnot (pt, at, eat, tutkinnon osien suorittajat) TUVA Aikuisten perusopetus Taiteen perusopetus Muu ei tutkintoon johtava koulutus	Kaikki opinto-oikeudet tarkastelujaksolla. Gradia-tasoisesti yksi luku, joka oppilaitosten tuloskorteissa on ilmoitettu myös tarjottavin koulutusmuodoittain.
Opiskelijatytyväisyys	Valmistuneiden opiskelijoiden antaman palautteen kokonaisarvosana/keskiarvo. Mukana ammatillisen tutkintokoulutuksen ARVO-palautteet ja tutkintotavoitteisen lukiokoulutuksen opiskelijapalautteet. Arviointiasteikko 1–5.
Ensimmäisen toisen asteen tutkinnon läpäisy 3,5 vuodessa	3,5 vuodessa valmistuneiden osuus niistä ammatillisen peruskoulutuksen ja lukiokoulutuksen opiskelijoista, joilla tavoitteena koko tutkinnon suorittaminen ja pohjakoulutuksena vain peruskoulu. Luvussa ei mukana aikuislukion opiskelijoita.
Valmistuneiden työllistyminen	Tilastokeskuksen Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen -tilaston perusteella, tilastovuotta edeltäneenä vuonna valmistuneiden opiskelijoiden työllistymistilanne tilastovuoden lopussa. (1/2025 käytettävissä on tilastovuoden 2022 tiedot)
Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin	Tilastokeskuksen Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen -tilaston perusteella, tilastovuotta edeltäneenä vuonna valmistuneiden opiskelijoiden sijoittuminen jatko-opintoihin tilastovuoden lopussa. (1/2025 käytettävissä on tilastovuoden 2022 tiedot)
Opiskelijaliikkuvuus	Kuinka moni Gradian opiskelija on tarkastelujaksolla ollut vaihtojaksolla ulkomailla. Kaikki vaihtojaksopituudet huomioidaan.
Opiskelijayrittäjien määrä	Tarkastelujakson aikana NY-yritystoiminnassa ja osuuskuntatoiminnassa jäsenenä olleiden opiskelijoiden määrä.
2. Vaikuttava elinvoiman edistäjä	
Työelämä- ja yrityskumppanuudet	Y-tunnuksen mukaan lasketut koulutus- ja oppisopimuspaikat (tarkastelujakson aikana voimassa olleet koulutus- ja oppisopimukset) sekä maksullisen palvelutoiminnan asiakkaat ja muut työ- ja yrityselämän kumppanuudet tarkastelujakson aikana.
Työelämäpalaute	Tarkastelujaksolla työpaikkojen ja työpaikkaohjaajien antaman palautteen kokonaisarvosana/keskiarvo. Ammatillisen tutkintokoulutuksen ARVO-palautteet. Arviointiasteikko 1–5.

3. Hyvinvoivat gradialaiset	
Henkilöstömäärä	Vakituiset ja määräaikaiset päätoimiset työntekijät tarkastelujaksolla. Opetus- ja ohjaushenkilöstö, johto ja esimiehet, muu henkilöstö. Ei yli 2 viikon keskeytyksillä oleva henkilöstö, ei sivutoimisia.
Terveys-%	Se osuus henkilöstöstä, jolla ei ole tarkastelujaksolla ollut lainkaan sairauspoissaoloja. Tieto saadaan Terveystalon järjestelmästä.
4. Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	
Jätteiden kierrätysaste	Prosentteja jätteen kokonaismäärästä.
Sähkön ominaiskulutuksen muutos	Sähkön ominaiskulutuksen muutos.
Toimintatuotot, ulkoiset	Peruskuntayhtymän ulkoiset toimintatuotot tarkastelujaksolla, mukana ei Gradia-koulutuspalvelut Oy:n lukuja.
Toimintakulut, ulkoiset	Peruskuntayhtymän ulkoiset toimintakulut tarkastelujaksolla, mukana ei Gradia-koulutuspalvelut Oy:n lukuja.
Investoinnit	Peruskuntayhtymän investoinnit tarkastelujaksolla, mukana ei Gradia-koulutuspalvelut Oy:n lukuja.

LIITE 5 Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tulokortti

Mittari	Mittariseloste
Ominaiskulutuksen muutos, sähkö	Rakennustilavuutta kohti laskettu sähköenergian kulutuksen prosentuaalinen muutos verrattuna edelliseen vuoteen.
Ominaiskulutuksen muutos, lämpö	Rakennustilavuutta kohti laskettu lämpöenergian kulutuksen prosentuaalinen muutos verrattuna edelliseen vuoteen.
Ominaiskulutuksen muutos, vesi	Rakennustilavuutta kohti laskettu vedenkulutuksen prosentuaalinen muutos verrattuna edelliseen vuoteen.
Kuntien energiatehokkuussopimuksen säästötavoite, 9 %:n kokonaistavoite kaudella 2009-2016 ja 10,5 %:n kokonaistavoite kaudella 2017-2025	Sopimuksen sisältämä säästövelvoitteen tavoitearvo.
Kuntoluokka, %	Omien kiinteistöjen nykyhinnan ja uudishinnan välinen suhde. Tunnusluku kuvaa rakennusten nykykuntoa suhteessa uuteen vastaavaan rakennukseen. Tavoitetaso on 75%
Tyhjät tilat, %	Koulutuskuntayhtymän tyhjillään olevien neliöiden määrä (hum2) suhteessa kaikkiin koulutuskuntayhtymän omassa omistuksessa olevien kiinteistöjen neliöihin (hum2).
Tilankäytön tehokkuus, m2/netto-opiskelijamäärä	Oppilaitoksilla vuokralla olevien tilojen määrä (hum2)/netto-opiskelijamäärä
Rakentamisinvestointien kustannusarvion pitävyys: kustannusarvion ylitys %	Valmistuneiden rakentamisinvestointien toteutuneiden kustannusten ja talousarviokustannusten välinen erotus hankkeittain. Tavoitteena, ettei toteuma ylitä budjettia. Tavoitetunnusluku% pienempi tai yhtä suuri kuin 0.

